DIVINA SCIENTIA.

Humanis disputationibus explananda.

OPUS

Reverenti animo consecratum

INTEMERATAE VIRGINUM VIRGINI

quae a primo suae purissimae animationis instanti electa piè creditur, & praedilecta, ut omnes sapientiae, & scientiae Dei thesauros absconderet, & nobis Dei-genitrix effecta liberalimè ministraret.

Hispali a die 9ª Septembris anno Domini MDCC XXXII° inceptus, et a R. P. Th. Dominico Garcia elucubratus et lectus in hoc Collegio D. Hermenegildo R. et Martiri sacro Societatis Jesu. Audiente Martino de Ulloa.

PRÆLOCUTIO.

„Duodenarius numerus Sacramentum est cuiusque universitatis, aiebat Magnus Parens Augustinus. Sed quis arcana Sacramenti huius audeat reserare mysteria, Nobilissimi auditores? Aenigmati simile videtur, quod exprimere non possumus. Hoc unum cum patientissimo Patriarcha dicere sufficit: „Ut Domino placuit, ita factum est.„ Sed magno animi gaudio factum est ita; nam quia duodenarius nexus praescriptus est, in quo laborum universitas circumscribat, de quibus Vos auditores dilectissimi, gaudium meum estis, et corona; Corona utinam, duodecim stellarum capiti meo circumserenda. Si ergo sapientiae, et felicitas nostri labor coronandus est Divinae Scientiae tractatus debemus initiare; siquidem stellarum lumen sapientiae symbolum est, et suis luminibus stellis praedicant sapientes. Hoc perennabile lumen vobis effundere desidero; ut in Jesuitico firmamento stellis fulgentissimis luceatis, et duodenario nexu frontis meae coronetis.

Quatuor disputationibus scripta potius, quam circumscripta Dei scientia dabimus. 1a quaestiones de Divina scientia in communi, illiusque divisiones, et proprietates. 2a scientia de obiecto necessario exponenda, suscipiet. 3a disputatio de scientia agentium, quae providentiae abutitur; et 4a de scientia conditionatorum, quae in Jesuitica phrasi dicuntur, et fiunt obiecta scientiae mediae, Deo dante, et nostri Domini Eximij praeeunte lumine dissolvemus. Disp. 1a. De Divina scientia in com

DISP. Iª.

De Divina Scientia in comuni.

Tota fere disputatio Thomas sibi vendicat inimicos: par tamen erit boni votis, et marciale classicus sonet inclitus. – Scientiam in Deo esse demonstrabimus; illamque dividimus, et proprietates tradimus. Quaestio 1ª. Scientia in Deo demonstrat, et dividit. Cap. 1um. 1ª quaestionis partem resolvit.

QUÆST. Iª.

Scientia in Deo demostrat, et dividit.

CAP. Ius

Iª Quæstionis partem resolvit.

1. Triplex usurpat nomen scientia prout ad cognitionem attinet. – 1º scientia dicitur quaelibet cognitio, sive certa sit, et evidens; sive tantum probabilis, vel de fide. Haec est latissima scientiae usurpatio, in qua scire dicimus, quaecumque vel per experientiam, vel per indicium, vel per discursum cognoscimus. – 2º minus late scientia dicitur cognitio certa, et evidens, quae opinioni, et fidei contraponitur: et potest esse cognitio rei in se, et nullo medio interposito; vel cognitio rei in alio, aut ex alio, sive habita per discursum.

2. Haec vero scientia ex alio, sive per discursum habita, duplex dividitur. 1º in cognitionem rei per causas, sive a priori; et cognitionem rei per effectus, sive a posteriori; et cognitionem rei ex alio, quod neque sit causa, neque effectus, sed simul natura se habeat cum illo; et dicitur cognitio a concomitanti, vel simultaneo. 2º dividitur in cognitionem habitam per discursum formalem, et cognitionem habitam per discursum virtualem. Primus opponitur simplicitati; dicitque cognitiones realiter distinctas, quarum una sit antecedens, altera consequens.

3. 2ª vero simplicitati opponitur, salvatque in unica cognitione realiter indivisibili, vel simplici, sive quae non dividi possit; quatenus realiter sua fecunditate aequivaleat pluribus cognitionibus distinctis

4

realr, quasi una esset consequens et altera antecedens. 3° Scia in stric-
tissima acceptione e cognitio certa et evidens rei per causas, ita ut
cognoscat res aliq. per has, quæ ipsam agunt, et talis cognitio dicit scia a
priori.

4. Hæc tradidisse sufficit pro usurpatione hujus nominis Scia.
Et ut illius postea in Deo demonstret sciar: pro nunc intelli-
ge virtus intellectualis perceptiva obti, sive talis virtus sit practica phi-
ca, vel metaphysica, vel logica; id e vel realis vel formalis vel logice tantum
distincta ab intellectione. = Dari in Deo intellectum, et docet fides, et suade-
at ratio. Fides in Scripturis, quæ Deum intellectum prædicant, dum
dicunt Deum cælos fecisse in intellectu, et intelligere omnia opera ho-
minum. = Ratio e eadem, quia probat in Deo dari scientiam.

5. Unde clarius gratia
sit sit assertio: Dari formaliter in Deo scia sive scientia e perceptio in-
tentionalis obti, et illa sive e summe certa, et evidens. 1a pars in-
numeris constat Scripturæ textibus, in quibus Deus dicit cognoscere omnia
novissima, et antiqua, scire cogitationes hominum; intueri corda &c.
2a tradit unq in sacra pagina. Sic Sapiens ob cap. 23. Ecclesiastici,
" versiculo 28:, oculi Dni multo plus lucidiores sunt super Solem;
" circumspicientes omnes vias hominum, et profundum abyssi. " Sic roborant
SS. Patres, passim apud authores videndi.

6. Utraque pars ratione demonstrat.
Hoc quod e scire, vel cognoscere certo et evidenter sunt perfectiones, quæ nu-
llas dicunt imperfectiones, et meliores sunt quam ipsarum carentia: ergo dant
formaliter in Deo. Consequentia bona e, quia Deus e ens perfectissimum, proindeque
ipsi debent inesse omnes perfectiones simpliciter simplices, sive quæ nullam imperfectionem
admisceant. Ans lumine naturæ constat, et confirmat eius evidentia:
Deus e perfectissimus omnium artifex, gubernator, et prudentissi-
mus provisor; ad quæ scientia, et cognitio rerum certa, et evidens ta-
lis non esset: ergo. Thesis e indubitabilis. Thesis a quo nabit: et infert
contra.

7. Sit 2a assertio: dari in Deo propriæ sciam in 3a usurpatione sit

sit cognitio eadem quae per causas. Dor: talis cognitio nullius ... cit imperfectionem, in Deo ... deber. Dor: talis cognitio ... est in se indivisibilis; et solum ... ratione ... ... imperfectionem, si n ... ratione ... esse varie ... in structuris. ... ostenditur ... ratione: ... in divinis actus ... intentio finis, et electio medij quamvis in divinis sit ... duplex ... intentionis et electionis ... ... a posteriori, et a concomitantia, et simultaneo.

CAP. II^us

Scientia Divina multipliciter dividitur.

8. ... Divina scientia sit unica, et indivisibilis ... ratione ... quo intuitu Deus omnia perfectissime cognoscit; theologi autem multipliciter illam dividunt, ... Diversitas ... ex ... modo, quo Divina cognitio tendit in objecta ... quasi ... quae in ipsis objectis ... Divina scientia dividitur in scientiam ... et scientiam ... quae Deus cognoscit ... in eo, quod in illa ... placeat, ... displiceat.

9. 2^a connotat actum ..., quo Deus in objecto cognito complaceat. ... Deus cognoscit ... in ... ut ... scientia reprobationis, et ... divisio ... 2° scientia Divina dividitur in practicam, quae respicit opus ab ipso Deo operabile; et speculativam ... 3° in scientiam directam, quae cognoscit objectum a cognitione distinctum; et reflexam, quae ... ad ... cognitionem ... objecti, vel ad objectum cognitum ab ipso Deo. ... autem scientia directa ... scientia indirecta ... illa ... objectum attingit in recto; haec autem ... illud attingit in obliquo, ut scientia rei in alio.

10. Hinc 2° dividitur in scientiam rei in se, qua Deus cognoscit objectum in se ipso, et immediate, scientia rei in alio, qua ... objectum in aliquo ..., et scientiam rei ex alio, qua cognoscat objectum ex medio aliquo. ... est ... partes. ... cognitio immediata. 2^a ... mediata. ... objectum ... quae ... objectum ... vere 2^a et 3^a ... objectum ... attingit ratione ..., in quo, vel ex quo cognoscit.

[illegible]

... in uno ... [illegible] ... in ope... [illegible] ... aliud medium. Et ... in ... in universali, et ... [illegible] ... notabis ... [illegible] ... in se ... [illegible] ... unico, et individuo ...

[illegible]

[illegible]

15. [illegible]

CAP. IIIus
Quibusdam dubijs satisfacit.

16. [illegible]

[illegible]

... n. Dico 9ª dari in Deo scientiam praescribentem modum, quo talia productiones in se possibiles sunt quamvis nunquam sint ponendae: ... unicè sufficit ... ratio ... practicae; ergo.

18\. Dices ex quo habitu ... constat: siquidem per rationem scientiae practicae ... est quod aptè debeat ... melius ... agentis ... operis ... latius est ... ponere ... quo opus fieri debeat. Dico 2º: dari in Deo ... scientiam speculativam respectu creaturarum: quia in Deo dari cognitionem ... existentium: et haec cognitio speculativa est: igitur ... creaturas ... productarum; ergo.

19\. Dico 3º: dari in Deo scientiam practicam circa actus ... quales sunt ... finis, electio medii, et ... exercitium. ... in rei veritate ... in se habere ... liberum ... actus liberi ... sunt ... detrahibiles, sive sint exercitium voluntatis, quod sufficit ut ... ad ... dicendus sit practica. = Dico 2º: Deus ... practicam circa actus, qui ... spectant ipsi Deo.

20\. Oppositum docet P. Herrera de scientia quaest. 9ª sect. 2ª. = Sed non urget fundamentum illius desumptum ex eo quod objectum scientiae practicae talis debet esse, quod possit esse, et non esse: cum autem actus qui ... spectant ... differentes non sint ad esse, et non esse, unde est quod non sint objectum scientiae practicae. Ut vides quaestio de nomine est, et pendet ab explicatione hujus nominis scientia practica. Negamus ... ad rationem scientiae practicae requiri, quod ejus objectum possit esse, et non esse ...: satis enim est quod scientia praescribat modum, quo objectum ... fieri ut practica sit.

21\. At ... practicum dictamen, quo ... se esse dignum infinito amore. ... modum, quo Filius, ... producere ... debent: unde dari in Deo scientiam quantum

[illegible] ex se practica respectu amoris [illegible] et [illegible] ny, et productiones ad intra. Dixi quando [illegible] se practica: etenim Deus in actu 2° illa scientia [illegible] et amor, et processiones ad intra necessario ponentur; at practica scientia [illegible] potens dirigere in actu 1° si Deus tali directione indigeret, quod [illegible] sciendum est [illegible] scientia qua Deus videt [illegible] [illegible] quae nunquam [illegible] sunt.

22\. [illegible] dubium est an [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ideam [illegible] intelligens, [illegible] ? [illegible] nomine, et in difficultatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] praenotare debemus quae [illegible] in [illegible] de [illegible] tradita sunt. [illegible] praenotandum: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vocatio, [illegible] venit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ne [illegible] [illegible]

23\. [illegible] [illegible] [illegible] vocari [illegible] [illegible] se teneat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ideam [illegible].

24\. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ideas [illegible]

[illegible], [illegible] de utraq[ue] [illegible] [illegible] participat.

25. [illegible] explicat[ur] scientia [illegible] participat[ur] [illegible] scientia simplicis intelligentiae [illegible] aliquod decret[um] Dei; [illegible] participat [illegible] quatenus [illegible]. Itaq[ue] de scientia [illegible] [illegible] sive ea scientia libera; [illegible] participet, supponens [illegible] divina volita, [illegible] scientia libera, et visio: [illegible] [illegible]ata participat aliquid, et aliquid [illegible] participat [illegible] utriusq[ue] [illegible].

26. [illegible] amplius efficacissima [illegible] [illegible] ideas in publicis [illegible] audivisse [illegible] scientia simplicis intelligentiae [illegible] [illegible] libera et [illegible] visio [illegible] libera [illegible] [illegible] scientia media [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible], [illegible] potius [illegible] et [illegible] libera, et [illegible] [illegible] vero [illegible] [illegible] scientia [illegible] neq[ue] simplex intelligentia neq[ue] libera, neq[ue] visio. Nunc [illegible] aliquid de [illegible] participat, ut [illegible].

27. [illegible] [illegible] simplicis intelligentiae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] visio; [illegible] media [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelligere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potest [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible].

28. [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] talis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] et [illegible] [illegible] visio: [illegible]

[illegible] Cap. 2. [illegible] oppositis [illegible]

CAP. IV.
Ab oppositis expedimur.

[illegible]

[illegible] quatenus [illegible] quatenus ad [illegible] respiciendet.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible]

A° 17

[illegible] ... [illegible] implicantiæ ... [illegible]

nemo erat in memoria [illegible] nisi eo in [illegible] que sunt pure in potentia, pure possibilia, et de iis, quæ in præsenti actu [illegible] futura sunt. De illis [illegible] scientia simplicis intelligentiæ; de his autem [illegible] visionis.

31. At [illegible] in memoria [illegible] conditionatis contingentibus, quæ nec pure possibilia sunt, nec præsentia, nec actu futura; [illegible] inter media [illegible] sunt, [illegible] mentionem [illegible] facit de scientia, [illegible] media [illegible], et [illegible] futura conditionata contingentia. Et [illegible] patet [illegible] ad [illegible]; cuius [illegible] ratio [illegible] denotat enim, [illegible] conditionati contingentis [illegible] in [illegible] [illegible] de pure possibili, [illegible] [illegible] [illegible] inere [illegible] [illegible], et actu futuro.

32. [illegible] scientia

De [illegible] conditionata [illegible] contingente [illegible] libera, [illegible] supponit seu [illegible]: [illegible] utramque [illegible] quo [illegible]: [illegible] conditionata contingentia [illegible] [illegible] debet contingens, et liberum [illegible]: [illegible] [illegible] libero [illegible] Divinæ voluntatis, [illegible], et utramque [illegible]. [illegible] [illegible] naturaliter supponit, supponit [illegible]. At [illegible] debet conditionata contingentia [illegible] [illegible] Dei [illegible] supponit: unde quamvis libera sit, [illegible] in eo [illegible] quo supponit seu [illegible]; quatenus respicit obiectum contingens, ad [illegible], ut denotat [illegible].

33. [illegible]

libera [illegible] actu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

15

Scia media superflua est. Prob. ant.: quidquid incy, l exi dat in eis conditione, includi in pote: et Scia bona est, ng obj. spis intelligentie est pote. et vle. Prob. ant.: incy talis conditionis sunt prata sua principio; exercy aute est manifex, ca, a qua pduntur, est Deus, voltas creata, alioy collata in his circumstantiis &c; et hec oia sunt sa obia: g. &c.

36. Atqui ut impugnar directe nro scie: ut facere pot doctrina, que inter eos ad quem inveniamus de diversitate obiecta scie spis intelligentie, viois et media. Illud vestre verita solvere mens est; et est eti Divi a Thois objicientibus: no solue pbari pest, scia vios ee superfluua obj. scie vios per vos atingi a spis intelligentia. Quod in est apud D. Thom in 3o dist. 14, quest. 1. art. 2o questiuncula 2a dicen- „tis: duplex insinuat sci mo: una quide dicit vios, per qua Deus vi- „det illa, que sunt, fuerunt, aut erunt; alia dicit spis intelligentie, „per qua n solu illa, et etia oia, que pest facere.„

37. Nec satisfaciunt Thoq dicentes, obj. scie intelligentie ee pote, qd mere pote sit; ex- tens aute, l abte sub, n ee mere pote; et consequenter n ee spis in- telligentie obj. Non, inquam, satisfaciunt: 1o; q a D. Thos expresse ait: n solu illa, id est, que sunt, fuerunt, l erunt; et etia oia oia que pest facere atingi a Deo per spis intelligentia. 2o; quia obj. spis intelligentie est pote n exclusive, et per cive iuxta dicta in 1o huius questionis.

38. Ut ergo directe ando in hac re suppono identitatem realem in rei possibilis, et existentis sive absolute sive abte sub; consequenter scias predictas habere idem rea obj. Unde quando dicimus, nas scias ex parte diversitati tamen intendimus obj. unius ee rade rea praescindibile ab obj. alterius.- Probo no ans, ex ans pbaois, qd inhit prin- cipiis de transcendentia entis, qd n admitto; et quenq danda e sua pbaois. Qui vero entis transcendentiq velit defendere, dicet, qd oia inca extra illa conditionis includunt in se n mutua possibilitas.

16

32 [illegible] sed [illegible], ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dico: scilicet [illegible] intelligere [illegible], et medio [illegible]
[illegible] diversas [illegible], sive tamen [illegible] non [illegible]; [illegible]
[illegible] diversitate [illegible]; [illegible] unione [illegible], sive
[illegible] medio [illegible]. [illegible] veritas stare potest,
[illegible], [illegible] si [illegible] dederit, [illegible] erit, [illegible], [illegible]
[illegible].

28 3º [illegible], quin Deus videat [illegible], si [illegible] dederit [illegible]. 2º [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] perfecto: [illegible]
[illegible]
[illegible]

29 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

QUÆST. IIa

Quænam scientia Divina sit rerum causa?

CAP. Ium

Notat aliqua; refert sententias; propria eligit, et probat.

42. Sanctus de fide habet apud omnes dari scientiam in Deo, quæ sit rerum causa; cum Scriptura clamet, „Deus omnia in Sapientia „fecit: et est [illegible] rerum [illegible]„ Quod nullus credat scientiam Dei esse practicam [illegible] scientia [illegible] rerum causa dicenda sit, est hu[illegible] quæ [illegible] celeberrima [illegible] Thomas [illegible] verbus [illegible]. Sed notandum [illegible] verum amore [illegible], quomodo Divina scientia se teneat ex parte actus [illegible] ad rerum [illegible]: nec hoc sufficit, ut scientia Dei dicatur causa rerum.

43. [illegible] conveniunt in eo, quod Deus [illegible] scientia [illegible], quæ est simplex intelligentia [illegible] sit [illegible] decernere [illegible] illorum; itemque instructus scientia visionis de [illegible] [illegible] proxime [illegible] ad [illegible] et in [illegible] scientia visionis esse causam rerum; Thomistæ [illegible] Deum scientia [illegible] intelligentiæ esse causam producendi ad extra: nec sufficit, quod scientia se teneat ex parte actus [illegible] ad effectus rerum, ut [illegible] [illegible] requirit, quod sit scientia [illegible] [illegible], et [illegible] ad rerum productionem.

44. 2o notandum [illegible] esse, quod scientia [illegible] sit rerum causa [illegible] a Divina [illegible] non [illegible], et [illegible]; id est [illegible] est Deus ipse, qui rerum [illegible] [illegible] ab aliis [illegible]: hoc [illegible] [illegible] [illegible] Deus sit rerum causa; quia Deus scit omnia peccata, et illorum causa non est. Itemque Deus scit omnia possibilia, quæ nunquam producenda sunt, et tamen horum causa dici non potest.

45. Tamdiu [illegible] Deus id extra producit [illegible]; ut autem Deus dicatur [illegible] id extra [illegible], sola scientia non sufficit: requiritur [illegible]

decr. Divinæ solutio. = His notatis 1ª sent. cum Jesuitis docet, solum scientiam
V. 8 simplicis intelligentiæ, non autem scientiam visionis esse causam rerum. Jesuitis accedunt Thomistæ no-
biles, quos citat P. [illegible] disp. 10 de scientia. cap. 4, scilicet Thomas Herbigny,
Capreolus, et Franciscus Rosnegus. 2ª sent. communis inter Thomistas docet scientiam vi-
sionis, non vero simplicis intelligentiæ esse rerum causam.
46. Cum Scoto, et aliis Eximio
sit 1ª nostra conclusio: scientia visionis non est causa rerum. Probatur 1º et loquimur de scientia
visionis tantum ad res liberas et contingentes. Si scientia visionis esset rerum causa, periret
humana libertas; sed hoc absurdum, ut patet ad omnes: ergo. Probatur maior: si scientia visionis
esset causa rerum, actus liber præmittens ad operationem vel ad creaturam [illegible]
non præmitteret indifferens ad creaturam, et omnia illius; sed hoc ipso periret
[illegible] libertas: ergo. Tum nota debet esse propria libertatis, quæ satis su-
[illegible] Thomas stabilita mente.
47. Probatur 2º maior: actus liber præmittens ad o-
perationem, concurrit per aliquid intrinsece [illegible] creaturæ, et ina-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], qualis esset scientia visionis ergo [illegible]
[illegible] [illegible] actus liber præmittens [illegible] [illegible] ad creaturam
et omnia illius: [illegible] [illegible]: si scientia visionis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] liber.
[illegible] [illegible] est, et [illegible] probatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
datur in Deo scientia visionis de creaturis, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in Deo talis scientia [illegible] non debet libere non [illegible] [illegible] [illegible].
48. [illegible], [illegible]-
re debent. [illegible] in [illegible] est [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
creaturæ, quia Deus videt creaturas; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Deus creaturas non videt, sive videt non [illegible]. [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] ut [illegible] [illegible] scientia visionis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Probatur
maior: scientia visionis [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]: ergo.
49. [illegible]

ptar. Ob. 2ª: q. illo p̃rieri n̄ presupponit scientia visionis, si ut talis; n̄ presupponit scientia vis ut extensivis; ẽ si scientia visionis presupponit ali-quod p̃rioi ad eg ut abte fuur textensive, d tali prioi n̄ presupponit scientia rei ut extensivis: ergo. Thar ê evidens. In minore stat implicatio: ... plat enim presupponi scientia rei ut extensivis, quo res nondum existit; d illo prioi, in quo scientia visionis presupponit ad eg ut abte fuur, l existit ... nondum existit: ergo.

50. Ob. 3° fundamentum: hic ... futura, q. futura prevideat a Deo, et q. Deus ...; hic ... quod ideo res futura prevideat a Deo, q. futura ê, ê vera, et ex mente ...: d n̄ vice versa, q. scientia visionis sit causa rerum: ergo. Maior ê innabilis: q. in adversario fuit pª ... et 2ª falsa. Sit q. maior clarissimis Patrum testimoniis, ... ut asserit Pater Fonseca de scientia disp. 33 sect. 9ª. Inprimis Thaumaturgus Scriptor Hiereus in capite 26 ad illa verba: noli sub-trahere verbum, subiungit ex utraque parte maioris ...:

„ 51 „ Non enim ex
„ eo, q. futurum aliquid scit, ideo futurum ê; d q. futurum ê, a Deus no-
„ vit, quasi prescius futurorum.„ Eadem fere verba ... Origenes super
„ epistolam ad Romanos, et addit: „ Et si negamus a Deo n̄ precogno-
„ sci aliquid futurum; tn futurum sine dubio erit.„ Sanctus Damianus
„ in Dialogo de ... pagina antepenultima ait: „ rei presci-
„ entia vera, atq inviolabilis ê: verum ipsa nequaquam causa ê, cur
„ omne fiat id q. futurum ê: quin potius q. nos ... faciamus u-
„ nius, id circo prenoscit.„

52. Iustinus in lib questionum ... quest. 58 hec
„ habet: „ n̄ ê prenotio causa eius q. futurum erat; d q. futurum erat causa
„ prenotionis: n̄ enim prenotio sequitur res futura; d res futura prenotio.„
Iamdeo Lucubius de Preparatione Evangelica lib. 6 cap. ... circa medium:
„ dica ... multis forsan videat, id q. futurum ê, causa ê ut Deus
„ eventum illud previdat: n̄ ideo ê sit q. prescivit, d q. futurum erat prescivit.„
Silia leges apud Sanctum Augustinum, Athanasium, Epiphanium, Leonem magnum, et alios, quorum verba ex utraq maioris parte adeo clara sunt, ut ad ipsis immutata videat propo-sita.

CAP. IIᵘˢ

2ᵃ pcto, et quaedam refutationes contrariorum.

53\. Sit 2ᵃ pcto: sola scia simplicis intelligentiae est verum causa. D. Thomas gravissima erit duplex probatio ex ingenii fontibus supernis authoritatibus desumpta. Prima ex 1ᵃ parte quaest. 14 art. 8 et 9, ubi loquens de „ scia, quae verum causa sit, sic ait: „ cum enim forma intelligibilis ad opposita se „ habeat (cum sit eadem scia oppositorum) non produceret determinatum effectum, nisi de„ terminaretur ad unum per affectum, sive per decretum divinae voluntatis." Hunc sic: omnes ab Angelico requisitae pro scia, quae est causa verum, non inveniuntur in scia visionis; sed solum in simplicis intelligentiae: ergo haec sola est verum causa.

54\. Causa bona est; et 2ᵃ antecedentis pars constabit ex probatione 1ᵃ. Probatur sic: scia, quae est verum causa, debet esse indifferens ad opposita, ut [illegible] rei, vel non productionem: ita non debet ex se esse determinata ad unum sicut ad extremum potius [illegible] tamdem hanc determinationem debet accipere ab actu divinae voluntatis: atqui [illegible] visionis [illegible] indifferens, sed determinata ex se ad futuritionem rei: hanc enim habet pro obiecto: ergo. Urgetur: haec est recta illatio: sed ut in Deo scia visionis: ergo res est determinate futura, vel existens; sed illatio recta non esset, si ex se foret indifferens, et non determinata ad unum: ergo.

55\. 2ᵃ authoritas habetur in citato art. prope initium „ expressis: „ sic enim se habet scia Dei ad omnes res creatas, sicut scia artificis se habet ad arti„ ficiata." Ex qua pariter subsumo: sed scia quae in artifice est causa operis non est scia, qua artefactum videt, et ut factum considerat; sed qua illud videt factibile: ergo scia, quae in Deo est verum causa, non est scia, qua res pro aliqua differentia temporis existentes videt, sed qua illas videt possibiles existere; haec autem est sola simplicis intelligentiae: ergo.

56\. Urgetur explicatione doctrinae nostrae et regulam ad mentem S. Thomae: scia simplicis intelligentiae Deo proponit res ut factibiles, finem operum, et media apposita ad [illegible] faciendum. Talis scia ex se determinat ad [illegible] rei, vel non productionem, sed est indifferens ad opposita iuxta locutionem S. Thomae. Accessit [illegible] Deus [illegible] res producere; et ex illa scia ut coniuncta cum hoc decreto resultat scia approbationis, cuius determinat potentiam executivam, sive via ad productionem rei in tempore. Subsequitur ad haec omnia scia visionis, quae Deo proponit res ut determinate in tempore existentes. Quo pacto potesit esse causa eiusdem rei?

57. Colliges ex dictis: scientiam, quae in Deo est vera causa, solum esse causam in genere directivo, non vero in genere physice effectivo. Stat hoc ex [illegible], quae supra dedimus ex D. Thoma comparantis causalitatem [illegible] scientiae cum causalitate artis, sive scientia [illegible] dirigit ad artefactum; atqui ars non effective physice, sed tantum directive causat artificium. Praeterea [illegible] V parte [illegible]. 25 art. V ad 4 [illegible]: potentia non ponit in Deo [illegible] differentiam a scientia, et voluntate [illegible], sed solum [illegible], in qua [illegible] potentia [illegible] [illegible] voluntas imperat, et scientia dirigit.

58. In quibus verbis [illegible] potentiam executivam [illegible] adinventiam [illegible] [illegible]: hinc potentia executiva, ut [illegible] scientia [illegible] virtute physice effectiva. Scientia causalitas solum esse in genere directivo. = [illegible] Thomas dicens: et [illegible], quibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] enim [illegible] clara [illegible] [illegible] [illegible], ut [illegible] [illegible] vigilantissima sit; ac [illegible] in re et animi [illegible] [illegible]:

59. [illegible] D. Thom. [illegible] non [illegible] ex determinatione voluntatis adjuncta [illegible] scientiam [illegible] scientiae visionis, quae [illegible] scientia approbationis, et practica [illegible] actum imperium [illegible] [illegible] requirit [illegible] [illegible]. [illegible] quoque [illegible] [illegible], auditore, [illegible] [illegible]: tenebrosa, et clarissimis D. Thomae verbis obscurius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] assumpsit, [illegible] [illegible] clausulis expresse negare non videatur, in re [illegible] illud negat.

60. Ratio: quia scientia, quae est causa rerum, [illegible] D. Thom. est de se indifferens ad opposita, et desinit esse indifferens, determinatur ad unum per actum voluntatis; atqui scientia visionis, quocumque modo consideretur, non est per se indifferens, et consequenter non desinit esse indifferens nec determinatur ad unum per actum voluntatis: ergo [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] D. Thom. et ex [illegible] [illegible]. Ad [illegible] [illegible] materialissima [illegible] [illegible]; [illegible], [illegible] creaturae operari cum mora [illegible] applicando activa passivis; [illegible] vero non [illegible], sed in [illegible] operari: unde scientia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et postea [illegible] [illegible] actum; Deus autem non [illegible].

61. [illegible] vellem, quid hac [illegible] disparitate impugnat. Si intendat, scientiam visionis esse [illegible] illam scientiam,

22. quatenus dicit practica, quod debet, desiderans saepius quod vel complectitur assumpsit nostrae actus, et passiones Christi. Respondetur ab omnibus pro ratione scientia sapientis intelligentia a scientia visionis; et utraque sit in eodem intellectu: et supposita hac distinctione, dicimus scientiam intelligentiae ratione nostra antecedere decretum de praedictione rei, et scientiam visionis subsequi ad tale decretum: unde illa non supponit res futuras, vel facta; sed facta, vel futura supponit, ideo illa, non vero ... Cap. 32. Rationes aliae.

CAP. IIII.

Responsiones aliae.

62.

Nostrae probationi resistit Theologus ut qui ad saevientes ... impugnationes ... argumentationes, sicut auspicium ab initio capto recensuimus. ... nostrae probationi resistit expeditissime Gonet: illa et ceteras probationes nostras sponte sua liquescere, in fumum abire, et ne ... quidem Theologiae doctrinam tangere. Ratio illius: quia nostra contra scientiam probant, scientiam visionis ..., et reduplicative ut visionis non esse rerum causam, at non probant talem non esse quatenus est scientia approbationis, et practica. ... attente consideres, liquescit responsio, et in fumum abit.

63. ... illa approbationis scientia approbationis, qua ... approbationis est, vel est ... intelligentiae ... scientia visionis, ut ... visionis est, vel ... ab utraque distincta? ... est doctrina nostra, ut constat ex cap. praecedenti. Si 2. ibi in sua responsione contradicit Gonet. Si 3. est contra doctrinam Thomistarum, qui scientiam ... dividunt in scientiam intelligentiae, et scientiam visionis, ut ipsi iactant ex mente S. Thomae. Omitto alias impugnationes, quae immediate posita meo videri vincit.

64. Respondent 2°. ... discalceati et dicunt, quod ... scientia visionis non praesupponat prioritate in quo, ac ... existentis, praesupponit in prioritate a quo. Prioritas in quo iuxta adversarios est ... dependentiae, in cuius vim ... aliud, et ... sine ... intelligi ... illo. Prioritas a quo datur inter duo, quorum unum infert aliud; at ... nullo ... ratione potest ... illo intelligi. Exemplum ... est Sol ... illuminatio. Exemplum 2um est ... dicimus

iu Filij. Scia q vrois infert creara, l abre [illegible], l extrinsece
p nullo sgo raois pest intelligi sine extea illius: unde solij e
prior: prioritate a quo.

65. Sed q a e; et sanus Pa, aama ministret:
ng in tali emplo locy here pest [illegible] adversariorum eo qd Pat sanus
e prior filio prioritate tanty [illegible]: n vero prioritate nag; atqui
i scia vrois sit ppie caa rei pure extentas, debet here prioritt
nag. [illegible] scia vrois locy n her doctrina dissalceatoru: q [illegible]
rra debet ee prior prioritate in quo; d per vos n e: q [illegible] doc-
trina Thar sitare debet. Ethi [illegible]: pr prioritas nag e ppia ois
cag ppie talis; sequenz [illegible] aliquo sgo raois debet caa [illegible]
prior iu effectu.

66. 3o arg [illegible], et Stis [illegible] S. Thoe: Patres loqu
de peccis, de quibus very n e dicere, ideo fura sunt, a fura pre-
dent a Deo: ng scia vrois, qua [illegible] defendunt ee rery cag e scia
prarij; Deus autem pecc n approbat. Peramito [illegible], et aliquo sic: ideo
viuta [illegible] scia vrois n e caa pecci: q si eet, peius n eet nobis
libero; d [illegible] rao que militat in actibus bonis, l indifferentibus: q [illegible]
[illegible] inceret, tollit de medio itaovea [illegible] cy herenciis, cy quibus ea
[illegible] eo tendebat, ut cy Dei pra scia libertq nrorj achy salvog
faterent.

67. [illegible] [illegible] firma, donec redeat dispositas, qua imple pre-
sensit Conet, ideoqs velut [illegible] reicit [illegible] nroj q [illegible]
de oib actibus liberis, sive bonis, sive malis manifeste loquunt;
et ppio Thare [illegible]: eo Stis [illegible] [illegible] soly svinci, scig vani n ee
cag [illegible] [illegible] achy ita ut [illegible] caditas imfedrat detraoj [illegible]
[illegible]. [illegible] hanc [illegible] roborare [illegible] [illegible], et Tha. [illegible]
hery [illegible] testea, si bene [illegible] Conet, peius [illegible], q, ipsu
destruunt, que opponeret q [illegible] nobis sunt.

68. Rao et sic va impugnao
nrois; qs [illegible] D. expre dicunt, n posse ee cag [illegible] scig illg,
qu, antedens nag detraog induceret nessitq; d ita se heret [illegible]

nos ut ostat ex probationibus nostris: [illegible] Impugnat 2º [illegible]; quia contra
„ arbitrarium, et opposita Stus Patres, qui expresse dicunt „ non esse cognoscibilem
„ rem aliquam, nec tamen falsum est, quia falsum est [illegible]; „ quia
hec verba excludunt [illegible] a ratione causae [illegible] totaliter, [illegible]
[illegible]: [illegible].

6º. [illegible] [illegible] causa, sive [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible], non [illegible] esse [illegible], quae [illegible] causa [illegible] [illegible]
causam: Patres loqui [illegible], et [illegible] abstrahit a decreto: nec enim causa
[illegible] non est: a [illegible] causa peccati: [illegible] vero loquuntur [illegible] causa [illegible] conjuncta
[illegible] decreto Divino: [illegible] est causa [illegible], et verum est dicere, ideo res est
[illegible] [illegible] a Deo.

10. [illegible] Adiciunt: quod [illegible] Patres asserunt, ideo [illegible]
[illegible] a Deo, quia [illegible] est, loquuntur non in [illegible] causam, quasi [illegible]
causa, ut [illegible] a Deo; sed in [illegible] illativo, quatenus bene [illegible], res est [illegible]
quod Deus [illegible] esse [illegible]. Respondeo [illegible] abundat, et [illegible] laborat.
In [illegible]
„ Ut illius [illegible] ostendat, repete verba [illegible] supra relata: „
„ est [illegible], quod [illegible] est; et quod [illegible] est, causa [illegible] [illegible]
verba hec [illegible] illativo accipiat, nisi [illegible] illius vocis causa
[illegible] ignorare, [illegible] [illegible] [illegible].

11. [illegible] Dacontra [illegible].
[illegible]: ad intentum [illegible]
[illegible] causam [illegible]:
[illegible] Deo [illegible] esse causa peccati, [illegible]
[illegible] illativo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illativo.

12. [illegible]: [illegible] Deus [illegible] causa peccati, sive non, [illegible]
[illegible] est [illegible], [illegible] a Deo.: [illegible]

ponunt, ut illas legenti ostendit; si autem in d. ... sic accipiant, quo ... Item ... calceati, here ... modo, ... quoad vocem, non vero ... Sed ... hec minus ... videtur ... illa ..., ... Sti ... dogmatibus ... fallacibus, et ... loquantur: quod dedecet ... Doctores. Cap. 2. ... Ultima ... ab authoritate.

CAP. IV.

Ultima responsio, et argumenta ab Authoritate.

[illegible] Sit ultima Thoristarum ratio, quam exhibet ... Gonet ... nos ... retorquens: ... Jesuitae, ait Thoristus ... ,, dicere tenent hanc ... ideo ... ,, intelligere ... Dei ... Jesuitas ... Gonetio ... nos ... tenemus ... accipit ab adversariis: ... intelligentia ... rem ... et non est ... futuros; ... ad futuros ... futuros ... hac ... dicimus.

[illegible] ... in hoc ... a ... argumenti ... evadit ... Gonetius ... Patres ... rationem ... in illa ... quae est scientia ... et sub qua ... non esset; atqui illa scientia ... est scientia ... et ... offendi, a nobis ... excludunt ... scientia ... rationem ..., maxime si talis scientia, quamvis sit necessaria ... vere in essendo ... in indifferens in operando. ... intelligentia, quae ... necessaria; ... cum ... futuro ... illarum.

[illegible] ... homo ... sunt ... nos. Unde falsa est illa ... Gonet ... scientia, cum ... rationem ... Boetius ... comparat cum actu, quo aliquis ambulare videmus; ... ad aliquem in terra jacentem: ... loquuntur de scientia visionis, et non de ... intelligentia; ... hoc non videtur

22 ambulante, [illegible] potente ambulare; n jacente; [illegible] potente jacere.= Ret
Conet: has Pe. sponsões populares ee, et ad hujus capitis accommodatas.
Sed lingua, quae Stis Patribus n parcit, a nobis contemnenda e.
36.
ab authoritate: Stis Augustinus lib. 13 confessionum cap. 38 [illegible] ait:
„nos itaque ista, quae fecisti videmus quia sunt; tu autem quia vides, ea sunt:
„et nos foris videmus quia sunt, et intus quia bona sunt; tu autem ibi vi-
„disti facta, ubi vidisti facienda.=„ Ite lib. 15 de Trinitate cap. 13 haec het:
„universas autem creaturas n quia sunt, ideo novit; sed ideo sunt, quia novit.=„
„Stis Gregorius lib. 20 moralium cap. 23 ait: „[illegible] n [illegible]
„[illegible], Deus vident quia sunt; sed ideo sunt quia vident„ [illegible] apud [illegible]
[illegible]
37. Sed omnia testimonia illorum ita debes accipere, ut [illegible]
res n ideo videt a Deo per ipsum intelligeg. quia sunt [illegible] ideo
sunt, [illegible]
[illegible]
[illegible]
„ [illegible]
„ [illegible] Au-
gustini [illegible] de vestro art. [illegible] ad [illegible]
38. [illegible]
observa [illegible] quod jam supra traditum e: [illegible]
ad potentiam [illegible] ad extra, et [illegible]
[illegible] sic accipiendus e Stis Augustinus [illegible]
[illegible] Deus videt [illegible]
[illegible]
[illegible] 36.= [illegible]
[illegible] a [illegible] in [illegible]
[illegible] Dei [illegible] creaturas.
[illegible]

quo [illegible] accipiunt in hac [illegible]: ideo [illegible]
[illegible] audiunt; et in eo audire [illegible] n [illegible] nescio [illegible]

tur. = Brevi et in vero sic Rx acceptimus textum. Objicientur
quibus in particulari expositionis venit. Et in [illegible] ex textu [illegible]
[illegible] inferri quod non nomus, sit creatura non existere in actu ab aeterno;
verumque non vero Deus illam ab aeterno videt, quia ab aeterno sunt; et ideo sunt
in tempore, quia Deus ab aeterno illam cognoscit per scientiam approbationis, quae est simplex
intelligentia et juncta cum decreto [illegible] [illegible]

80\. Thomas Aquinas in [illegible]
tempore [illegible] intendit assignare differentiam inter scientiam hominis, et scientiam Dei; quod scilicet
scientia hominis est in tempore, pendetque ab eo, quod creatura existat actu; scientia
vero Dei, qua cognoscit creaturas existentes non esse ad tempus, non inci-
pere in tempore, nec pendere ab eo quod creatura actu in tempore ex-
istat. = Brevius: ostendit Aquinas scientiam hominis esse effectum creaturarum;
scientiam vero Dei esse illarum causam, [illegible] non detrahit Deo aliquid [illegible]
[illegible] simplicis intelligentiae talis divina scientia. Et in hoc [illegible] authoritas
explicanda est.

81\. Objicies 2° ex D. Thoma in [illegible] dist. 39 quaest. 1 art. [illegible]
"ad 2, ubi ait: scire sequitur voluntatem, et imperium ab ipsa; [illegible]
"et ideo esse suum non subiacet [illegible], [illegible] creaturarum creari."
Sed haec verba de simplici intelligentia exponi non possunt: nam simplex in-
telligentia non subsequitur, [illegible] voluntatem: ergo. = Respondeo mihi: nam [illegible] simplex in-
telligentia [illegible] quia [illegible] in [illegible], praecedit divinam voluntatem, illaeque
[illegible] non subiacet; in aliis subiacet, et [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
2° = [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] virtute [illegible] simplicis intelligentiae.

82\.
[illegible] Deus per decretum suae voluntatis perficit, applicare, [illegible] virtute illius scientiae ad
actus exercitium. Si applicat [illegible] voluntas imperat scientiam [illegible]
time [illegible] de simplici intelligentia [illegible], quod in Doctrina adocemus. = Intra:
D. Thomas ibi [illegible], et solvit authoritates [illegible], quas in favorem nostrae sen-
tentiae: [illegible] D. Thomas expresse militat pro nos. Resp. D. Aug [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] authoritate Origenis, et ex eius solutione [illegible]
[illegible], scientiam Dei, quae fuit in actu 2° causa rerum talem non esse, nisi
juncto decreto divinae voluntatis: quod nos [illegible] de scientia simplicis intelligentiae.

26 83. [illegible] enq, qd dj dicit, ideo [illegible] sunt: [illegible] q n debere accipi in [illegible] [illegible] sit vera caa phica scie Dine: qd [illegible] nos ed[illegible]imus; et dicimus, q St. P. quando rei [illegible] atribuunt ra[illegible] ca[illegible] ra Dine scie, [illegible] loquunt de caa imp[illegible] tali, s[illegible] obtiva, et puré intoali. = Hinc [illegible] q creato n ee mensura scie Dine; q ad hoc debebat here [illegible] ca[illegible] [illegible] ra scie Dei: [illegible] obti. e mensura [illegible] creatae, q obti. e cad phice [illegible] [illegible]. = In his autē [illegible] ubiq scia viois e [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. Cap. 5. [illegible] et [illegible] [illegible] a rone.

CAP. V.

Proponit, & solvit argumenta a ratione.

84. [illegible] demonstrave [illegible]: [illegible] argu[illegible] [illegible] [illegible] intellisea [illegible] res futuras, l existentes: a n e [illegible] caa: q [illegible] [illegible] scia viois. [illegible] axiomata, [illegible] et [illegible] [illegible]. [illegible] ex eo, qd [illegible] res futuras l existentes [illegible] scie viois. = [illegible] scia Dina [illegible] [illegible]; [illegible] res futuras l existentes pertinet ad scia viois, et [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelligeg [illegible]: [illegible] e.

85. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intellige[illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] pertinet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

86. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rep[illegible] res, ut [illegible] [illegible] [illegible] caa, ut [illegible]

ut effectus, quæ ulteriq. dicit rei in [illegible] causa requirit [illegible] oppositum.
Hinc ipsa mane [illegible] utriq., nec [illegible] sequens est; et nunda [illegible].
Ad 2um distinguo ans: Deus [illegible] intelligens non [illegible] rei existentia, ut
coincat, cedo: ut coicabilis, [illegible] ans, et cog. Distinctio ista explicata est. Et to-
ta doctrina [illegible] [illegible] [illegible], qua [illegible] [illegible] distinguit: in illa enim in-
[illegible] unam [illegible] Gonetius [illegible], ut [illegible] [illegible].

87\. Arg. 2um

[illegible] [illegible]: decretum, quod coniunctum scientiæ est causa rerum, tendit immediate
in existentia rei, ut in actu 2o tali: [illegible] [illegible], quæ determinata per decretum
est causa, tendit immediate in actus existentes [illegible]. [illegible] existens in actu
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] simul, et effectus: [illegible] [illegible] [illegible] diriguens
ad [illegible] rei [illegible]. Ideo [illegible] ante, [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
in diversis [illegible], quo utraque causa [illegible]. [illegible], ut causa universalis,
et indifferens ad oppositum [illegible] D. Thom. [illegible] ad existentiam rei, et ad non
existentiam.

88\. [illegible] [illegible] causa particularis, [illegible] determinata ad existentiam rei, [illegible] de-
terminans [illegible] [illegible] ad utrumlibet. Ideo scientia nequit tendere determinate
in existentiam, ut in actu 2o tali: alioquin non esset indifferens; decretum vero
tendit in actus existentes [illegible] [illegible] determinatus. Ad [illegible] [illegible] ans, et
distinguo consequens: [illegible] [illegible] [illegible] erit [illegible] simul, et effectus sub eadem ratione,
nego: sub diversa ratione, cedo cog. [illegible] [illegible] [illegible] ad proxime dicta.
Existentia actus, ut in actu 2o talis est [illegible], et simul effectus [illegible] decreti. At
[illegible] [illegible] intelligentia est [illegible] ut factibilis; [illegible] est effectus ut facta.

89\. Discrimen est: quod
decretum [illegible] [illegible] ex se determinatum est ad faciendum, quod vult, et [illegible] quod facit.
[illegible] [illegible] faciat, sive habeat [illegible] effectum existentem in actu 2o tali, [illegible] ut [illegible]
[illegible] in actu 2o vult, sive [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] scientia ut [illegible] non est determinata,
sed indifferens ad actus existentes, et eius [illegible]. Unde ut iuncta decreto fa-
cit, sive habet [illegible] effectum actus existentes, ut [illegible] dirigens, illa [illegible] [illegible] habet,
et [illegible] ut factibilis, non ut facta: alias ut facta [illegible] ante decretum,
sive antequam facta esset; quod est impossibile.

90. Eadem disparitas desumenda est ex finibus partibus, quas repetunt adversarii. Et nota, quod deterior modus, quo in scientia simplicis intelligentiae admittimus, non constat, ut adversarii contendunt, in eo quod scientia Divina transeat de repraesentatione rei possibilis ad repraesentationem rei ut factae, quod est proprium scientiae visionis; sed stat in eo quod scientia de se indifferens ad hunc, vel illum statum, decreto adveniente ad hunc potius, quam ad illum in actu 2.º determinat. Quod in scientia artificis creati manifestum fit, et in parte huius scientiae, utpote ab Angelico Thoma excogitata omnes nostri interpretes profunde spectant.

91. Sed instas: decretum per nos vult expectare ut in actu 2.º tale: ergo cum nihil sit volitum, quin praecognitum, scientia supponens ad tale decretum debet praecognoscere expectatum ut in actu 2.º tale: quod pertinet ad scientiam visionis. = Nimis probat instantia: cum enim scientia dirigens ad decretum seriendum, praecedat decretum; infert, quod scientia prior ad decretum, debet expectare rem in actu 2.º talis, quae est obiectum scientiae dirigentis iuxta adversarios. At hoc est evidenter falsum. Unde distinguo antecedens: decretum vult per modum desiderii expectare ut in actu 2.º talis, concedo: vult per modum gaudii sive complacentiae, nego antecedens.

92. Hinc scientia solum debet praecognoscere expectatum actus ut assequibilem; non ut assecutum. Et sub hac distinctione accipiendum est sequens. Solutio constabit a paritate. In voluntate creata datur actus gaudii, et actus desiderii: solum in Divina. In intellectu creato datur actus respiciens rem ut assequibilem; et actus respiciens rem ut assecutam: illius in Divino. Ut voluntas creata velit facere per modum desiderii aliquid, satis est, quod praecedat cognitio rem praecognoscens ut factibilem. Ita pariter in Deo. Et sicut nemo prudens intendit, desiderat facere facere id, quod iam factum videt; inde est, quod ad eiusmodi decretum obiectum possit dirigere scientia praecognoscens rem non ut factam, sed ut factibilem, quae est simplex intelligentia.

93. Arguitur 3.º: scientia Divina, quae in actu 2.º fit rerum causa, debet esse libera; sed talis non est simplex intelligentia; et talis est scientia visionis: ergo haec, non illa erit rerum causa. Minor constat; quia Deus est agens omnino

liberum in quantum producitur ad extra. Ergo etiam quae simplex intelligentia est de obiecto necessaria; scientia autem visionis de obiecto contingenti. = Respondeo distinguendo maiorem: scientia quae est causa actus debet esse libera in causando actus, sive quatenus causat coniuncta cum decreto, concedo; debet esse libera quoad se, sive in essendo, nego maiorem. At simplex intelligentia, ut quoad se sive in essendo non sit libera; in causando tamen libera est. 31

94. Ratio; quia ut actus causet, dependet a decreto; et nisi ut coniuncta cum decreto non potest actus causare. Instat nunc ... nostra doctrina ... Primus. Illius ... libere ... quod simplex intelligentia ut coniuncta cum decreto ... cum obiecto ... libertati non ... medius ... decreti intervenit scientia media de ... futura ... decretum sit ... 2° ... admittamus decretum ... et ... doctrina ... praedefinitionibus. Cap. 6°. Ultimum argumentum et concordia nostrae libertatis cum Divina scientia.

CAP. VI.

Ultimum argumentum, et concordia nostrae libertatis cum Divina Scientia.

95. Argumentum tandem: Deus per actum imperii producit creaturas; sed imperium est actus increatus pertinens ad scientiam visionis: ergo. Utraque praemissa probanda est. Prima in Psalmo 148, ubi de Deo dicitur: „ipse dixit, et facta sunt: ipse mandavit, et creata sunt:„ quae ... pars minoris est doctrina D. Thomae ... autem ... et constat ex verbis Scripturae: non enim dixit ... est ... actus ... voluntatis. 2a pars probatur etiam: non actus ... qui est imperium, subsequitur ... decretum; sed actus ... subsequens decretum voluntatis est scientia visionis: ergo etc.

96. Si dicimus cum pluribus Thomistis actum imperii esse actum voluntatis, et non intellectus, infirmat argumentum ... Si negemus imperium ... a Thomistis ...

30. executivy liberi nullus e actus. Et sic in omnibus d[e] quo nunc:
Deus per actu imperij producit creaturas, imperio se hente ut me-
ra idea, et applicat per executivam, imito: imperio se hente ut caa
pro tali, non mani; et omissa hac potentia mixti, non Dg; q[ui]at imperium
[illegible] actus indavidus, quo sit Deus ludat se velle, ut hoc opus fiat
tali tpore, et tali modo; tn e actus distinctus a scia visionis.

97.

Rao nunius
duplex e. 1a q[ui]a tale imperium cui sit applicata per executivam se j priori
ad existentiam rei; at scia visionis in tali priori se here nequit, ut pdictum ma-
net. 2a q[ui]a in Deo nequit admitti imperium inefficace ad opus, et quia
scia visionis se extendit; nam in Deo datur scia visionis pro tali ad pec-
catum; et tn n dat imperium ad fit pro in re ad pecca. = Hinc n urget
Rao 2i partis minoris: nam imperium sit caa rerum, et subsequens ad
decretum voltis debet tn distingui a scia visionis.

98.

Ex dictis in tota nostra hac via
explanata res ad servanda libertatem nrorum actuum cum infallibilitate Divini
decreti: in quo maxime laborarunt qui contenderunt cum hereti.
Sequitur scia ipsius intellectus [illegible] a e libertas nra n offen-
dit, et sic caa libera operationis, et hanc antecedat tq[ua]m tale absolu-
que decreto; at 2o se indifferens e ad opposita sit ad operationem, nid
naos operationis; d nullo ex hic detate infert. Praeterea: et vide-
tur ut iuncta cum decreto absolute efficaci, et intentivo operationis, ad
huc relinquit indemnem nram libertatem.

99.

Rao: nam tr iuncta decreto inte-
lligat detate ad unum, sit ad operationem et hanc mediate inferat; at
hic mediata illatio, sive necessitas n e ans, d consequens, quo nra liber-
tas; q[ui]at illud decretum, quantumvis praedefinitum, et efficax, e posterius nra
operatione determinate futura, et praevisa per scientiam mediam, quam inter
ipsius intellectus, et illud decretum collocant scientiae, ut hunc salvant
libertatem. = Praeterea: tale decretum e a volte nra evitabile: si enim Deus
n heat scientiam mediam de nra operatione determinate futura, illud decretum
n conciperet.

100\. Ut ex scientia Theologia sit a nobis evitabilis, quien evitable e illud decret. Tandem: decretum hoc neque ex parte nostrae liberae operationis, neque ex parte Dei providentis exoritur, e necessarium, ut late defendimus Quaest. 2ª de praedefinitionibus Avendano, et Aranda: nullo ex eo capite minuitur libertas nostra, si ponatur scientia prius intelligens earum causa = hoc est, quod priusquam scientia media, neque scientia visionis liberae nostrae actionis offendere; neque scientia suppositionis ex parte liberae voluntatis creatae; scientia media 30 parte; scientia visionis absoluta. Quomodo vero a Theologis libertas nostra [illegible] ipsi videantur. Quaest. 3ª An detur in Deo intellectivum per modum actus primi. Cap. 1. Notata; seq; et 1ª nostra sclusio.

QUAEST. IIIª

An detur in Deo Intellectivum per modum actus primi?

CAP. Iᵘᵐ

Notata, sententiae, et Iª nostra sclusio.

101\. [illegible] meo videri inutilis; hac tempestate celebris, et opinionum varietate [illegible]. Pro illius resolutione notandum 1°: difficultatem procedere de intellectivo [illegible] intellectionis absolutae, et communis toti Trinitati: si enim Eternus Pater [illegible] et [illegible] in Filio intellectionem, quam Theologi vocant notionalem, [illegible] per modum actus 1, et quidem principii, [illegible] quamvis seclusis imperfectionibus, quales actus primus principii dicatur in creatis. = Notandum 2°: quod in praesenti debemus omittere, [illegible] Dei non esse in actu intellectione [illegible] ut tali.

102\. [illegible] hoc omnino non [illegible], non e locus disputationi: cum enim [illegible] ad esse [illegible] nequeat alius [illegible] esse non erit ratio caeterorum) indubitabile erit, [illegible] intellectivum per modum actus 1 in Deo non detur. Notandum 3°: apud nos indubitatum [illegible] in Deo [illegible]: [illegible] quod logica nil aliud e nisi vera [illegible], sive non repugnantia ad

32 intelligendi; dari autem in Deo nunc [illegible] certo certius est: bene enim valet: Deus intelligit: ergo potest intelligere: in qua illatione ostenditur potentia per logicam.

103\. Hinc tota res devolvitur ad inquirendum, utrum detur in Deo actus primus, sive potentia ad intelligendum, quae sit saltem logica? Haec triplex esse potest: physica, virtualis, et metaphysica in duplici sensu accepta. Physica est potentia, quae cum sit realis, addit [illegible] producere, et recipere actum, ad quem est potentia: et in hoc sensu [illegible] a Deo est, quia magnam dicit imperfectionem. 2° [illegible] potentia, [illegible] sive re detur aliquam imperfectionem productionis, et receptionis [illegible] [illegible].

104\. [illegible] ad quem est potentia; quatenus [illegible] [illegible] est actus primus, qui [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] cum fundamento in re, si re vera detur in Deo potentia ad intelligendum [illegible] sit dicta ab inchoatione, [illegible] re vera [illegible] [illegible]: sine fundamento in re, [illegible] in Deo re vera non detur [illegible] [illegible] concipiendi [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] in Deo [illegible] actus [illegible] intelligendi [illegible] [illegible].

105\. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in Deo [illegible] actus [illegible] intelligendi, [illegible] [illegible] [illegible] producendi [illegible], et recipiendi inchoationis [illegible] [illegible] [illegible] inchoationis, et [illegible] [illegible] [illegible] dicta. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] colligit ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 32.

106\. 2° [illegible] Deo [illegible] actus primus saltem logicus cum inchoatione. Sed variant huius [illegible] patroni, et diversis explicationibus [illegible] plus-

seq. loq. [illegible] de nomine faciunt, et [illegible] a [illegible]. Seq. [illegible] Tus [illegible], ex Thom. [illegible] cy [illegible] [illegible], et ex Jesuitis cy P. Granados tenent actu [illegible] intelligendi in Deo ee realy et [illegible], n in phice productoy, l receptoy inchois. = Ptes R. cy. [illegible] [illegible], et Bozault docent ee acty [illegible] vitali equivalenty, sive eminenty, inchois vitali productoy.

107. Aly tamen, quos int [illegible] [illegible] [illegible], P. Rocina, [illegible] et [illegible] Disp. 1.a de [illegible] Dei sect. 6.a, dicunt, [illegible] posse in Deo cy fundamento [illegible] acty [illegible] intelligendi ab inchoe [illegible], sive rade nra distin., qui in [illegible] vocant acty sive prog mepha. Videndus omo [illegible] [illegible] qui brevity, [illegible], et diluciae [illegible] resolvit, et [illegible] [illegible], et ne quid in [illegible] [illegible] vobis [illegible] [illegible] maneat, [illegible] [illegible] [illegible] aperire mens e.

108. [illegible] [illegible] tut. [illegible]: dat in Deo actus [illegible] intelligendi [illegible] [illegible] loquir. Pbt: Deus per inchoy acty n solu reddit intelligens ut quo, s[ed] etiā ut quod: g dat in Deo inchoy per my actus [illegible], sive [illegible] [illegible] loq. De antecedente dubitandy n e. [illegible] coa: eo ipo q. Deus per inchoy acty n solu reddat intelligens ut quo, s[ed] etiā ut quod, dat in Deo aliquod praty, [illegible] ut [illegible] sit capax intelligendi n soly ut quo, s[ed] etiā ut quod; atqui tale [illegible] e inchoy per my [illegible], sive [illegible] [illegible] loq.

109. [illegible] [illegible] evidens e: si eni illud praty n daret in Deo, [illegible] [illegible] Deus eet intelligens ut quod [illegible] [illegible] intelligendi ut quod: q [illegible]. [illegible] [illegible]: q. illud praty n eet [illegible], neq. immensitas, et [illegible] [illegible], quq [illegible] [illegible] cy [illegible] [illegible] ma: q eet inchoy, sive inchoy per my [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] loq. = Si dicas: [illegible] inchoy [illegible] ut [illegible] ee capax intelligendi ut quod, et n [illegible] ut [illegible]. Bene [illegible] et inferas [illegible] [illegible] inchoe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quaty una [illegible] capacitas

36

[illegible]

CAP. II.

Duplex alia conclusio.

113 Sit 2a conclusio: non datur in Deo inclinatio per modum actus primi, qui proprie sit, et absolute dicatur potentia realis, et physica ad inclinationem Divinam. Probatur explicatione a toto hujus: nam talis physica potentia debet esse vel eius inclinationis productiva, et physice receptiva; et sic imperfectionem dicit; in Deo admitti non potest; vel est potentia, quamvis non receptiva, distincta tamen realiter ab inclinatione actuali, et neque hoc modo potest admitti in Deo: nam in Deo non sunt realiter distincta, ubi non datur relationis oppositio; distinctio inclinationis per modum actus primi, et inclinationis actualis, quae potentia constituunt correlative, non dat relationis oppositionem: ergo.

114 Quamvis, vel potentia physica talis esset eo quod physice, et realiter in Deo detur eiusmodi principium, quod attamen potentia mere logice et in hoc sensu modus loquendi non admittimus: nam si realiter detur in Deo principium, quod sit inclinatio per modum actus primi, illud in potentia physica absolute, et proprie tale non appellamus; quia potentia metaphysica ratione nostra, et mentis tantum ab inclinatione actuali distincta: siquidem potentia physica absolute, et proprie talis, vel dicit realem productionem, vel distinguitur realiter ab actu, cuius est potentia; utrumque autem inveniens se, ut dictum manet; ergo.

115. Sit 3a conclusio: datur in Deo inclinatio per modum actus primi, quae sit potentia metaphysica, metaphysice, et ratione nostra active se exercet erga Divinam inclinationem. — Probatur 1o. Divinus intellectus diverso modo se habet erga inclinationem, sicut talis, quam erga immensitatem, et reliqua attributa; sed haec diversitas consistit in eo, quod erga inclinationem sicut talis alioquo modo saltem metaphysice ratione nostra se exerceat active, non ita erga immensitatem: ergo. Major inconcussa debet esse. Minor probatur eo quod non appareat aliud caput diversitatis supponendo identitatem realem, qua dicitur intellectus Divinus non solum cum inclinatione; sed etiam cum immensitate, et reliquis attributis.

116. Dices: caput diversitatis esse quod intellectus Divinus media inclinatione tendit intentionaliter in obiectum; id autem non habet

38. ratione aliorum attributorum. Bene est, quod insurgo: nequit unctus tendere intentionaliter in objectum media unctione, nisi aliquo modo saltem metaphysice, et ratione naturae se exerceat active erga unctionem: nulla quod est solutio. Si dicas, hic tendere denotare actionem pure grammaticalem, eo quod sit vox activa; futilis ratio: nam ergo unctus Divinus identificat secum immensitatem, et cum hic tamen sit a verbo activo, quod denotet actionem ergo pure grammaticalem, hanc dicet unctus ad immensitatem: maneret ergo exit diversitatis caput.

117. Objecto 2° ex parte: nam est major repugnantia in eo quod unctus Divinus metaphysice active se exerceat erga unctionem, et quod sic metaphysice egrediatur a Divino unctu, quam in eo quod essentia metaphysica Dei se exerceat metaphysice in genere radicis erga scientiam, et quod haec metaphysice dimanent ab essentia; de hoc Dei contra admittit: ergo et hic admitti debet. Assignet disparitas ut major probari possit. = Instatur 3°. Objecto: Divinus unctus vivit per unctionem; quod si aliquo modo saltem metaphysice non se exerceat active erga unctionem, non vivet per illam. Objecto minor: ut per unctionem vivat non sufficit habere cum illa identitatem: ergo.

118. Objecto anima: quae ergo habet aliquam identitatem cum immensitate, et per hanc se non vivit. = Praeterea: non sufficit unio unctus creati cum unctione, ut vivat per illam, nisi aliquomodo active erga illam se habeat: ergo similiter. Antecedens constat ex forma. Objecto: Deo anima est vita, quod unctus creatus unitus unctioni, et nullomodo active se exercens erga illam, sed illam mere passive se haberet; quod si Divinus unctus nullomodo active se exerceat erga unctionem, sed huius quasi mere passive se habet: ergo

Vide Cap. 4. Aliquas solvit obiectiones.

CAP. IIII.

Aliquas solvit obiectiones.

119. 1a Probatio quod sit obiectio unctus et unctio in Divinis necessario si distinguunt: ergo non dat unctionem

in Deo per mod actus [illegible] plusque loq. Obt ans: ideo se disquezent, q aequivalent. [illegible] inclus, et inchoi creatis; d hec aequivalea n sufft ad [illegible] distiog. Obt ma: ultra illa aequivaleg. of is erat quod inchus, et incho in creatis pertineant ad diversg lineg specifg, sive here diversa obta specificava; d n hent q obty specificavy utrusq e scble ut tale: q.

120\. Nο ans, et min pbaois. Ad [illegible] pbaog ng [illegible], cuius doctria e omino arbitraria: ng eo ipso, qd in Dinis det aequivalea duabus entitabus, quy in creatis [illegible] disty sint. Dat aequivalea duobus, quory uny [illegible] de opte alterius; sufft aute aequivalea duobus quory uny n sit de opte alterius, ut Dinus inchus, et incho mephe sive raoe [illegible] disquant. Nec opus e qd illa duo in creatis pertineant ad diversg lineg specifg.

121\. Adde eruditois gra, qd [illegible] inctus, et incho in creatis pertinere ad eamdq lineg specifg subalterng, quatenus utrius [illegible] specificavy [illegible] intelligbtis in obto; at dici per qd pertineat ad diversg lineg specifg infimg: qa inchus, sive inctivy ut quod, et incho, sive inctivy ut quo diverso mo respiciunt obta; idq [illegible] inchus ut poa, cui obty [illegible] [illegible] pns; incho ut exercy, quo obty [illegible] poi: ideo [illegible] loquendo n dicit de inchoe, d de inctu, qd [illegible], et e [illegible] n de inchu, d de inchoe dicit, qd [illegible] raoe [illegible], qua obty [illegible].

122\. Obto 2°: ois perfecta in Deo e actus purus; d n eet admisso inchvo per my actus [illegible] etia mephe, et raoe [illegible] disto ab inchoe: q. Obt ma: si illud admittat debet [illegible] Dinus inchus ut [illegible], et perfectbus per actls inchoe: d quod ita [illegible] n e actus purus; cu n [illegible] in se ultima actte [illegible] lineg [illegible] inchoe: q. = Thoricy, et coe [illegible] cui [illegible] adaptabimus [illegible] [illegible] mari nando [illegible]. Ad pbos illius [illegible] dissolvenda est maior.

20

123. Debet ergo Divinus intellectus ut do-
tandus, et perfectibilis praecise, seu formaliter, non materialiter: et sicut
distinguenda est virtus, atque huius adiuncta status, in qua ipsius intellectus
ipsi praecise, non autem extensive accipiendus est. Ut intellectus per
ipsum actus sit dotabilis, et perfectibilis per intellectum, actus non
oppositum est, quod possit dicat indotationem; in quo dicat imperfectionem: sed
non est, quod perscindat, sed non dicat dotationem in actu [illegible]
illius intellectus. Mihi apparet inveniens, quod frequenter debeant ad
omnia in ipsa metaphysica Dei sic attributorum.

124. Ratio est, quia perfectio
Dei est actus purus non in una linea, sed in linea cuiuslibet [illegible]:
metaphysica autem dotabilitas, quae acciperet ab actu intellectus Divinus
intellectus, non auferret ab eo ratione actus puri, quia sic auferret,
minuit perfectibilitas, aut perfectibilitas [illegible] ratione
huius est dicens, [illegible] esse in potentia ad actum, quod [illegible]
[illegible] distinctionis [illegible] actus, et potentia, [illegible]
[illegible], et receptivo actus. Unde [illegible] intellectus Divinus [illegible]
et actualis in linea subalterna [illegible] in utraque actualis
sive linea infima.

125. [illegible] non [illegible] tota perfectio de linea intel-
lectivi: intellectus enim est [illegible] subalternus, sive generice [illegible]
per intellectum ut quod, et intellectum ut quo: at [illegible] tota per-
fectio de linea talis intellectus sit ut quod. [illegible] ab
adversariis etiam in Deo: non hic [illegible] virtus productiva [illegible]
perfectio virtutis productivae ad intra, et virtus productiva ad extra:
quae sunt duae lineae infimae, et quasi species diversae: una enim
non dicit sicut altera; et in hoc non impedit, quominus utraque sit
in sua linea actus purus.

126. Ob. Si ergo, [illegible] intellectus Divinus de-
bet semper tamquam actus, ut nulla creatura recipiat actuationem ab illo
quod sic Divinus intellectus recipiat ut in actu vel metaphysica, sive non di-
cens sicut actus intellectus, aliqua creatura sit intellectus creatus, [illegible]

fiet actualior, quam Dno: q. = Dicet pureior, et perfectior esset Divinus, non, si ea diceret actu inchoa; quia ... in Deo: d quod debet Deus habere q.ua debet esse purissima et magis perfecta q. ... eo purior, et perfectior esset actus Divinus, quo remotior ab h. parte, et imperfectior, quo remotior ab hac esset unita ad vestros, quo unita eorum q.
127.

Ne ... in ipsa, sicut e. virtus in actu ... ra in quantum actus creata q. e. h. actitas produrendi: et ... te res ... magis: inchoatio debet ... ut nulla ... ea sit actualior in linea inchoatis, ... in alia linea, non mnu. ... nobis, q. inchoatio creata semper possit actuanor in linea inchoatis, q. inchoatis Divinis; et omitteo, q. actuator resipiat in alia linea. Omittes, immo q. juxta hoc ... e. ... ut inchoatio creata recipiat ut actu ... in linea inchoatis, et ... recipiat Divini inchoatio:

128. At inchoatio creata e. actus physicus, sive ... physice perfectionis in linea intellectionis per alia ... per ... unde oriat quaedam imperfectio, et ... actus ... esse n. possit. Quod de Divino inchoatione negatur ... non ann, et ... probavis unita ... in 2a ... Pro secundo ... Divini notabis: nullum dari inconveniens in eo, q. admittat in Deo ... inchoatio, per my actus ..., et inchoatio ... imperfectio, n. dicit, q. ... e. in Divina essentia attributis, q.q. dicit ... ad illa ... int.
129.

Ob. 3o. ...

per suq extensa ... extens ut quod, et ut quo, quam ... extens per my actus ... q. ... possit e. inchoatio, q. ... Substantia ... inchoativa ut ... et n. haberet actu intelligentis q. = ... no cog. ... ad denoas, extentis ... magis n. repugnaa ad hen... extea per identis, q. ... Divinis ... coe e. ad denoas;

vero intelligentis ut quod non suppt mera non repugnat ad hendg inchoa per identi, ut diximus in Ult. Sect. de Trinitate et filibus.

130. Ad conseqr omissa mare de eo, qd in illa substantia supta recepibus eet duplex realitas, quarum una eet inchoa ut quod altera vero ut quo. Vel si in illa hac duplex realitas recipi non posset non eet inchoa ut quod, nec [illegible] intelligeni. = Ut nobis eo. Thas pluribus in locis, intellexisse de omnimoda reali identitate inter esse Dinam et inchoa: hanc enim ab illa se distinguit e mens extra Ch. [illegible] in 1e. scar. dist. 6 quaest. 2a art. 3. ubi inchoa distinguit ab inchoe non re, sed se, et ratione nra. Sed expresse docet quaest. 26 disputans de beatitudine art. 1o. Cap. 4o. Reliquis satisfacit obiectionibus.

CAP. IVm

Reliquis satisfacit obiectionibus.

131.

29 obj. 1o. datur in Deo pota physica operare tanquam in inchoai Dina libera, et agentis. Etiam assumptum: inchio est pota physica operare talis in inchois, quae potuit non hre; dinus inchio potuit non hre inchoa libera, et agentis: g. = Urget: ex eo quod Dina dispoa potuit ee, quia actu producat ad extra bene infert dari in Deo pota physica operare tam ad producendum ad extra: g. similiter. = Ad assumptum obviou. Ad probao. distinguo maj: inchio est pota physica operare inchois, quae potuit non hre, ideo; quae prelectione potuit expoy quatenus potuit non hre, no maj.

132. At cum inchio Dina libera quantum sui sit eadem cum inchoe necessaria ipsius Dei, et haec numquam potuit in Deo non esse; ita numquam potuit abee a Deo inchio libera quantum sui; tantum ad expoy sit obj. qd ee, et non ee potest. Unde patet ad minus. = Urget: ante verum est, et falsa ca. Disparitas ratio fundandi ad dotum in Deo ut actum agente ad agente idenfat cum Deo; quia ipsa inchio Dina quantum sui. Sed

non producendi ij ad effectum in Deo ut actu ad extra producente in adaequate distinguitur a Deo; quia est actio transiens. Unde potest esse potentia physica proprie talis ad producendum, et non ad intelligendum.

133. Res assurgunt in tantum, quae inseparabiliter illa de actus Divini liberi propriae dependentiae attingunt. Propterea doctrina dicimus, ex qua ad illas rationes deinde posset exhiberi creatur futuro. Unicum certum quod quamvis est ex parte sui Deo nunc dat nunc quidquid requirerent ut Deus nunc videat, et non videret aliud mundum ut antea fuit; non tamen videat antea ... ; quia nunc est Divinum scientia, requireretur antea ... alterius mundi quae nunc non dat. Unde dici non potest, quod Deus ... in potentia ad videndum, alium mundum eo ... .

134. Hinc inferes 2°, quod licet connexio, quae antea fuit actus respiciens obiecti, debeat obiectum praesupponere; et non tamen connexio, quae solum quamvis est ex se sit actus obiecti respiciens, consequenter ... obiecti solum inferret carere connexionis, quae antea respiceret actum obiectum; non vero connexionem, quae solum quamvis est ex se sit actus obiecti respiciens. Et licet in creatis repugnare omittat connexio, quae solum quamvis est ex se sit actus respiciens obiecti; non vero repugnat in Divinis. In divinis non repugnat ... in ... Divinae perfectionis; repugnabit creare ... huius perfectionis limitatio.

135. Ideo fatendum est: quod ut Deus cognosceret aliud mundum ut antea fuit non requirebat connexionem Divinam, quae modo non datur in Deo: alioquin talis connexio de novo Deo adveniret, et de novo identificaretur cum Deo; hoc tamen falsum est; quia nihil Divinum ... tamen potest, quod modo non sit cum Deo ... . Quia modo in Deo est connexio qua alterum mundum ut antea fuit cognosceret; et quae deficit, sive modo non est alterius mundi ... , unde est illa connexio solum quamvis est ex se sit actus respiciens alterius mundi.

136. Clarescit doctrina duplici exemplo: Primum connexione tracta ad potentiam, quae actum, et antea potentiam respiciebat, si talis connexio ele-

22 creat a Plo, et soly quanty e ex se erit actus respiao par si ponit in lapide. In sgnios, que tr naa sua sit actus 2us in soly quanty e ex se, et n abte respiat obly. = 2o in illa mentali, que iuxta pbabis seq. past tran'ire de vera in fal sg, et e 2a. Talis sgnio, qum tentave variet, denoabit inclis ly vere sgcent, ig n sgcent vere; et tota variao proveniet ab obio: sicut eadr invariata sgnio poterit Dey denoare sgcenty abte, l soly sgcenty quanty e ex se ex sola obi variade.

137) Ob. 2a

que e totius docty instau: nij ex inctis stat, Dey soly ee ln poa ad sgcendy altery mundy. Obi illad: qd soly qty e ex se sgcit soly e in actu l, et in poa ad sgcendy; d iuxta dicta Deus per sgnios, que de altero mundo nunc het, soly qty e ex se illud sgcit; g. = No illaog, et dique maog pbrois: qd soly qty e ex se sgcit soly e in actu l, et poa, l ince, et su l epce, et denoare tali, sdo, l omito; e in poa psicile ince, et su tali, no maog.

138. Ex pte Dini inctus nil deficit, qd ipsi ad incy sit, ut qty e ex se nunc sgcat altery mundy ut ab 4te fury. Defectus unice stat ex pte obi, sd inctui Dino epcy e. = Unde dici nequit, qd inctus Dinus sit nunc in poa ince tali ut sgcat abtq unios alterius mundi. Et si rigorose loquamur, nec ee in poa epce tali, denoadum ex eo qd soly inctum adeqte epcy, nunc n sit sgcible, quia n ej soly rigorose infert, qd obly ipsi sit in poa ut sgcat. Sed hoc omiso nullu absurdu e in eo, qd Dinus inctus dicatr ee in poa soly denoare tali.

139. 3a Ob. 4 obno ut Ver

D. Augo lib. 1o de Trinite cap. 3o ubi de Deo loquens ,, ait:,, que caa illi e ut sapiens sit, ipsa illi caa e ut sit;,, ,, atqui nulla e caa ejg nra zaoe, ut Deus sit, sive ut heat essey Ding: g neq ut heat sapieg, sive inctios: l la Res,

Sy D. Thog. ee hunc, qd sit Deus het ee a se, et n ab alio,
vta a se, et n ab alio het Sapieg. Quod vray e, et a nos n:
ng Stus Dr loquit de caa, sive pro ra disto, et phice produc-
too, ut ex contextu capitis constans e.

120. Obto 2a: Si Dinus inctus,
me phe, et raoe nra cy fundamento in re actoe se exerceat
erga inctios dabit in Deo vere, et absq fictoe talis productio;
d hoc implat: g. = Vtraq premissa stat. Thar oper produc-
tiog: ng eo ipso, qd in Deo cy fundamto in re scipiamus
Serg, iustig &c. vere, et absq fictoe dat in Deo sira, iustra
et sic de alys. Ther etg: si enj vere, et absq fictoe dat
in Deo illa productio vere, et ra procedit inctio, et ra distingueret
ab inctivo, qd implat sine dubio.

121 Aroy in se ipso otinet retorsiog:
ng vere, sine fictoe, et cy fundamto in re scipimus in Deo
multiplos prats abty, sit iustig, misericordig &c. sequeng gf
multiplicty, et distioq inty eursmi prata: q vere, et ra dabit
distio inty illa: q uny erit ab alio ra disty. Quidquid adversari
dicant, sibi dicty heant. Distinguo igit majoe arqi: si Dinus
inctus illa in Deo vere, et absq fictoe dabit fundamtiy, et emi-
nealy tali productio, cdo; dabit sr, no majo. Productio sr talis
dicit reals distiog oppog sppetin; quq prats Dinis abto oppiy
oes defendere tenemur.

122. Unde illa ista imperfecog inty Dina prata
abta admitti n debet; pest tu re ipsa, et absq fictoe admitti p-
ductio inctois ex pte Dei fundamtiy; quatenus ex pte Dei re ip-
sa dat fundamty, ut nos scipiamus Dinq inctiog ut productq ab
inctu Dino, et q Diny incty erga Sug inctiog scipimus mo e-
quivalent ad illy, quo inctus creatus se het erga inctiog crea-
tg depuratis tu ob imperfecobus. Inde aserimus, dari re ipsa ex
pte Dei illa productiog n soly fundamtiy, d etia eminencia-
liy.

143\. hoplet amplius: duo interve-
niunt in physica productione inchoationis creatae: 1.y quod inchoatus ab inc-
tione ratione distinguatur. 2.y quod per illa vivit in actu 2.o 1.m in
Deo non admittimus; quia dicit multiplicitatem realem oppositam simplicitati
Divinae. 2.y Deo concedimus; quia vivere in actu 2.o per inchoationes per-
fectio est, et hic tamen concludimus, in Deo re ipsa dari con-
ceptus Divinae inchoationis non formaliter, sed eminenter, id est, non 2.y illius sensu,
qui imperfectionem dicit, sed 2.y alterius. In 2.o perfectio est. Doctrina
roboratur recursione supra posita, et etiam in forma admittente
attributa Divina mentis, et ratione nostra cum fundamento in re
dimanare ab essentia. Cap 5.y Dubia quaedam resolvuntur pro quaestionis
supplemento.

CAP. V.y

Dubia quædam resolvuntur pro quæstionis suplemento.

144\. Complementum quaestionis, imo et illius partes satis
se difficiliores habenda est materia huius capitis, in quo 1.y, et princi-
paliter dubitatur: an in Deo dentur principia aliquod, quod gerat mu-
nus inchoationis radicalis, habitus, et speciei impressae ad intelligendum?
Pro faciliori captu scire debemus, in forma distinguente potentias ab a-
nima (quas nunc admittimus) inchoationis per illius actus dici
quatuor principia in ista. 1.y est potentia remota, sive intelligens
ut quod, quae dicitur inchoativum radicale, et est ipsa substantia animalis. 2.y
145\.
est potentia proxima, sive intelligens ut quo, quae dicitur inchoativum formale, et
est ipse inchoatus proxime radicatus in anima substantia. 3.y ratio speciei intel-
ligibilis, cuius munus est complere, et determinare in actu primo potentiam intel-
lectivam. 4.y est ratio habitus facilitantis inchoationem ad actus faciles
a quibus gerat. Dubitabis ergo: an dentur in Deo formaliter, et ratione
nostra tantum distincta principia haec, quae in creatis omnimus distincta?
Vel aliter: an cum fundamento in re concipiant in Deo principia ratione

naa tenus ad incte ... sua, quorum unum sit inctivum radale, aliud species impra sicut haec est ... in actu 1°, aliud habitus sicut iste facilitat pon 2°.

(46) Addidi, reduplicationes immediate positas: a sub alijs speciebus, qui non per ... creatis experimur, ... impressiones: unde de illis 2° cuiusmodi speciei quaestio non est. Dico igitur 1°: dari in Deo inctivum ... sive inctum per ... actus 1°, et pon immediatam ... probavimus ... 1° et 2° huius quaestionis. Dico 2°: si essentia Dei ... in prato ... a Divino inctu, ... in Deo inctivum radale, quod sit radix ... inctus, sive pon proxime inctivum; si vero essentia Dei ... per ipsum inctivum ... sive ... non dabitur in Deo inctivum radale.

(47) Utraque pars dicti partim certum gaudet 1° ... facta illa suppositione inctus Divinus ... ex alium quod radabit in essentia: hic ... erit radix ... illius, et ... inctivum radale = 2a pars ... si essentia Dei sit inctus ... non est aliud ... in ... inctus radicet, ... essentia non radicet in alio: ... non dabitur in Deo inctivum radale. = Dico 3°: non datur in Deo ... ab inctu Divino ... aliquid, quod gerat munus speciei habitus.

(48) Probatur: munus speciei habitus est facilitare pon, illamque reddere pon ad operandum ... et independentem a quolibet ... in ... summe ... ad intelligendum ... summe perfectus in ... linea ... et independens ... Et hinc ... quod habitus ... quod pon ... perficit pon, ... tribuit ... faciliter, et ... quod non ... hoc ... negat ... Divini inctus ... non est in sua linea perfectissimus.

28

149. Dico 4°. n dat in Deo etiã ... nra distj a Divino intellu vratj, qd exerat munus speci impresse.
Pbt: Divinus intellus ex se, et independens ab alio etiã ... Deo est summe perfectus in linea virtus intellectivi: q ex se, et independens ab alio Xa het summam determinam in actu 1° ad cognoscendum ... nullj vratj etiã ... determinat in actu 1° ... cognitionj ... et munus speci impressae ... De antecedente ... ... quælibet perfectio Dei ... in sua linea ... aut linea intellus ... in linea hac summe perfectus debet poni.

150. Reliqua constant ... qua pbt: determinant ... in actu 1° confert speci ... in intellu ... si intellus Divinus ex se, et independens ab alio Xa ... summe perfectus in linea virtus intellectivi ex se, et independens ab alio Xa het summam determinam in actu 1°. Urget: si admittamus vratj ... ab intellu distinctam, qd exerat munus speci, intellus Divinus ... virtus inadequatj in linea intellectivi, et ... ex se ... intellectivi ... hoc e absurdum: e. ... constat: ... illud qd exerceret munus speci eet virtus inadequata intellectiva ... ad ... hoc eet Divinus intellus: e.

151. Dubitabis 2°, an in Deo ponenda sit memoria? Breviter dico: si memoria accipiatur p prima retentione cognitionj semel habitæ, illa admitte in Deo. Si vero accipiatur p cognitione, quæ aliquando interrumpitur, et postea denuo het; illa in Deo admittere n debet ... manifestam imperfectionem. Hinc quando in sacra pagina legeris quod Deus recordat, obliviscit Xa, has locutiones metaphorice accipies; q oia semper nuda sunt et aperta oculis Dei: unde nullus ... post ee in Deo oblivio proprie loquendo. Cap. 2. Occurrit Obiectiuj.

CAP. VI.

Occurrit obiectionibus.

152. Secundum ... D. dicti ... post ... et 2° capite solum ... neque in Deo dari intellectus, qui sit radix alterius intellectus; ... intellectivum radicale esse intellectus, qui foret radix alterius: ... neutrum illorum ... summe perfectus in linea ... per ... actus ... intellectus radicalis ... remota, et non proxime expedita ad intelligendum; ... in Deo ... neque ... remota ... dicens imperfectionem, qualis ... ad intelligendum: ...

153. ... in Deo ... unus intellectus ... qui sit radix alterius intellectus ... in quo ... posset ... invenire ... atque ... facta in ... radicalis, qui ... intellectus ... erit intellectus eminenter. ... anima in ... dicit intellectus ... radix ... intellectus, et ... esset in ... intellectivum radicale ... esset radix ... intellectus ... et ... esset intellectus, ... hoc est ...

154. ... intellectivum radicale esse eminenter intellectus: ... supponat ... Dei ... radicale ... hoc ... esse ... a priori ... radix, et ... a quo ... intellectus: unde ... debet ... eminenter; ... continet eminenter perfectionem ... Hinc ... ad ... ... qui ... posset considerari in intellectivo radicali, ... esse in illo imperfectionem ... expeditio ad intelligendum ... intellectivi radicalis, ... intellectus ... Unde ... et illius probatio.

155. ... dicti ... Deo ...

50 virtutes [illegible], [illegible] ...das, ars [illegible]; et hae virtutes dicunt mi-
nus speciale habitus; [illegible] Resp. illas virtutes in creatis dicere
distinctos specifice habitus, in vero divinis [illegible]. Rão; quia incre-
mentum non e, qd in creatis ponat [illegible] impens, [illegible]
[illegible] facilitatem operandi, [illegible] impeg, [illegible] vincat habitus.
[illegible] in Divinis, ut pat, [illegible] foret inventium: quia maxima
arqueret imperfeco. [illegible] Divinus ut talis [illegible]
[illegible], ars [illegible] divina [illegible], quo [illegible] attingit. [illegible]
disque [illegible], et na [illegible].

156. Obtis 2a. illa in Deo rade nia dis-
quunt, que equivalent rebus creatis ra distin. [illegible] Divinus in-
tus, et illius facilitas ad intelligendum equivalent inctui creato,
et habitui illis [illegible] distin: [illegible] in [illegible]
[illegible] distin [illegible] facilitatis [illegible] habitus [illegible]
[illegible] extrema [illegible] distinctis. [illegible]
[illegible] forma [illegible], ut [illegible] Jonas. [illegible]
[illegible] Divinis [illegible]
[illegible] quando [illegible]
[illegible].

157. At in [illegible] Divinus, et illius facilitatis [illegible]
quunt; [illegible] Divinus ut talis [illegible] debent summe per-
fectus, [illegible] distincto, [illegible]
[illegible], et [illegible] ad intelligendum. [illegible]
ad [illegible] in creatis habitus [illegible]
[illegible] quando distin [illegible] imperfectio in
[illegible] Divinis [illegible]. At [illegible] Divinus [illegible], et [illegible] fa-
cilitas [illegible] Divinus deberet [illegible]
facilitati; [illegible] habitus [illegible] imper-
[illegible] in subiecto, cuius [illegible] facilitat. Hoc [illegible]
non videtur esse magna imperfectio a Divino inctu relegenda.

158.
[illegible]: ut facilitas D[illegible] inctus heat ra[illegible] habitus, non [illegible]

[illegible] in poa [illegible] Deus [illegible] ans: ut calor reddat [illegible] calidum, [illegible] supponat in subiecto frigiditatem: [illegible] paritas: quia calor, et frigiditas [illegible] opponuntur, uti facilitas, et difficultas. Ans vero constat, nam calor reddit ignem calidum, quin supponat in igne, [illegible] contrariam frigiditatem, quam expellat. [illegible] si Deus produceret simul potentiam, et habitum facilitantem, iste redderet potentiam facilem ad operandum; atqui non supponeret in potentia difficultatem: ergo [illegible] certa debet esse. Ans constat; quia potentia [illegible] nullo instanti fuisset sine habitu, et consequenter sine facilitate.

159\. Ad instantiam [illegible] dis[tin]guo ans: ut facilitetur Deum inclinatus [illegible] habitus non requiritur, quod supponat [illegible] potentiam difficultatem positivam, concedo: difficultatem negativam, nego ans. Difficultas positiva est [illegible] impedimentum, quale [illegible] [illegible] frigiditatis ad calorem. Difficultas negativa est sola [illegible] facilitatis. Licet ergo de ratione habitus non sit supponere in potentia positivam difficultatem, at supponere debet difficultatem negativam, sive [illegible] [illegible] illius facilitatis, quam ipse habitus praestat. Quod pariter [illegible] caloris [illegible] est: nam calor non supponat frigiditatem in subiecto; at supponere debet [illegible] illius gradus, quem per [illegible] [illegible].

160\. [illegible] Deum, quod gereret [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in Deo [illegible] facilitas; [illegible] impedimentum. Hinc ad [illegible] [illegible] [illegible] distinguo [illegible] non supponeret in potentia difficultatem positivam, concedo; difficultatem negativam [illegible] in [illegible] [illegible] cum habitu, concedo; in [illegible] [illegible] habitus, [illegible] [illegible] cuius [illegible] non [illegible]: nam [illegible] nullo instanti [illegible] potentia [illegible] sine habitu; at [illegible] ponerat [illegible] [illegible] ab habitu, [illegible] [illegible] [illegible] potentia diceret [illegible] facilitas; in quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Obiectio haec, et aliae infra [illegible] [illegible] [illegible] eorum erit [illegible] solvenda. Cap. [illegible] [illegible] obiectiones.

CAP. VII.

Quae restant obiectiones.

[illegible]

... et [illegible] ... [illegible]

[illegible]

... [illegible] praecipimus. [illegible]

[illegible]

162. [illegible]

[illegible]

163. [illegible]

[illegible]

et a qua ratione [illegible] adeque [illegible]; per equivaleg [illegible]

[illegible], qui in actu [illegible], et in ratione [illegible] determinat per [illegible]

adeqte [illegible] ab increa.

164. Ob. 3º, et e instan: Vt Dinus inctus determ ab alio [illegible] extra, ut gerat munus speciei; [illegible] se [illegible] a- [illegible] [illegible] doctr. Resp. ans: Vt inctus [illegible] intellectus summa [illegible] determi ab [illegible], ut gerat munus speciei ad [illegible] visionem; tm e [illegible] adequate visionis [illegible] [illegible] supponi, qd lumen gloriae [illegible] [illegible] spec impressa. Unde no ans. et disquo ans [illegible]: inctus creatus [illegible], tn e [illegible] adequata adequate [illegible] indifferens ad hoc, l illud Diny [illegible] videndi, [illegible]; adequate [illegible] determ, no ans, et [illegible].

165. In linea [illegible] indifferens ad hoc, l illud Diny [illegible] videndi, nihil aliud [illegible] [illegible] inctus, et lumen: [illegible] hoc e [illegible] adequate in tali [illegible]. In linea vero [illegible] [illegible] ob hoc [illegible], [illegible] illud Diny [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] Diny, ut gerat munus speciei. At hoc doctra [illegible] n het in Dino inctu, qui [illegible] se n e in- differens, [illegible] summe determinatus ad cognoscendum [illegible] [illegible].– Nota: [illegible] 2ª [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] indigeat [illegible] In [illegible]; at illa adequate [illegible] [illegible]; unde ade- quate [illegible] in Deo admitti n potest.

166. Ob. 4º. [illegible] [illegible] me [illegible] munus speciei [illegible] inctus creati; [illegible] summe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] speciei. [illegible] disquendo [illegible]: Diny [illegible] summe intelli- gibile, et [illegible] inctus creati, gerat munus speciei [illegible], [illegible]: [illegible]: q summe intelligibile, [illegible] n [illegible] [illegible], no ma- [illegible]. [illegible] [illegible] no [illegible]. In [illegible] [illegible] [illegible]. Inc- tus creatus [illegible] indifferens e ad hoc, l illud obj. cognoscendum: Unde obj. [illegible] speciei, [illegible] munus [illegible], ut [illegible] determ. [illegible] inctus het summus determo, [illegible] [illegible] e.

52

167. Ob. 3. vio creata e participatio vrois increatae: Dmy [illegible] munus spect ad [illegible] creatum: [illegible] ad sui vroq increatae. Retorqueo: pca [illegible] ductiva e participatio Dmy [illegible] pca creata [illegible] la producere effect: g neg [illegible]. St. g [illegible] e [illegible] ita illas [illegible], cuius premissas, cdo, et no coa. Rao e, nq qd vilio creata participet a vroe increata n tollit, qd [illegible] et [illegible] [illegible] admittit [illegible] [illegible] no n participat. Detrahit [illegible] munus [illegible] perfeo e, que vroi creatae [illegible] [illegible]

168. 6°: inclus Dinus dy [illegible] detrat ab [illegible] alaqd [illegible], qd [illegible] munus spect [illegible] Dmi inclus. [illegible] inclus Dinus [illegible] uny, rao alterius: [illegible] per [illegible] vitiy [illegible] un, et ex alio; d. id rao, cuiu [illegible] illud aliud detrat ad [illegible] alterius; q [illegible] [illegible], et [illegible] simul: [illegible] q n [illegible] spect ad [illegible] immediate [illegible] in e ipso. [illegible] g Dom [illegible], et ex creaturis [illegible] alia [illegible]: unde creare [illegible] [illegible] spect imp[illegible] Dmi inclus, qd [illegible] oes.

169. Reo distinguendo [illegible]: inclus Dinus dy [illegible] detrat [illegible] ab alio, cdo; detrat effective, [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], deco, [illegible] [illegible] de detract [illegible] [illegible] [illegible] effectiva. [illegible] [illegible] n [illegible], [illegible] detrat [illegible] [illegible] [illegible] detrat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] aliud [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] dicit [illegible], [illegible] [illegible], sive [illegible] [illegible] [illegible]: n [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

130\. Ad primum scies 1º. neque Divinam essentiam, neque aliud Divinum praedicatum gerere munus speciei respectu Divinae intellectionis; quod si de essentia oppositum videatur asserere Sanctus Thomas intelligendus, ut asserat in Divina essentia esse munus speciei, speciei non semper, et quasi eminenter: quamvis ipsa suppleat pro his, quae nobis praestat species. Si vero hoc oppositum non placeat, concedo ... [illegible] Scies 2º. praescisse isto intellectione Divina [illegible] tali praecipi quidquid requiritur in linea prima ad intellectionem; quamvis non praecipiat quidquid requiritur in alia linea, neque etiam requiri debet sub ratione praecisive intelligibili, et ut partialiter consequente virtualiter loco Divinae intellectionis [illegible]. Quaest. 4. An intellectivum Divinum demonstretur ex illius immaterialitate? Resolutio quaestionis.

QUÆST. IV.ª

An Intellectivum Divinum demonstretur ex illius immaterialitate?

CAP. 1.ʳ

Resolutio quæstionis.

131\. D.

Secundum, quod nostri communiter sequuntur, docet Angelicus Doctor 1ª parte quaest. 14 art. 1º. ubi sic ait: „patet igitur quod immaterialitas alicujus rei est ratio quod sit cognitiva, et secundum modum immaterialitatis est modus cognitionis ... Unde cum Deus sit in summo immaterialitatis, ut ex superioribus patet, sequitur quod ipse sit in summo cognitionis.„ Ex quibus sic argumentor: ens quo magis immateriale eo magis cognitivum est; sed Deus est summe immaterialis: ergo summe cognitivus: ergo ex illius summa immaterialitate optime demonstratur esse summe, et perfectissime cognitivum.

132\. ... Tu ... verum ... cognitivum, et quo magis stat ... induction: non enim, ... est vivens non est cognitivum: imo ipsa vero ... in ... agendo: ... minus agit, ... quam nos, et ... [illegible]

56 nisi ex mre, l. mise, l. summa immaalita? Scilicet q. a bruis [illegible] nus immaale e. rie hois, ho rie Angeli, Angelus rie [illegible] Deus, q. q. summe immaalis erit summe [illegible].

101. Cosa predicta q. authoritate et rone, qua imbibit in [illegible], difficultas assurgit. An [illegible] S. Thom. ut demonstrare [illegible], id e. an ex immaalitate [illegible] demonstret [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Thom. [illegible] [illegible] demonstrativam [illegible] Theol. [illegible] sed [illegible] demonstrationib. [illegible] An [illegible] qui Thom. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Theol. [illegible].

102. [illegible] Thom. affirmamus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] S. Thom. ita [illegible] = [illegible] e. dogma [illegible], et [illegible] sed [illegible] Thom. ostendit: magis ignota e. [illegible] immaalitas, qua [illegible] virtus cognitiva; o in [illegible] rone [illegible] immaalitas ostendit virtus cognitiva: g. [illegible] S. Thom. [illegible] [illegible] [illegible] oes unanimiter asserunt, [illegible] cognitiva virtus ad cognoscendum immaale obiectum.

103. At quid intelligendum venit [illegible] immaalitas, n. [illegible] apud oes; [illegible] tot fere sunt [illegible] immaalitas, quot authores. = Et hinc [illegible] 2o nos asserimus: [illegible] [illegible] modis com. accipit immaalitas. 1o [illegible] exclusione [illegible] [illegible] e. exclusio actus, et dat in aa separata a corpore, [illegible] et dat in Deo, et in Angelo. = 2o [illegible] spiritualitas, put hic [illegible] [illegible] corpor. 3o [illegible] [illegible], put hec [illegible] e. ac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 4o [illegible], [illegible] recessu ab imperfecte. 5o [illegible] [illegible] [illegible], que in eo [illegible], [illegible] hec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], que sunt [illegible]

yg. Nunc re; a immatis ex predictis ...ribus immaterialis infert ... rationem virtus coctivus: Resp. Neg. mul. per partes. Quoad 1m; q. ex illa usurpatione immaterialitatis nequit ... esse coactiva; imo nec agi ... compositio... ... q. nullus ... magis ...

Quoad 2m: q. Angelus superior, et inferior sunt ... ... et ... habent virtus coactiva ... perfecty.

116.

... ... Praeterea: ... et lapis ... abstrahunt rationes corporis: ergo ... excludunt rationes spirituales: ... lapis non erit coactivus; quod ... est. ... ... esse, que spiritualia sunt, et coactiva non sunt: ... unio hypostatica, ... Angeli, species intelligibiles, gratia sanctificans, ... habitus, ... in ... voluntas ... ab ... et ab ... ex ratione D. Thomae esse immateriale est coactivum: ... immateriale nequit accipi ... spirituali in ...

117.

... Si dicas hec omnia ... esse, ut ... spiritualia ... talia demonstrari virtus coactivus, nulla est ratio; ... non est ... spiritualis debere esse coactivus: ... valde probabilis sit ... defendens ... esse ... spiritualis, que coactiva non sit.

118.

... eadem ... quoad 3m ... q. illa usurpatio immaterialitatis vulgaris valde, et ... philosophica est. 2; q. ignis, et aer subtiliores exigunt dispositiones, que elephas, vel camelius: unde magis spirituales erunt, que ... bruta; et ... coactiva non sunt: ... immaterialia, ... spiritualia ... hec est res tenuis, exigens ... subtiliores dispositiones ... coactiva non infert. = Quoad 4m ... nulla creatura est, que non habeat aliquam perfectionem, sive ... a ... et ... non omnis creatura coactiva: ... non bene infert vis coactiva ex immaterialitate, ... hec perfectio est.

119.

2º: incredibile est D. Thomam explicare mentem per vocem obscurissimam, relicta clariore; ... hoc credendum esset, si vera esset expositio immaterialitatis apposita in 1ª parte ...

clarior est perfectio huius vocis perfectio, quam huius immensitas; [illegible] hac, et in illa utriusque D. Thomae et Thomistarum est evidens; [illegible] perfectio huius vocis perfectio [illegible] nota est; perfectio autem illius vocis immensitas multiplex, et [illegible] accipitur [illegible]. = Ergo si summa Dei immensitas sit summa Dei perfectio in sua linea, sive collectio [illegible] Divinarum perfectionum, demonstratio [illegible] ex tali collectione non est a priori.

180. [illegible] quod demonstratio [illegible] [illegible] collectione est demonstratio [illegible] ex toto; [illegible] non est prius [illegible] parte [illegible] posterius [illegible] Thomas loquitur in linea [illegible] est perfectio inclusa in illa collectione. [illegible] a toto est effectus, vel quasi effectus suarum partium [illegible] debet esse posterius. = Probanda restat [illegible] pars minoris, cuius [illegible] maior est [illegible] modernos Thomistas. Ideo [illegible] debet probari. Quod praestabimus cap. sequenti. Cap. 2.^m Ultima pars minoris probatur, et fit satis adversariorum responsionibus.

CAP. II.^us

Ultima pars minoris probatur, et fit satis adversariorum responsionibus.

181. [illegible]

182. [illegible]

[illegible] ... sit, [illegible] ... et [illegible] ... [illegible] ... in [illegible] ... [illegible] ... ad [illegible] ... at ex [illegible] ... [illegible] ... hic eius fuas [illegible].

163 In [illegible] ... [illegible] ... ex utraque parte [illegible] ... capacitate ... et [illegible] ... [illegible] ... immaterialitas in [illegible] ... [illegible] ... a priori ex illa immaterialitate. ... et respiravi [illegible] ... aliorum [illegible] ... [illegible] ...

164 [illegible] ... demonstratur ... duplex [illegible], quorum ... [illegible] ... si immaterialitas [illegible] ... adaequate [illegible] ... [illegible] ... nota apud [illegible]; [illegible] ... et [illegible] ... Unde et [illegible] ... Thomas, in quorum [illegible] ... immaterialitas, ex [illegible] ... Divinum esset duplex [illegible], adhuc illa [illegible] ... esse ratio a priori demonstrans [illegible] ... [illegible] ... Divina [illegible] in inchoo [illegible] ... [illegible] ... Divina: [illegible]

165 Audiamus [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... nostras. [illegible] ... [illegible] ... nostras [illegible]: immaterialitas [illegible] ... hoc spiritualitas [illegible] ... esse ratio [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... ratio [illegible] ... [illegible] ... ratio [illegible] ... ut quod, et [illegible], in quo [illegible] ... Spiritualitas erit ratio [illegible] ... ut quo. [illegible]

6.0

[illegible]

Dico [illegible]

[illegible]

CAP. IIII.

Aliæ Thomistaru responsiones.

189.
[illegible] ex [illegible] Gonet contra [illegible]
ultimu [illegible] immaculatas seu sum inctivi n[illegible]
ratio a priori quoniam [illegible] se, quia nullomo [illegible]
ratio a [illegible] [illegible] qui [illegible] in creatis immaculatis
[illegible] ratio [illegible] infezimi [illegible] in Divinis [illegible]
[illegible] immaculatas Dei ab [illegible] inctivo [illegible] = [illegible]
pugnaos [illegible]; [illegible] nos [illegible] immaculatis et illius
inctivi fundari n posse a parte in creatis.
190.
[illegible] Ratio [illegible] in crea-
tis immaculatas [illegible] identificar cu [illegible] [illegible]. [illegible] hoc
[illegible] in creatis [illegible] e, ac in Divinis. Hoc ita [illegible]
e [illegible] aliquo fundamento [illegible] a Gonet [illegible] quoad [illegible]
[illegible] nullu [illegible] fundamenti ad adstruendu [illegible] immaculatis
[illegible] inctivi Divini. [illegible] fundamentu [illegible]
ex Divinis [illegible] [illegible]; neq ex creatis, [illegible]
[illegible] [illegible] ficta, et sine fundamento e [illegible]
[illegible].
191. Respondeo 2a [illegible] Gonet, [illegible] victus [illegible]
sui fundamenti [illegible], praedictam demonstraoe [illegible] a priori n [illegible]
quoad nos, [illegible] ex parte rei [illegible] e [illegible] quod fundat
in distroe immaculatis [illegible] inctivo Divino. Distroe [illegible] ex [illegible]
immaculatas e [illegible] transcendens oes Divinas personas; [illegible]
[illegible] e [illegible] particulare. [illegible] immaculatas e [illegible] [illegible];
[illegible] ratio entis in hoc [illegible] e [illegible] transcendens oia entia creata,
intelligi [illegible] [illegible] ratione, quamvis [illegible] [illegible] sint [illegible]
[illegible] non.
192. Falsa e [illegible] [illegible] Gonetica. [illegible] [illegible] dicta n
[illegible] inter immaculatis [illegible] a D. Tha et [illegible]
nullus e [illegible], [illegible] [illegible]: unde [illegible] n e

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 2° [illegible]
[illegible] [illegible], qd [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: atqui talis [illegible] si immaalitas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pluribus comune: g. = Thia [illegible]; g imm[illegible]
[illegible] [illegible] D. Tho nihil aliud ê [illegible] capacitas illa. Unde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

193. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ex illis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qd [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab ante [illegible]
[illegible]; atqui ex [illegible] cor et transcendent[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
immaalitas. [illegible] n dat [illegible] [illegible] [illegible] n coe quale ê [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Thia pat in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

194. 3° [illegible] [illegible]
[illegible] demonstrat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] n ê [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] ê [illegible]
[illegible] n ê [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible]
n ê [illegible]: g. [illegible] [illegible]: quia [illegible] n [illegible] [illegible], [illegible]
(demonstrat) a [illegible] [illegible] a [illegible]: [illegible] [illegible] demonstrat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ê [illegible].

Ri 2° ex [illegible]

195. [illegible] a Sto Tha hic ê qd intenty D. Thy [illegible] ê [illegible]
[illegible] ee raos [illegible] [illegible]: ad qd [illegible], qd immaalitas sit [illegible]
requisity [illegible], n vero requirit, qd sit rao a priori [illegible]
[illegible], et radix [illegible] [illegible], sit [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] radix
te talis; exindeqs rao [illegible] [illegible] a priori. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] se movendi ab [illegible] ê radix n [illegible], [illegible] talis [illegible]
[illegible]; [illegible] ê [illegible] [illegible] ad illg requisita.

En Thoa [illegible]

196. Thais defeait; [illegible] [illegible] fundante [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] immaterialitas sive ab Ethnico D.[illegible] explicatur n. solum e. odio [illegible] [illegible] e. scripsa viam rectura: Hoc enim [illegible] raro immaterialis sive [illegible] per esse viaty recipiendi [illegible], et resignare [illegible] [illegible] definit. atqui [illegible] n. e radix, nec rao etiã [illegible] a priori [illegible] definit: g. &c. Doctrina pertitur falsa e: ng facultas se movens [illegible] e. [illegible] vite in actu [illegible] Thus tradita: [illegible] [illegible] radix vite.

197. [illegible] quatenus asserit [illegible] D. [illegible] demonstrativè [illegible] a priori [illegible] sint [illegible] in [illegible] demonstrationi; ut pat. in hoc syllogo: ôe at rale e ho; [illegible] e at rale; g e ho.= Sed [illegible] e magna dyfficultas [illegible] et [illegible] definitione: ng desiny [illegible] demonstrat per [illegible] aliunde evidens [illegible] rei [illegible]: si enim vera ex præmissis [illegible] indè illata.

198. Sit in nro casu qui dubitat, an Deus sit rectivus, dubitat an sit immaterialis [illegible] immaterialis acceptios. Unde n. bene demonstrat ex immaterialite [illegible]: cum de [illegible] sit [illegible] dubitas.= [illegible] demonstrativa. [illegible] e. [illegible] Angelici, quem reverent anima semper sequi debemus. [illegible] ab experientia. [illegible] quæ in stat, qd nobis sit substantia [illegible] immaterialis, quæ rectiva n. sit. [illegible] S. Thom in Deo [illegible] dent virtutes intellectuales. Cap. [illegible] resolvit.

QUÆST. V[a]

An in Deo formaliter dentur Virtutes Intellectuales.

CAP. I[um]

Affirmativè resolvit.

199. [illegible] ea, quæ huc spectant tradita a nobis sunt [illegible] Deus [illegible], quæ restant, brevis [illegible]

62 cedanda susceptio. Et 1º notandum, intellectuales virtutes esse quinque; scilicet intellectum, scientiam, sapientiam, artem, et prudentiam. De his tractant Philosophi cum Philosopho 6 Ethicorum cap. 3º, et sequentibus: Theologi cum Angelico 1a 2ae quaest. 57 art. 2º, et 3º. Notandum 2º: tres priores esse speculativas quae sistunt in sola veritate; duas vero, nempe artem, et prudentiam esse practicas, quarum finis earum est opus.

200. Quod melius percipietur ex illarum explicatione: intelligentia igitur, quae etiam dicitur intellectus, est habitus inclinans ad prima principia per se nota. Scientia prout a Sapientia distinguitur est cognitio evidens rei per causas creatas, et inferiores. Sapientia est rei cognitio per altissimas, et superiores causas, quales sunt Divina essentia, Ideae Divinae, et decreta Divinae voluntatis. Discrimen harum trium virtutum stat in eo, quod ad intellectum pertineat deducere res ex principiis per se notis; ad scientiam, prout modo accipitur, spectat deducere res ex cognitione causarum inferiorum; ad Sapientiam autem res deducere ex cognitione superiorum.

201. Ars est recta ratio factibilium. Prudentia recta ratio agibilium. Discrimen inter has virtutes notavimus etiam loco citato de scientia divina. His ita praemissis, sit 1a assertio. Dantur in Deo tres illae virtutes speculativae. Probatur: quamvis enim virtutes in creatis sint aliquibus imperfectionibus admixtae, possunt ab imperfectionibus denudari ita ut maneat solum species earum sine imperfectione: quae possunt, et debent admitti in Deo. Quia bona est: nam debet in Deo poni omnis perfectio simpliciter, sive quae nullam imperfectionem dicat.

202. Sed an praeterea auferri ab illis virtutibus ratio quaestionis, nempe realis distinctio unius ab alia, mere tamen apprehensiva, quae residet in nobis ex diversitate circa prima principia; et in Deo debet abesse specialis illarum iuxta explicationem immediate ante traditam: quod rationi constabit illius iuxta perpendenti. Contra hanc 1am. Assertio 2a. Dantur in Deo virtutes intellectuales practicae scilicet ars, et prudentia. Probatur 1º Scriptura: nam cap. 7º Sapientiae dicitur omnium artifex docuit me Sapientia. Proverbiorum cap. 3º habetur haec: „Dominus Sapientia fundavit terram, sta-

"habent Cælos prudea."

203 ... et in li de arte: nam Deus ad extra operatur [illegible] per se ipsum, quæ simul præ[illegible] creaturas rationales, et non rationales, quas dirigit ad opera mirabilia, et artificiosa, qualia sunt facta ab apibus, et bombicibus: ergo datur in Deo recta ratio, sive cognitio factibilium; hæc est propria arti: ergo ... Ans. est evidens; consequentia legitime deducit: nam ex opposito dicendum esset, quod Deus operaretur extra se casualiter, et cum periculo errandi: sicut enim homo si non haberet artem periculo errandi se exponeret, si vellet domum vel ædificare; ita etc.

204 Probatur deinde quoad prudentiam: in Deo est datur intentio finis, et recta mediorum, ut ducat ad finem: sive ut recta sit gubernatio huius universi, sive ut ... prudens, et rationabiliter operetur: ergo in Deo est datur recta ratio, sive cognitio dictiva, bene, licet ... a se ... illa media conducere ad finis ... ergo ... actus prudentiæ: est enim recta ratio ... sive ... regulans actus interiores in ordine ad bene operandum: ergo etc. Cap. 2um Aliqua scitu digna.

CAP. IIum

Aliqua scitu digna.

205 Speciale securius ... doctrina cap. ... traditæ. Philosophi aliqua ... prænotanda sunt, ut illius veritas magis lucem accipiat. Scies igitur 1o quod ... in creaturis ... variæ ... et instrumenta, ... discursu, et experimento; ac tamen exercitatione ... oria, quæ imperfectionem dicunt, ... est propter arti ut sic, ... in Deo ponatur ratio ...

206 Scies 2o quod ut ars in Deo sit recta ... factibilium, non requiritur, quod sit pratica electiva operis ... ... enim ... quod directive concurrat. Nec opponitur tradidit Sanctus Thomas,

quæ se asserunt Thom. Scies 3º. eodem modo discurrendum esse de prudentia quoad relegandis imperfectionibus, quibus admixta est in creatis, et sine imperfectione ponitur in Deo: unde et dicitur conjutas [illegible] directorum, et aliorum conveniens inter se (quod fit per determinationem legalis) et eorumque permittat amorum [illegible] aliquo obtinendi finis; hoc non est ex conceptu prudentiæ: quod ex opposito tamen fit nunc, locutum. Scies 4º. nullum
20[7] esse inconveniens in eo, quod prudentia dicatur virtus [illegible], sive per-tinens ad [illegible], et in [illegible] actum voluntatis: [illegible] ad [illegible] pertinet [illegible], sive actus [illegible] voluntatis [illegible].
Scies 5º. prudentiam non posse consistere in aliquo habitu imperativo, qui a Thom. [illegible] dicit imperium includere quod voluntatis detrahit [illegible] [illegible], [illegible] imperium esse liberum inimicum. Stabilitur in judicio [illegible], hoc, [illegible] esse hic, et nunc honesta amabile.

208 Scies tamen prudentiam non solum [illegible] de electione mediorum, quam etiam de assecutione finis. [illegible] sententiæ videtur [illegible] [illegible], quem citat Arriaga in [illegible] disp. 32, sect. [illegible] quatenus ex Phil. et D. Thom. probare [illegible], prudentiam solum esse de mediis. Sed evidens videtur, prudentiam [illegible], [illegible] [illegible] tum affectum erga finem in eo, qui [illegible] bonum finem [illegible], [illegible] modo indebito intendit finem bonum. Unde consequenter falsum est, prudentiam supponere rectitudinem finis intentionis: et enim hoc [illegible] [illegible] non vera semper, neque aliud [illegible] D. Thom. et Phil. [illegible]. Quæst. 6ª. Proprietates Divinæ Scientiæ explicat. Cap. 1. Veritas, certitudo, et universalitas Divinæ Scientiæ.

QUÆST. VIª.

Proprietates Divinæ Scientiæ explicat.

CAP. Ium.

Veritas, certitudo, et universalitas Divinæ Scientiæ.

209 Scientiam Dei perfectissimam esse, et fides tenet,

[illegible] non dimittit. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in Deo [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] Dei [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Con[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et cum obto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

240.

[illegible] 2º: unus actus Divinus non est magis verus, quam alius. [illegible]: [illegible] actus Divinus equali perfectione repraesentat obtm, et [illegible] infallibiliter [illegible] est ut cum obto conformet: ergo unus alio verior non est. [illegible] [illegible] [illegible] veritas actus Divini repraesentantis Angelum est actus [illegible] et [illegible]; [illegible] talis veritas perfectior est veritate actus Divini repraesentantis lapidem; ergo [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] veritas actus Divini repraesentantis [illegible] est actus Divinus, et [illegible] [illegible] perfectius est 2º [illegible].

241.

Omissa, [illegible] maior, [illegible] minor; [illegible] talis veritas perfectior est veritate [illegible] [illegible], [illegible] perfectione [illegible] actus cum obto, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] falsa. [illegible] quod Angelus sit perfectior lapide, [illegible] [illegible] actus Divinus repraesentans Angelum sit verior, quam actus Divinus repraesentans lapidem: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obtm perfectius; cum quo stat equalitas in perfectione [illegible] cum obto, sive quod unus actus tam verè repraesentet suum obtm, quam alter.

242.

[illegible] Divinorum actuum [illegible] [illegible] ad evidendum: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] est attingere obtm [illegible] est in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] attingere, ac est in [illegible], addit claritatem in [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] Scriptura: [illegible] cap. [illegible] [illegible] [illegible]:
„[illegible] intelliges certum, ex quo patet illius certitudo. [illegible] Eclesi
„cap. 23: „oculi Dni [illegible] multo lucidiores [illegible] Solem et
„Apus ad Hebraeos cap. 4 [illegible]: „omnia nuda, et aperta sunt ocu
„lis eius„. Ex quibus [illegible] [illegible] [illegible] perfectissima claritas.
Haec autem claritas [illegible] [illegible] [illegible] facit.

213. Circa universalitatem quaerit, an scientia Dei sit universalis ex parte obiecti. Dico: scientia Divina scientia se extendit ad omnia, et singula obiecta in particulari cognoscenda. Est contra errorem Avicennae iudaeantis Deum cognoscere res creatas non in particulari, sed in communi, et quadam confusione: Item contra delirium Averrois, qui Deo navit cognitionem vilium creaturarum ne ex illarum cognitione contaminaretur Divinus intellectus. = Illa prima, quatenus asserit Deum cognoscere omnia obiecta, habetur in lib. Esther cap. 14. ubi dicit,,, Domine, ,, qui habes omnium scientiam,, et Eccleasi 23:,, omnia vidit oculus eius,, scilicet Dei.

214. Quatenus vero asserit, Divinam scientiam se extendere ad singula ,, obiecta in particulari cognoscenda, patet ex Iob cap. 31:,, nonne ipse considerat ,, vias meas, et cunctos gressus meos dinumerat,, et in Evangelistis ,, Matheo, et Luca dicitur:,, nonne duo passeres asse veneunt; et unus ,, ex illis non est in oblivione coram Deo. Vestri autem capilli capitis omnes ,, numerati sunt etc.,, atqui non numerat, quod non cognoscit, et quidem in particulari; ergo. = Illa doctrina ista, quae de fide est, duo potuit obiici auctoritates.

215. Prima ex Apostolo 1ª ad Corinthios cap. 9º ubi ait:,, numquid de bobus cura est Deo,,, in quibus Deo nare videtur providentiam super bobus, et aliis irrationalibus. 2ª ex D. Hiero, qui in caput 1 Habacuc super illa verba mundi sunt oculi tui, ne videant malum, haec habet: ,, absurdum est ad hoc Dei deducere maiestatem, ut sciat per momenta ,, singula, quot nascantur culices, quotve moriantur, quae cimicum, et pulicum, et muscarum sit in terra multitudo etc.,, Sed haec fidei veritatem nequaquam in minimo obnubilant.

Resp. 1 [illegible] D. Thomas [illegible]
216.
[illegible] in Deo providentiam super animalia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] cap. [illegible]
,, Dei erga creaturas inferiores, ait:,, nonne [illegible]

„Si fœnum agri, quod hodie est, et cras in clibanum mittitur, Deus ne vestit, quanto magis vos!… Idemque colligitur ex eodem Sto. Thoma in cap. 10 D. Matthæi vers. expendens verba supra citata.

„217. Ait: „Si parva alia
„absque Deo authore non decidunt, et in omni semper est providea; et
quæ in his peractura sunt, sine Dei volunt. non peraguntur, ut quis exim.
esse, non decipit temere, et absque Deo mutari possunt. … Idem clarius
„est Stus Augustinus quod lib. 83 quæstionum quæst. 46 de Deo asserens
„omnia extra se quæque posita intuebatur:, in quibus solus nat. Deus
„extra se aliquid et intuetur, et tanquam exemplar, et idea futuri operis;
talis enim idea est intra Deum, et in ipsa mente supremi creatoris.
218.

Dico 2o: objecta Divinæ scientiæ sunt infinita. Si loquamur de scientia Divina in genere, dubium non indiget probatione; quia objecta ejusdem infinita sunt: ergo objecta Divinæ scientiæ, quæ est infinite perfecta, infinita erunt. Loquendo igitur de qualibet scientia Dei in particulari, explicatio solidatur ratio: nam scientia simplicis intelligentiæ habet pro objecto possibilia, et infinita, quæ sunt infinita, ut certum est. Scientia Theorica habet pro objecto sua decreta, atque ea, quæ infinita enim sunt: siquidem non repugnant infiniti actus liberi, quos si hæc, vel illa voluntas præfuturet, ponerent in se. Tandem: scientia visionis pro objecto habet hæc absoluta, et extera, quæ licet categorematice infinita non sint, sunt non infinita syncategorematice, et extent successive sine termino in genere. Cap. 23. Invariabilitas Divinæ scientiæ.

CAP. II.
Invariabilitas Divinæ Scientiæ.

219. Nisi quod noster Scholasticus Divinæ scientiæ invariabilitas, ac immutabilitas Divinæ voluntatis. Et quamvis doctrina communis illa est, ut certum teneat, scientiam Dei esse invariabilem, aliquis Scholasticus non decerit, qui variabilem Divinam scientiam absque errore defendat; et aliqui, quos citat Theatinus Brunus P. 1. disp. 2, quæst. 9a art. 4 mutabilitatem idearum Dei propugnant. … Antequam vero, et Theologicam sa-

2o. docetq experientia, supponit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et creatura sui esse [illegible]; [illegible] ipse Deus.

2o. [illegible] Supponit 2o.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mundi, [illegible] [illegible]
[illegible]

221. Hinc constat, quod illud decretum fuit omnino liberum Deo. Cum [illegible]
neque illo decreto non habito mundus iste non haberet existentiam; [illegible] nec Deus [illegible]
[illegible] [illegible] ad existentiam huius mundi. [illegible] pars [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: si enim Deus alterum mundum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] haberet, [illegible] [illegible] iste non [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] liberum esse non in se, [illegible] [illegible] denominative [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

222. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
docent [illegible] scilicet divina [illegible] esse invariabilis [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] enim [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] creatura [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]: prius ab aeterno, et in aeternum. [illegible] a Deo [illegible] [illegible]
[illegible] detracta temporis [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible], quod prius [illegible] [illegible] [illegible]
existat, Deus ab aeterno, et in aeternum [illegible] [illegible] ut existentia [illegible] [illegible]
[illegible] temporis.

223. [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bona [illegible] [illegible]
2o: [illegible] Divina [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] existentia [illegible]
[illegible] temporis debet esse ab aeterno, et erit in aeternum: [illegible] e invariab[illegible]

[illegible] mundi mey, et ex Deo [illegible], [illegible] quia [illegible], sit actu
[illegible] ad [illegible] ut actu existens in tali tpore [illegible] aves [illegible]
[illegible] sunt. Et eam doctam [illegible] Deus semper, et [illegible]
[illegible] [illegible] eo mo. quo [illegible] semper, et [illegible] [illegible] e.

224 [illegible] in
[illegible] innudo. [illegible] e ex [illegible], [illegible] Deus [illegible] actu in
[illegible] tpore, [illegible] semper, et [illegible] e [illegible] ut existens
[illegible] tpore [illegible]: [illegible] suppone Deus semper, et imm-
[illegible] [illegible] [illegible] ut actu existens [illegible] [illegible]
[illegible]. Con [illegible], et [illegible] Deus
incipiat, [illegible] in [illegible] [illegible], [illegible] incipiat, aut [illegible]
[illegible] [illegible] a Deo [illegible], [illegible] incipiat, aut
[illegible] [illegible] a Deo [illegible], [illegible] Deus incipiat [illegible].

225 [illegible]
certa e; [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] e [illegible] [illegible]
[illegible]; [illegible] [illegible] tpus, [illegible] po-
tuit a Deo [illegible] ut actu in [illegible] tpore extensu; [illegible] fac-
ta suppone, [illegible] illa tpori [illegible] extensus sit, ab [illegible], et in [illegible]
[illegible] [illegible] debet ut in dicta [illegible] tpore actu existens. Hoc
et nihil amplius intendit [illegible], ut supra notavimus. Cap. [illegible].
Solvit, arga. [illegible] [illegible] [illegible] capitis.

CAP. III.

Solvit argumenta ɔtra doctrina præcedentis capitis.

226. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] immorant
[illegible] RR.ᵉⁱ nri; [illegible] arga [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible], [illegible] [illegible] Thog. [illegible]: Deus ab [illegible], [illegible]
[illegible] nunc n̄ scit, [illegible] nascituru: g nunc n̄ scit aliquid, qd antea
[illegible]: [illegible] libera variabilis e: [illegible] e immutabilis. [illegible], g [illegible]
[illegible] nasciturus n̄ e: g nunc n̄ scit Deus, [illegible] nasciturum.

22

227. Quaeres 3º ante Xti nativitatem habebat Deus hoc iudicium: Xtus nascetur, et nondum natus est: quod ante Xti nativitatem habebat Deus hoc iudicium: Xtus est natus. Ita liquet; quod tale iudicium ante Xti nativitatem falsum apparet. Tho sic; quod post Xti nativitatem Deus habet tale iudicium, et non illud: quod [illegible]. Urges 2º: in ipso instanti nativitatis Xti habebat Deus iudicium hoc: Xtus nunc nascitur; quod ante vel post Xti nativitatem Deus illud iudicium habere nequit: quod [illegible] ante, vel post Xti nativitatem invariabilis non erat hic propositio Xtus nunc nascitur, et in ipso instanti nativitatis [illegible] perierat: quod [illegible].

228. [illegible] implicat argumentum. Sed ut facile expediat advertendum: in scientia Divina distinguendas esse varias formalitates [illegible] diversitate status, quas post [illegible] habere. Igitur in scientia Divina est una formalitas, [illegible] ad Xti nativitatem ut futuram, et nondum praesentem; alia ad ipsam ut praesentem, et non ut futuram; alia ad eamdem ut praeteritam, et non ut futuram, neque praesentem. Istae formalitates [illegible] ab aeterno sunt et invariabiles in Deo absque ulla [illegible]: [illegible] status [illegible] sunt oppositi, et formalitates illae non tiant simul ad obiectum, sed simul [illegible] illos status, quod [illegible] divisive.

229. [illegible] Deo magis [illegible] et non [illegible]. Ad probationem antecedente, non cog. [illegible] Deus simul iudicavit ab aeterno, simul nunc iudicavit, et simul in [illegible] iudicavit haec tria: Xtus nascetur et nondum est natus: Xtus nascitur nunc: Xtus natus est et non nascetur: [illegible] [illegible] nunc, et in [illegible] simul [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] diversis [illegible] [illegible], et [illegible]. [illegible] [illegible] Divina [illegible] ad [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] et non [illegible]. Quod [illegible] [illegible], et [illegible] Divi[illegible]

230. [illegible] ad [illegible] quam [illegible] eamdem sustinet [illegible]. Ad 29. [illegible] magis; et [illegible] ante probationem, non cog. Ratio quod [illegible] non [illegible] iudicium creati: et [illegible] humanum [illegible] in tempore incipit, et in [illegible] desinit, esse [illegible] [illegible] nunc apparet, quod Xtus nunc nascitur [illegible]; [illegible] tale iudicium [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] in instanti [illegible].

Dnūs neq in tpore incepit, neq in tpore desinit ... mensurat, et pp. sua illimitaõe ex nunc ... variaõe sui ad hanc, et illa differ. tpoais.

231. 2º argu: ex nrã sña infert qd Deus hodie ignorat cuius ... Deus ipse coexistat ... absurda illaõ: ng iuxta nos, idq ... Deus de extea ... et de sui coextea cu ... qñdo tali dies exstit, ea Deus illi coexstet; ac qdo alia dies de prsenti exstit, et Deus coexstit ... dies; atqui ... alia dies v.g. dominica de prsenti ... et Deus illi coexstit n scit Deus, se coexstere huic diei scit Thomas ...
... q aliq Deus falsy iudaret.

232. Nõ illaõ argi. Ad prbaõ ... maiõe, disquo maiõ; atqui quando alia dies, v.g. Dominica, de prsenti exstit, n scit Deus per ... se ... respicit ... Dominica, se coexstere de prsenti huic diei ... cu, quæ respicit ut ... hanc ... Thomas, ... Solutio ostat ex dictis ad præsens argu; ex quibus etiã ... ad ... et futiles instãas.

233. 3º argu: Deus nequit scire invariabilr nisi qd ē invariabilr verũ; ʒ dcta ʒgea n sunt invariabilr vera: g illa n scit invariabilr Deus: g ... denoaões ... in Deo resultant ex tro ʒgenti, et variabili variant in tpore: ʒ denoao ʒgentis ... resultat in Deo ex tro ʒgenti, et variabili g. ... ostat in denoaõe Creatoris, Vindicis ... in sea quæ actu libery, sive ... sive ... habitu ... variabile, ...

234. Ad maiorem ... disquo miõ; ʒ dcta ʒgea n sunt invariabilr vera ... et ... ex suppoõe, et ... nõ miõ, et ... Distio ostat, ex ... suppoa ad quæstioq, et ex illaõibus inde deductis. Ostat etiã ... hanc, et ... ab æterno, et hodie pote ē, qd ... peccet, ...

„fieret.„ [illegible] ... consequens, et ex suppositione, [illegible] est de-
[illegible] ... Unde consequens Deus invariabiliter agit
[illegible] aliis.

235\. [illegible] maior, et minor de illo agente, et
invariabili [illegible] ... consequens ... denotat
agentis [illegible] ... agenti, et variabilitatem
in [illegible] ... suppositione, et consequens
in ordine ad [illegible] ... vero [illegible]
[illegible] ... agentis [illegible]
[illegible] denotat [illegible] Deus [illegible] actum [illegible];
nec denotat [illegible] sit culpa [illegible] qua [illegible]
infligat.

236\. [illegible] autem [illegible] actus, [illegible] actualiter [illegible] crea-
[illegible], et [illegible] ... denotant creaturarum, et [illegible] incipiunt in tempore; quia in tempore inci-
piunt et inuiiam, et extra. At denotat agentis [illegible] ut [illegible]
non dicit, [illegible] res sit [illegible] quando agit. Sed solum
[illegible] ... qua agit; sive talis [illegible] sit nunc, sive
de praesenti, [illegible] sive de futuro sive de praeterito: [illegible]

237\. [illegible] D. Tho. hic [illegible]
Ad 3um dicenti: dicendum est ad [illegible] vera quidquid Deus [illegible]
[illegible] ante [illegible] Dei [illegible]
[illegible] D. Thom. [illegible] defendere [illegible] ad relata verba [illegible]
„ ad [illegible]; de hoc [illegible] Dei sit variabilis, et [illegible]
[illegible] Adami [illegible]
A, et non [illegible] quomodo [illegible] A sit a Deo [illegible]
no, et in [illegible].

238\. Omisso [illegible] a parte actus liberi divini [illegible]: [illegible]
bis philosophandum est, et dicendum, quod [illegible] in Deo [illegible] actus liberi [illegible]
[illegible] ad [illegible] ante [illegible], et actus liberi [illegible]
[illegible] ... et [illegible] actus est [illegible]
[illegible] et [illegible] invariabili [illegible]; [illegible] in relatione [illegible]
[illegible]. Restat ultima divinae [illegible], [illegible]
[illegible] quaestione [illegible] debet.

QUÆST. VIIa.

An in Diva scia admitti possit iudiu, aprehensio, l discursus?

CAP. I.

Resolutio circa iudicium, & aprehensionẽ.

239. Certissime dicimus, Divinam scientiam esse actum purum simplicissimum, cuiusvis potius imperfectionis expertem. Sed cum ex dictis eius constet, [illegible] imperfectionem deduci ex eo, quod admittat in Deo aliquod imperfectionem; excitatur [illegible] rogat, an Diva scia possit esse iudicativa, apprehensiva, et discursiva, et ut a facilio [illegible] expedimus, assero 1°: in Deo dari [illegible] per modum iudicii. Ita frequenter leges in Scriptura; Psalmo enim 18 dicitur: iudicia Dni recta. Et Epistola ad Rom. cap. 11: quam incomprehensibilia sunt iudicia eius.

240. Neque obstat, quod in creatis iudicium iuxta ver[itatem] et [illegible] l occurit: et iuxta [illegible] sit in dubio, l ex subito, et prato spont. Nam his imperfectionibus, quas iudicium ex natura sua non ... debet demandare, ut admittatur in Deo: si enim imperfectiones illas dicit iudicium creatum pro sua, at iudicium Divinum est ipsa Dei substantia, et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Hoc [illegible] certum est, neque quidquam [illegible] in [illegible]. [illegible] difficultas sequens est de apprehensione et discursu Divinis.

241. Assero 2°: in Deo non dari scientiam per [illegible] apprehensionem. [illegible] loquitur [illegible] de apprehensione [illegible] pro [illegible] est ac [illegible] perceptio [illegible]: hanc enim in Deo dari nemini dubium est; & de apprehensione stricte sumpta, quae est una ex tribus operationibus intellectus et [illegible] valet, ac cognitio, qua intellectus [illegible] [illegible] percipit, nihil de illo affirmans l negans. Iuxta hanc acceptionem probamus in Deo non dari; quia dicit imperfectionem: quae a Deo releganda est. Prob[atur] ant[ecedens]: apprehensio in linea cognitionis est dispositio ad cognitionem perfectam et consummatam; de ex hoc capite dicit imperfectionem:

242. [illegible] natura non [illegible] [illegible] [illegible] maioris [illegible] que [illegible] no-

bis apprehensio productiva sit in partibus imperfecta, et in ordine productionis ... ponitur: si enim illa supponit subjectum ad receptionem huius: ita apprehensio ... ... dispositiva, ut pro gradu imperfectionis concurrendi ... et ad productionem ... et ... imperfectionis ... ... nemo nat, ... productionem ... se ... ... activa, ... apprehensionis et ... imperfectionis ... ...

223. Di-

ces 2° si Deus agit hanc rationem ... ..., si ... ... A, debet ... ... Divina ... ... Deus non attingat ... ... attingit ... ... ut non attingat per ... ...

224. Dices 2° Deus agit actum, quo ... ..., ... Deus agit ... ... Dei, ut ... ... Deus ... ... Deus non agit ... ... in se, ... et in ... ... Distinctio clara est: si enim Deus directe non possit facere ... ... eo quod nequeat ... agere ... ... est in se: indirecte in illud facit quatenus agit, ...

225. Dices 3° in Deo dat ... huius rationem: ... non est ... ... tali Divina ... ... ad nos, ... est apprehensio ... ... Divina ... ut ... ... ad nos, ... ad ... ... est ... ..., neque discursiva: ... ... Divina ..., ... est ... illius veritatis, ex parte Dei ... ... ut ... ... ad nos, ... ad ...: ... enim ... ad ... ... illius actus, in quo ... ..., ... distinctio ... ... nos, et ...

2.º quia maie no mer. lt omis ante no cog. Igit illa Dina cognio ut praecise tanta ad hoc, (ad seme-
lius dicet raoq. verecq. cognois, praescinderet a tali raoe distin-
apprehe ste, uidio, et discursu. Co. st n bene valet: no ut praeci-
se al n e rau: o ut praecise al e urau; q al ut praecise et
praescindit ab utraq. distea: ita silic. Unde ad summu, dere poterit
illi Divq cognioi raoq apprehens late talis juxta dicta in abstracti
opae. = 3.º si admittas uidi Divi, sc. opo, ex apprehendens, dedes, illa
cognio ee apprehens inadeqte tantu sc. a iudio distq; et nabis, ee dis-
tq. sa adeqta: qd solu intendimus. Cap. 2.º Resolutio nra pro Divino discursu.

CAP. II.^us

Resolutio nostra pro Divino discursu.

227).

Sci-
tis ex dicta, discursu ee mentalu progressu ab uno iudio, probato ad a-
liud hendu. Scitis etiã (ee dupl, sc. dupl. salte uidio in isto discur;
quoru unu sit ans, alteru vero cõquens inde illatu; (ee virtu, sc.
in unico ra indivili salvat, qui ob sui perfecoe pluribus actibus ra
distis equivaleat. Hoc ita dico 1.º n dat in Deo sa discursus fali.
Pbr ex immeate dictis, nq falis discursus in Deo arguerit imperfecoe
q admittendus n e. Pbr ans: in Deo imperfeco eet admittere actu
ra distis, ubi n dat relaois opposo; o admisso discursu fali, admi-
tterent actus ra distis, ubi relaoi oppo n daret: g.

228.

Dico 2.º dat in
Deo sa discursus virtlis. Pbr 1.º discursus virtlis e mus, q
tendit n dicens imperfecoe; o in Deo sa dat ois mus tendit n
dicens imperfecoe: g. Pbr mai: imperfeco, que assignari possit
in discursu virtli e mulplitas cognoy; o mulplitas virtlis n e
imperfeco: g. Thaz e adversaroy. Pbr mi: mulplitas virtlis co-
gnoy e perfectissima, sputas unius ra indivilis cognois, que ob sui
perfecoe pluribus equivalet, cu sit ra unica, o hoc imperfecon e;
imo potius magna perfeco e. &c.

).8

249. Obt 2°: Deus unica, et simplicissima cognitione post attingere praemissas, conclusionem, et illarum connexionem cum ista: ergo in Deo sa debet virtuali discursus. Ans. stat: nam praemissae, conclusio, et illarum connexio cum ista est aliquid obiectum cognoscibile; Deus autem omne cognoscibile cognoscere post, et debet. Obt cons: cognitio, qua Deus attingeret praemissas, conclusionem et connexionem illarum cum conclusione equivaleret pluribus cognitionibus realiter distinctis, quibus creatus intellectus eadem obiecta attingeret; sed hoc est esse discursum virtualem: ergo.

250.

Resp. ... parte actus voluntatis, qui sit realiter indivisibilis esset in amore medii, et virtualis intentio finis. Recole dicta n° 7 huius disputationis, ubi paritatem hanc prenovimus, et explicuimus. = Urget 2°: admitti debet cognitio Divina, per quam Deus cognoscit quidquid per discursum formalem cognoscit homo; sed illa cognitio erit discursus virtualis: ergo. Maior patet: nihil enim potest latere aliquid quod potest creatum. Obt min: illa cognitio continet duo quae: scilicet non esse discursum formalem; et quod munus cognoscendi equivaleat pluribus cognitionibus quae in creatura discursum formalem constituunt.

251.

Ad primum videtur inevitabilis si recte perpendatur. Cons. sic: cognitio continens illa duo est discursus virtualis: ergo. Ma. ex paritate: sit enim distinctio, quae non est realis actualis, et equivalet disparitati a parte: sit enim distinctio, quae non est realis actualis, et equivalet distinctioni reali creatae quoad effectum verificandi dicta contradictoria est distinctio virtualis, quae est Divinae a creaturis; ita illa. = Op. 3° 19 dictum: in Deo admittitur ab omnibus scientia a priori sive cognitio evidens rei per causam; sed haec scientia datur nequit absque discursu formali: ergo. Ma. Sequitur: ergo fieri potest admissa in Deo scientia vel a posteriori, vel a simultaneo.

252. Resp. dist. ma: negando min.: quia cognitio evidens effectus per causam fieri potest per discursum virtualem: illa enim ipsius non dicit cognitionem effectus ex dicto a cognitione causae, ... amor medii ... non dicit amorem finis esse ... amore medii: salvatur enim illa distinctio, [illegible] ambo sunt adaequati sine [illegible] ... = Eodem modo ... scientia a posteriori, vel a simultanea. = Op. 2° 19 Scientia stricte talis potest ... minimum ... cognoscat per aliquid magis notum

253\. ... hoc sequitur ... rationes ... distas, sive discursus ... Quod ex
„ ... spatii ... libro ... posteriori ... cap. ... non ... demonstrativa ... ex veris ... mediisque vacantibus, et ex notioribus,
„ et ... ipsa ... causae ... ejusdem est. — „ Ergo ... ratio
... tali ... quod minus notum quoad nos ... per aliquid magis notum quoad nos, ... quod minus notum quoad Deum ... per aliquid magis notum quoad Deum, non ... quod ... nec magis notum, nec minus: omnia enim aequali certitudine, et claritate ... cognoscit.

254\. Igitur in nostris creati ... prima ... nota sunt, ... particularia ex illis deductae. Ideo illis assensus praebet intellectus ex mera terminorum apprehensione, et ... opus sit efformare discursus: at ... particulares, quamvis demonstrabiles sint, tamen non sunt per se notae; ... opus est efformare discursus, ut illis assensus evidentes praebeat intellectus; ... quamvis hoc eveniat in creatis, ubi cognitiva virtus limitata, et imperfectionibus admixta; non etiam in Divinis. — Liquet ex his intelligentia ... qui de scientia creata accipiendus est.

CAP. III.

Quae restant obiectiones.

255\. ... discursus ... dari in Deo discursus virtualis est quod in Deo detur ratio ... individua ... quod discursus formalis praestat per rationes ... distinctas: ... implet ... Deo talis ratio: utpote dicens imperfectionis ... successionis, ... ex una ratione ad aliam, influxumque, et causalitatem ... Res ... eminenter ... cujus universalitas ... rationes discursus virtualis. = Exemplo mentis: ut ... unius entitatis virtus ... non requirit, quod praestet omne id, sive habeat omne munus, quod praestabat in entitate ...

266\. ... potius necesse est, quod non praestet omne id, sive non habeat ... munus aliquid ... solius virtutis, ... erat ... Stat hoc

emplo distinctionis virtualis, quae contra adstruitur in Deo: solum enim praestat e-
ffectum salvandi aliqua abstractiones; non vero praestat esse id, quod minime circa-
ra distinctionem praestaret realis distinctio: aliquin etiam in Divinis excluderet rea-
lem identitatem personarum cum essentia. = Similiter discursus realis duo haec dicit:
et progredi ab uno medio in aliud; et procedere duarum cognitionum inter se.
Hoc 2um ponimus in cognitione Divina; non 1um: et ideo abste dicimus, illius
cognitionis esse virtualem discursum.

237\. Opp. 2° et instando inferes: quod discursus virtualis
salvat in cognitione perfectionem habentis connexionem cum alio absque progressu ex una in
aliam cognitionem. Ita rog. Subsumitur; sed absque tali progressu non datur discursus
proprie talis. Ideo, Concedo subsumptum. Inferes: quod discursus virtualis non est
proprie, et abste discursus. Ideo cog., nec invenio absurditatem: sicut quod loquen-
do de distinctione virtuali bona est haec argumentatio; essentia Divina solum virtualiter di-
stinguitur a relationibus: ergo non distinguitur. Ita sunt, in Deo solum datur discursus
virtualis: ergo non datur discursus. Ratio utriusque quia illa distinctio non exclu-
dit identitatem; et virtualis discursus excludit pluralitatem cognitionum.

Observatio.

238\. Alias opportuniori loco solvemus, dum Deum se ex creaturis cognoscere de-
pendamus. Quae hucusque [illegible] disputata fuere, de cognitione Divina
[illegible] dicta fuissent. Ut autem hanc particularem scientiae Dei disputationem
[illegible] argumentis finire oportet. Ecce ad Incarnationis
mysterium [illegible] Dei Sapientia, cui natalis dies plenis votis celebranda pulsat,
animos mentes recreat, altissimo, et singulari mysterio nos ad
Sapie. cap. 18. monet: „dum enim quietum silentium tenerent omnia, Omnipotens sermo tuus Domine
„a regalibus sedibus venit.„ Et in Filio qui est Patris Sapientia no-
Ad Hebr. bis Patrem nobismet locutus est.„ Sileat ergo reverenter usque dum
cap. 1. bonum iter, muneris nostri, superioris praescribat imperium.

Disp. 2a. De scientia Divina prout tracta ad objectum nostrum.

DISP. IIa

De Scientia Divina prout terminata ad objectum necessarium.

Præ oculis semper habenda est doctrina a nobis tradita in disputatione de essentia Dei; ubi notavimus continere unum scientiæ naturalis et scientiæ simplicis intelligentiæ: utraque enim tractatus illius veniat, et a solo ... ad ... [illegible] ... Deus in ... egimus, et ad Divinam ... in immaculatam ... quidquid de simplici intelligentia possit examinari, in hac disputatione, quæ de scientia tractata ad objectum necessarium inserviet, nobis discutiendum erit. Opportune vero quæstiones de objecto materiali, et formali Divinæ scientiæ connectere conabimur. Et quia objectum necessarium vel increatum esse potest, vel creatum, de 1o primum, de 2o postea quæstiones instruemus. Quæst. 1a. An, et quomodo Deus se ipsum cognoscat? Cap. 1um. Deus se ipsum cognoscit; et quidem comprehensive.

QUÆST. Ia.

An, et quomodo Deus se ipsum cognoscat?

CAP. Ium.

Deus se ipsum cognoscit; et quidem comprehensive.

1\. Prima pars est de fide certa, et lumine rationis nota. Prima constat ex Scriptura, quod Sanctus Spiritus omnia scrutatur etiam profunda Dei. Sic loquitur Paulus 1a ad Corinthios cap. 2o. Constat etiam, quod Filius novit Patrem, et Pater cognoscit Filium. Sic loquitur ipse Filius Dei apud Joannem cap. 10. Et cum talis cognitio, qua Spiritus Sanctus Deum, Pater Filium, et Filius Patrem cognoscit, sit proprie ... ad ... , et ... personis communis, sequitur, quod unaquæque persona et cognoscit aliam, et se ipsam: nam illa cognitio est per identitatem in qualibet persona; unde ... alterius ... , est ... , id est cuiuslibet ... , cum qua identificatur.

2. Praeve demonstrat ... quia Deus est summum ... debet ... [illegible] ... atque Deum ... [illegible] ... et [illegible] ... debet ... [illegible] ... evidentes sunt, et illis respondent ... [illegible] ... Deus est summum bonum ... tale non est ... [illegible] ... Hoc est evidens; et ... [illegible] ... Deus ... [illegible] ... beatudo ... [illegible] ... summe, et ... [illegible] ... ut Deus ... [illegible] ... beatus ... amorem ... debet.

3. [illegible] ... Deus est in ... perfectio ... imperfectio ... in Deo ... [illegible] ... ad omnia ... [illegible] ... [illegible] ... immediate ... unde adaequari debet ... perfecta ... [illegible] ... intensive: in quo stat ... [illegible]

[illegible] ... Deus ... [illegible] ... [illegible] ... Deus ... [illegible] ... [illegible] ... Deus ... [illegible]

4. [illegible] ... Deum ... [illegible]

[illegible] semper, et [illegible] falsa [illegible], et [illegible] sa-
na. [illegible] Scotus [illegible] ad-
[illegible] scia per quam [illegible] et [illegible] quæ se
disquirit, inmanita manebit. [illegible] ipsi [illegible] cognoscet quoad
oia sua præta. Multi [illegible] hoc. Quæ tibi
magis arriserit deligenda erit. 1a solutio, quæ conformior est
doctrinæ traditæ ad 2m argum.

6\. Dicit [illegible] disjuncti; q. [illegible]
et esset [illegible], quæ het [illegible]; et esset [illegible]
[illegible] Dei: [illegible] habet innotata sua dicta, et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible], quatenus [illegible]
numero, [illegible] diversa sint; ita [illegible]. [illegible] solutio-
nem PP. Granado, Salas, Lugo, Gaspar Hurtado, et Rivade-
neira.

7\. 2a solutio tradit a P. Thontora, qui disp. [illegible] de scia
sect. 2a [illegible] in Dina scia [illegible] admittit duplicem [illegible]; alteram [illegible]
directæ, qua Deus cognoscit oia Dina præta [illegible]
alteram scientiæ reflexæ, qua Deus scit [illegible]. In hac du-
plici [illegible], aut [illegible] esse; et sic vitat Scotus in [illegible]
[illegible] reflexæ simul [illegible] scientiæ directæ, et [illegible]:
ad hoc [illegible] extendit [illegible] perfectio Dini [illegible]. Bona solutio;
[illegible] in ex dictis in solutione 1a [illegible] facile impugnari.

8\. 3a solutio [illegible]
[illegible], et aliorum [illegible] distat a præcedente; et [illegible]
[illegible] Dei [illegible] directæ [illegible] cognoscere oia præta
Dina a cognitione distincta, [illegible] simul [illegible]: [illegible]
[illegible] directæ et [illegible] cognoscendi [illegible] et [illegible]
[illegible] sit [illegible] reflexæ, quæ se [illegible] a [illegible]
[illegible] directæ: quemadmodum [illegible] in [illegible], et [illegible] distincta

et se ipso simul, quin requirat aliam unionem vi cuius unio ex [illegible] unita cum ipsis dicatur. Elige, utrumque solutionem, quae magis placuerit.
Cap. 2m. Utrum a Divina cognitione ipsius Dei comprehensio.

CAP. II.

Argumenta ctra Divinam cgnitionem ipsius Dei cprehensivam.

Arg. 1m. [illegible]

9\. [illegible] incomprehensibile debet esse superius, ad comprehensionem maximam, qua [illegible] intra se aliud; atqui hoc ipso Deus nequit se comprehendere: ergo. Probatur minor: Deus nequit esse se ipso maior; atqui hoc requirebatur, ut se comprehenderet: quod patet in comprehendente maximam aliud; ergo. Resp. [illegible]: nam Angelus et [illegible] se sibi aequales comprehendere possunt; et tamen nec se ipso, nec sibi aequali maiores. [illegible] Arg. 2o [illegible] comprehensio intentionalis [illegible] superioritatem ad comprehensionem maximam; [illegible]: per [illegible] superioritatem, non maioritatem; [illegible] et cog.

10\. Ad comprehensionem maximam desumi nequit paritas ad intentionalem: quia illa imperfecta est; et [illegible] maximam comprehendentem [illegible], quod comprehendat aliud [illegible] superioritatis; unde comprehendit imperfecte. At comprehensio intentionalis perfecta est, et solum [illegible] assimilat in eo quod nihil obiecti intentionaliter comprehensi maneat a cognoscente incognitum: sit nihil rei [illegible] comprehensae manet non inclusum, vel incomprehensum a comprehendente. Non vero requirit, quod comprehendens intentionaliter sit maius obiecto comprehenso, ut constat ex retro [illegible].

Arg. 2m. [illegible]

11\. [illegible] comprehensiva debet saltem aequari in perfectione obiecto [illegible] comprehensi; atqui cognitio Divina nequit aequari in perfectione Divino esse; ergo. Probatur minor [illegible] maior, et [illegible] minor: nam [illegible] possibilis, qua Divinum esse [illegible] constituit per intrinsecum actum Divina cognitio et [illegible] Divinum esse [illegible] nequit aequari in perfectione [illegible]. Retorquetur ergo in Angelo [illegible] comprehendente; siquidem cognitio

prehensa, quae est creatura, nequit aequare in perfectione comprehensionem ... quae est increata. Hinc ... non majus, quae ...
12

2.o Distinguo: comprehensio debet saltem adaequare in perfectione ... entitative sumpti, non sumpti quoad ... concedo majus, ... distincta minus, nego cons. Ad maiorem probationem ... majus, et minus ... aequalis entitativa perfectione illa non ... aequale quoad ... parum: est enim cognitio Divina, quae passio est, et attributum Divinum esse ... aequet in entitativa perfectione, potest tamen ... aeque perfecte ac cognoscatur Divinum esse; quia hoc cognoscitur est enim Divinum esse attributum sive passio: unum vero attributum potest in perfectione aequare alterum.
13

Dices 3.o: Deus se cognoscere nequit omni modo, quo cognoscibilis est: ergo nequit se comprehendere. Distinguo ant., et parocinium ... illius probationem: Deus nequit se cognoscere omni modo, quo cognoscibilis est cum imperfectione ex parte cognoscentis, concedo; sine imperfectione, nego ant. et cons. Verum est quod Deus nequit se cognoscere ut immensum v.g. per conceptus ... sive quae non attingat ... et reliqua Divina praedicata: talis enim cognitio diceret imperfectionem ex parte Divinae scientiae; at hoc non tollit, quod se comprehendat: comprehensio enim salvatur in cognitione, quae tanta perfectione percipiat objectum, quanta ipsum perceptibile est. Talis vero est Divina cognitio.
14

Insta:
quod nulla creatura potest comprehendere aliquid. Probatur minor: nulla creatura potest aliquid cognoscere tanta perfectione, quanta cognoscibilis est quia est cognoscitur a Deo: ergo etc. = ... illatum, et probationem ant., quia ... adjuncta probatio: nam cognitio ... creata finita est: unde ... potest per virtutes cognoscendi finitas. Quod si quaelibet creatura a Deo ... ; at attenta cognitione ... creata, non ex ... infinite cognitiva ut comprehendat. Est ergo ... creatura indifferens ut cognoscat comprehensive, ... per virtutes finitas, ... per infinitas.
15

Instas hanc ... : dat creatura ... gratia sanctificans quae ... amari a Deo: ergo

et quae exigit a Deo cognosci; cum nil possit volitum quin praecognitum: ergo non omnis creatura est indifferens. Resp. Disto ante: disjunctivo consequens: est creatura quae exigit a Deo cognosci ut amata a Deo, concedo: quae exigit a Deo cognosci ut adaequet eius sua cognoscibilitatem, nego consequens. Clara est distinctio, quae debet applicari similibus instantiis, si essent in peccato tanto odij Divini, et in creatura, quae producit a Divina omnipotentia quae non cogitatio mea, quod rationabilius produceret omnes effectus ad extra.

16 Obj.

2°. Sufficit ad comprehensionem, quod sit cognitio adaequans extensive obiecti cognoscibilitatem, sive agens in toto suo respectu ad omnes et singulos terminos: ergo non requiritur quod sit cognitio adaequans intensive cognoscibilitatem obiecti, sive percipiens obiectum tanta perfectione, quanta perceptibile est. Antecedens tradi videtur a Divo Thoma 1a parte quaest. 12 art. 8 ubi ait: „Hoc enim intellectu potest in causa cognoscere omnes eius effectus, et omnes rationes effectuum, qui causam comprehendit: nullus autem intellectus creatus totaliter Deum comprehendere potest ut ostensum est: nullus igitur intellectus creatus videndo Deum potest cognoscere omnia, quae Deus facit, vel potest facere: hoc enim esset comprehendere eius virtutem.„

17. Resp. negando antecedens. Et ut clareat mens Angelici Doctoris audi illius verba in eadem quaestione 12 art. 7°, quae videntur „definire, vel describere comprehensionem: „Illud comprehenditur, quod perfecte cognoscitur; „perfecte autem cognoscitur, quod tantum cognoscitur, quantum est cognoscibile: nullus „autem intellectus creatus pertingere potest ad illum perfectum modum cognitionis „Divinae essentiae, quo cognoscibilis est„ et subdit: „Deus solus, cuius esse est infinitum, infinite cognoscibilis est.„ Solvitque hoc in quaest. 14 art. 3° ubi inquirit an Deus se comprehendat? et resp. affirmative [illegible] alterum.

„18.

„Tunc „dicitur aliquid comprehendi, quando pervenitur ad finem cognitionis ipsius; et „hoc est quando res cognoscitur ita perfecte sicut cognoscibilis est. – In his, et antecedentibus manifeste requirit ad rationem comprehensionis adaequationem intensivam cognoscibilitatis obiecti: unde dicendum, quod licet in verbis, quae nobis opponuntur expressam mentionem non fecerit de hac intensiva adaequatione

at n. fiat aequalis ad comprehensionem aliquam alium sibi maxime fere contrarium. Praeterea dici potest: Sti. D. ibi loqui de adaequatione intensiva; quia loquitur non solum de passiva productione [illegible], in qua sunt aliquae extensivae; sed etiam de activa productione, cuius perfecta [illegible] est intensiva [illegible]. Quaest. 2a. An Deus cognoscat aliquam suam perfectionem in, et ex alia? Cap. 1um. Supposita, sententiae, et nostra resolutio quoad utramque partem.

QUÆST. IIa.

An Deus cognoscat aliquam suam perfectionem in, et ex alia?

CAP. Ium.

Suppositta, sententiæ, et nostra resolutio quoad utramque partem.

1. [illegible] et quaestiones [illegible]

Ro. [illegible], de variis [illegible] cognitio unius in alio, cognitio unius ex alio [illegible], et [illegible] ex illis relinquit [illegible]. Ideo non [illegible] multa de [illegible] hic [illegible] ad [illegible] [illegible] illas omittimus, et [illegible] ad ea, quae in disp. ante a nº 9 usque ad 12 dicta manent, [illegible] quid sit unum in, et ex alio cognosci. 2. Deus non cognoscere unum ex alio per discursum [illegible]; quia dicit imperfectionem [illegible] in [illegible].

2. 3º. medium de quo dubitari potest esse creatum, vel increatum; nunc autem de medio increato loquimur, quando rogamus, an Deus aliquam ex suis perfectionibus in alia, vel una perfectione cognoscat. = Hoc ita per varias [illegible] [illegible], [illegible] referemus. = Sit [illegible] Deus cognoscit [illegible] [illegible] in [illegible]. Ita PP. Arriaga, Alarcon, Rivadeneira, Vincentius Ramirez, et alii, quos citat, et sequitur P. Thirsus [illegible] disp. 2a. de [illegible] sect. [illegible] PP. Tronsoria, Izquierdo, et alios [illegible] ut [illegible] cognoscat unum in alio [illegible] et [illegible] quod sit [illegible] [illegible] sit unum et aliud, et quod unum

sit ab alio inseparabile, l[ic]et connexionem [cum] illo.

21\. Hoc est funda-
mentum [illegible], in qua tamen quantum est ex parte, [illegible] ad
[illegible] unius in alio duplex debet intervenire dictio. 1ª: quod
[illegible] [illegible] sit unum et aliud. 2ª: quod detur inter utrumque
[illegible] connexio [illegible], si una ex his conditionibus deficiat
[illegible] unius in alio non [illegible] et pervendentem stabit. = [illegible]
[illegible] relatione [illegible] sunt unum et aliud [illegible]
[illegible] [illegible] inseparabilis [illegible] Deus [illegible]
[illegible]

22\. [illegible] Deus [illegible] personali-
ter [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] sine [illegible]
[illegible] posset existere sine relatione [illegible] et relatio [illegible]
unum, et aliud [illegible] [illegible] inseparabilis [illegible]
connexionem: q. = Sit 2ª: Deus [illegible] personaliter [illegible]
[illegible] probanda est [illegible]: et [illegible] ratione
et exemplis.

23\. 1ª ratio: quod relatio [illegible] sit unum, [illegible]
[illegible] se connexa, atque inseparabilia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

24\. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ut attingit, altera in recto, directe, et ut [illegible] aspirans; Patri-
tatq vero in obliquo, indirecte, et ut [illegible] inspirans; 2a
autem attingit Patrem in recto, aut ut [illegible] aspirans; filium
vero in obliquo, et ut [illegible] inspiratum: q.

25. Sit 2a pro: Deus n
agit unq perfeoq absq in alia absta, et sby rave una sa dista.
pro hac rcte stant Pres Ehomora, Izquierdo, Arriaga, et Rivade-
neira: Ptres Alarcon, Herrera, et Ramirez supra relatos. Pbr
ab oppos: qdo in aliquibus inchis n sunt uny, et aliud, et ing se
sint inseparabilia n rest tali inchis agere uny in alio; d in Di-
vi inchis n sunt [illegible], et aliud perfeoes absq: q Ma. Thaz videt
nota ex tis: si enj n dat uny, et aliud; quomo poterit uny
in alio agere? Thir pstat: nq Deus n facit prosfcios, sive n
dissquit sa ing suas perfeoes abstar.

26. Sit 3a pro: Deus agit uny
perfeoq ex alia. pro hac pcte citandi sunt quotquot in Deo ad-
mittunt discursy virtly. Unde huc revocare debes pbaoes a no-
bis traditas disp. ante a nº 228, quq modo illustrant, et suppo-
no: Dey posse here hanc illaq in su illavo verq; q e etico
Patrum. Tunc sic: Deus [illegible] agere ex essea ut ag-
nita moveri, et innoaly decrare ad agng Patrum; ergo agere
uny ex alio nihil aliud e, nisi ex uno agnita moveri, et de-
terari innoaly ad aliud agendy: q.

27. Pbr mar: ideo [illegible]
Deus [illegible] e Patrus, q a [illegible] prius asseveraret e essq; d hoc
nihil aliud e, nisi qd ex essea agnita moveat Deus, et innoaly
decret ad agendy Patrus: q. Thaz apparet ex tis relaty ppus.
Thir pmte explar: [illegible] ut agnity decret Dey ad decer-
nendy premiy nil aliud e, nisi qd verifier Dey decernere afer-
re premiy, q a agnit meritiq: q. silly. [illegible] placet: in eo, qd
Dina voltas amet uny ppp aliud, sla Patrus ppp essq, nulla
includit imperfeo: q neq in eo, qd Dinus inchis agcat uny ex alio

Bony. fit ex essa.

28. Resp. Ans. vere, ê: cont. ... admittit a Theol. qd Deus amat omedum ppp fing. Coa debet ... nil aliud ê, quq ex uno cognito pgredi ad aliud ... aliud ê ad amore unius pgredi ad amore alte- ... [illegible]

CAP. II.

Obiectionibus fit satis.

29. Ob. 1a ... essa et personalites sunt ex actib. ... Deus nequit ... personal- ... in essa. ... eo ipso, qd essa, et personalites ... actib. ... nequit Deus diverso mo ... et per- sonalites; ... ut illas ... in ... mobis ... et ma ... debet ... [illegible]

30. ... et ... Deus diverso mo ... sua ... hoc ... Deus ... et ... Deus aliquid de essa, quod de paterte enunciare n ... Deus diverso mo ... hac Dina ... tu ... ratio ... hinc ... [illegible] n ... [illegible]

31\. Ob. 2º: Deus cognosceret personalitatem Divinam extra, de eadem ratione Divina veri[illegible] [illegible] contractam; et hoc admitti nequit: ergo. Prob. maior: verificaret, quod est ratio personalitatis in se ipsa, et non in aliquo medio; et quod est ratio personalitatis in aliquo medio, et in extra, et non in se ipsa; haec sunt contradictoria: ergo. Resp. neg. maiorem. Ad cuius probationem distinguo: Prob. maior verificaret quod est ratio personalitatis in se ipsa, et non in aliquo medio, sumpto [illegible] [illegible]ive, conc.; sumpto negative, [illegible] exclusive, nego. Sitque consequentia e 2ª maioris [illegible].

32\. [illegible] et [illegible] [illegible].

33\. [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: non obstare, quod [illegible] ratio necessaria distinguatur in diversas [illegible] eiusdem rationis, sive in plures rationes in virtute distantes, quae [illegible] [illegible] verificarent: aliud est, quod in diversas facultates distingui posse.

34\. Ob. 3º: ratio unius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] quaedam; et utraque dicit imperfectionem: ergo ratio [illegible] [illegible] dicit imperfectionem; proindeque in Deo non debet [illegible]. [illegible] constat: nam illa

cognitio intuitiva non est; cum ista sit cognitio rei ut est, non vero ut dicit. Probatur minor: cognitio abstractiva res attingit quoad an est, sive quoad existentiam; quidditativa autem res attingit quoad quid est, sive quoad essentiam; ad utraque cognitio dicitur imperfectio perfectionis.= Respondendo distinguendo maiorem, quin urgeat insinuata probatio.

35. Ratio ma: ergo quod cognoscit in alio potest simul cognosci quoad an est, et quoad quid est, sive quoad existentiam, quoad essentiam, et reliqua ipsius praedicata. Huius rationis ratio: quia cognitio unius in alio potest fundari in connexione unius cum alio, non solum quoad existentiam, sed etiam quoad essentiam, et reliqua praedicata ipsius. Unde si perfecte attingatur talis connexio res cognita manebit ut quoad sua praedicata absque perfectionis imperfectione; huiusmodi vero est connexio inter Divinam essentiam, et personalitates, sicut inter ipsas personalitates ad invicem. Cum autem Deus perfectissime attingat istas connexiones potest cognoscere personalitates in essentia, et unam personalitatem in alia, quin eius cognitio sit perfectiva.

36. Pro solutione argumenti notandum: quod Doctores qui dividunt cognitionem in intuitivam, quidditativam, et abstractivam, loquuntur de cognitione immediata, quae per aliquod ex tribus membris dividi debet; non vero de mediata, quae ut non ante dictum manet neque intuitiva, nec abstractiva, quidditativa potest esse. Notandum etiam cognitionem perfectivam unius quidditativa praedicta sumitur in primum sit pro cognitione rei, quorum quae abstractivam, quoad an est, quoad existentiam: licet enim omnis cognitio abstractiva sit perfectiva non tamen est e contra: siquidem cognitio quidditativa etiam perfectiva est, et abstractiva non est.

37. Obiicies 4°: si personalitates cognoscerentur in essentia, sequeretur signo, in quo intelligit essentiam, cognosceret filiationem; sed hoc est falsum: ergo. Probatur minor: nequit filiatio cognosci in illo signo, in quo non intelligit essentiae identitatem cum filiatione; sed in primo signo, in quo intelligit essentiam, non intelligit identitatem essentiae cum Filiatione: nam in tali signo solum intelligit identitatem essentiae cum Paternitate: ergo.= Ex hoc argo exuit sua probatione citatus R, qui videt solutionem, tamen, nescio quare non acquiescat. Respondeo distinguendo

ratis: [illegible] quo intelligit esse per se filiao ut ex-
[illegible] eod. [illegible] in hoc
[illegible]

38. Ad huius [illegible] maj: negat filiao
in uno [illegible], et [illegible] in quo n intelligit [illegible]; negat
filiao [illegible] in illo [illegible], et alio [illegible], et ad [illegible]
[illegible] in [illegible], in quo esse intelligit n intelligit identitas esse
cu filiatione [illegible] eod [illegible]; at intelligit identitas esse cu filiatione
[illegible]: unde n intelliguntur in eod, et [illegible] et
[illegible]; [illegible] esse identitas: [illegible] quo
[illegible] ut recta [illegible] Cap.
39. Alijs obiectionibus occurrit.

CAP. IIIʸ.

Alijs obiectionibus occurrit.

39. [illegible] ora arga, quę opponunt [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] = [illegible] actu [illegible] videamur,
hac animadversione [illegible]. Ob. [illegible] Deus
[illegible] suas perfectiones in se ipso, superfluunt in Deo [illegible]
[illegible] perfecti: [illegible] in [illegible] perfec-
re circa [illegible] superfluunt [illegible] minus perfecta circa [illegible]
unius perfectionis [illegible] minus perfecta e, quę [illegible] infinita per-
fectionis in se ipso: [illegible] dupli parte: [illegible] lucis ut
[illegible], quę [illegible] minus perfecta superfluunt in [illegible] hente luce ut
octo magis perfecta.

40. [illegible] minus perfect [illegible] obto augua
[illegible]: talis [illegible] superflua e ad [illegible], quę magis per-
fecte [illegible] eamdem [illegible]; [illegible] quia [illegible] perfecte tribuit [illegible]
[illegible] et [illegible] n admittit [illegible], quę [illegible]
[illegible] minus perfecta tribuat. [illegible] nando am, et [illegible]
[illegible]. Ad [illegible] lucis occurrit hęc disparitas: [illegible]
[illegible] hente luce ut octo tribueret [illegible] n [illegible] ge-

24 - rica, d etiam specie eamdem; secundum unum ut octo dat etiam denarios [illegible] ut duo: unde superabundet unum ut duo [illegible] denarios.

48.

Disparitas explanda est 2a [illegible]. Sequitur quod in eodem subiecto possit concurrere duplex [illegible], [illegible] una sit altera perfectior, dummodo quilibet tribuat effectum [illegible] specie diversum, sit genere eumdem [illegible] mille empti: [illegible], fides, et opinio sunt [illegible] se excedentes in perfectione; [illegible] eamdem genere denarios agentis [illegible] ad iungunt [illegible] denarios [illegible] cuius [illegible] diversa specie [illegible] ad alteram. Sic etiam amor charitatis, et amor Dei; qui sunt [illegible] de linea [illegible]. Huiusmodi debent reputari cognitio intuitiva [illegible] se, et cognitio mediata eiusdem in, [illegible] alio.

49.

[illegible] 6: cognitio unius ex alio dicit imperfectionem [illegible]: cognitio unius ex quo, ut [illegible] discursiva est [illegible] sit argumentatio; [illegible] dicit imperfectionem [illegible] sciendi est [illegible] manifestativa; [illegible] imperfectio est, ad aliquid [illegible] ignotis [illegible] ges: cognitio personalis [illegible] discursiva dicit [illegible] cognitio [illegible], [illegible] est [illegible], [illegible] personalis [illegible] hoc dicit imperfectionem in Deo: [illegible], in quo Deus [illegible] personalis [illegible] personalis [illegible] Deo ignoti [illegible].

50.

[illegible] [illegible] [illegible] sciendi est [illegible] manifestativa [illegible] Deo ignoti: [illegible] [illegible] Deo, imperfectio [illegible] ad aliquid [illegible] Deo [illegible] imperfectio est, [illegible] Deus [illegible] aliquo [illegible] aliquid [illegible] autem [illegible] [illegible] nihil [illegible] est, [illegible] aliquo [illegible] cognitione.

24\. Quod obs fatendum est: non signo, quo Deus agit filiationem non est signo, quo agit spirationem [illegible]. Unde possumus concipere Deum ut agentem unum prius alterum praescindendo ab eo, quod agat aliud; quamvis in re simul utrumque agat. Et sicut hinc non sequitur, quod Deus ut imperfectius [illegible]; quia praescisio non [illegible] ex parte intellectus Divini; ita similiter [illegible] non [illegible] instare [illegible] = Ex dictis [illegible] a [illegible] ad [illegible]: [illegible] in illo priori, in quo Deus agit essentia, non [illegible] praescindere signos personales.

25\. Ob. 3º. [illegible] Paternitas [illegible] ex essentia, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] essentia sequitur, [illegible] ex Paternitate, quod etiam est [illegible]. [illegible]: Paternitas agat ex essentia, oportet, quod signo essentiae, quae est [illegible] velut ante, sit in priori ad signum Paternitatis, quae est velut consequens: ut autem essentia agat ex Paternitate, signo Paternitatis erit in priori ad signos essentiae; et hoc implicat: alioquin signo essentiae esset prius et posterius signo Paternitatis. [illegible] = [illegible] [illegible] [illegible] signos unius personalis in, et ex [illegible] ad [illegible] [illegible].

26\. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] prima parte [illegible], [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] distinguatur signo [illegible] ut prior, et posterior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], no: et hoc implicat; esset prior, et posterior sub diversa ratione [illegible], [illegible]: [illegible] non implicat. Et notabis, ut in [illegible] [illegible]: quod [illegible] essentia supponatur [illegible] [illegible] priori ad [illegible] personalis, in signo personali [illegible] [illegible] ut essentia [illegible], [illegible] eo [illegible] quo supponat [illegible] ante personalis signos, [illegible] alio modo; id est, non ut [illegible] essentia ex [illegible], et [illegible] [illegible]; [illegible] ex alio, et ratione alterius.

27\. Ob. ultimo: nulla est in Deo perfectio absoluta, quae non habeat connexionem cum alia absoluta: [illegible] una potentia [illegible] ante, et alia [illegible] consequens: [illegible] Deus [illegible] [illegible] unum in, et ex alia. = Distinguo ante: nulla est in Deo perfectio

[illegible] que n[on] h[ab]eat connexio[n]em cu[m] alia, que sit alia seu melius crea-
tura; [illegible] que sit alia seu melius Deum, [illegible] et [illegible]
q[uo]d in Deus [illegible] cr[e]are unum perfect[um] [illegible] aliam [illegible] alia
[illegible] cum fundamento [illegible] [illegible] [illegible] Deum melius; hoc
[illegible] in Deo admitti n[on] p[ot]est, q[uia] d[ice]ret imperfectio[nem] melius [illegible]
[illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] cum fundamento in se, ut patet in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible]
[illegible] sine fundamento in se, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Deum melius [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] 3.a [illegible] Deum [illegible] in,
et ex creaturis. Cap. 1. [illegible] [illegible].

QUÆST. III.a

An Deus se cognoscat in, et ex creaturis?

CAP. 1.

Aliorum, et nostra sententia.

49. [illegible] [illegible] [illegible]
medio creato, in quo, et ex quo Deus se cognoscere [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
Deum [illegible] cognoscere creaturas in se ipsis. [illegible] [illegible]
[illegible] posse a Deo cognosci [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] Dei, sine quo [illegible]
[illegible] aliqua creatura existat. De [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] = [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] loca videre [illegible] apud [illegible] [illegible]
[illegible] de scia. Sect. 2.a

50. Thõ corr. asserunt Dey n̄ se cgcere in, aut ex creaẗs. Et hac sẽa militant ex nãn̄ pp. Thon- tera, Thurina, Alarcon, et aliqui Rr. = Dey se in creaẗs cgcere, docent Thagist Albiz, et, pp. Herize, Ribad. Arria- ga, Ribadeneira, Arrubia, et citati Tharin. Ex his aliqui defendunt etiã, Dey se ex creaẗs cgcere; aly vero negant. = Ptr autẽ ista Dei cgnio sit intuitiva, l abstractiva, aut cpzehensiva, cẗro- vertut etiã; et veluti hiius capitis corollay a nobis erit breviẗ decidendy.

51. Sit 1.a sctã: Deus se cgcit in, et ex creaẗs extenti- vus. Utraq; pars pbanda ẽ; sit mo, quo: cgtaẗ manet quæstiõe antecedente Dey cgcere in, et ex relaobus, et vice versa. = Pbat 1.a pars: Dey se cgcere in creaẗs ex hoc pfstiso cptu n̄ dicit im- perfeõn: ẽ in Deo admitti debet. Pbt ans: daẗ ens creaẗy, in quo Deus nescão debeat cgcere se ipsy: g Rc. Pbat ans: in actu charitã, quo Dey diligimus super oĩa Deus se ipsũ cgcit; d ta- lis actus ẽ ens creaẗy: g Rc. Ptr pbaõe n̄ indiget.

52. Ptr pbaẗ: nequit Deus cgcere, mẽ ipsy diligere super oĩa, quin cgcat se ẽe ẗy miej dilectiõis creaẗy tendentis in ipsy Dey; d nequit cgcere se ẽe ẗy talis dilectiõis, quin se ipsy cgcat: g. Utraq; præ- missa cstat ex ẗis: et utraq; cstat, fundaẗ in pbãtio a nobis supra sta- bilito: nã cognito illo actu charitã, cgcat, eu Dm̃ inclus ẗriq, et aliud; ẽtq cnexio, sive tendeã creaẗy unius ad aliud. = Pbat 2.a Deus cpzehendit creaẗs extentes: g se in illis cgcit. Pbt cõa: ẽ duobus ex- ẗmis inẗ cnexis, nequit unũ pfecte cpzehendi, quin aliud cgcat; d creaẗæ existentes cnectunt cũ Deo: g si Deus cpzehendit illa, ol.

53. 2.a pars pbaẗ: mo Dey se cgcere ex creaẗs, solu arguit in Deo dis- cursũ virtualẽ; d iste nul imperfeõe salvat in Deo ut supius met- ebay: g. = Pbat empa: nulla raõ ẽ, ob quã Deus n̄ possit, nam "cgno in sui illavo vero:,, creaẗa exitir, et nequit existere sine meã dei sic.

" ego existo;" d[ico] per talem cognitionem Deus se cognoscit ex creaturis existentibus: ergo V[er]a. = Loquendo jam de creaturis possibilibus dico: si admittis connexionem inter Deum, et possibilia, sin non. Si connexionem defendis, 2a conclusio erit, Deus se cognoscit in, et ex possibilibus. Rationes reassumendae sunt ex conclusione 1a.

54. Si vero connexionem non admittis, Deo se in, et ex creaturis non se cognoscere probabitur ex defectu talis connexionis, quae est una e duobus fundamentis ad cognitionem unius in, et ex alio, ex supradictis constat. Vel si aliter placet discurrere, dices, quod etiam admissa inconnexione Dei cum possibilibus, tamen Deus se in, et ex possibilibus cognoscet; quia licet Deus non dicat connexionem cum possibilibus, possibilia tamen connexa debent adstrui cum Deo, ratione discriminis; quia si Deus, cum sit ens a se dicit omnimodo independentiam a creatura possibili, at creatura possibilis, cum sit pendens tota esse ab alio, dicit necessario dependentiam a Deo. Hoc discrimen arguit connexionem non mutuam.

55. Haec vero non mutua connexio sufficiens est, ut solidi despiciat tradita doctrina, scilicet: Deus perfecte comprehendit creaturas possibiles: ergo se in illis, et ex illis cognoscit. De antecedente non dubitabunt adversarii. Consequentia probatur: si Deus perfecte comprehendit creaturas possibiles, cognoscet etiam illarum connexionem, quam ipsae dicunt cum Deo: ergo si infallibiliter cognoscit connexionem hanc, Deus in ipsis se debet cognoscere tamquam terminum talis relationis: ergo V[er]a. Major est certa: cognitio enim comprehensiva debet attingere ordinem, et dependentiam creaturae, quam dicit res comprehensive cognita. Minor etiam; quia connexio est unum e duobus fundamentis ad cognitionem unius in, et ex alio, supra repertis.

56. Sit huius capitis corollarium ratio ad sequens dubium: an illa cognitio, qua Deus se in, et ex creaturis cognoscit sit comprehensiva? Aliqui affirmant, alii negant. Mihi placet affirmativa ratio quamvis Recentiores aliqui acriter contradicant. Ratio est, quia cognitio per quam Deus se in, et ex creaturis cognoscit est adaequata cognitio sui, scilicet Dei: ergo est comprehensiva. Consequentia bona est: nequit enim divina cognitio

adequare totq ipsius Dei cgnibile, nisi cprehensa sit. Pbr ans: illa Dina cgnio in se n e inadqta, sive pfectiva, q hec dicit imperfectg a Deo relegandq: q adeqta e &c.

59. Roborat, et fit satis adversariorq fundamto: ideo Deus se cgcens in, et ex creaturis, se n cprehenderet, q creaturæ que sunt medig Dinæ cgnionis, n demonstrant oes perfeoes Dei; d hoc n aufert, qd illa Dina cgnio cprehensa sit: q. Thar supponit ab adversariis. Pbr mir: tt mediu n exiat in cgnioe Dina raoq cpreheonis, m Deus ex detraoe obtiva sui, et ex virtute cgctiva infinite perfecta pest se attingere perfeus, uy mediy exigat; d hoc ipso se cprehendet: q. = Alig aliq dissidunt. Sed nivy n e in qusnoe de nomine. Cap. 2y. Raoes adversarioy.

CAP. IIy

Rationes adversarioru

58 1a rao ex Thois: qd imperfeus e sit creara, nequit ee fundamty, ut cgcat qd perfeus e sit Deus: q Deus n se cgcit in, aut ex creaturis. Pbr ans: cgnio specifiat a suo fundamto obtivo; d specificavy imperfeus nequit deservire ad id, qd perfeus e: q &c. Tiar pbatio, neq nos posse cgcere Dey in creaturis; qd falsy e apud oes. Pbo cgit ans; et cfa mare pbaoi de specifiavo exco, illa no de inco. Sed nihil pbat cra nos, nq uny ee fundamty obtivy ad aliud cgcendy, e qd uny ita cy alio cnectat, ut sit se ipsy ostendit inetui, ostendat eig illud aliud, cy quo cnectir. Quod de imperfeoni ru perfeoris pest verari.

59. 2a rao: si Deus se cgcat in creaturis, dabit circulus infinitus cgnioy, qui vitandus e. Pbr assumpty: nq Deus cgcens creaturas cgcit se in ipsis; et rursus se cgcens, cgcit creaturas in se; et sic in infinity.

100

post fieri cogni reflexio. = Pat. Izquierdo nat circul. cognitioy; q. Deus n. cogit se in creaturis prut cognitis in ipso Deo; sed prut cognitis in se ipsis: nec iterum cogit creaturas in se prut cognito in creaturis; sed prut cognito in se ipso: n. g. admittit ille circulus, quem si velis admittere, assuetudy ee nabis iuxta dicta n. 6. huius disputaois.

60. 3a rao: Deus n. se cogit ppz creaturas: q. neq. in creaturis. Pbt. ant.: Deus se cogit ppz se tamquam ppz motivy adeqaty; sed n. ita se cogeret, si se ppz creaturas cogeret: q. = Pbt. min.; q. assensus, quem Deus prestaret veriti obtive ppz se, independens eet ab assensu eiusdem veritatis ppz creaturas; atqui veritas, quae n. movet nisi in concreto alterius n. e motivy adeqaty: q. = Si defendas connexionem, facile refellis; Deus se cogere ppz se tamquam ppz motivy adeqaty: st eni connexio Dei cu creaturis permittit, quas ee ptes, defficere; tum cognitio, qua Deus se ppz se cogit praescindit a motivo veritatis creatae in qua Deus se cogat.

61. At etiam si connexionem admittas, facilis e rio, neando ant. Tuae probaois vera e de motivo adeqato adequaoe sufficiens; et in hoc sensu falsa e min. Prob. huius probaoe cosa maior distinguo, minor; q. veritas, quae ex titulo insufficiens n. movet nisi in concreto alterius, cosdo; quae ex solo titulo connexionis n. movet alterius, nego minor, et cons. Certum e, sepe ad eumdem assensum concurrere duo motiva talia adequata, ut unum separatum ab alio sufficit ad illum assensum. Assensus mi sequendi sunt veritates obtive cum illis in actu; q. si n. movent nisi ut coniuncte, id n. oritur ex eo, quod quodlibet n. sit sufficiens movere; sed ex eo quod utraque inseparab. connexa e: q.

62. 2a rao: Deus se directe cogit in se solo: q. nunquam se cognoscit in, aut ex creaturis. Pbt cons: imperat in eo; in ea cognitio directa et indirecta cum eiusdem obti; sed n. impediret sufficiens veritate cogn.

Chra [illegible] connotatio directa tendit directe in obj; connotatio vero indirecta n tendit directe in id obj; a hoc [illegible] debi [illegible] [illegible] directe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] melius potest declarari ex manu, [illegible] [illegible] [illegible] in varias partes. Ita [illegible] [illegible] [illegible] manus [illegible] [illegible]; connot. vero n tendit directe, [illegible] n manus sumptio [illegible] [illegible] n instanti sumptio [illegible] manus; [illegible] [illegible] fit [illegible] a [illegible].

63. [illegible] [illegible] tendere [illegible] in obj. [illegible] ita accipi, ut [illegible] [illegible] [illegible] connot. obj. [illegible] [illegible] (ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qua obj attingat in se. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sumpt. [illegible]. [illegible] in [illegible] [illegible] sum [illegible] Et n [illegible] sum in hoc [illegible] patet ex [illegible] [illegible], et ex frequenti experientia, qua videmus [illegible] obj. [illegible] [illegible] in se per directa connot, et in alio per indirecta [illegible] [illegible] qd utraq connot [illegible]: ng [illegible] [illegible] utriusq connot [illegible] eve[illegible] n potest [illegible] implicatio [illegible].

62. [illegible] [illegible] [illegible] nota [illegible]; connot [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] sui se [illegible] ee [illegible] nessag ac [illegible] [illegible] [illegible]; connot vero qua Deus se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qd [illegible] connot quales sunt [illegible] existentes [illegible] [illegible] [illegible] nessag ac e [illegible] Deus [illegible] quoad [illegible], n [illegible] quoad [illegible] [illegible] hic [illegible] e ex dictis [illegible] ante [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Observa 2°, qd [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] traditas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] infert connot, [illegible] [illegible], ex ipso ante [illegible] existit qd e connot, sive connot [illegible] potest inferri hoc [illegible] ne[illegible]: q Deus existit. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

CAP. III.

Rationibus alijs paratur responsio.

65. [illegible] [illegible]:

[illegible]

Deo ut [illegible]

[illegible]

[illegible] et quia a nobis [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible] ... in Deo ... [illegible]
[illegible] ... n. 103 alia ... [illegible]

Instabis ... [illegible] ... quod Deus ... [illegible] ... perfectissima ... semel ... quod Deus ... [illegible] ... n. 25 huius disp. ... [illegible] ... Deus ... [illegible] ... Deus ... [illegible] ... fidei ... tendenti in ... [illegible]

QUÆST. IV.

Explicat obiectum formale, & primarium Divinæ scientiæ.

CAP. I.

Varijs Delusionibus resolvitur difficultas.

D ... [illegible] ... sunt aliqua ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] movet, aut [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] quo [illegible] amat [illegible] se, et movet, sive Dicitur [illegible]
Dicamus amorem [illegible] sit amor Dei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] minimus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] debet [illegible] alterius. [illegible]
[illegible] [illegible] sive [illegible], sive increatum [illegible]
[illegible] Deum attingere debet [illegible] [illegible] tale [illegible]
[illegible] eius.
[illegible] His [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicta desideramus, dico [illegible]
[illegible] [illegible] physice motivum et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ante, [illegible]
[illegible] [illegible] admissimus, at [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] moveret Deum, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] inclusi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] physice mo-
[illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] amori, [illegible]
[illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] Deum [illegible] physice [illegible]
[illegible] Sed [illegible] plus de voce, quod de [illegible]
[illegible] physice motivum [illegible], et [illegible]
Dico [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], in quo
[illegible] quo [illegible] Deum facere [illegible] [illegible]
[illegible] Deus [illegible] facile [illegible] [illegible]
[illegible] veritatem, in qua [illegible] Deus [illegible] facere mo-
vet, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc
[illegible] objectum [illegible] [illegible] motivum [illegible].

72\. Unde colliges 1° omnes perfectiones Divinas sive relativas, sive absolutas; atque 2° omnes creaturas existentes, [illegible] esse objectum formale [illegible] motivum Divinum [illegible] quo [illegible] à nobis est, Deus [illegible] perfectione Divina in se et ex alia; atque etiam [illegible] est in, et [illegible]. Colliges [illegible] ad se [illegible] veritas [illegible], sive creata, sive increata non sit medium in quo, [illegible] ex quo Deus [illegible] [illegible] veritas erit [illegible] formale [illegible] Divinum [illegible] [illegible] ut [illegible] movebit [illegible] [illegible], quin ad alia cognoscenda [illegible] debet.

75\. [illegible] 3°. Solus Deus est objectum formale [illegible] Divinum. Est doctrina communis Theologorum, si excipias Durandum in [illegible] dist. 35 q. [illegible], et Nominales ibidem asserentes, ens ut sic, et ut commune Deo et creaturis esse objectum [illegible] Divinum [illegible]. [illegible] objectum formale [illegible] est quod [illegible] attingit a potentia, et inter cetera objecta nobilius est [illegible]; [illegible] solus Deus est objectum [illegible]: [illegible] ex [illegible]. [illegible] quodlibet majus [illegible] perfectius [illegible] in natura, et nobiliori [illegible]: nulla veritas creata potest esse objectum formale [illegible] Divinum [illegible] Deus [illegible]. [illegible] quolibet veritas creata inferior est, et supponit aliam veritatem [illegible] perfectam, scilicet increatam; [illegible].

76\. Unde [illegible] formale [illegible] non perfectionem ut sic, quod abstrahit a perfectione [illegible]. Preterea: Deus directe non [illegible] ens ut sic; [illegible] non [illegible] rationes universales, sive [illegible] [illegible] non [illegible]. [illegible] ut Deus [illegible] ens ut sic; [illegible] perfectissimum inter cetera objecta [illegible] ens [illegible] ad Deum [illegible] perfectivum est. [illegible] autem objectum formale [illegible] esse potest ens increatum [illegible] amplectens [illegible], et relationes, acriter disputant [illegible] Theologi, [illegible] Divina [illegible] esse objectum [illegible] Divinum [illegible]. [illegible] docent [illegible] [illegible], et relationibus esse [illegible] objectum [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] erat.

77\. [illegible] in [illegible] omnis

Dini perfecto ē obiq formale [illegible] Diuq scij: loquendo autq in su formali, et praeuenit a nris ōibus sola Diuina essea ēut obiq formale [illegible] pars ostenoit: nā quilibet Diuina perfecto infinita ēe entis summē intelligibilis ē, et summē [illegible] Diuq; atqui [illegible] perfectiones, quarq quilibet ē taliq infinite intelligibilis, et [illegible], nequit [illegible] loquendo una, quq [illegible] ceteris sit perfectior: ē. Ōra [illegible], ē in Dio [illegible] loquendo nihil maius, aut minus, aut posterius, ē ōra sunt aequalia.

[illegible] [illegible] ad attributa, et relationes [illegible] Diuina essea, quq infinite perfecta ē summi intelligibilis, et [illegible] Dini [illegible]: ē sola [illegible] loquendo ēut obiq formale [illegible] certq ē; [illegible] costitutiua. Ille autem [illegible] notare [illegible] posse defendi, sola [illegible] abta, etiq independenter a [illegible] obiq formale [illegible] Diuq scij, ē cq de [illegible] abtis, et relationi bene praedicet ēe unq, et aliud; et abta sint ante ad relaon, sit qd etiā in Dini intelus [illegible] [illegible] abta quq [illegible] sunt eius [illegible] cetera perfectissima.

CAP II.

Expedit quae nocere possunt.

19\. [illegible] quq [illegible] tradita obiciunt a Thois [illegible] intenduint, obiq formale motivq, et [illegible] Diuq scij ēēre minus [illegible] intelligibilis; [illegible] Diuina essea. Sed cq nos minimus [illegible] intelligibilis in nullo [illegible] Diuino admittamus, ōra solvenda sunt iuxta dicta [illegible] ante [illegible] cap. [illegible] nobis obiiei [illegible]. [illegible] essea Diuina ē obiq motivq adequatq Diuq scij: [illegible] nihil aliud sive creatq, sive increatq ēst eiusmi obiq. [illegible] autq: [illegible] Diuina essea [illegible] intelus Diuinus determinatur, sit in illa, et ex illa [illegible] [illegible] ōra cq [illegible] [illegible] Diuina essea; ē.

80. Hec Dina [illegible] ēē [illegible]
vy ādeqty Diñ scy. 1ᵘ aliquy [illegible]; n̄ vera 2ᵘ ōes.
Inō stat dīstīo ād anī. Ita nullus [illegible] dicos, ia nisa essentiā
manere incō [illegible] Divinam et [illegible] sit in illa, et ex illa, sequat reliqua; n̄
vere ē [illegible] ut in aliys sequat esseg Ding, ut in Patrē
vo [illegible] Filiaq: ry enj [illegible] dīstīo unt. Unde stat
ētiā dīstīo ad anī [illegible]. Igit quilbt ex his [illegible]
het, [illegible] motivy ādeqty. [illegible] ē de [illegible]
tibus obtivis creatis.
81. 2ᵘ [illegible]: sola essea Dina specifjat Ding
cio: q illa sola ē adeqty oby motivy. Anī ē expey D. Thē
[illegible] art. 3. ad 3. Et [illegible]: na scia Dina nequit spe-
cifiari ab aliq sive creato, sive increato: q [illegible]
specifiare ē dare ēē: cui auty [illegible] spectare [illegible]
essea Dina n̄ [illegible] sola [illegible] spe-
cifiat ince scig Ding, [illegible] in [illegible] D. Thē: sola essea Di-
na specifiat [illegible], no anī. [illegible] excipies reliquas
a [illegible].
82. [illegible] pst scia [illegible] actus specifiari: ince, [illegible].
[illegible]; si aliquid ēē accipiat ab obto. qd tunc [illegible] pa-
[illegible] motivy. [illegible] ēē n̄ accipiat ab obto, [illegible]
[illegible] motivy [illegible]. In hoc 2ᵒ [illegible] nos of
[illegible] sive creata, sive increata ēē specifiary Ding
scig. [illegible] a [illegible], qui [illegible] sola [illegible] scig
esseg Dina, [illegible] specifiare ince Ding
scig. De hoc auty specifiado [illegible], nunc n̄ loquimur,
[illegible] loqui debeamus, [illegible] in nullo [illegible]
no [illegible] spec [illegible] admittimus.
83. 3ᵘ [illegible]: vīsio Dina ē [illegible]
[illegible] Dei: 2ᵒ repugnat [illegible] Dina vīsio [illegible] motivy [illegible]
ny scig. [illegible]: vīsio Dina ē [illegible] Dina scia;
2ᵒ repugnat qd [illegible] et moveat incly ad [illegible], qd [illegible]-

ponit ad [illegible] Tham[illegible] [illegible] sicut [illegible] supponit [illegible] [illegible] ita [illegible] [illegible] Dina ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dina in se [illegible] [illegible] [illegible] Dine [illegible] [illegible]; [illegible] Dina in se [illegible] [illegible] potentia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sive in [illegible] supponit [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

85\. [illegible] Dina [illegible] perfectissima [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perfectissimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sola Dina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perfectissima [illegible] [illegible] perfect[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actus charitatis perfec[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motivo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dina, et [illegible] [illegible] [illegible] perfect[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] authoritatem, qua [illegible] authoritas [illegible] [illegible] [illegible].

86\. [illegible] perfect[illegible] [illegible]

entis e natura omnibus esse Divinae [illegible] ē ej Attributo,
et [illegible]. In sui igitur habitus Divina scia partita in va-
rias rationes; e quibus perfectissima omnium erit, quae tendit
ad Divinum esse. In eodem sensu habitus operatio debet accipi, et o-
mnis.

81. Verum enim, sicut quod sit perfectio ē creaturae [illegible]
bonitatem Divinam, aut creaturae tracta ad bonitatem Divinam, et crea-
tam; ita perfectior erit habitus Divinae tracta ad solum esse,
quo alia habitas tracta ad esse, et actio [illegible] Adde: [illegible]
bitas posse naturam non in habitu, ea Deus possit heri per mo-
dum habitus sine ulla [illegible], nisi solum Divinum, aut creatum;
tunc autem perfectior est actio illius tendens in solum bo-
num Divinum, quam actus tendens in utrumque. Partes aliae
[illegible] utrumque in motiva creatura est quod im-
perfectum, sit fallibile, et probabile; et scientia Divina nihil im-
perfectionis attingit in Attributis, et relationibus.

82. [illegible] Si autem cum habitu
[illegible] Divinum sit ē illud, in quo Verbum Divinum perfecte assimi-
latur; [illegible] perfecte assimilat Patri in natura sua dicitur ab-
[illegible] Reo respondeo [illegible]
[illegible] illud, in quo Verbum Divinum perfecte assimi-
latur Patri, sumpta hac assimilatione dependenter a nostris operationibus;
sumpta [illegible] ad intra. In [illegible] sensu vera est minor, et
falsa in 2o; [illegible] Filii non
Divina [illegible] sumpta, quae in [illegible] Deus [illegible] omnis per-
fectionis attributa.

83. Respondendo observa: ens ut perfectum esse, nec
abstrahere ab imperfectione; nec vero quod abstrahitur a perfectione,
et imperfectione. [illegible] ens ut sic quod universalissime
abstractum est ab utraque [illegible]. Unde sequitur esse objectum [illegible]
Divinum. 2: ens ut sic neque esse objectum [illegible] neque [illegible]
[illegible] hac [illegible] non est [illegible] ens ut sic [illegible] Divinam

[illegible] evenit etiam aliis, quae [illegible] non sunt; [illegible] zenobiis, et [illegible], cum [illegible] unde numquam [illegible] possit; [illegible]

QUAEST. V.ᵃ

An Deus cognoscat creaturas possibiles in se ipsis.

CAP. I.ᵘᵐ

Supposita, sententiae, et prima nostrae Delis probatio.

90. [illegible] Thag[illegible] ficat [illegible] quasi ab ea inevitabiliter dependent [illegible] deinde [illegible] Theologi. Doctrina Thomae [illegible] do [illegible] veritatem [illegible], et in [illegible] cet agere, egisse, et acturum [illegible] doctri[illegible] Jesuitarum [illegible] numquam [illegible] de [illegible] de [illegible], de [illegible] et de futuro: [illegible] in [illegible] et assertioni [illegible] Theologi: na [illegible] Dei facere [illegible] in [illegible] aliquo [illegible]

91. [illegible] Dei in suo decreto [illegible] ordinata. [illegible] [illegible] Deus [illegible] in [illegible] nulla [illegible] habeant [illegible] in se [illegible] in a[illegible] [illegible] ordinata [illegible] et libera debent esse; [illegible] in se ipsis [illegible] in decreto Dei, ex quo ante [illegible] pendentium [illegible] Deus hoc [illegible] [illegible]

92. [illegible] ad [illegible] debet omitti, et supponi [illegible] per [illegible] esse [illegible] ad [illegible] habeant [illegible] esse reale [illegible], et actu, [illegible] creaturae [illegible]

[illegible], et [illegible] hunc [illegible] ipse ponat extra [illegible] [illegible] cet [illegible]. [illegible] ubi [illegible] Strepha, tamquam [illegible] Bristrotii [illegible] et [illegible] Eximij doctr. Ideo [illegible] tunc aiunt nonnullas [illegible] [illegible] mãa puré phisophica. Suppono [illegible] claram [illegible] [illegible] disputare de igne [illegible] [illegible] in se [illegible]. [illegible] autem [illegible] Deo [illegible], [illegible] [illegible] in sequentibus [illegible] transmittenda.

93. [illegible] Duplex [illegible]. [illegible] nat [illegible] [illegible] in [illegible]. Et cum Thoma [illegible] Caietano, Capreolo, Durando, [illegible], [illegible] et [illegible]. [illegible] sequuntur [illegible] [illegible] Molina, [illegible], [illegible], [illegible], Jamnezius [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] Deo [illegible] [illegible] [illegible] Rhinmdus, [illegible], [illegible] Alvar nexus, [illegible] Lugo et P. Jazquez [illegible] [illegible] cap. [illegible] [illegible] [illegible] Eximius noster, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] cap. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] tract. [illegible] [illegible] lect. [illegible]

94. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] etiam [illegible] [illegible]. [illegible] creans po- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] creans, [illegible] [illegible]: [illegible] creatas [illegible] in se [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] al- [illegible] [illegible] [illegible] immediate; et [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].

95. [illegible] a priori [illegible] [illegible]: [illegible] creans [illegible], [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] creans [illegible] increa- [illegible] et [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ex suppositione [illegible]. Cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] eo modo quo [illegible] absque recenti imperfectione, d [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] impossibile [illegible] Dei [illegible]. [illegible] dicentibus [illegible] in se [illegible] recenti imperfectione.

[illegible] imperfectione [illegible] signant, et in [illegible] ad [illegible], [illegible] Dei, et [illegible] Angeli [illegible] imperfectio [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] inclusa creati Angeli [illegible] et [illegible] a nobis insinuata est, [illegible] diximus, [illegible] a creatis [illegible] perfecto [illegible] imperfectio in eo, quod a creatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a nobis [illegible].

CAP. II.

Secunda Quæstionis probatio, et solutio argumentorum ab Authoritate.

2° [illegible]

91 [illegible] a [illegible] immediate [illegible] creatas [illegible] imperfectione [illegible] et [illegible] imperfectio [illegible] immediate intrinsece creatas [illegible] [illegible] a parte. [illegible] a Deo [illegible] [illegible] ab ipsis [illegible] [illegible] ex quo [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] imperfectio [illegible] [illegible] tradita.

92 [illegible] Ex qua doctrina [illegible] [illegible] manente creatas [illegible] [illegible] imperfectione [illegible] dicit [illegible] absque imperfectione [illegible]

sporeant de Deno inclus: dr. 23. q. [illegible] neq Denus inae- tis speciebus a creaeis, qdo illas attingat immeate raoe intelli- gibili, veste, [illegible] deficientes sa [illegible] in [illegible] Deno in [illegible] aliquâ exhibere sufficienty. Quod [illegible] cocq̃ mo [illegible] valeat de [illegible] Deno prate, et [illegible] ans nrq 2o. pbaoib.

2o. [illegible]

[illegible] nabis: [illegible] n attingeret immeate prince [illegible] raoe [illegible] annexet raoe alicuius Deno prate; [illegible] hoc e absur- [illegible] q. [illegible] [illegible] attingeret prince creatur raoe [illegible] [illegible] prat, qdo [illegible] prince [illegible] creat [illegible] [illegible] [illegible] aliquod prat. Dm; [illegible] hoc absurdy e. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] creatur attingat raoe alicuius pra- [illegible] Dni, [illegible] creatur [illegible], [illegible] aliquod Dmy prat. [illegible] [illegible] [illegible] 2. [illegible] [illegible], quatenus [illegible] e [illegible] [illegible], [illegible] quasi species a [illegible] Dmy, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et hoc attingit raoe [illegible].

[illegible] [illegible]

[illegible] in [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] specifica [illegible] [illegible] n [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] le [illegible] cet in utraq; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] cent [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aequivalent. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] species, quales sunt virtus [illegible] [illegible], et virtus [illegible] [illegible]; [illegible] hec equivalea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vol.

[illegible] [illegible] [illegible], qui lib. 83 quaestionum quaest. 46 de Deo loquens „[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intuebatur„ At [illegible] dixi- mus, [illegible] [illegible] intendere, qd Deus nihil intuebatur [illegible] se tam- [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] haurisset spec. [illegible] [illegible] [illegible] Deus. [illegible] „[illegible] [illegible] [illegible] qui cap. 3o. de Divinis nominibus, [illegible] [illegible] Divos

" singulis se [illegible] et [illegible] eaque [illegible]. Ite: Deus [illegible]
" cere exteq [illegible] exteq, et per seq. [illegible]" Siha [illegible] alibi-
[illegible] Stus D. [illegible] nat Deo [illegible] exteq, [illegible] habita per seq
qua [illegible] psis creatum acceptat, quod clarissime insinuat [illegible]
eodem cap. [illegible], ut legenti constabit.

102. [illegible] in [illegible]
" In hac [illegible] ut [illegible] Deus [illegible] videri [illegible]
" [illegible] Gentes cap. [illegible]
" [illegible] [illegible] incipiendo [illegible]
ultima [illegible] clare loqui de [illegible] ad un-
[illegible] alius [illegible] Deus, ut fatemur [illegible]
[illegible] alia [illegible] videre [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] quo [illegible] et [illegible]
[illegible] debet, quod Deus videat creaturas in [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]

103. [illegible] expresse [illegible] ab Angelico Doctore [illegible] ut
" [illegible] [illegible] vocat [illegible]
" [illegible] [illegible] Deus [illegible] ex [illegible]
" [illegible] Deus [illegible] per
" [illegible] in [illegible] eas in [illegible] " [illegible] vi-
[illegible] videat [illegible]
dene [illegible] [illegible] exponi [illegible] [illegible]
[illegible] insurgit [illegible]

104. [illegible] Sti [illegible] Dey
[illegible] creaturas in [illegible] [illegible] in se ipso;
[illegible] nulla [illegible] maj:
[illegible] illas [illegible] in [illegible] per se [illegible] et
[illegible] creaturas [illegible] in alio [illegible] [illegible] vero
[illegible] et [illegible] ex hac [illegible]
[illegible] beate Deo videre; [illegible] Angeli [illegible] cer-
[illegible] per [illegible] Deo [illegible] creaturas [illegible] participa-
[illegible] indigent [illegible] a Deo [illegible]
recipere.

105. Non [illegible] persona Deus creatas [illegible] animas a [illegible] Deus [illegible] sit, q[illegible] Angelis n[illegible] [illegible] hinc [illegible] [illegible] intra: [illegible] [illegible] [illegible] Deum [illegible] creaturas in se ipsis, [illegible] creatis [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dignior; sive [illegible] ita [illegible] ab ipso, sive aliunde [illegible]; unde in [illegible] [illegible] [illegible] existens in eo, qui [illegible] sit [illegible] immediate et [illegible] ipsa [illegible] [illegible] particularibus [illegible] [illegible] [illegible] hac [illegible] universalius interpretamur [illegible]

CAP III.

Satisfacit Rationibus Adversariorum.

106 Opp. [illegible] ratione: Deus perfectissime [illegible] creaturas in se ipsis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intimum [illegible] a [illegible] positivum [illegible] fundamentum: supponitur [illegible] et [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] Deus debet creaturas [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] imperfecte [illegible] Divini [illegible] [illegible]: [illegible] superfluam [illegible] [illegible]. Opp. 2.o [illegible]: ex [illegible] [illegible] [illegible] creatas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] absurdum. [illegible]: [illegible] [illegible] ratio [illegible] [illegible] creaturas in se ipsis [illegible] aliud [illegible] haberet.

107. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] creaturas in se ipsis [illegible] sumpta [illegible] aliud [illegible] [illegible] [illegible] sumpta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] attingere; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et sumpta in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sumpta [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ratio [illegible] sumpta, sive accepta [illegible] [illegible] [illegible], in quas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

108. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] accipitur [illegible] attingente [illegible] At [illegible] faciliti [illegible] ipse loquendo [illegible] nobilior [illegible] Deus [illegible] in se [illegible] acquisite [illegible] sanctitas creata quamvis [illegible] Sanctitate [illegible] sanctificet summe et [illegible] in genere [illegible] Deo [illegible] immediata [illegible] ita [illegible] in Deo [illegible] in se [illegible] vocant [illegible] Deo.

109\. [illegible] in Deo ad [illegible] duplex [illegible] magis, alii minus perfecti sint; atque [illegible] creaturas [illegible] minus perfecti [illegible] in Deo [illegible] evidens falsa debet [illegible] infinite perfectus; in [illegible] perfectio inaequalitas [illegible] Deus [illegible] summe, et infinite perfectus [illegible] ulla inaequalitas [illegible] Dei [illegible]

110\. [illegible] decolorata [illegible] imperfecta [illegible] Deo [illegible] decolorata sive imperfecta [illegible] perfectione [illegible] Deus [illegible] decoloratam [illegible] Dei [illegible] imperfecta [illegible] in [illegible] Dei [illegible] decolorata [illegible] decolorata, imperfecta [illegible]

111\. [illegible] habebat [illegible] Deo [illegible]

mereri. Satis superque unica, et brevi solutio [illegible] potest, quae facillime erueri ex dictis potuisset. Ad 3um [illegible] oculi corporei intrare possint [illegible] immediate ad tenebras, non quia possunt non [illegible] [illegible] lucem: [illegible], Dei, qui neque non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deus immediate [illegible] creaturas [illegible] Deus. [illegible] non [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] tenebras. [illegible] quod [illegible] tenebras dicuntur [illegible]. [illegible] privatio nulla est.

[illegible] 2a

notatio [illegible] [illegible] Deus eodem modo [illegible] creaturas possit habere [illegible], quo [illegible] ante [illegible] [illegible]; ut ante illam [illegible] creaturas [illegible] immediate in se ipso [illegible] [illegible] potentia [illegible] [illegible] [illegible] = [illegible], [illegible] ipsa [illegible] Deus, [illegible] novit [illegible] [illegible] illas immediate in se ipso: [illegible] illas novit. = [illegible] [illegible] [illegible] interpretantur [illegible] Deus non [illegible] se ipso, [illegible] intra [illegible] videt, quae [illegible]; id est [illegible] non ab alio principaliter [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] accepta ab alio; [illegible].

[illegible] Op. 5o. Deus [illegible] beatus [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] per immediatam creaturam [illegible] [illegible] beatus: [illegible] Deus non [illegible] beatus, [illegible] per [illegible] summi boni; [illegible] non est [illegible] immediata creatura. = [illegible] [illegible] Dei [illegible] ad creaturas [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] bona; [illegible] immediate ad creaturas, illas [illegible], [illegible] Dei [illegible]. [illegible] [illegible] in Deo [illegible] diversas [illegible] [illegible], [illegible] beatus [illegible] [illegible] ad [illegible]: [illegible] per [illegible] [illegible].

[illegible] ~~[illegible]~~

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mandata [illegible] Dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nave [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] quæ [illegible] posset in actu [illegible]. = In 1.º [illegible]

118 [illegible] magna [illegible]; [illegible] in 2.º [illegible] attingibi-
[illegible] aliud utrumque [illegible] attingat [illegible]
[illegible] nulla [illegible] attingibilem [illegible]
[illegible] quæ [illegible]

CAP. IV.

Quæ restant Objectiones.

119 [illegible] 6 [illegible]
[illegible] quia Deum [illegible] in se
[illegible] admirenda [illegible]
[illegible]

[illegible]

120 [illegible] Ad [illegible]
[illegible] perfectio [illegible]
[illegible] Divina [illegible]
[illegible] perfecta [illegible]
[illegible]

[illegible]

perfecta, ita [illegible] de [illegible] immensi [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] Deo. [illegible] [illegible] [illegible] in sua linea et una [illegible] perfec. [illegible] [illegible] altera. Vecole dicta ad [illegible] [illegible].

118. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad extra [illegible] minus perfecta [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nehva; n [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impeifectos [illegible] [illegible]; [illegible] una linea nobilior [illegible] [illegible] alia. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] Dinq [illegible] [illegible] stare in [illegible] [illegible] aliquq vere [illegible], [illegible] summo foret imperfecto; [illegible] e nere velut [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] ratio. 2. Dinq [illegible] [illegible] n limitari ab [illegible] limitato, [illegible] ab hoc [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] limitar ab Angelo [illegible], quamvis Angelus [illegible] [illegible]; nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mysteria, hauriet [illegible] a meo actu.

119. [illegible] [illegible] creare [illegible] [illegible] n [illegible] actu [illegible]; [illegible] a [illegible] [illegible] n [illegible] [illegible] nihil [illegible] [illegible] n [illegible] veri. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n [illegible] actu [illegible] [illegible] n [illegible] actu [illegible]. [illegible] [illegible] n [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] creare [illegible] n [illegible]. [illegible] [illegible]: [illegible] n [illegible] [illegible] exercere [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquid exercere. [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; neq [illegible] [illegible] in se [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] falsq [illegible]; [illegible] [illegible] ab adversario.

120. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actu en [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; entq [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] actu [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actu [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] creare [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] vera [illegible] de [illegible] neq [illegible] nec [illegible] [illegible], falso [illegible] de eo, quod [illegible] [illegible] hoc

120 [illegible] post [illegible] exercere: et [illegible] interim [illegible]
[illegible] [illegible] mediorum. Ob. tamen: [illegible] creaturum in [illegible]
121.
[illegible] addit perfectiones [illegible] [illegible] perfectionis [illegible] creaturum [illegible]
in ipso Deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible]
falsa: [illegible] creaturum in Deo [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] superaddat perfectionem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mediorum, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in Deo [illegible] [illegible] [illegible] perfectionem
[illegible] [illegible] [illegible] mediante, [illegible] stat dabit [illegible] creaturum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perfect[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] in [illegible], et [illegible]
[illegible] [illegible].
122. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] abte, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] creatur [illegible] [illegible] pendeat a Creatore:
[illegible] [illegible] depet [illegible] ad [illegible], et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Quod [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deficere [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] defendentibus [illegible], deficere [illegible]
[illegible] [illegible] vero [illegible] [illegible] [illegible] sufficit ad [illegible]
[illegible]. Si vero defendas [illegible], [illegible] defendentibus [illegible]
[illegible], deficere [illegible] [illegible] [illegible] semper manebit [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible].
123. [illegible] [illegible] creatura [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible]
[illegible] sufficere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]; [illegible] vero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] movet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ipsa [illegible] movere [illegible] [illegible] ad sui [illegible]. [illegible] infert
[illegible] in meliori [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in qua [illegible]
[illegible] [illegible] admitterent [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

APPENDIX.

Pro impugnanda Aureoli sententia circa possibilium cognitionem.

122. [illegible] ante [illegible] placuit exponere Aureoli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eminenter [illegible] Deo. [illegible] [illegible] [illegible] imp[illegible] [illegible] [illegible] aliquid [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible].

123. [illegible] [illegible] loquitur de [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eminenter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

124. [illegible] a Deo [illegible] crea-

[illegible] ex [illegible] et ergo: [illegible] e ex eminentia, [illegible] hent in Deo.

127. Respondeo, [illegible] Deus [illegible] dicat quidquid perfectionis e in creaturis [illegible] imperfectione [illegible] quare Deus [illegible] vivente [illegible], et [illegible] absolutè [illegible] [illegible] creaturis. Bene e, [illegible] infertur, quod Deus [illegible] creatur [illegible] eminentiae, [illegible] hent in ipso [illegible] eo e, quod Deus [illegible] vivens; atque hoc absurdum [illegible] rationes eorum ut tales; [illegible] Deus [illegible] [illegible]

[illegible] Adde: creatura [illegible] perfectibus [illegible] [illegible] ea, [illegible] talis [illegible] [illegible] [illegible] imperfectione: [illegible]

128. [illegible] Ultimo [illegible] [illegible] cum quo Deus se libere [illegible] ad producendum [illegible] [illegible] ipse Deus, [illegible] in individuo, [illegible] [illegible] Deo [illegible] individuo [illegible] Deus [illegible] [illegible] individuum, et [illegible] debet [illegible] ad decem [illegible] Deus, an [illegible] producere intendit, [illegible] [illegible] [illegible]

129. Fundamenta exponuntur, et [illegible] authoribus, quas [illegible] explicuimus. [illegible] sunt [illegible] imperfectione [illegible] [illegible] [illegible] 122 hoc fundamento [illegible]. [illegible] ita: [illegible] ceteris [illegible] [illegible]

[illegible] imperfecti ex imperfectione agunt: [illegible] infinita in [illegible] perfecta, ut nequit tamen ad creaturas in [illegible]. [illegible] ter [illegible] ut adversarii qui [illegible] sequitur [illegible] 2° ee, [illegible] hent in [illegible] n idensam [illegible].

130.

No[illegible] [illegible] motum: [illegible] ex [illegible] ante [illegible] [illegible]fectus eo perfectior [illegible] potentia, n [illegible] imperfecti [illegible] tus [illegible] eo imperfecto [illegible] [illegible] imperfecti est [illegible] Dei; ita [illegible], et a [illegible] in [illegible]: [illegible] imperfecto [illegible] n [illegible] imperfecto in [illegible] immediate [illegible] contingentes, [illegible] imperfecti [illegible] imperfectior in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perfectus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] minus perfectus [illegible] [illegible] [illegible].

131.

In quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perfecto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tamen [illegible]: [illegible] imperfectior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; n vero ex imperfecto [illegible] [illegible] motum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perfecta [illegible] imperfecti [illegible] [illegible]. Hoc autem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ut motivo [illegible].

132.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] creatura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab ee [illegible] [illegible] [illegible] ee [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] crea[illegible] nullum ee [illegible] [illegible] ab ee [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ee accipiunt a Deo [illegible]: [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

nandi [illegible] et [illegible] vicit [illegible] de ce [illegible] poais ob [illegible] et quasi [illegible] quod summe [illegible] creans possibile [illegible] in supp[illegible] ad [illegible] stabilitye [illegible]. At,

131. [illegible] adversi[illegible] ac ee [illegible] absoluto [illegible] n admirabiliter [illegible] mus, et ad [illegible] in [illegible] maximus, et ad [illegible] [illegible] mire [illegible] Hinc deduci debet [illegible] ad explandas authoritates D. Tho, qui [illegible] creatio [illegible] a D[illegible] in se ipso [illegible] possibilia n [illegible] in [illegible] ab[illegible] possibilia [illegible]. [illegible] Dico [illegible] intelligere. [illegible] de ver [illegible] in [illegible] per [illegible] ad quid [illegible] extensi [illegible] trari.

132.

Quaest. VI.

An Deus Creaturas Possibiles in se ipso cognoscat.

CAP. I.

Sententiam probabiliorem seligit.

133. Com. Theor. [illegible] Deus [illegible] creaturas possibiles in [illegible] medium, in quo [illegible] Deus [illegible] terminant [illegible], ut hoc [illegible] cum [illegible] creaturae [illegible] in Divina essentia, velut in [illegible] Domini[illegible] magister et [illegible] Eximio Suarez. [illegible] quos [illegible] Martinus in [illegible] disp. [illegible] quaest. [illegible] art. [illegible] Ex his Authoribus [illegible] tenent, [illegible]

vera ... in esse ... ... ipsa. D. Thomas ...

135. Alij vero in esse tamquam in causa non primaria remota, quatenus sit essentia Dei ... in qua ... in causa immediata, et ... primo ... ... Ita Jesuitae. ... asserit Deum ... in sua essentia velut in speculo, et ... tamquam in ... quatenus ... Divina ... ... hac ... P. Vasquez, Becanus, Amicus ... ... ea defendit, Deus ... in sua essentia tamquam in obiecto primario ... et movente ... aliorum extra Deum. Haec est sententia ... loco supra citato.

136. In hac ... varietate, quid sentiendum ... de connexione ... dicendum ... asserit ... ... nullum ... ... quo ... ... nulla ... connexio. ... ... Deus ... in sua ... ... in ... sed illam ...

137. ... ... et ... ... et ... ... et ... ... in hac et ... ... Deus ... ... debent ... supernaturalis ... ...

138 Et 2ª [illegible]
me [illegible] ex parte Dei [illegible] Scientia
[illegible] et ex [illegible] productiva, sit [illegible] in [illegible]
[illegible] et ex illa [illegible] creaturas [illegible], non [illegible]
[illegible] quod [illegible] Deum, [illegible]
[illegible] quod [illegible]. Et in hac [illegible]
proxime expedita [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] authoritate. [illegible] in his ambabus [illegible]
[illegible], [illegible] votis [illegible] annuere
[illegible] quo in [illegible]
[illegible] exponere.

139 Dico 2º: Deus [illegible]
[illegible] tamquam in causa; sive in [illegible] sua ut con-
tinente [illegible] et 2º [illegible] rationes [illegible]. Probatur 1º:
Deus cognoscens [illegible] debet cognoscere creaturas in ipsa [illegible]
[illegible] facit. Probatur minor: Deus cognoscens [illegible] sua
debet [illegible] quidquid in sua virtute continet [illegible]: [illegible]
virtute, aut [illegible] virtute sua continet creaturas possibiles. Confirmatur
[illegible]: aliter enim Deus non cognosceret perfecte [illegible]
continet [illegible] non cognosceret. [illegible] continet virtute
[illegible] cuius est virtus productiva; [illegible] est virtus productiva possi-
bilium.

140. [illegible] ex D. Eximio: Deus in sua [illegible]
cognoscere creaturas possibiles non [illegible], et est maxima per-
fectio: quod illas cognoscit. 1º [illegible]
[illegible]. 2º probatur: [illegible] per medium [illegible]
[illegible] cognoscere creaturas possibiles in
sua [illegible] Dei illas cognoscere per medium [illegible], et [illegible]
[illegible], ut patet. 3º probatur et est [illegible] fundamentum:
[illegible] sua [illegible] est [illegible]
[illegible] creaturas possibiles. [illegible] et [illegible] probatur:
[illegible] comprehendi perfecte [illegible] ab

effa productibiles: et creare poles sunt effectus productibiles: ergo Divina [illegible]: g.

121. [illegible] nomine [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] effectum e causa perfecte [illegible]. [illegible] vero [illegible] in quibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], e duobus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perfecte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] autem [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] facti [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] defendi [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], sive n. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quibus satisfacere [illegible] erit [illegible] [illegible] [illegible].

122. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: creatura [illegible] eminenter [illegible] [illegible] [illegible] tamquam [illegible] causa; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible], [illegible] et [illegible], [illegible] n. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] sunt [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible]: unde salva a Deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] creatura [illegible] in Deo [illegible] Deus e [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]: g.

123. Hinc fit, in Deo [illegible], n [illegible] eminenter, [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] eminenter [illegible] in Deo [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] in Deo n [illegible] eminenter, [illegible] [illegible] [illegible] quaelibet [illegible] nulla [illegible] imperfectio; talis e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Illa vero [illegible], quae imperfectio aliquomodo involvit, in Deo eminenter [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] in Deo [illegible] [illegible] aliqua superexcedens perfectio, quae [illegible] ad-

[illegible] tare in crexin. Cap. II. Responsionibus aliis satisfacimus, et aliqua solvimus argu.

Cap. II.

Responsionibus alijs satisfacimus, et aliqua solvimus argumta.

124 Rem. 2° [illegible] ex ea [illegible] etiã [illegible] egcere [illegible] sua extra tamquã in spẽe [illegible] tamquã in spẽe extra [illegible]. Sed [illegible] q. non [illegible] adminimus [illegible] quod [illegible] minus spẽe [illegible] [illegible] extra [illegible] neutro [illegible] in quo possit directe [illegible] potiã. [illegible] q. [illegible] impra [illegible] tamquã [illegible] n tamquã medij: [illegible] speẽs [illegible] directe trahã ad potiã: [illegible] neutro mo medij ee possit. [illegible]

125 ponamus q. [illegible] et casu quo [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] n e [illegible] transitus [illegible] ad potiã: [illegible] negaret Deus [illegible] potia in [illegible] Coa bona e, ex [illegible] nris. [illegible] si [illegible] illa ordo [illegible] ea a [illegible] hoc [illegible] [illegible]: [illegible] debet adstrui [illegible] [illegible] indepen a [illegible] [illegible] [illegible] perfecta e. [illegible] relata [illegible] ad potiã deper ad [illegible] [illegible] aergi. [illegible] [illegible] nandare [illegible].

126 [illegible] [illegible] transitũ a potiã [illegible] [illegible] a [illegible] deper; [illegible] potiã [illegible]

actu [illegible] debere ab [illegible]: tunc enim [illegible]
[illegible] dependentiae ab alio, quod ab illo accipit a[illegible] 129
quod est, vel aliquas perfectiones, quod verum est de [illegible]
[illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] concedendo tamen [illegible]
[illegible]: si [illegible] [illegible] deberet a [illegible] tanquam a [illegible]
[illegible], [illegible] et hoc [illegible] imperfectio [illegible] tanquam a [illegible]
causante, vel [illegible] non maius; et hoc maxime [illegible] im-
perfectio. Unde liquet [illegible] ad [illegible], et solutio totius [illegible]-
[illegible].

(42). Ad [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] gratia [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] independens per exclusionem [illegible] depe[illegible] stricte [illegible],
[illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] dependentiae [illegible] [illegible] talis, non [illegible],
ad cuius [illegible] dico: maior independentia ab alio tanquam
a causante, vel [illegible] [illegible] maius perfectio; non vero si maior
[illegible] [illegible] [illegible] tanquam a [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] ab alio
tanquam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perfectio maxima [illegible]-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; quatenus [illegible] superior tanquam [illegible]
[illegible] et inferiorum tanquam [illegible]. Hoc verificatur de [illegible]
bono; [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] nisi per [illegible] ad po-
[illegible], sive per se [illegible] [illegible] [illegible].

(43). [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible]: unde non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] talia. Sed in [illegible] omitto doctrina, et ex illa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]: quod Deus [illegible] non [illegible] possibilia in [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] requiritur [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
ad possibilia [illegible] [illegible] sint. [illegible] requirit [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] cuius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible].
Deinde [illegible] doctrina [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] ad possibilia est [illegible],
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tanquam [illegible] [illegible] possibilia, quae [illegible] talia sint, non
[illegible] sint impossibilia.

149 [illegible] Arg. [illegible]: si Deus ageret de-
[illegible] [illegible] Corpora daret mutuam relao connexioem cum poribus; d
n dare[illegible], q. a Corp. deperet a poribus. [illegible] q. eque [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Deum ee [illegible], ac utrumq. e
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maj. Deinde omissa mari
[illegible] [illegible] [illegible] conuncta pbai [illegible] bene expedita e. D.
no ming. [illegible] [illegible] de equante ... [illegible] et [illegible] n vero de
[illegible] [illegible] entava, et perfor[illegible]. Hoc [illegible] dissonaret; n [illegible]
[illegible] dicere: [illegible] Deo semper [illegible] ee [illegible]; et in
[illegible] [illegible] erit Deus quin [illegible] n sit. [illegible]
crea [illegible] [illegible] semper verum erit [illegible] n [illegible]
[illegible], et in nulla casu exter [illegible] extere repugnan[illegible].

150\. [illegible] [illegible] n e mediu[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] emine[illegible]
cant [illegible]: q. [illegible] [illegible]: ro mo erit [illegible] mediu[illegible] ad
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] in Corpora; [illegible] n [illegible]
[illegible]: [illegible] Rao maris e: na [illegible] ad ee, ita
ad [illegible]. [illegible] [illegible] et ma [illegible]. Ad [illegible] dico [illegible]
[illegible] [illegible] ea [illegible] Corpora, et [illegible] [illegible] per [illegible]
[illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] per [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] et eminent [illegible] creaturaru. [illegible] [illegible]
[illegible] creatu[illegible] n [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] in [illegible] Corpora 2ae oca.

151\. [illegible] [illegible] n e fundam[illegible], ut debeat [illegible] frantes
[illegible]: [illegible] illud, qd e mediu[illegible] [illegible] movens ad [illegible]
[illegible] [illegible]: [illegible] n [illegible] [illegible] [illegible] neat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] = Nota [illegible] n requirit [illegible], et [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible], et [illegible]: [illegible]
et [illegible] [illegible], aut in ee [illegible]: [illegible]
[illegible] Corpora, et [illegible] [illegible] Corpora e mediu[illegible] obtive de-
terans [illegible] Divinu[illegible] ad [illegible] efectus, quoru e [illegible]
ductiva.

CAP. IIIum

Reliqua Argumenta.

152. S. 2. connexio [illegible] fundatur in [illegible], et ponit, erit [illegible] argum: Corporis connexa cum pluribus est indifferens ad plura, [illegible]: [illegible] medium in quo, sive [illegible] [illegible] ad [illegible]: [illegible] videtur immobile; et utraque [illegible] [illegible]: Deus [illegible] creata [illegible] non est medium, [illegible] [illegible] indifferens est [illegible]: [illegible] corporea connexa cum pluribus [illegible] [illegible]: corpora connexa est aliquomodo indifferens ad plura [illegible]; est [illegible] indifferens [illegible], et [illegible].

153. [illegible] explicat [illegible] et [illegible] [illegible]. Corpora [illegible] connexa cum pluribus [illegible] respicit plura [illegible]. [illegible] respicit sub [illegible] [illegible] in sua [illegible]. Non ita respicit impossibilia. [illegible] diversi- [illegible] ut [illegible] et [illegible] non sit omnino indifferens; et exinde [illegible] posset esse medium [illegible] plura [illegible] = [illegible] [illegible] est [illegible], et [illegible], atque [illegible] [illegible]. Unde [illegible] ad [illegible], et [illegible].

154. [illegible] argum, et [illegible] instantia: [illegible] unius ad aliud [illegible] non [illegible] medium sufficiens ad alterius [illegible]: [illegible] circa [illegible] relata ad [illegible], et [illegible] [illegible] non est medium ad [illegible]: [illegible] potenter, [illegible] Deus non [illegible] [illegible] in [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible], tamen [illegible] [illegible] ex [illegible] perfecte [illegible] ut decursu disputationis [illegible] [illegible]. Hoc tamen [illegible] [illegible] universalis [illegible].

132

[illegible] At si ignis trahat ad [illegible] illi respiciat [illegible] ratione potentiæ, ac etiam [illegible] [illegible] [illegible] non respiciat [illegible] ratione extentiæ; en manifesta disparitas: [illegible] [illegible] cum pluribus non [illegible]-tat, illa tamen respicit sub ratione [illegible]. Respectus au-tem [illegible] unius ad aliud sufficit, ut [illegible] aliud [illegible] [illegible] determinet, si dicas cum [illegible] [illegible], sufficere ut quomodolibet, non vero ut infallibiliter [illegible] determinet ad [illegible] aliud, hoc ad summum verum [illegible] respec-tu intellectus creati; non autem [illegible] Intellectus Di-vini.

[illegible] Ad [illegible]: [illegible] non [illegible] [illegible] ratio [illegible] [illegible] de po-[illegible] [illegible]: [illegible] Deus non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] determin. [illegible] alterum [illegible] [illegible] [illegible] ratione [illegible] ad [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Divina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: Deus [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] prior respectu [illegible] Di-vini: [illegible] [illegible] Angelus plura [illegible], quæ non [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] virtus [illegible] non [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible].

133. Ad [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] prior [illegible], [illegible]; ut [illegible] virtus radicalis, [illegible] [illegible], et [illegible]. Virtus proxima, et expedita in Deo dicitur [illegible] [illegible], et [illegible]. At in hoc [illegible] [illegible] prior non respectu Divinæ [illegible], virtus autem radicalis, quæ [illegible] [illegible] virtus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Divina [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] in ratione [illegible]. [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] radicali [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible]. Liquet [illegible] ad [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] ut [illegible] potente expedi[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] virtus [illegible].

158 Minor 2æ probatur ante nat. boni
D: nam illa creabilis non sunt nisi obiectum verum est: ut enim intelligit: quia Deus
est omnipotens, omnia cognoscit in se tamquam in causa. Si vero Deus se cognoscit
tamquam omnium causam, omnia in se cognoscit. In hypothesi autem, in qua Deus
non esset omnipotens, nec possibilia cognosceret, nec esset Deus, nec possibilia forent possi-
bilia. Praeterea: exinde non probaretur, quod omnipotentia non esset medium sufficiens
ad cognitionem possibilium; sed quod tunc non esset unicum medium cognoscendi possibilia, quia in se
ipsis etiam cognosci possent. Hoc plane concedimus. Et ideo conclusio ante
confirmationem, neganda est consequentia. Appendix. Pro cognitione possibilium in Scientia
Divina, et complacentia de illis.

APPENDIX.

Pro cognitione possibilium in Scientia Divina, et complacentia de illis.

159. Ex dictis cap. 1º praecedentis quaestionis
satis constat, quid in praesenti difficultate sentire debeamus. Ideo
brevius titulus resolvendus est. Et in 1º de Divina complacentia di-
co 1º: Deus cognoscit creaturas possibiles in sua complacentia de illis.
Supponit quaestio Deum complacere, et quidem necessario in creaturis
possibilibus, quia istae bonae sunt; et Deus complacet in omni bonitate, quae
non repugnat voluntati Divinae, si bonitas creata sit, tunc est terminus
Divinae complacentiae necessariae; quia Deus ex sua intrinseca perfectione nequit se
suspendere ab omni actu circa obiectum, quod sibi bonum proponitur;
et cum circa bonum nequeat posse displicere, unde est quod necessario
complaceat.
160. Hoc ita probatur resolutio: complacentia Divina in creaturis pos-
sibilibus est actus vitalis efficaciter respiciens creaturas possibiles; et con-
sequenter est ordo, sive relatio ad illas; sed ordo, sive relatio efficacis ad
aliquem terminum est medium, in quo talis terminus cognoscitur: ergo. Omnia con-
stant ex supradictis. Obiiciunt: complacentia in possibilibus supponit
efficaciter scientiam de possibilibus; quia nihil volitum, quin praecognitum: ergo
supponit efficaciter ipsa possibilia. Consequentia liquet. Subinfero: ergo in

tali oplacea Deus polia ocit. Coa pbt: quidquid per
se supponit aliud cy essealr zu, l exigea ad illud, e me-
diy, in quo aliud ocit; d oplacea in polibus supponit
polia cy essealr zu ad ipsa polia: g.

161. Dico 2o: in scia de
polibus Deus polia ocit. Supponit, ut supponi debet locus, da-
ri in Deo scig reflexg. Et in hoc sit pbabile indicat dicty noy
Eximius Suarez 1a pte lib. 2o cap. 25. Pbat ocio esacer:
Deus ocens suy scig de polibus, het iudiy hoc: scia mea de
polibus e vera, et oprehensa; d stante hoc iudio Deus in scia
de polibus polia ocit: g. Supponit mar. Pbmir: nequit
Deus oprehendere, qd sua scia de polibus e vera, et etg qd
e oprehensa, nisi in tali scia polia ocat: g. Coa bona e.

162. 1a
antis pars ostat: nq oprehendere scig de polibus ee verg
e oprehensè ocere, obiy se here sit enunciat ad actu; at si
Deus oprehensè ocat polia se here sit enunciat a sua scia,
hac ognita oprehensè, nequit n ocere polia, qd e obiy illius.
2a pars antis liquet etg: q si scia de polibus oprehendat
Deus ocet eiusmi scig perfecte adeqate suy obiy; d intelligi ne-
quit, qd Deus ocat illg scig perfecte suy obiy adequare, quin
scia ognita ocat obiy: g.

Dices 163. Dices 1a. ly dicty: res polis n ohnent
eodg mo in oplacea de ipsis, ac in ospoa; d pisentinea e zao
subtilva ut Deus illas ocat: g. Nga. Solg pbat ex aigo, qd
pisentinea vistalis, l fralis polig in ospoa e mediy sufiens,
n vero unicy ad ocenda polia: unde illa solig pisentinea,
quq Dine oplaceq de ipsis odat, erit etg mediy sufiens ad
illory ognitioq. Hinc praemissis ocessis n̄at coa. Dices
iterg: oplacea Dina de polibus e Deo libera: g nequit
ee mediy sufiens ad ognitiog illory. Obt osquia: scia de po-
libus e simplex intelligea, quq necessaria e; d scia de polibus

in oblacea de illis n ê simplex intelligea: g.

164. Omitto ans, cuius falsitas ostat ex suppo quæstionis, no cog; et osequo mais obaois. scia de pbilibus in se ipsis ê simplex intelligea, ddo; scia de pbilibus in medio quolibet ê simplex intelligea, no mais. Solvi g debet argu ab adversariis, qui defendunt, Deū cogere pblia in Oppoa; quia tn Deus n cogit per sciam intelligeg, d per sciam visionis. Praeterea: si mediū liberū dicat ex aliqua suppoe onexiōg cū tio, tunc in illo poterit cogi, quamvis mediū liberū sit: sicut Deus sug extea cogit in extea cogenti creaturū ipsi liberū onexiōg cū extea Dei.

165. Dices 1a: Dy dictū b. scia, ut scia solū notificat ut quo obiū intellectui: g n notificat ut quod: g nequit ee mediū, qd cognitū deteget ad alterius cogn: g &c. = Si admittat scia reflexa falsū ê ans; qa scia unius obi poterit ee obiū alterius sciae; et osequens mediū, quod cognitū deteget ad sui obi indirecte cognitionem. = Si vero scia reflexa n admittat, tollit de medio quæstio. Det g quæstioni locus, et salvabit cognitio Dina, cum sit scia directa pblium notificans ut quo pblia Dino intuitui, et simul erit obiū cognitū per cogn reflexā; proindeq mediū ipso sui ostitutū cū obo notificans ê Dino intuitui pblia.

166. Dices 2o: scia tantū ê imago intentionalis obi: g n ê mediū ad cogendū certo, et infallier obiū: g obt & Consuā a paritate imaginis repraesentantis Cesaris. At no osequia, et omissa paritate, disparitas ê, qd imago Cesaris n het vnca necessitate repraesentandi Cesarē ut ê in se; scia vero Dina quæ talis n aliud pest repraesentare obiū nisi sicut in se ê. = Ut aia solvas notu b; qd si Angelus n oprehendat Deū, quamvis oprehendat ordinē creaturū ad Deū transitū; vero ê qa hic ordo transitus n ê oprehens Deo, d tantū &c detrahens ad Dei cognē.

167. At scientia Divina proprie est comprehensiva ipsorum: Unde Deus perfecte comprehendens talis significat comprehendit eorum possibilia. Similiter discurrendum de Christo Domino, qui licet comprehendat verbum, qua illius humanitas videt Deum, non comprehendit Deum, quia illa visio non est Dei comprehensio. Nota 2°, quod licet beatus clare videns significat possibiliter non videat clare omnia, et singula possibilia; hoc verificari nequit de Divino intellectu, qui infinite perfectior est quam intellectus cuiuslibet beati. In hoc infinito perfectionis excessio stat clara disparitas. Quaest. 6ª, et ultima. Pro scientia Divina de non entibus. Cap. 1ᵘˢ. An, et quo pacto Deus impossibilia cognoscat?

QUÆST. 6ª et Vltima.

Pro Scientia Divina de non entibus.

CAP. 1ᵘˢ

An, et quo pacto Deus impossibilia cognoscat?

168. Non ens, vel ens negativum duplicite accipi potest. 1° pro ente, quod neque existit, nec potest existere. 2° pro ente, quod non existit actu; existere tamen potest. Primi generis sunt impossibilia ut hic equus, 2i generis negationes rerum, quae vel existent, vel extiterunt, vel potuerunt existere. Impossibilia dicuntur entia nava necessaria: sicut enim possibilitas possibilium necessaria est; ita impossibilium impossibilitas. Negationes dicuntur contingentes; quia res quarum negationes sunt poterunt existere, vel contingenter extiterunt; si autem haberent actualem existentiam, negationes deficerent: est ergo contingens, quod negatio illarum sit. Hoc ita

169. Conclusio. Deus est scientia Dei cognoscit non entia; nam iuxta Apostolum ad Romanos cap. 4 vocat ea quae sunt tamquam ea quae non sunt. Deus autem non aliter vocat ea, quae sunt, nisi illa cognoscendo: ergo similiter ea quae non sunt sive non entia. In his immorari non oportet, et ut clarius consulamus, in hoc capite de impossibilibus, in sequenti vero de rerum negationibus sermo erit. Ex sermone, dissultat nulla forre, si impossibile adstruat indignum ab omni ente

reali: ng in hoc sensu certo certius ē, Deus de illis scig habi-
tuay iuxta superius dicta. Permittendum igitur ē dari impossi-
bile, sive distinctum ab ente reali, qd mihi probabilius semper fuit.
150
hoc supposito assero 1º: Deus cognoscit impossibilia in se ipsis. Probatur: quia
objectum impossibile ē cognoscibile in seipso: ergo a Deo ita cognoscitur. Consequentia bona
ē, ut nullus tradicit. Probatur antecedens: objectum impossibile ratione sui ve-
rificat hoc iudicium: tale objectum repugnat existere; ergo ratione sui veri-
ficare illud iudicium ē ee in se cognoscibile: ergo. Nescio quomodo ex præ-
missis negari possit. Confirmatur: quia necessaria ē hæc veritas ex ratione ob-
jecti huius, quomodo ista hoc equus repugnat existere; ergo Deus cognoscit
[illegible] in se ipsa: ergo et 2º. Pbatur, et mi. constat. Consequentia
bona ē a pari.
151
Assero 2º: Deus cognoscit impossibilia per dispositionem, quia
de illis habet hoc iudicium: objectum impossibile nec existit, nec potest ex-
istere; atque ergo a sensu, quod de illis ita iudicat; objectum impossibile re-
pugnat existere: ergo utroque modo Deus illa cognoscit. = Assero 3º:
Deus cognoscit impossibile in aliquo medio. Probatur: quia Deus cognoscit,
quæ cum impossibilibus connectuntur: ergo Deus in illis impossibilia cognoscit.
Consequentia ē prima in antecedentis satis superque firmatum. Antecedens 2º
probatur mille exemplis. 1º: Deus cognoscit suam unitatem, quæ connecti-
tur cum impossibilitate alterius Dei.
152
2º cognoscit repugnantiam sui ad identitatem
cum [illegible], quæ connectitur cum possibilitate talis identitatis. 3º Deus compre-
hendit cognitiones, quas nos habemus de impossibilibus: unde cognitiones
nostræ erunt medium, in quo Deus impossibilia cognoscat; nam cognitiones
comprehensæ nostris cognitionibus, cognosci ergo debent in aliquibus cognitiones
hæ referuntur. = Aliqua opponunt, quæ nullius momenti sunt.
1º opponunt Philosophus 1º posteriorum cap. 10 dicens, qd non ē non scitur,
sed impossibile non ē: ergo non scitur. At Philosophus ita explicat: qd non ē non scitur
ee, sive non scitur ut ens reale; scitur vero non ee, ee impossibile.

113. 2° opponit: quod non est verum non est possibile; sed impossibile non est verum: ergo. Probatur minor: si impossibile esset verum, ens reale, et impossibile convenirent in aliquo prato; sed in nullo conveniunt, quia summe opponuntur: ergo. Concessa maiore, nego minorem. Thesis vera est de convenientia in aliquo prato de linea initiali, et supratransli; falsa in de ~~initiali et~~ convenientia in prato de linea reali, et transli. Loquendo non disquirenda est minor. Sequitur veritas transli solum convenit entibus realibus. At veritas supratranslis ad impossibilia etiam extendit, ut omnibus ex philosophia notum est. Hinc prima veritas solum est entis realis proprietas, non 2a.

114. 3° opponit: inter sciens, et scitum debet dari aliqua similitudo; sed inter Deum, et impossibile nulla similitudo datur: ergo. Distinguo maiorem: debet dari aliqua similitudo physica, sive in esse entis, nego, et haec non datur inter Deum, et impossibile: debet dari aliqua similitudo intentionalis, concedo, et haec inter Deum, et impossibile absque inconvenienti datur. = Dices: scientia Dei est causa veri; sed non est causa impossibilis: ergo. = Distinguo maiorem: scientia Dei prout est quantum est ex se causa veri, concedo, prout est absolute causa veri, nego. Vel aliter est causa ut coniuncta cum decreto efficaci, concedo; est causa veri ut non coniuncta, nego.

115. Prima distinctio procedit iuxta primam inconnexionis. 2a iuxta primam connexionis. Et utraque constat ex dictis disputatione ante totam quaestionem. 2a. = Hinc inferes, Deum cognoscere impossibilia per scientiam simplicis intelligentiae: nam scientia impossibilium trahit ad obiectum necessarium, et non supponit decretum liberum Dei de illorum productione. At haec sunt prata propria simplicis intelligentiae, ut excitata disputatione prima constat. Alia opponunt sophismata, quae cum natura entis rationis examinat in logica multiplici solutione donant. Cap. 2Y. An nationes, privationes, et omnia mala cognoscat.

CAP. IIᵘˢ

An negationes, privationes, et omnia mala cognoscat?

136. Scitur discrimen inter negationem, et privationem. Nao ê mera carentia rei, quae potest esse, vel fuit: Privatio ê nao formae in subjecto capaci illius habendi. Omnia dicenda ad quaestiones negationes pertinentia, vel saltem obiectiones, quae non sunt pure logicae: has enim, cum sint aliquid positivum Deus noscit, ut hucusque probavimus. Hoc vita Dei cognoscere negationes tam in seipsis, quam in aliquo medio, ut idem probabus firmandum, quas pro impossibilium cognitione dedimus, cap. ant. = In vero negationes habent entitatem positivam; possunt dici aliqua de negatione, et versare varia iudicia de ipsis: quae in se a Deo cognitae sunt.

137. Deinde: illa sunt, quae cum negationibus dicunt connexionem metaphysicam: siquidem decretum efficax de non productione alterius mundi metaphysice connectitur cum negatione alterius mundi: decretum etiam efficax de non salvando Juda metaphysice connectitur cum privatione salvationis Judae. In his ergo decretis hanc privationem, et illam negationem cognoscit. = Per quae vero scientia a Deo cognoscantur distinguendum est: Si enim negationes considerentur ut merae possibiles per scientiam simplicis intelligentiae; si autem suo modo existentes cognoscentur per scientiam visionis. = Iam hanc doctrinam instaurari possunt circa capitis praecedentis. Atque etiam solutiones erunt instaurandae.

138. Alia opponunt, quorum solutiones facilius percipient, si alterius difficultatis resolutionem praemittamus. An sit Deus mala cognoscat? Mala possunt in triplici differentia considerari; vel sunt mala poenae, vel culpae, vel naturae. Et omnia Deus cognoscit; atque pro universiusque cognitione clarissima sunt Scripturae testimonia. Vero in cap. 8 Sapientiae de Deo dicit, quod signa et monstra cognoscit antequam fiant. Ergo Deus cognoscit mala naturae. 2º ex cap. 3º Andobis probatur cognoscere mala

penæ: nam non erit malum (pœnæ scilicet) in Civitate, quod Deus non fecerit; Deus autem facit sciens, et volens.
179.
3º ex proverbiorum cap 15 clare constat cognitio mali, quod est culpa: dicit enim quod in omni loco oculi Domini contemplati sunt bonos, et malos. Quod si opponas Scripturam ipsam dicentem, quod oculi Domini mundi sunt ne videant malum; id intellige de scientia approbationis, qua Deus malum culpæ non videt; cum potius illud reprobet. Hæc doctrina omnibus inconcussa est. Dissidium tamen esse potest, in quo medio Deus predicta mala cognoscat. Dico 1º: mala naturæ, et mala pœnæ cognoscuntur a Deo in ortu suo; quia in hac veritate continetur omnino, quo res aliqua potest.
180.
Dico 2º mala culpæ cognoscuntur a Deo non solum per bonum creatum, sed etiam per bonum increatum. 1ª pars est communis Doctorum sive; quia malum cognoscitur per id, cui opponitur; sed malum culpæ opponitur bonitati creatæ: ergo = Thesis est certa: nam oppositio inter duo est fundamentum ut unum per aliud, vel in alio cognoscatur. Thesis constat sive in posivo, sive in privativo adstruatur ratio pecci. 2ª pars dicitur eodem modo probatur: nam culpa immediate repugnat Deo ut summe sancto: ergo immediate opponitur bonitati Divinæ.
181.
Confirmatur liquet, et roboratur considerando asserta: eo præcise, quod Deus se cognoscat ut summe bonum debet cognoscere, quod sibi repugnat peccatum: ergo in sua bonitate, et per suam Deus peccatum cognoscit. Confirmatio bona est, et ans constare debet: nam subjectum summe bonum excludit etiam metaphysice necessario omnia pecca. = Philomenus objicit 1º Thesis 3º de anima ubi ait, quod intellectus, qui non est in potentia nequit cognoscere privationem; sed Deus nequit esse in potentia: ergo nequit cognoscere privationem: ergo neque peccatum, quod in privativo consistit.
182.
Huic objectioni satisfacit Sanctus Thomas hic art. 10 ad 1, ubi ait, Philosophum loqui

oe incte attingente privaoe, quae sit in ipso [illegible] tu capaci hendi sua oppoe, cum Deus nequit attingere privaoem, quae sit in incte Divino, quae sit extra se unde e, quod non debet ee in poa. — Ob. 2o ex Gonet: peccum neque privative neque ctrarie opponitur bonit Divinae: ergo hinc non opponitur immediate. Rdt ans: quae privative, vel ctrarie opponunt opponunt quoad exteam in eodem subto capaci hendi subcessive, vel divisive utrumque; sed Deus nequit ee subm in quo possit existere peccum: ergo.

183. Reo nando ans quoad oppoem ctrariam, quam inter Deum, et peccum dari clare affirmat Magnus Parens Augus lib. 12o de Civite Dei cap. 2o ubi ait: naa non est ctraa Deo, sed vitium; ergo quod malum est ctrarium est bono. Quis autem neget Deum summe bonum? Vitium ergo ctrarium est Deo, tamquam malo bonum. Ad antis probaoem dico, ctrae oppoa opponi quoad exteam in eodem subto capaci hendi utrumque quando alterum e duobus het amissibili a subto. Non ita quando het inamissibili. Unde pat distio ad majm; et hac distione plura evanescunt arga.

182 Explat clarissimo empla: rarolitas, et rugibilitas opponunt ctrae; et in subm rale rugibilitas hexe non pest, ergo rarolitas inamissibili a subto rali het: cum ergo bonitas inamissibili operat Deo; possunt ctrae opponi bonitas divina, et peccum, quamvis Deus sit incapax hendi peccum. Et ne levis quidem in hac solutione scrupulus remaneat, prosequit Augus declarans, quomo peccum sit Deo ctrarium Deo non noceat; quamvis noceat creaturae a illi ctrarium. Distinguit ergo in pecco raoem noxii, et raoem possessive mali.

185. Ut possessive malum, ctrariat Deo; ut malum, et noxium ctrariat creaturae. „Deo (verba sunt Sti Di.) tantummodo tamquam bonum ma„lo; non vero quam vitiat non tantum malum, sed etiam noxium: nulla

" quippe mala Deo noxia, et mutabilibus, corruptibilibus [illegible]...
In his verbis solidat traditam solutionem, et solvit 3am Goneti objectionem, quod scilicet malum diminuit bonum cui opponitur, quod verum esset si bonum amissibiliter habeatur; non autem si inamissibiliter. Solvit etiam 2am: tum bonum solum expellit suum malum a subiecto, in quo non est dele[?] bonum. Si vero bonum sit in subiecto, et habeatur amissibiliter, potest utrumque malum suum expellere. Non ita si bonum sit inamissibiliter in subiecto. Disputatio 3a. De scientia Divina circa obiectum contingens absolutum.

DISP. IIIa

De Scientia Divina circa obiectum absolute contingens.

Haec communiter dicitur scientia visionis libera, prout contradistinguitur a scientia visionis, qua Deus sua extra se videt: ista enim scientia habet pro obiecto quid necessarium, qualis est extra Dei. At scientia visionis de qua 3am disputationem instituimus trahat ad obiectum contingens, quod est absolute futurum. Ut ergo plene meo muneri, vestrisque votis satisfaciam, tria potissimum enodanda erunt. 1um in quo consistat suum rei futuritio? 2um: An futura Deo coexistant ab aeterno? 3um an, et quomodo Deus illa cognoscat? Ad quod ergo.

Quaestio 1a. Per quid suum constituatur futurum in esse suum tali? Cap. 1. Quaedam opportune praemittit, et sententias refert

QUÆST. I.ª

Per quid formaliter constituatur futurum in esse formaliter tale?

CAP. I.º

Quædam opportune præmittit, et sententias refert.

1. Quia de futuro contingenti sermo futurus ē; quid, et quotuplex sit contingens necessario præmitti debet. = Præmitto ergo 1.º; contingens esse, quod ita existit, ut potuerit non existere; l'e ɔ: et hoc competit omni enti creato in esse existentis. Unde fit, quod contingens sit medium inter necessarium, et impossibile: siquidem de utroque participat aliquid. De necessario participat posse esse; de impossibili posse non esse. = Contingens dividit in contingens tam in se, quam in causa, et in contingens præcise in e.. 1.º modo contingens dicitur actus liber, qui in se, et in causa libera indifferens ē ad esse, et ad non esse. 2.º modo contingens dicitur actus proveniens a causa necessaria, qui ob concurrentiam necessitatem causæ necessario ponentis; 2.º se in contingens existit. –

2. Dividitur ergo contingens in præsens, præteritum, et futurum. 1.um quod existit nunc. 2.um quod antea existitit, et nunc non existit. 3.um, quod modo non existit, et existet postea. Et hæc denominationes existentiæ sunt entitativæ. Alia connotant tempus ipsius existentiæ. = Præmitto 2.º: futurum (de quo sermo ē in præsenti) aliud esse absolutum; aliud esse conditionatum. 1.um, quod modo non existit, et postea re ipsa existiturum ē, ut Anti-Christus. 2.um, quod modo non existit, et postea existet si poneretur aliqua conditio, v.g. conversio Petri, si daretur auxilium A.

3. Est autem quæstio præsens de voce; utrumque futurum potest esse pure tale, et non pure tale. = Futurum absolutum pure tale verificatur de eo, quod modo in rerum natura non existit; sed tamen ipsa existet postea; ut Anti-Christus; non pure tale verificatur de entitate, quæ de præsenti existit, et existet in instantibus sequentibus. = Futurum conditionatum pure tale ē illud, cujus conditio nec purificata, nec purificanda ē,

124 ut salvas Iud. sub auxilio A ug; n̄ pure tale, cuius ᵓdrio
l purifata ē, l purificanda erit, ut ᵓversio D. Pauli sub auxilio
ᵓgruo.

2. Praemitto 3º; quaestionem esse de futurione ppria, et absolute tali;
n̄ de imppria, et 2º quid tali. Hoc praemittimus cum Thomis,
qui futura dividunt com̄ in futura ppria, sive ob modis, et
impp̄ria, sive n̄ ob mo. Ita dicunt futura atenta determinatione causae
1ae, sive decreto efficaci Dei: unde infallibile futurum ē. 2ᵃ dicunt fu-
tura atenta praecise determinatione, et inclinatione causarum 2ᵃʳᵘᵐ, quae impe-
diri possunt a Superiore agente; proindeque n̄ ē infallibile fu-
tura. Sic futura fuit ᵓbustio iuvenum in igne Babilonico. De
futuris in 1º Sum. disputamus.

5. Et tamen multiplex sit sententia, ut videre
ē apud P. Herreza; triplex tn̄ hoc tempore celebris cir-
cumfertur. 1ᵃ docet, sola futuri spcies talis esse aliquid de praesenti;
proindeque futurionem absolutam, speciem talis esse praeparationem causarum;
quatenus talis praeparatio se tenet ex parte causae 1ᵃᵉ ad ponen-
dum infallibilem effectum. Uno verbo: iuxta hanc sententiam futurio ab-
soluta ft talis stat in decreto Divino efficaci tam subiective, quam
obiective absoluto. Futurio vero ᵓditionata ft talis in decreto Divino
efficaci subiective, sive ex parte Dei absoluto, et obiective, sive ex parte
obiecti ᵓditionato.

6. Ita ᵓgregatio Thomistarum, quibus luce proposuit Ill. Go-
doi tom. 2º in 3ᵃ parte disp. 33. At peccavit Illustrissimus
ex ignorantia, in qua coincidit eius transcriptor Gonet, ci-
tantes pro hac sententia ex Patribus Societatis Pesantum. Sed talis Pe-
santus n̄ invenitur in statu futurionis Jesuiticae; et nescio
an in statu possibili; quia nullus hucusque Scriptor Jesuita
tali nomine nuncupatus ē. Quid hoc erit, nisi fingere
sibi amicos? Cum Thomistis Scoti debent annumerari ᵓsequenter ad
suum decretum ᵓdeterminans.

7. 2ᵃ sententia futurionem fieri distinguit a Divino decreto;

q illis ponit in scia Dina libera, sive visio, quae extrañ per futuros abta; et determinata per determinata. Ita R. Thesus Fernandez, et alii, quos citat P. Thaim. disp. 6ª sect. 3ª. Nam Ille 3ª sea asserit, futuros praes. existere sp. in n extea, per nunc, et illius extea per postea. Unde futuro est parti unica, et parti exca ipsi rei futuri. Ad hac sea mutat Societatis schola; et citant ples ex extraneis erg. Thic ut adverterit citatus Thaim. Cap. 2º. 1ª scio 3ª et Thoary seq.

CAP. III.

Prima Oclusio otra primam Thomistarum sententiam.

8. Futurio praes. rei n ostit sp. in Dino decro. Probatur scio 1º: posita in Dino decro decro efaci, et abto praedi futurae rei, destruitur libertas futuri: q. Illao ostare debet ex anti, quod antiquus Thoas inter, et Jesuitas bellum suscitavit. Ans. q. prob: posita spin Dino decro praedi futurae rei, sequens ostus, vel disus est futurus, cy penderet unice a Dina volte unice efaci, ante os usy creat. libertis, a nostra ante inimpedibili; q hoc ipso destruitur creata libertas: q. Thus est Thoary. Thia est dogma Jesuiticy sepissime famatis ex Scriura, Pbus, et Ocilys; et oª Thicg. praemoos, q o ... ad unco efao.

9. Prob 2º: Dinus decry est caa efficiens fuie sp. ut talis; q n est caa sui ipsius: q futury sp. ut tale n stat sp. in ipso decro. Hic sylloquy meo videri invincibilis est; et prius explanatione illius clarescit: Diny decry circa futury aliquid vere efficit; q est obitas efao: futury q est quod efficit. et ...ta nos futury nil aliud est nisi rei polas, et decry Diny. Tho sic: res ut polis n caat; qª alius mundus polis est, et circa illius potentios n dat decry Dei: q res caabit ut fura. Bona oquia. Subinfero: q si ut fura ... sp. Diny decry, hoc a se ipso caabit.

Quod ē adæquato ...

10 Obs 3º. Decretum Dni ē fra adæqua- tum, et ratio cuius futurum intelligit perfecte ... est inadæquata, et ratio cuius intelligit ... inchoative. Theoriam quam varie disjuncto hinc referant Thom. Si dicant 2º. ... rent quæstiones, dum absq. mentione alterius ... dicunt fu- turum sit tale ... in decreto. Si ... ē ... priori ad secundi vero, quæ per ... ē causa futuri, intelligit futurum adæquate ta- le ... implicat ... intelligat adæquate ... priori ad ... causa ... Probatio hæc eruitur ex ipsis Thomistis qui ... dicunt.

11 ... Probo instaurant ... Thoma- stis, dum de auxilio ab ... efficaci ... illos ... Sed ... debent impugnationes ..., quia ... capiunt, ... expedit ... rat ... decretum causæ ... futuros, qua- tenus ... respicit ... causa 2ª ... quatenus re- spicit ... causa ... Decretum causæ 2ª ... in ... decreto; et cum in illa ... futuro ... dicit ... ad causas 2ª ... quod ... decretum ... causa futuri, ... sui ... Plane imperceptibilis mihi ē tradita solutio.

12 Præterea evidens falsa ... futuræ ..., et ... quæ ... respicit ... 2ª ... decreto, ... nec ille ... causis 2ª ... producant. Deinde solutio ē ... quod ē ... ēe futura ē aliqua veritas creata: debet ... habere causam efficien- tem ... ut ... habet ... ut ... futura dicit ... tamquam ... in qua ipsa ... hoc ... ut dicens ... Dei habet causam ... efficientem ... decretum Dei efficientem ... reddit ...

13 Habet ... ē ... ex ... ēe veritatem ... et in ... non ve- ro exercite, et non actu 2º. Clarius: subjectum huius ...

fuāy ē res pōlis qua n̄ ēn actu. 2º ꝯ in sr̄a q̄ud crea-
tū ē; quatenus pēst fuare actꝰ suos extra. Ergo sr̄a illiꝰ
secit ē veritas denoans pōle in eē fuāi ē sr̄a denoans
illud in eē fuāi ad extrā; ꝯ hec ē sr̄a creata, n̄ increata: g.
§2. Fdi-
mū: sr̄a denoans fuāy ē fuāiō, ita sr̄a denoans fuāy
ad extrā ē extra ad extra; ꝯ extra ad extra ē sr̄a
creata, n̄ increata: g. = Consequentia ē facila impugnatu,
quā urgeo a paritē. Ratiō illiꝰ sr̄ res ē fuāiua, quando
vēy e, quod ē agenda, ratio cuius agit, qdo veny ē quod agit:
ꝯ ratio illius sr̄ res ē existiua ad extra quando vēy ē qd
ē existiua ad extra, ratio cuius existit, quando vēy ē qd ad
extra existit. Tho sic; ꝯ quando res ad extra existit sr̄a ē
extra creata, et n̄ increata: g.
§5. 3º Probatiō rent novrores Thoꝫ.
fuāy sr̄ tale ꝯstituitur formalis per sciā vīsiōis. Et nihilominus
decrey eē mediy suspens, ut in ipso fuāy a Deo agcat. Sed
ꝯ ē manifesta implicatiō: quomodo g exit mediy suspens ut agcat
fuāy adeqte tale, ac quod soly inadeqte fuāy ꝯstituit? Ergo
mediy inadeqty deinde insuspens id fuāi ꝯnidō. = Confirma ꝯ ē:
sr̄a vīsiōis refflexiua supra se, lū ꝯ sr̄ ꝯ per tale sciā
n̄ agcit fuāy adeqte tale; ac proinde in vi talis sciā n̄ pēst
Deus enunciare. Antecꝰ vero ē infallia, et omnio ē fuāuꝫ;
qd ē absurdy.
§6. Sed ꝯ ē: ng in § ē ꝯ doctry Thoary con-
nantiy sciā vīsiōis refflexiua supra se. = Deinde: sr̄a vīsiōis
subsequit ad decry velut ad mediy suspens, in quo pēst fuāy
agci; ꝯ decry n̄ ē mediy, in quo ipsa sciā vīsiōis agcat, ut
videt certy: g neque sciā vīsiōis formaly fuāy ꝯstituit, neque ē re-
flexiua supra se. = Alias rōes exhibent Thoꝫ ineptas p-
fecto, et quas facile poteris impugnare. Cap. 3º. Du-
plex alia rclo.

CAP. IIII.

Duplex alia conclusio.

117. Sit 1.a, ideo 2.a 29 seq: futuro fra-
lis rei n. constituit sa per scia Dnus. Probatur 1.o ex dictis ad
finem capitis anterioris. 2.o probatur a paritate rei praesentis, quae in esse ta-
lis n. constituitur per scia Dei: ergo neque res futura in esse futuri. Ans
n. negatur ab adversariis, et cons. urget a paritate: quia sicut scia futuri
mectit cum futuro, ita scia de re praesenti cum praesentia illius. Probatur
3.o: scia rei futurae supponit eam futuram; ergo hoc in esse talis nequit consti-
tui per illam. Cons. legitima est. Et ans satis fit manifestum, unde scia
visionis eam rem 3.a Thomas egimus.

118. Ex iis dictis breviter exponitur
iuxta SS. PP.es n. ideo res est futura, quia scitur a Deo, sed e contra,
ideo scitur a Deo, quia est futura; atqui ex veritate huius locutionis
certum est sciam rei futurae supponere eam futuram: ergo. Recte probant au-
thoritates quas loco citato dedimus. = Resp. contrarii, praedictas locutiones
esse de futuritione fundamentali, seu obiectiva, quae utique per sciam n.
constituitur; n. autem de futuritione formali; et hac distinctione videant eludi
argumenta contra ipsos deducta ex distinctione libertatis creatae. Sed contra est
efficacior: futuritio fundamentalis dicit aliquid distinctum a re, ut pu-
re possibili, vel n.?

119. Si 1.m Vel: illud aliquid erit constitutivum futuri in esse ta-
lis, nec excogitabilis n. est alius status, in quo collocet; contra per
vos illud aliquid n. est scia, neque abta ut futuro aptato, neque coordin-
ata ut futuro coordinato: ergo. Si 2.m: tunc dicunt Patres dicunt, ideo res
scitur a Deo, quia futura est, idem est ac dicere ideo res scitur a Deo,
quia est possibilis; vel ideo res est possibilis, quia a Deo futura praescitur;
quod utrumque falsum est, et Sanctis Patribus minus dignum. Praeterea:
Patres intendunt salvare libertatem actus nostri; quod n. assequerentur
si teneret nostro adversariorum.

20. Rao: qᵃ ut actus [illegible] sit liber
n̄ sufficit, quod sit solus indepens a scia Dina; et ctg quod
indepens a Dna scia sit liberus; alij nullus unquam foret
actus necessarius, cum omnis actus ut sic sit a scia Dina indepens. =
Advertz hic [illegible] in suis rationibus loqui de aliquo, quod ut dictum a
scia aliquando existit ē; cum loquant de eo, quod ex sua
libertate, et vera redabant hereti ee cum infallibiliter Dina scia
impossibile; at hoc ē supra reduplicare, et fa tale; n̄ autem supra
specificare, sive subtive tale.

21. Sit 3ᵃ sclo: fealis futuro rei o-
gentis stat in ipsa re put nunc n̄ existit, et extet postea.
Vel aliter fa stat in carea extez nunc, et extea postea
henda. Haec ē 3ᵃ sea Jesuitarum, quam pbo 1ᵃ a pari:
fealis praeterito rei stat fa in carea extez nunc post ea q
ante habitz: ergo fealis futuro rei stat fa in carea extez nunc,
et extez postea henda. Paritas urgentissima ē. Et qᵈ dispa-
ritas n̄ inveniunt, nam an aliqui Theol. dicentes dari
de praesenti, in quo fa sit rei praeterito sit Dina decrz.

22. Sed
2ᵃ ipsos pbt ans: peccz ee habituale salvat praescisse in pec-
co phice praeterito, et moraliter perseverante, sive n̄ condonato:
monachum ee professum stat fa in votis antea emissis, et nunc
n̄ relaxatis; similiter de aliis exemplis, quae ad sui constitutionem n̄ re-
quirunt aliquid de praesenti: ergo a pari fealis praeterito rei
stat fa in nace ipsius rei nunc, et extea antea habiti.
Agnovit huius impugnaois robur Sll. Godoi, et ideo ante-
nat eog. redditq disparitatem.

23. Quod sit extra praeterita cum ea fue-
rit in se, et deterata in suis causis, put per se ipsa abire aliquo
modo ea ab ipsa dicto, et nunc extenti constituere aliquid in ee
praeteritum, ac extea fuerit vere sicut aliquando, neq mo ē in
se determinata, cum mo n̄ sit: unde nequit nunc constituere aliquid de-

traij in ēē fut; ꝯ recurrendū ē ad Dm̄ decr̄, quod sit
ſpē de præsenti ꝯſiuans fut̄ in ēē tali. Sed ꝯ ē: ut res mō
n̄ extat de mate se hēt, qd antea exstiterit, l̄ quod postea
extitura sit. Evidens ꝑpo.

24\. Infero: ḡ tā n̄ extāt de præsenti
res præterita, quā futura. Bona illaō; ꝯ pertē licet extea
præterita mō n̄ extat, ꝑt verifare hanc ꝑp̄ de præsenti
Adamus ē præteritus: ḡ lt extea futura mō n̄ extat, ꝑt
verifare hanc ꝑp̄ de præsenti Antus ē futurus. Neq̄ dicas
carētas rei præteritæ, et rei futuræ ēē diversæ speci; ḡ a pa
carēa rei ēg nalr̄ irreproducibilis; 2a verō carēa rei producibilis
nalr̄. Nā ꝯ ē V: ḡ a iuxta ꝓbablē seq reproductio rei ēg ꝓ-
ductæ nalr̄ ē pōlis. 2o: lt omitat irreproducibilis nalr̄ hæc
[illegible] n̄ orit ex nā careæ, necesā ipea rei
[illegible]: ꝯ ex Dmo decreto: unde utraq̄ carēa spēe n̄ dif-
fert.

25\. Probo 2o ꝑtē a priori: in eo ꝯſtit status futuri rei,
quo præcise sā ꝑpo ponit, et quo præcise sā ablato au-
fert quod res sit futura; ꝯ præcise sā ꝑpo ꝯpli a no-
bis supra tradito ponit, et præcise illo ablato aufert
quod res sit futura: ḡ = ꝯ maior ꝑbl; nā præcise sā ꝑpo
illo ꝯpli ponit res ꝯgens, ut dista a pūte, pōli, præsen-
te, l̄ præterita: ḡ ponit quod res sit futura; ḡ alius sta-
tus, in quo ponat n̄ ē. Ans ꝯstabit facto descensu per
illos status iuxta explaoē ꝯgentis traditā n̄ 2o huius
disputaōis.

26\. lt hinc ꝓbat 2a maior parti: nā sā aufert
quod res postea extet, lt n̄ extat mō, res n̄ differt
a mere pōli, et præterito; ḡ a utrumq̄ dicit naoē exteē
nunc, et n̄ dicit exteē postea hindē. Si ātē inte-
lligat res postea extitura absq̄ naoē exteē ꝑ nunc
n̄ dabit ꝯſtōnis futuri, et præsentis: nā præsens ꝑest etiā ex-

existere postea. = Libro 3° aliq clarissimis Sti Aug. testim.
Vi ex lib. XI confessiony cap. 18, ubi rogans a Deo ubi nam sint
futura, et praeterita, sibi rex; ubicumq sunt, non ibi futura
ee, aut praeterita, s praesentia. Et paucis interiectis ait:
27 „Scio
„nos plerumq praemeditare futuras actiones nras, easq praemedi-
„taes ee praesentes, actioq autem quq praemeditamur nondum ee
„q futura e. = „Quid clarius pro sta nra? Nisi forte illud
„quod eodem lib. cap. 20 superaddit dicens: „Tempora sunt
„tria: praesens de praeterito; praesens de praesentibus; praesens de
„futuris. Sunt hec in aia tria quaedam.„ Et alibi: „ea non video:
„praesens de praeteritis memoria; praesens de praesentibus contuitus;
„praesens de futuris expectao.„ Et concludit: „neq id quod futurum
„e est iam, neq quod praeteritum e.„ In quibus verbis compara-
tur paritas a praeteritione ad futurionem, q eodem modo loquitur de
utraq S. Augus.
28. Et ex illis constat ex mente S. Doctoris non censeri fa-
turum per aliquid de praesenti, neq aliud ee nunc habere nisi
... aut logicum, quod stat sufficiens sit ad verificandum ... de fu-
turo; ad hoc enim non requiritur quid phice praesens, existens,
ut saepe diximus, et saepius dicemus. Atq praeterea ex Theo-
logo copula e in hac propne Antichristus e futurus, et ... non ee
sumenda proprie et ... ... improprie, et ... ...
... discrem recens summulis unde non ... de praesen-
ti aliquid phisico ... ... posteriori, sive iuxta dis-
tractionem ad ... subsequens. Cap. IV. Aliqua solvit argumenta.

CAP. IVm

Aliqua solvit argumenta.

29. Arg.
Pr. ...: non stante Divino decreto, non stat praeparatio, et dis-
positio causarum, ... pra... q non stante illo decreto non stat futurum

ob mis. Ideo enimvero de simione caali, quæ unice consistit per Divinum decretum: non illa de simione seali, quæ modo inquirimus. At ne glorientur Thomistæ de suo Angelico Doctore audiant „nobis, et contra illos quæst. 2 de veritate art. 1. ad 2. „ali-„quid potest dici simul non solum hoc, quod tantum causat, sed quia vita est ab „omnibus in suis causis, ut sic sit simul."

30\. In 1.a parte textus loquitur de simione seali, in 2.a vero de caali: hanc, non vero illam in præparatione, sive decreto constituit. Unde deficiente decreto non sit et constitutive, sed illative [illegible], et vice versa, deficit simione sealis, et nota hanc doctrinam accipiendam esse Doctoris Angelici ubicumque nobis contrarius videatur. Et nota quod sicut simio caalis tota stat in Divino decreto, et est prior ad simionem sealis objecti; ita simio caalis considerata est prior ad simionem sealis consideratam, et stat in decreto divino considerate extente, non vero subjective abto, et objective considerato, quale adstruunt a Thomistis. Ex quo nil contra partem Societatis potent inferri.

31\. Arg. 2.o hic ppo amor est suavis nunc est vera; ideo ppgo: de inferes 1.o quia ... præsenti aliquid dat per quod amor est suavis. 2.o quia modo dant constitutiva huius denominationis ppo vera: atqui unice est veritas objectiva, sive obiectum. Ergo retorquet in contrarium. Ad retorsionem ... illas [illegible] eadem dilatione donanda est, sicut quod modo est, modo dat aliquid per quod res est futura, sed est, et dat sumptis improprie, et per alienationem; non autem proprie, et dicitur sicut dant inadæquate, non vero adæquate constitutiva illius denominationis; ... unum ex constitutivis propositionis veræ est ipsa propositio, quæ de præsenti [illegible] dat; aliud veritas objectiva, sive obiectum, quod etiam tantum dat ..., et verè.

32\. Arg. 3.o ad esse futurum est aliquid reale ... talis denominatio a futura re non convenit; sed hæc non est unica res fu-tura, quia res dum futura est nihil est, ac proinde incapax denominationis

pro[posi]tio ad sua unica: quae est ex ea, quatenus convenit suis causis sive divino decreto, non ut praecise potentiis producere, sed ut praeparari et dispositio ad producendum. Et praeterea agglomerant contra nos illi Angelici authoritates, ex quibus ad summum licebit inferre, quod futuro patibili pendet a futuro causali, et sine ordine ad hanc explicari non posse: quod absque levi nostrae sententiae praejudicio concedimus.

33. Ad argumentum distinguo ans: cum est futurum est aliquid reale de praesenti existens, nego ans; existens de futuro, concedo ans: et similiter distinguendum est consequens. Deinde nego subsumptum: et ad reliquas probationes dico, rem dum futura est nihil esse de praesenti; at esse aliquid de futuro: unde licet non sit capax denominationis praestitae a sua unica, quae de praesenti exstat; capax tamen est denominationis praestitae a sua unica, quae de futuro exstat. Doctrina haec admittenda est a Thomistis in sententia huius scientiae futurum, quod res quae futura denominatur vere nihil est; cum non sit aliquid reale de futuro.

34. Arguitur 2º: in hac propositione Antichristus est futurus per copulam est denotatur de praesenti aliquid existens distinctum ab Antichristo, eius praesentia, et tempore praesenti; sed hoc aliquid nihil aliud est, nisi decretum vel causa, sive divinum decretum: ergo. Probatur Vº: haec propositio Antichristus est futurus est ab aeterno vera: ergo ab aeterno datur aliquid de praesenti existens, ratione cuius vera sit; atqui nihil creatum potest esse ab aeterno: ergo erit aliquid increatum, ut decretum Dei. Probatur 2º: discrimen datur inter has propositiones: Antichristus nunc est futurus, quae vera est; Antichristus nunc erit, quae non est vera: ergo quia per copulam vel aliquid de praesenti existens: ergo.

35. Ad argumentum patet ex nostris iam dictis nº 31. Vel illud distinguo: in hac propositione Antichristus est futurus per copulam est denotatur aliquid de praesenti existens objective, concedo; existens physice, nego maiorem, minorem, et consequentiam. Liquet distinctio ex dictis. Ad 1º probationem concessa anti, consequens similiter distinguendum est. Ut nota

V.S.Q.

quod si ab aeterno Antrus esset physice praesens, illa falsa esset propositio de futuro, quia falso affirmat de futuro existentia, quae esset physice praesens, de praesenti. Ut ergo illa propositio sit ab aeterno vera, satis est, quod tunc obiectum ab aeterno se habeat, sit enunciatur ab actu: quod nihil aliud est, nisi esse obiective praesens ab aeterno.

36\. Ad 29 argumentum omisso antecedente et distinguo consequens: quia quae per copulam praesentem affirmat aliquid existens de praesenti, et indistincta ab instanti praesenti, idem; distincta ab instanti praesenti non cogitur. Si aliquid est inter illas propositiones discrimen, quod omitto, nullum aliud est, nisi quod 1a propositio affirmat pro eodem instanti praesenti, in quo non erat existentia physica Antri; ad quod limitat copula per adverbium nunc. Hoc adverbium facit quod illa propositio non possit verificari de Antro, quamdiu sit physice praesens; quia non praescindit, sed potius excludit existentiam illius pro hoc instanti, et eadem existentia pro sequentibus instantibus habenda sit. 2a autem propositio praescindit ab existentia, vel non existentia, et affirmat illam pro postea habenda.

37\. Pro aliis solvendis observa 1°, quod dum dicimus copulam est in hac propositione Antrus est futurus sumi cum distractione, et impropriè, illud impropriè non cadit supra futurus, sed supra ipsam copulam est; quod non minuit rationem futuritionis propriae in Antro: siquidem diversae sunt propositiones istae: Antrus impropriè est futurus: Antrus est futurus impropriè. 1a est vera, 2a falsa. Observa 2°: nullam esse paritatem inter has duas propositiones: aliquid est futurum: aliquid est cognitum, sive cognoscibile.

38\. In 1a propositione copula est ampliat rationem subiecti praedicati, et ideo non requirit saltem aliquem futuritionis de praesenti. In 2a copula est ampliat rationem subiecti, et praedicati, et ideo requirit actualem cognitionem tamquam saltem. Veritas esset in his propositionibus aliquid est futurum, aliquid est cognoscendum. At non requirit cognitionem de praesenti ad verificandum 2am propositionem, ita nec futuritionis adaequatum ad veritatem 1ae. Observa 3°: decem dierum facta non sunt, sed causam solum quod res transeat de statu possibili ad statum

... sive alterius, sive adeoque: unde negavit esse hujus futuri ... 39.

Observa 2.° ... esse ... futuri, quæ res ... futura ... infallibiliter ... et illa, in ... et ... quod ... ut esset ... = 5.° ... ordine ... logico, et ... non vero reali ... ad ... posteriori ... . in toto ... ut in binario ... unitatis. ... in hoc ... ut esse ... manifeste ... Cap. 31. Reliqua argumenta.

CAP. V.

Reliqua argumenta.

40. Argumentum ... juxta D. Thomam ... n.° ... : futura sunt ... nulla alia ... ab ... Deus videt ... in tempore: ... ex verbis ejusdem ... n.° 22, ex quibus ... quod ... expectationis ... quod ... nunc esse futurum, ... memoria de praeterito ... id, quod nunc ... esse praeteritum: ... juxta ... de ... futuri. ... verba ... insinuant futurorum ... in Divina ...

41. Res ad ... ex supra dictis: futura esse ... et ... quatenus ab ... Deus illa videat, quin praeterea ... Dei ... sunt ... illius ... = Imo potius ... D. Doctore ... dicat futura, nisi in expectatione, qua futura desideramus, ... futura ab expectatione ... neque expectatio ... neque ... : male ... = Recole verba ... quibus „... neque id quod futurum est esse ..., neque id quod praeteritum.„

22\. Arg. 6.º ex R.mo Suarez: propositio ad scientiam non dat ad summo denominationem futuri: ergo hoc per illa constituit. Consequentia illatio: sit ista: propositio ad aptitudinem verum non dat aptitudinem: ergo nec constituit per illa. Ideo omisso antecedente non sequitur, cum concedamus antea probationes, quae sic se habent: denominatio nequit subiecto convenire quando nec dat subiecto, neque forma denominationis; sed propositio ad scientiam nec dat subiecto, neque forma denominationis futuri: ergo. Consequentia: sed propositio ad scientiam verum est peccatum Antichristi existentis tempore, et non [illegible]: ergo neque est futurum.

23\. Si [illegible] est [illegible] ... realis formalis, quod repugnat cum ante [illegible] [illegible] [illegible] primo; vel veritate obiectiva, quae coincidit cum entitate rei; et sic ad summo non dat: ergo neque illius veritas obiectiva in tali sit. Non an [illegible] saltem de propositione obiectiva, quae continet obiectum in se. Et ita illius probatio transeat mox in suo distincto, quae mox explicabo; sed propositio ad scientiam neque dat physice subiecto, neque forma [illegible], neque dat obiective, et veritas [illegible], no. [illegible] sit tunc propositio non dat futurum, sed solum obiective, ita neque subiecto [illegible] forma: [illegible] a quo constitutiva dicit [illegible], et [illegible] ad constitutionem.

24\. Et ad [illegible] admitto [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] illatio [illegible] [illegible]. Sed peccatum Antichristi [illegible] habet ab summo veritatem non praecisamente [illegible] obiective, quae coincidit cum entitate non existente de praesenti existente [illegible] postea, quae [illegible] [illegible] obiective [illegible] [illegible] dicta non requirens physicam existentiam rei. Observa [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] futuri [illegible], [illegible] veritate non [illegible] solum [illegible] [illegible] [illegible] constituit per aliquid physice existens de praesenti, [illegible] non esse verum veritate includente aliquid physice de praesenti existens. Ita futurum non habere [illegible] veritatem [illegible] summo.

25\. 1.º [illegible] directe [illegible] sequitur: futurum neque inadaequate est intrinseca rei [illegible] [illegible]: ergo non constituitur per existentiam postea [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ante [illegible] [illegible] [illegible] ante [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ante [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] semper [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] vere [illegible] in [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

phice exteq. p postea. Et hoc e doctra singularis veniend̃a de entibus successivis. Et pono exempla: corpus in statu dicit naoz hic nunc, et in postea fienda. Ergo; quando mag accipit denomon corpus in statu? Dico n. fest, quod illa accipiat quando dat phice ultimam partem huius entis successivi sit fca, quia tunc e corpus in facto.

29.

[illegible] rita denegat tale, quando vere [illegible] extea, quando [illegible] pars ultima illius [illegible] sit nad. ex nunc. Si in de codem in [illegible] aqua [illegible] [illegible] gero [illegible] quod dignoscit ex ipsa [illegible] et mare [illegible] successivis. Alia obijci possunt, quae ex dictis solvenda sunt, et ex tota questione infertur [illegible] numquam esse simul, et consequenter n. fuit ab aeterno. Hoc e; quod e ex [illegible] successivis, cuius partes simul ee repugnant. [illegible] stat ex omnis [illegible] [illegible] naoz extea nunc, et ipsa extea postea. Sit [illegible] simul ee n. possunt.

30

[illegible] quo stat, quod Deus n. cognoverit ab aeterno fuisse adeo ut simul extiterit, illa cognovit [illegible] ab aeterno, [illegible] dicit naoz extea partem in tpore quatenus dicit exteq: quod satis e ut cum omnimoda veritate dicat Deus ab aeterno cognovisse futura. = Infereo 2º quod [illegible] futuro [illegible] abt n. [illegible] fa in Divino decreto, [illegible] in scientia divina, [illegible] ipsa ee ut mo n. existente abte, et postea abte existente; [illegible] futuro habit condicata stat similiter ee nunc abte n. existente, et postea existente condicate: Similiter em de utroq futuro discurrendum cum scientia diversitate stamus.

31. Inferes 3º iuxta doctrinam hucusque traditam reiciandas ee [illegible] ad arga, quae contra futuros condicate cotiones efficiunt. Illa proponere (quod aliqui [illegible] faciunt) nimis molestum e; quae eadem doctra millies repetenda. = Adverte [illegible]-

[illegible] minus futuro, sive contingentis sive determinato in futuro [illegible] esse sub[illegible] sive absolute, et sive determinate, ut [illegible] R. Tyrsus. [illegible] esse [illegible] subjective [illegible] [illegible] futuro [illegible] in esse cognitis. Sub hac enim [illegible] [illegible] scientia media, quae [illegible] ac [illegible] in esse [illegible]. [illegible] singulares de futuro contingenti sint determinate verae [illegible] Cap. 13. Sive difficultas et nostra sententia.

QUÆST. IIa

An propositiones singulares de futuro contingenti sint detrate veræ, vel falsæ?

CAP. Ius

Sensus difficultatis, et nostra sententia.

52 Brevis [illegible] quaestio et tempus et ratio postulant. Tempus, quia breve est. Ratio, quia in Philosophia [illegible] difficultas [illegible] etiam, et [illegible]. [illegible] est communis [illegible] in [illegible] schola. [illegible] Aristoteli lib. 1. Perihermenias cap. 8. Sed Aristoteles manifeste contrarius est nostris, ut ostendit P. Thom. [illegible] 23 de scientia, sect. 2a, et communis [illegible] in [illegible] [illegible] testes advocat. Nos Theoce [illegible]; [illegible] [illegible], quae Godoi, Gonet, et Palanco nobis falso imponunt, quasi dicamus, tales propositiones esse determinate veras vel falsas ante omne decretum.

53 Falso [illegible] imponunt, quia si authores Societatis docent, futura habere [illegible] esse a decreto Divino; quo pacto veritas futurorum, ac [illegible] inde [illegible] ante omne decretum Dei possunt inquirere? Rogamus ergo: an propositiones singulares de futuro contingenti sive absoluto, sive conditionato (et idem dicimus de propositionibus universalibus) habeant in se ipsis determinatam veritatem, vel falsitatem independenter a decreto, vel scientia Dei, quae se habeant tamquam [illegible] futurorum? Unde cognoscitur, quaestionem hanc esse veluti corollarium praecedentis, denuoque examinandam [illegible] magis solidam [illegible] [illegible].

52\. ... cum Patre Suarez, et com. Lessius ... tam sequentes asserimus defendimus, quia probi... hec propositio primum peccabit affirmat determinate peccatum futurum esse futurum: quod est determinate vera, vel determinate falsa. Prima ex terminis constat. Probatur 2a: non peccatum futurum est determinate futurum, l. n. Si 1a: illa propositio est determinate vera; quia constat cum obiecto. Si 2a est determinate falsa; quia obiectum non se habet sicut enunciatur ab ipsa: ergo &c.a = Quod autem peccatum futurum vel sit determinate futurum, vel non; liquet, quia hec sunt extrema contradictoria, inter quae medium non datur.

53\. Confirmatur: propositio predicta propositio vera est presentive a decreto, vel scientia, vel quovis alio principio extrinseco, et connexo cum futuro: ergo &c.a Probatur subsumptum: ut predicta propositio sit vera solum requiritur, quod conveniat cum obiecto, sive intrinsece sit in se sicut enunciatur a propositione, presentive a decreto, sive ... illa conveniat cum obiecto, sive ipsum est in se sicut a propositione enunciatur: quod ... est nimirum prorsus. Prima patet: quia illa propositio comparabit cum obiecto per hoc precise, quod peccatum futurum sit in esse futurum; quod in se est futurum presentive a decreto, scientia &c.a, ut tota questio antecedente probata est: ergo.

56\. Probatur 2a pars tam de futuro absoluto, quam de conditionato. Deus habet scientiam determinate veram, et infallibilem circa futura contingentia sive absoluta, sive conditionata: ergo [illegible] de quolibet futuro si Deus cognoscit, sit cum eius determinate vera; sit oppositio determinate falsa. Prima quod futuris absolutis constat ex pluribus scripturae testimoniis; talis est illud Christi ad Simonem Petrum ter me negabis. Illud etiam eiusdem ad Apostolos: unus vestrum me traditurus est. = De futuris conditionatis illa comminatio ad Corozaim: ve tibi Corozaim, ve tibi Bethsaida &c.a Cognitio bona est; et [illegible] illa [illegible] nescit cum [illegible] scientia. Cap. 2. de solvendis obiectionibus.

CAP. III.
Pro solvendis obiectionibus.

57\. Ob. 1a.

et sit in amplius hec sive ... peccabit. Obiectum huius propositionis n. net in se determinatum esse ... propositio tamen talis obiecti n. est vera determinate. Distinguo ans: n. het in se esse determinatum ex propositione de futuro actus praesentis omitto: n. het esse determinatum ex tempore imputatio per ... nego ans, et conseq. Brevius, et clarius: illud obiectum n. net ... neque autem postea determinatum esse. Et hoc sufficit ut propositio ... ea ... sit determinate vera. Imo si illud obiectum nunc haberet esse determinatum propositio foret falsa; quia enunciaret de futuro, quod ... daret de praesenti.

58. Ob. 2o: si propositiones de futuro contingenti essent determinate verae vel falsae, tolleret humana libertas ... essent determinate verae, vel falsae, tales essent ab aeterno; atqui si ab aeterno tales essent, tollit humana libertas: ergo ... minor: si essent ab aeterno determinate verae essent ab aeterno necessario verae: sequendo essent propositiones aeternae ...; atqui si essent necessario verae tolleret humana libertas: ergo. De minore dubitandum n. est: quia propositio vera est illa, cuius veritas immutabilis est, incompossibilis est, et aliter esse n. potest, quae propositio libertatem destruunt.

59. Nego ans, et minorem probationis, ad huius probationem distinguo majorem: si essent ab aeterno verae essent necessario ans, nego, essent necessario consequenter verae, concedo majorem; et in ... sub dist. majorem nego illam in 2o: ... ad terminum, ... qui a libera usu voluntatis ... et ... ponit: atque antecedente, quia ... libera voluntas exercitium ... et libere ... necessitas ... veritati ... de futuro, n. 2a. Unde libertas manet salva. Observa ... tales propositiones sit ab aeterno verae, propositiones essent aeternae veritatis, quia hoc solum ... de propositionibus, quae ... et ... necessario ... sunt.

60. Ob. 3o: propositio determinate vera n. potest n. esse vera; atqui propositio de futuro contingenti potest n. esse vera; ergo illius obiectum, quamdiu n. est possibile in ... potest n. esse sit enunciatum per propositionem. Omitto majorem, ... minorem; ... propositio de futuro contingenti potest n. esse

vera ant ad og. suppoitog, ideo; ex suppone quod suppy sit
dem, sit enunciat ver ppg, no mug: et filuz dicta phaoe
ad incta, no cog; q iuxta coe ploquy modo dy e pope
e ee. Et hec nesitas ipponit, cy eo quod res ant ad og su-
ppoitog ant se tenere posit.

64. Ob. 2° fuy certe differt a fuy dubio:
n per aliud, nisi per detraoe se pignoe, g ant ee n pet.
usu Diny decry: R. = Disforco maig: fuy certy quoad se di-
ferit a fuy dubio quoad se, no suppm, gs hic det fuy
dubiu aliq a pte ei dante individuy vagy: fuy certy
quoad se differt a fuo dubio quoad nos, ideo maig, d'ni
minq, et coq: ng eusmi fura differunt int se soly penes
mody duby, certy, qui ex pte nostra se tenet. Ead quod
nihil adducit Diny decry.

62. Ob. 3° si hec ppo Petrus cras pec-
cabit eet nunc detrate vera sequeret cag talis pecci
sse velti, ee nunc detrata. et n indifferenty ad peccy: gd
e absurdy. Disquo ppy: sequeret cag ta i pecci ee nunc
detrata detrate antecedente, et ex pte actus i ad pec-
ci crastiny no; detraoe isquente, et ex pte actus 2i sub
disquo: detraoe ex pte actus 2i acty extente, no; detraoe
extimura postea, ideo ppg, que ut data distioe nully i-
tinet absurdy: ng illud ee pecci, gd acty extens veri-
favit ppg de pnti, ante pecci exteg verifat ppg de
fuo.

63. Cy aut ee pecci iam disquat ab ee cag, sive volui, sequit
gd aliquid iam distq a volu sit verifavy ppi de fuo; utgl de-
traoe isquens, et ex pte actus 2i libera ant, et indifferenty relinquet
suy cag. = Ad alioz solutioe notabis 1°: Quinch ex ppe, et obto. pat
postea se hebit, in hac ppe Antus extet n ee indifferens, d'sane
sui detrate ad verity ob aliquod gd de pnti phice verif-
ifet illam ppy; supt enim ad illius verity ppo de pnti, et obty

de futuro; propositio physice nunc existens sibi mere moraliter, seu equivalenter.

62. Observabis 2º: id, quod neque physice, neque moraliter est, non posse verificare propositiones illas. At extrea postea tenenda sit physice modo non sit, moraliter esse censetur in ordine ad verificandam propositionem de presenti. = 3º hanc propositionem Antichristus non existet esse modo falsam; quia ut reddat non existere postea tantum futuri non excludit existere, at esse nunc, et ab esse futuro; cum autem postea existere tenenda sit, falsa evadit propositio.

65. Ad 2º. sane propositio ... non ... neque intellig... veram ... necessariam, sive a priori ad decernere, neque oppositum ... ex eodem tali ... vera est hec disjunctiva Antichristus exit, Antichristus non exit; quia ut hec disjunctiva vera sit sufficit quod una ex cathegoricis sit vera per statum ... et disjunctionis; nam per statum absolutum, qui contingens est; ac inde impotentie ... necessarie. Status ille ... sic Antichristus exit sub ..., quod ... non sit postea, Antichristus non exit sub ..., quod postea desierat ...; quia disjunctiva est necessaria ...

66. Hinc tandem observabis verificationem ... esse ... quidditatem utriusque extremi, ex quo disjunctiva componitur, ratione quorum ... habent illa extrema, et quod simul existere non possint, et quod simul non existere nequeant. Neque inveniens reputare debet, quod quidditas eadem (...) que ... statu ... possit necessaria esse, et contingens ... diversitate statuum: nam eadem quidditas ... que ... statu ... absolute contingens est, ... statu ... potius necessaria est: hoc enim a diversitate statuum provenit. Alia videre poteris apud P. S. Ramirez de Sera longissime in hac, et aliis questionibus. Cap. 3º.

Deus igitur futura absoluta cognoscit.

QUAEST. IIIª

An et quomodo Deus futura absoluta cognoscat.

CAP IIIᵘᵐ

Deus cognoscit futura absoluta contingentia.

67. De fide ēe contra nullo pugnante constat D. Thomas lib. 1º opusculorum cap. 2º quia patet ex clarissima Scripturae testimonia, ideoque dixit S. Augus lib. 5º de Civitate Dei cap. 9º, sacrilegium fore Deo futurorum praescientiam „denegare. Pro quo Scriptura sit illud Sap. cap. 8º: „signa, et „monstra scit antequam fiant, et eventus seculorum, et temporum.„ Pro quo Patribus Magnus Parens Augus lib. sui cap. 9º, ubi „contra Ciceronem fatetur: „qui non est praescius omnium futurorum non est utique Deus„. Cum autem de fide Divina hoc constare teneamus, illius oppositum de futuris ex fide credere debemus.

68. Probatur ergo ratione 1º ex eo quod Deus in Scripturis plurima futura revelavit, ut Christum, illius persecutiones, peccata, et similia; nec autem horum revelatio censeatur exposita periculo oppositi eventus, scientia certissima de ipsis in Deo ponenda est. 2º ex eo quod Deus sit perfectissime providus in gubernatione huius mundi; at sine praescientia futurorum perfectissima gubernatio esse non potest, ut accidit in hominibus futurorum ignaris. 3º ex summa perfectione Divinae virtutis cognitivae, quae nisi ad omnia cognoscibilia se extendat non erit perfectissima; cum autem futura cognoscibilia sint ut futura a Deo cognosci debent.

69. Dices contra 1º: praescientia futurorum est necessitas antecedens in nostra operatione: ergo destruit libertatem: ergo non datur. Probatur antecedens 1º: quia illa praescientia est ab aeterno, et operatio nostra in tempore. 2º: si non esset necessitas antecedens, ergo consequens, praescientia Divina esset a nobis impedibilis; ergo non est quia in nobis non datur potentia, ut scientia de nostra operatione non consisteat in Deo ab aeterno: ergo. Nego antecedens, cuius 1ª probatio solum probat antecedentiam aeternitatis, et temporis; non vero antecedentiam naturae, et causalitatis in operatione nostra. Hic non illa est inimica libertati;

q^a te scientia Dei (poze antecedat nram operaoes in cuius ē naa posteritas.

30. Rao: q̄ n̄ ē [illegible] ideo nram operaoes ee futuras, q^a Deus illas praescit; ō ē q̄ ut saepissime notavimus decursu nri laboris. Revoca in memoriam cor Theologiq, quam ex D. Anselmo per[illegible] dedimus pro explaoe necessitatis antis, et ɔsequentis. Ad 29 in[illegible] ſtaoes ɔsa mali, no mram, et ſbaoes disjuo. in nobis n̄ dat poa ɔsequens, ut scientia Dei ē, n̄ dat poa ans, no ſbaos. Poa ans ē, quae supponit ex pte actus Vi ad operaoes. ɔsequens ē, quae operaoes supponit. Hinc atenta praesentia poa antedente n̄ indignat scientia Dina de operaoe nra.

31. Et cu voltas fut ē in poa antedente posit n̄ ponere operaoes, pest ans impedire o scientia Dina de operaoe si hanc n̄ ponat. Dices 2° et insistabis: q̄ voltas nra pest falsificare scientia Dei. Pbas cog: ideo opera nra pest voltas impedire scientia Dei, q^a pest n̄ ponere operaoes; ō si pest n̄ ponere operaoes poterit falsificare scientia Dei de operaoe: q. No cog. Ad ſbaos ɔdistinguo: de poa antedente ad n̄ ponendam operaoes, et illa ponendam, no; de poa ɔsequente, ɔdo. Thia ergo disjuenda ē; si pest ans n̄ ponere operaoes, pest falsificare, Vi^a, no; si pest ɔsequens, ɔdo.

32. Explaoe. Solvo: ut nra voltas posit impedire scientia Dei de operaoe, satis ē quod posit ans n̄ ponere operaoes: si enim nec poa ans reducat ad actum n̄ dabit in Deo scientia de operaoe, c. ac n̄ operaoe. Ut autem posset falsificare scientia Dei de operaoe n̄ sufficit poa ans, ō requiritur etiam poa ɔsequens ad n̄ ponendam operaoes. At supposita semel in Deo praescientia de operaoe voltas n̄ het eiusmi poam ɔsequentem: nam illa supponit voltam nram determatam ad operaoes; ex suppoe autem quod voltas determate sit, iam ɔsequens ē impotens ad operaoes omios. Quod totum adque in gratia libertis fuit ex dictis planum ē.

93\. ... 2° prescia de futuro pecco prii infert loi peccy prevalet enj bene: Deus præscit pry peccuy: g prius peccavit: g tale peccy liberi n e. Obas cog: præscia Dei e quid nessay; e ex anti nessao neguit inferri sequens libery: g. Ido ant; et no cog. Thaz proaois disguenda e. præscia Dei e ant; quid nessay, no; e quid ex suppoe pecci futuri nessay, odo. At ea ante ex supproe nessao bess inferri sequens libery; q illa nessitas n e minimi libertati, cy ab ista descendat.

94\. In fesses optime sponi infallibiliter ... scie, qd expresse docet S. Augus lib. 5° de Civ. Dei cap. 9° ubi: „Nullo mo. cogimur aut retenta „scia Dei tollere volis arbitry, aut retento hoc, Deo, (quod nefas „e) nare præscij futuy; d utrumq amplectimur, utrumq fide„liter sfitemur; illud ut bene credamus; hoc ut bene vivamus„ Que verba in desuitary doctra facile, et plene hent sorsaos; in Thoary autq pöriey futuros in decre ...

CAP. II.

Deus cognoscit futura cõea abta in se ipsis.

95\. Ideirco scio ... supra cuntq mody Dei cognois trate ad futura abta. Ea sunt ... quorum pr... n ... fient fecz decry ... indepeny a ... dicunt ee veras ... de futuro. ... ex D. Tha, que ... in ... p ... ex ... P. Thomora disp. 2° sect. V. ... „D. Thæ D. 1a 2æ quest. ... art. 6° ad ... „... Dina præscia respicit ... „... sit ... qd sunt in se ipsis, in qby ipsa ... intuet; et ... „qd sunt in suis cais, in qby videt ordinq caiay ... „

96\. In qua authoe ... recipit duplex cognio ab Anglico ... Deo altera futuro ... in se ipsis, altera in suis cais. ... revoca authoritet ... pre ... in se ipsis. Pbr 2° rade: futura in se, hent ... q sunt in se ... : g Deus in se ipsis illa cogit. ... ex antidusquenobus. ... evidens. 2a pbr: Deus cogit quodquid sine imperfecte ... e; d futura sunt in se ipsis ... : g.

imperfeo, si verò n eē quod futuz reruz eventus, speer im-
ple, i. obri futuri V., aut phicè motivi, et detrari, ut q̄ Dim
cognois; q nihil horu eveniret futu ventà dicta q Dina
cognoe probz in se ipsis: q̄. 2. Pbt 2º illa mīa a parte:
perfecta, facta sunt in se ipsis coscribta a Deo sine imperfeoe:
Ix filius futura. Ans. cstat ex Scriptura dicentus dicentre, Dey
intuetur cor; vio autē intuitor trat ad obm in se ipso. Coa
tenebit donec reddat dispararum, quæ n apparet.
)8. Pbt 3º
eadē mīa ex eo quod cognio immeata futurorū n pugnet
cū infallibilitate Dīnæ sciæ: tu eni futurz cognōs potest aut se
habere, ac potiae eē fallibre; id verz ē abte ant, et rasia
ta suppone, at futuz ex suppoe, qd futuz sit, aut se here
n possit, et ē mephe cōsequenz infalle. Cum aūt scia Dina tēēt
ad futura ex suppoe quod futura sint in ali ē ta sui obve, quæ
obtive. Ita idē Thom dicendz de pra quia Deus cognit
sua decreta libera ut futura: nq ut futura ant. poterunt aliq
se here; et in sciā mepha infallibilitz n impedimunt.
)9. Op. 3º V.
„ Sty Augy lib. 11 cfessioy cap. 18 ubi ait: „ cū q videnta
„ futura, n ipsa quæ n sunt, q eorū caā, i sea posita videntur.,,
„ l4 cap. sequenti sic hēt: „ quis ē mus ille, quo doces futura
„ cui futuz quidquā n ē; l potius de futuris doces presea: nq
„ quod n ē, nec doceri unque potest... longe ē iste modus ab
„ anima mea invaluit ex me, n potero ad illu; potero autē
„ ex te, cū tu dederis luce oculorū meorū.,, At quo pacto Sus
Augustinus per hæc verba Deo negaverit cognioe futurorū in se ipsis,
nec videt. Vel si negat, abte nare dicendus ē cognioe futurorū
ut futurat.
80. Reo q. Sty Dr n agit de cogne Dina, q de humana,
quæ sit Prophetæ here solent. Hæc cognio utpote supran

subterfugit natur. vi intelligendi in ipso Ango, et etiā in quo-
libet Angelo, qui natur. percipere n. potest myst. supral.; ideoqs
ad illius perceptionē supnale lumen expostulat. Ex quo n. recte
infert Deus futura in se ipsis n. cognoscere: plura enim cognoscit Deus,
ad quae hois, et etiā Angeli virtus cognitiva n. extendit. = Adde:
hoes solū creaturalia futura cognoscunt, sed ex causis illa deducendo,
ut plurimū ex nubibus Vª. Increato autē n. datur cognitio futura crea-
turalis.

81. Op. 2°: quod mo n. existit in se, n. potest rone sui movere,
ut alterū mo existat; d futura abta mo n. existunt in se: ḡ n. po-
sunt rone sui movere, ut existat Dina cognitio. = Retorqueo in
cogne praeteritorū. Et praeterea resp.: ex argo solū probari, futura abta
n. ee objm phice motivū, et detrahens Dinae cognitionis, quod concedimus;
q objm phice motivū debet phice existere; at n. probat, n. ee obta in-
tentionaliter motiva, sive pure rationalia, ut de possibilibus supra docuimus.

82. Plu-
ra opponunt, quibus facile solutionē adaptabis, si memoria te-
neas doctrinā de specificatione extrinseca, et intrinseca supra insinuatā. Itē
quod haec scientia, quā mo Deus habet de futuris abtis, et simpliciter in-
fallibilis est, iuxta dicta de invariabilitate Dinae scientiae: ut enim falsitas
diceret opus erat, quod in Deo re vera existeret haec scientia; et ex
mutatione obti falsificaret. At si mutaret objm, supposito futuro-
is, haec scientia n. deberet in Deo intelligi, d oppositā. Cap. 3. Pro
assignando medio increato, in quo Deus futura abta cognoscat.

CAP. III.

Pro assignando medio increato, in quo Deus futura absoluta cognoscat.

83. Non est
dubium de futuris abtis necessariis, nam haec cognoscuntur a Deo in suo de-
creto abto, et efficaci de productione illorum: vg Deus cognoscit ignē futurū
in decreto efficaci de producendo ignē: siquidem inter hunc, et Dinū

decre Jat. specialis, et nostra concepto. Argumentum g. de futuris
contingentibus liberis; et assignare ostendimus medium increatum, in quo
Deus illa cognoscat, quin illorum libertas pereat. = Vel ut alii concepto:
ante decretum Dei nihil est assignabile jam Dei,
in quo Deus futura absoluta libera cognoscat. 163

82. Resp. ad argumentum in decretum
subjectum assignari l idea Divina representans ut factibilia, l ratio Dei,
l scientia media, qua futura a Deo cognoscuntur sub aliqua conditione; et nullum ex his
est medium ad cognoscenda futura absoluta libera; ergo Thesis supponitur. Thesis ostenditur quoad 1m partem, ...

83. Ostenditur quoad 2m: ...

84. ...

85. Ostenditur quoad 3m: ...

86. Sit
2a concl.: Deus non cognoscit futura libera absoluta in decreto praedeterminante Thomistico, neque in ...

le dicta p oqne poltig in scia de ipsis polibus.

87. Sit 2a oclo: decrz praedeterm Suaristicu utpote efficaciz supponens scia Thedia non meam ut in, l ex ipso Deus oqcat actus liberos honestos ulte futur. Pbr facile: tale decz efficaciz onectit cu actibus liberis honestis, et illorum libertatem n destruit: g e mediu &c. Coa bona e; g supra dicta saepissime illa onexio e fundamentu ad oqnem unius in, et ex alio. Quod libertas creata sub tali decio maneat indemnis satis superque ostensum e, dum Suaristicas praedefinitiones propugnavimus. Haec dicta sunto de actibus bonis.

88. Loquendo autem de peccis ut futur, sit 5a oclo: solum decrz permissivum pecci independens a scia Thedia de illius futurone sub tali decio n e mediu ad oqnem pecci futur. Rao; g tale decz n onectit cu abta futurone pecci; d ex se indiffm e ad peccu, l n peccu. Si autem illud decrz praesupponat scia Thedia in onunctio cu tali scia, et decio utique Deus oqcet peccu abte futurum &c. Oppositae raones onexionis ...ea oa facta oclis, soluta sunt, cu Thois, Scois, et impugnantibus praedefinitiones Suaristicas de ... ... responsum dedimus. Cap. 3. De medio creato ad oqnem fu... liberi abti.

CAP. IV.

Pro medio creato ad cognitionem futuri absoluti liberi.

89. Sit 1a oclo universalis: nulla caa indiffens ad onsum, l ad dissum, quamvis intime supercomprehendatur e mediu, n, l ex quo Deus futura libera abta oqcat. Pbr: nam quamvis Deus supercomprehendit caam indiffentem ad onsum, et dissum, ea utique oqcit, ee mediu minus aptum, l totaliter ineptum ad oqcendum, ... potius quam aliud ee ponendum: siquidem in ... ... indiffenti nullum ... determinate pot apprehendi, ut ...

dens: g. Oba. = Et [illegible] [illegible] ē, q. in caa indifferens ad utrum-
libt. desit onexio infalib. cy uno ex oms, potius quq cy alio: de-
niq. 3 fundamty, ut talis caa possit ē medy ad Oq. y [illegible]
Do.

Infert nunc Vo. volty creatq n solq in actu 1o remoto, d [illegible] in
actu 1o proximo constituto n ee medy ad Oqcendy Osu liberu fu-
tur. Illud ē Odia P. Granado, Becano, et alii apud P. Riba-
deneyra de scia Dyp. 13 cap. 10. Illad autm quoad 1q. ps
roborat: [illegible] voltas ut in actu 1o remoto potius est mediy,
in quo cognoscere nao Osus, quq Osus ipse: siquidq dicit naos
expediorq [illegible]; ex qua nade optime infert: [illegible] voltas n o-
[illegible], n [illegible]. = Quoad 2q vero ptq videt ex pra D.
Angelici,

9? Qui in 1o [illegible] 38 [illegible] 1a art. 5o ad 2y, et alibi [illegible]
na [illegible]: si vidisset Deus caa, et n vidisset immediate effectq in [illegible]
ee, nunquq potuisset illy certo scire. In quibus ostendit [illegible]
[illegible], quod ut Deus certo, et n pure Oiecturali præsciat [illegible] libery,
illud in se immediate debet Oqcere; nec satis ē, quod illud Oqcat
in caa. = Roborat 2o eadq 2a pars: voltas ut medium ad Oq-
cenda potius operaos, qua n operaos ē voltas neu aliquid de-
trate Onexiu cy operaoe; [illegible] implat, quod voltas ut in actu 1o p-
ximo [illegible] aliquid detrate Onexy cy operaoe, ut ē evidens:
g.

92. Infert 2o: neq in volte ut antq morali necessitata ad acty
posse Deu Oqcere ipsy acty futuy, q.a talis necessitas Opatibis ē cy
eo quod voltas n soly metaphice, d etq phice, et nalr omitat
acty; et Oiquenq si voltas illy omitteret falsifaret Deiy [illegible]. =
Infert 3o a Otrario: quod si voltas sit talis ad acty necessita-
ta, ut illius exitq nequeat impedire, n erit mediy aptq ad
Oqnq futur libern; licet in ipsa futy necessary possit Oqci. Rao
utriusq partis; q.a necessitas illa libertq destrueret. Rao 2i, q.a daret
onexio suspenis ad Oqny unius in alio.

93\. Sit 2ª scio: Deus n̄ ɔcir actus fu-
zos liberos in ɔzia inclinaoe, seu applicaoe voltis ad ipsos.
Prob: talis applao, l ē volti libera, l n̄. Si 2y; per talē a-
plaōe destruit libertas actus sui; et sileg de ipsa, ac de phi-
cā pzemoōe discurrendy. Si 1y, ad talē aplaoē requirit alia
aplao, et sic in infinity. Prterea: si libera ē l erit ex ipsa
voltas, l actus ex a volte dispr: 1ē falsy, qa posset dari
voltas, quin det applao illius ad acty. Si 2y. n̄ satisfacit,
qa redit processus in infinity: ē talis inclinao, l aplao n̄ ē mediy
sufficiens &c.

94\. Dices 1º 1y scly: Deus ɔprehendens voltē creatā
ɔgcit oes tros l virtlē, l eminenē in illa ɔtentos tamquy
in caa; ꝯ fura abta libera tali mō in volte creata ɔti-
nent: g. Omitto retorsioes, quæ fieri possunt, et distinguo ma-
jor argi: Deus 1ª ɔgcit oes tros in volte ɔtentos, si det
ɔnexio voltis cy illis, ɔdo; si n̄ det, no. At si dat aliqua ɔ-
nexio voltis n̄ salvat libertas troy. Proinde autē hæc
in volte n̄ sufficit ut fura libera in ipsa ɔgcant, qa cy omio
actus in volte etiā ɔtineat, simul ɔgcerent ut fura actus,
et eius omio, quod implat.

95\. Dices 2º: Deus ɔgcit fury libe-
ry 2y suy modu eendi, ꝯ fury libery habet mdy eēn-
di in caa ut proxime dispoa: igitur actus liber ē futurus
virtute caa proxime dispoē: g. Distinguo mig; ꝯ fury libery
hēt sub disiuncto, et indetrate mdy eendi in caa 1ª, ɔdo; de-
trate, no mig. Unde caa libera soly poterit ēe mediy,
ut Deus sub disiuncto possit ɔgcere acty libery fury,
l n̄ fury; qa etiā ut proxime dispoa ē indifferens ad utrumlibet.
Cap. 5iy. Atque solute quæstioē absolvit

CAP. V.

Aliorum solutione quæstionem absolvit.

96. Ut omnino possis alia solvere ar-
gum obiectionibus, I°. vbum creatum non potest divinâ ex̄pertiâ,
per auxilium ab extrco cfrō adæquate sumptum, qa ita involvit
operaōnes; 2°. sumptum inadæquate, sive 2ª utatq. quq indifferens
ê ad actum, l eius omiss. 2°. quod quando D. Thos. dicit,
Deum cogere cogea quæ sunt in causa explanandus ê, l de
cogentibus, quatenus cosa sunt; l de cogne suo disiuncto,
ut dictum ê n. ante. Si vero dicat, Deum intueri fu-
ra in sua causa, illa cognio requit ee intime rigorose
talis: hæc enim respicit suum obiectum immediate, et n in alio.

97. 3°
qd in volte enim necessitata ad actum, erit cogi detrati ac-
tus futurus, si illa necessitas ob indifferq excludat, siquis
aut, si non, ut evenit in necessitate morali. 4°. quod volte
enim moraliter necessitata ad actum ita ê determinata, ut tn sit
operatura, tn n amittat indifferq physicq, quq minime obest
ut sit medium ad infallibr cognoscendum actum in ipsa volte. 5°.
qd ut ho possit prudenter asserere futuros actus, sufficit mo-
ralis certitudo de futuro; hoc autem n sufficit in Deo. Di-
bassitas; qa iudicium hois erit prudens, si nitatur fundamento
probabili, qd falsitati subesse possit. Id vero de divino iudicio asse-
rere nefas ê.

98. Dª 2ª ref opp. 1°. si n admittat illa prævia
ratio, l inclinaōo causæ liberæ, in qua cognoscat effectus futurus,
n ê assignabilis raō, cur causa libera potius se deteret ad
amorem, quq ad odium. Nego cons. Causa, cur potius ad
amorem, quq ad odium deteret voluntas, n ê q potuit, neque
producit libere ut bene probant adversarii; et si ita libere pro-
ducit, utique ut indifferens, et expedita ad utrumlibet actum se

exercet opponendo naonem odii, cum ob prærequisitis ad odium.

99

Hoc autem totum se habet ex parte actus 2i ut est certum; non ex parte actus 1i, ubi reluceere debet totalis indifferentia. Quod si dicas, prius intelligi, voluntatem se liberè applicare ad amorem, quam amorem elicere, dicendum est; siquidem illud prius solum verificabitur de prioritate [illegible] rationis, non vero de prioritate reali, sive temporis; quando enim actus amoris non est imperatus ab alio voluntatis actu, idem realiter est, voluntatem se ad amorem applicare, quam amorem elicere: sive ipsum exercitium amandi applicatio voluntatis ad amorem.

100

Obijcies 2º in causa necessaria datur prævia applicatio ad exercitium ex parte actus 1i: ergo in causa libera dabitur ex parte actus 1i prævia applicatio ad illud. Nego consequentiam et disparitas ex ipsis naturis causarum desumenda est. effectus enim causæ necessariæ provenire nequit ab illa ut indifferente ex parte actus 1i: aliter causa necessaria non esset. At effectus causæ liberæ debet provenire ab illa ut indifferenti ex parte actus 1i ad effectum, seu ad amorem: aliter evanesceret indifferentia, sive libertas propria causæ liberæ.

101

Obijcies 3º: ut Divina omnipotentia producat quemlibet effectum præcedere debet ex parte actus 1i volitio, quæ sit applicatio, sive decretum applicativum omnipotentiæ: ergo similiter. Nego consequentiam propter evidentem disparitatem: siquidem Divina potentia non est potentia libera in se; unde a voluntate Divina habet applicari, sicut a voluntate Divina, at voluntas creata est potentia in se libera. Itaque alterius determinativo non indiget, cum ipsa per suum actum determinat. Adde quod cum prævia applicatio voluntatis sit etiam libera, ad hanc applicationem necessaria esset alia applicatio, et sic in infinitum.

102

Obijcies 4º: si Deus ex parte voluntatis non prævideat aliquod, quo moveat ut potius ad amorem, quam ad odium decurrat, non poterit in voluntate nostra potius oriri amorem, quam odium: ergo illud aliquid est prævia voluntatis inclinatio: ergo etc. Nego majorem: tum quia voluntas ut est potentia pri-

me expedita non est medium suspensum, ad consensum unius potius, quam alterius; tum quia Deus excitat ad amorem prædictum quatenus voluntas nostra per suum actum determinat se, et oppositum indifferens applicatum. Quod explicari potest a posteriori habitus charitatis, qui voluntas determinat per suum exercitium ad hanc, illamve interiorem amoris. Quæst. 4. An futura contingentia sint Deo physice præsentia ab æterno. Cap. 1. Supposita, sententiæ, et pro sententia Jesuitarum 1ª probatio ab authoritate.

QUÆST. IVª

An futura ɔtingentia sint Deo. phisicè præsentia ab æterno?

CAP. Iᵘᵐ

Suppolita, sententiæ, & pro sententia Iesuitarum prima probatio ab authoritate.

103. Suppono 1º ut fide tenendum esse, nullum creatum physice Deo coexistisse ab æterno in propria mensura; quia creatura quælibet incæpit in tempore: unde quæstio reducitur ad physicam futurorum præsentiam ab æterno in mensura aliena, sive in mensura æternitatis Divinæ. Suppono 2º, æternitatem, quæ continetur a theologis interminabilis vitæ tota simul, et perfecta possessio, esse adæquate unum cum Deo, si consideretur tamquam aliquid saltem formaliter ab essentia Divina distinctum. Si autem consideretur tamquam ratio determinans Deum ut existat in tempore, tempori coexistat, et in eo duret, erit partim intrinseca, partim extrinseca ipsi Deo

102. Intrinseca quatenus se tenet ex parte Dei; extrinseca quatenus connotat tempus. Suppono 3º, quamlibet creaturam dum actu in propria mensura existit coexistere toti æternitati Dei; quia cum hæc sit indivisibilis non potest creatura illi coexistere, quin coexistat toti, sicut quia anima rationalis indivisibilis est, quælibet pars corporis illi correspondet, et quia immensitas Dei indivisibilis est correspondet toti immensitati; at si æternitas sit ratio indi

176 vilis, in quatenus correr. pluribus instibus tpius successivis, et ita distat virtus divilis post diei: unde sicut correr diei hodierna virtualiter dicta censetur ipsa sicut correr diei crastino.
106. His
suppositis 1a sen. docet, fut.a fuisse phice presentia Deo ab aeterno, atque phice Deo coexistisse Deo in aeternitate. Est Thomarum comis post Caietanum, qui prius illa e meditatus. Sed ut abiung a mente S. Th. eg. recipiunt ex Thomistis Magist. Herbequs Anglus Dr fere coetaneus; Silvester Saeri Palacy Magister, et Illust. Deza Hyspalensis Archieps, et Maronitis (ut vulgariter dicunt) Collegii S. Th. fundat, et Patronus. = 2a sen. talis futuror. presentiam phicam ab aeterno nat.
106. S.: Scotus cum suo
subtili, Ægidiste cum Ægidio, qui utpote S. Th. auditor, et discipulus Thomam liberat a Calumnia Thomarum, qui Dr. Anglum pro se conant. asserre. Ita fere oes Jesuite cum Eximio lib. 1 opusc. cap. 5o. 3a sen. tenet, futura n. fuisse phice presentia Deo ab aeterno; at Dei aeternitate ab aeterno fuisse phice presentem futuris. Ita Pres Gonzalez, Rivadeneira, et Rus Ysasus tom. 1 disp. 2a. Cum lato Suarez, et alijs 2a seq.
patronis e nra sclo; qua probo 1 ab authoritate.
107. S. Augustinus serm.
„ 11 de verbis Api haec het: „het Deus electos apud seipsum;
„ n. in nata sua, s in presentia sua.„ Idem het lib. 2o de Genesi
„ ad literam cap. 18: „res antequam fierent erant, et n. erant;
„ erant in Dei scia, et n. erant in sua nata;„ atqui admissa phica presentia futuror. ab aeterno falsum eet, qd futura solum erant ab aeterno in presentia Dei: g. Pbatur min.: ee solum in presentia Dei ab aeterno, e here presentiam solum intentionalem ab aeterno; s admissa phica presentia 1a falsum eet, qd futura herent presentiam solum intentionalem, ut e evidens: g 1a.

108. S. Thas (velit noster Thag. Gonet) Thois n̄ favet, neq̄ aliq̄ pr̄esē nisi obtivā fu̅ris ab ǣno. Sic: "ait enim 1a parte quest. 14 art. 2 O: "pr̄ens intuitus Dei "fert in totū t̄pus, et in oīa, quę sunt in quocumq̄ t̄pore "tamquā in sub̄stāa sibi pr̄esēalis:" q̄d idē ac inteōalis, et obtivē. Omitto testīoa alia, quę videri possunt apud Authores nros. At saltē pr̄eterire n̄ licet clarissima S. Thę verba 1a 2æ quest. 91 art. 1o ad 1m. quod ita sibi obijcit: ois lex alicui imponit: ƀ n̄ fuit ab ǣno, cui aliqua lex posset imponi: ġ nulla lex ē ǣna.

109. Rn̄ qd̄ rēt Angelicus, qd̄ "ea quę in se ipsis n̄ sunt apud Deū existūt in qtū sunt ab "ipso cognita." Nota reduplāo hanc, quę certissime exclu- dit quamlibet pr̄esēā fiūroū, quę obtiva, et inteoalis n̄ sit. Si autē fūra phicē pr̄esēa forent Deo ab ǣno; ad hanc pr̄esēā phicā facilis eēt recursus, et evanesceret argū. Quo ġ iure Gonetus asserit tenebras, et caliginē Thoi ofundere, qui mentē D. Thę a Thois alienā iudavent. Parco cęterīs. Cap. 2o. Prbt sea a raoe, et explant au thorites in ōtrarī.

CAP. IIm.

Probatur sententia a ratione, et expli cant authorites in ōtrariū.

110. Prbao 1a a raoe sit: sicut in ōtraria mensura sit in instī A tantū eē pr̄ens ǣnitī indivisī, solū arguit pr̄esēā phicā illius in instī A, et excludit quamlibet aliā pr̄esēā phicā etiā in aliena mensura p aliis instībus ǣnitis: ġ n̄ ē phicē pr̄ens Deo ab ǣno. Cōa bona ē. Et ans prbt a pariter: ē in ōtraria mensura eē locatū in loco A, et eē pr̄entē immensiti Dei indivisī, solū arguit phicā illius pr̄esēā in loco A, et excludit quamlibet

118 aliq phicq presseq in alijs locis etiq in aliena mensura: ergo Virtus.

111. De ante quis dubitet? Nemo recte dicet, Rex Hispali ubicari ex immensitate, et in oib. locis extare etiq in aliena mensura eo qd. Hispali coextat immensitati indivisibili Dei occupantis oia loca. Coa tenet a paritate. Sed illq nat. Chagistr. Gonet, et reddit disparitatem: qd. st rem dicit ee in immensitate dicit vero ee in aeternitate: immensitas n stinet, d stinet in creatis, aeternitas vero n stinet, d stinet creatas. Quid sgiset, Gonetica disparitas me latet. Ut paritas in ipsa disparitate resurgit.

112. Nq, st aeternitas e exmq prius excq, cui suq coexist, n vero e subjectq incerrecipiens, l cq suro unitq, ita immensitas in rei locate. Sicut aeternitas e indivisibilis, et tota simul e rao, qua Deus determinatus e ut coextat cuilibet creato, y casu extes. ita immensitas: unde g veniet disparitas, ignotq e. = Aliq disparitatem exhibet Ch. Ives: qd. st immensitas respicit rem paive pductq, vindeq in ppria mensura; aeternitas vero respicit rq ut actve pductq, sequenterq in mensura aliena.

113. Sed rogo: quare immensitas potius quq aeternitas respicit creaq in statu pave pductq, sive in ppria mensura? Nulla rao, dabitur ab adversais, quq n sit petitio prij: nq ideo immensitas respicit rq ut pave pductq, q evidens e, prius ee rq extare in se, quq coextare alij, et per aliud replere; d etiq evidens e, prius ee, rq extare in se, quq coextare alij, et in alio durare: q nulla e disparitas.

114. 2a pbao a rae sit: implat, duo phice coextare aliquando, quin simul phice extant p eodq tunc; d Antus nunc phice n extit, neq

ab æterno aliqua creatura physice existebat: ergo Antecedens nunc veri- ce non coexistit Deo, neque aliqua creatura physice coexistebat ipsi Deo ab æterno. Thar ex his constat. Thesis est de fide: nam in principio creavit Deus Cælum, et terram. Sed distinguunt Gonetus, qui illum sedit de existentia creaturæ in mensura propria; non autem de illius existentia in mensura æternitatis, sive aliena.

115. Contra [?] est, et excenteremus magne Goneti distinctionem. Creaturam existere ab æterno in mensura aliena est vere, et proprie existere ab æterno, licet sit improprie, et cum addito alienante?
Si hoc 2um, hæc est vera sententia tribuens tantum speciem ab æterno existentiam impropriam, sed absolute; in nullo autem sensu rigoroso existentiam ab æterno concedens. Si 1um: ergo absolute loquendo verum est dicere, mundus physice fuit, vel extitit ab æterno, sicut absolute loquendo verum est dicere Deus est ab æterno; quia vere, et proprie fuit physice ab æterno. At sequella Fidei opponitur.

116. Contra praeterea:
iuxta Thomas magis, licet existere per existentiam alienam, qualis est existentia sua, est vere, et proprie, et realiter existere: ergo creaturas ab æterno physice existere in mensura aliena, sive æternitatis erit vere, proprie, et realiter existere. Conclusio a partibus sæpe vulnerat; et distinguunt ab adversariis: erit vere, et proprie, et realiter existere in mensura aliena, concedunt; in mensura propria, negant.
Sed multas non se revertunt Thomistæ, nec tamen revertunt Ro- ao itero: licet in mensura aliena alienat rationem vere exi- stentiæ, sed non.

117. Si dicat licet in eo sensu, quo nomen pictus alienat rationem hominis in hac propositione homo pictus est homo, non ostendamus, sed id est pueriliter videre. Si 2um: tunc absolute vera hæc propositio: creatura physice extitit ab æterno, quæ tamen contra fidem est. Ut possis ulterius addere, et impugnes Gonetum, nota: 2um, et ejus rationem per eodem tunc physice coexistere in aliena mensura; quia res,

et eius non phice coexistunt cum aeterni: quod implicat est. Si dicas coexistere aeterni 2us diversas veritates in tempore: quod prius non coexistit aeterni totaliter sumptum, quod ideo dicimus nos.

118 Plerique auctores sequitur Gonet ex Angelico Praeceptore. 1a ex 3o contra Gentes, cap. 152, ubi ait: „Futura contingentia soli Divinae cognitioni subjiciuntur, quae „ea in se ipsis videt, cum sint ei praesentia ratione suae aeternitatis.„ 2a ex „1 Sententiarum dist. 38 quaest. unica art. 5o ubi: „Deus omnia contingentia „in temporibus diversis ab aeterno praesentialiter videt, non tantum ut ha„beant esse in cognitione sua.„ 3a ex 1a parte art. 13: „omnia quae sunt „in tempore sunt Deo ab aeterno praesentia, non solum ea ratione, qua habet „rationes rerum apud se praesentes, sed quia eius intuitus fertur ab aeterno „super omnia, et prout sunt in sua personalitate.„

119 Ad facile exponit Sanctus Thomas de praesentia rerum obiectiva ab aeterno, de qua etiam praesentia intelligendi sunt textus ex Scriptura, et Patribus Augustino, Gregorio et Anselmo. Ut Thomas satisfacias nota discrimen inter „has propositiones: „res physice existens per suam durationem cognoscitur: res „obiective existens ~~praesentialiter cognoscitur~~ cognoscitur„. 1a propositio dicit requisitum ad physicam existentiam rei, non pro semper, sed pro aliquando. 2a praescindit a physica existentia rei, et potest verificari de impossibili. Ad veritatem 1ae propositionis sufficit, quod res existat pro suo tempore; non autem requiritur, quod physice existat pro omni tempore, in quo datur cognitio.

120 Hoc solum exigit ex D. Thoma per antiphrasim ad sensum 2ae propositionis, quae est impossibilis, rei, quae numquam existet, potest adaptari. Claret ergo suis 3a, et 2a auctoritatis. Ad 3am dico: omnia esse Deo ab aeterno praesentia, non solum ea ratione, id est, ea scientia, qua rationes rerum, id est, essentias rerum cognoscit; sed etiam quia eius intuitus, id est, Divina scientia visionis respicit res prout sunt in sua personalitate, id est, pro sua durationis tempore. Ex quo nihil contra nos, qui admittimus Deum cognoscere futura non solum ut possibilia per scientiam simplicis intelligentiae; sed etiam 2ae parata futura per scientiam visionis.

CAP. IIII.

Rationes Thomistarum proponit, et diluit.

121. 1.ª ratio: scientia futurorum est ab aeterno intuitiva, sive scientia visionis; nam est eadem scientia qua futura videntur: ergo haec sunt physice praesentia ab aeterno. Obiicitur contra: cognitio intuitiva trahit ad obiectum ut praesens in intentionaliter; quod cognitionem intuitivam spectat: ergo ad obiectum ut praesens physice: ergo [illegible]. Conceditur antecedens, negatur consequens. Dicitur ante cognitionem simul ans, et consequens: cognitio intuitiva trahit ad obiectum ut praesens aliquando, concedo; ut praesens semper, nego. Et haec est differentia inter scientiam intelligentiae, et scientiam visionis.

122. 1.ª ry arguit existentiam rei pro aliqua temporis differentia: unde res semper est illi obiective praesens. 2.ª arguit existentiam rei pro aliqua duratione, ex qua cognoscitur obiectum, si aliquando ipsi physice coexistat. Hic nota quod gaudium etiam tale sit exigit physicam praesentiam obiecti, quod cognitio regulans ipsius gaudium non est intuitiva obiecti; si autem intuitiva sit obiecti pro aliqua differentia temporis gaudium de illo poterit excitari etiamsi obiectum pro ea differentia temporis physice praesens non sit.

123. 2.ª ratio: cognitio semel habita a Deo aeterna, et ab aeterno est: ergo ab aeterno habuit hanc cognitionem, Petrus mihi physice coexistit; sed haec cognitio loquitur de praesenti: ergo Petrus ab aeterno physice coexistebat: ergo [illegible]. Evidens retorquetur ratio posita in Deo hac cognitione: Petrus in praesenti mensura mihi physice coexistit, et sic pro aliquando in terris Petrus est ab aeterno, et tamen in tempore creatus, quod est contra Fidem. Dico conceditur ante distinguo consequens: ergo ab aeterno habuit hanc cognitionem: Petrus mihi physice coexistit pro instanti A, sive aliquando, concedo; mihi physice coexistit perfective ab illo instanti, sive pro semper, nego.

124. Non sit videt modo videt Deus, et modum quo Deus praesens praeteri-

ta, et futura coexist. instrinsecè distat a modo, quo nos ea cognoscimus. Deus, qui non enunciat per verbum de praesenti, aut de praeterito: sed omnia per verbum de aeternitate, quasi omnia sive futura, sive praeterita ipsi Deo praesentia sint. Necesse enim est ponere varias in cognitione divina quae ab aeterno fert super res prout sunt in se, et cum earum „durationes proprias: unde ut: censendum enunciare; „plus mihi „physicè coexistit praesenti A: plus mihi physicè non coexistit praesenti „B.„ Utrumque simul, et semper est verum, quatenus tamen relatè ad propriam durationem.

125 3a ratio: aeternitas est tota simul, infinita, et indivisibilis: ergo debet se totam ambire omne tempus simul: ergo res omnes in quolibet tempore existentes physicè coexistunt aeternitati. Urget: quidquid est in praesente, ab aeterno est; sed futura sunt in aeternitate, cui aliquando coexistunt: ergo ab aeterno sunt praesentes aeternitati. Nego antecedens, et distinguo consequens: ergo debet se totam ambire omne tempus simul, simultate se tenente ex parte aeternitatis, concedo; ex parte temporis, nego consequens. Distinguo 2um consequens: ergo res omnes physicè coexistunt aeternitati, quando existunt in tempore, concedo; ab aeterno, nego.

126. Quod fatendum est Thomistis, juxta quos Angelus durat per durationem indivisibilem, et tamen illi physicè praesentes non sunt res variis temporibus existentes, nisi quando existunt; quamvis omnes coexistant indivisibili durationi Angeli; similiter [illegible] de ratione indivisibilitatis inchoatae, quas successivè habet, et in partibus corporis, quas in diversis locationibus informat. Ad urgentem distinguo majorem: quidquid in aeternitate est ut instrinsecè durans per illam, concedo; ut non instrinsecè durans, nego majorem. Et modo futura non durant per aeternitatem, ut est de fide; sed 2do modo, scilicet per durationem temporalem, et [illegible].

127. 2a ratio: futura existunt ab illo instanti, cui praesentia sunt; sed quando in tempore existunt, fiunt praesentia instanti aeternitatis: ergo ab instanti aeternitatis, sive ab aeterno existunt. Confirmatur: creatura ut hodie existens coexistit aeternitati prout existenti ab aeterno: ergo illa ab

ginn coexistit. Sbd ans: creara coexistit genniti, put effeale genitas e; d genitas e effeale ab genno; d = Facile inferes ex argo, creatg n incipere phice in [illegible]. Omitto n nis ina- [illegible] instan nis [illegible], et disquo ming: d qdo in tpo [illegible] [illegible] desea insti genitis 2s virtutes, que corsent in [illegible], [illegible] virtutes, que corsent cab genno no in- [illegible] [illegible].

128. [illegible] genitas, et sa indivisio virtutis [illegible] e. [illegible] e, [illegible] qdo in [illegible] existunt n [illegible] phice [illegible] genniti [illegible] virtuteo, que ab genno [illegible]: hec enj insiste sunt, et equivalent [illegible] instantibus tpozis: sta q res in tpore extrato extens [illegible] est [illegible] his insitis instantis, ita nec genniti 2s illas virtutes [illegible]. Ad [illegible] no ans, et disquo maiz [illegible]: coextit genniti, put [illegible] genitas e in sui real, et [illegible], [illegible], put e genitas [illegible] in virtuali et equivalenti, no, d vel sic coexisteret diceze debebat, cozz ad instaa insta uista [illegible] argi.

129. [illegible] zao: quelbt durao creata e participao genniti, sive durazoi Ding: d i durao creata sufiens e denoare [illegible] creatg phice prente, potiozi titulo durao Dina. Sbd coa: qd pest [illegible] participans, potiozi titulo pest fra par- ticipata; ut videre e in graa sanctificante, que e paritipao Ding nae, in ordine ad sanctificandg. Go anta, no coa; et disquo [illegible]: qd pest [illegible] participans, potiozi titulo pest fra [illegible] in [illegible], [illegible]; in [illegible], [illegible] [illegible].

quae [illegible] in [illegible] creatae [illegible], que e participao immensi- tatis Ding, denoentg [illegible] nec, aut [illegible] [illegible]; et in [illegible] [illegible] denoant n [illegible] ab immensitate Dei ab [illegible]. [illegible] [illegible], [illegible]: nulla creatg coexistit genniti 2s [illegible] quod genitus dicit [illegible] que [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ad genn. Nota 2o: qd [illegible] genitus [illegible]

in ratione durandi satis est quod existat essentialiter, et in actu mensurare omne tempus, et denotare Deum in omni tempore existentem; non vero requirit, quod actualiter denotet; quod saltem necesse est in quolibet authore dicente ordinem ad aliquid extrinsecum.

131. 3º: quod si aeternitas successive mensuret omnes differentias temporum, semper erit tota simul secundum id quod est intrinsecum ipsi aeternitati; nunquam non potest esse tota simul secundum id quod extrinsecum est, scilicet tempus. Hinc prius dicitur habet in aeternitate instans intrinsecum in quo existat, et aliud scilicet intrinsecum, in quo non existat. = 4º: Deum hodie existentem fuisse ab aeterno, secundum Divinam aeternitatem; quia Deus ab aeterno non existebat; et in hac ratione existens tunc, et existens postea consistat secundum idem, ut ex 1ª quaestione huius disputationis constat. Caput 4. Rationes pro 3ª sententia dissolvuntur.

CAP. IV.

Rationes pro tertia sententia dissolvuntur.

132. Ratio 1ª: duratio infinita Dei nunc tota exercet quantum exercere potest; ergo duratio, quae ita exercet nunc durat, quantum potest durare: ergo cum durare possit tempore imaginario, ita nunc durat; et consequenter nunc simpliciter praesens est imaginario. Distinguo maiorem: nunc tota secundum id quod ipsi intrinsecum est, exercet concedo, secundum id quod est extrinsecum, scilicet instantia infinita temporis, nego. Liquet distinctio ex notationibus capitis antecedentis. Et in eodem sensu intelligendum est, quod aeternitas Dei sit duratio aeterna a parte ante, et a parte post, scilicet secundum id, quod est intrinsecum ipsi, et aeterno actu 1.

133. Ratio 2ª: Deus actu durat duratione, quae excedit omne tempus: ergo non eget tempore, ut in omni tempore duret: ergo durat in tempore imaginario, et ipsi simpliciter praesens est, quamvis non existat imaginarium. = Confirmatur roborant a paritate motus caelorum, qui durat

pra est, tpus, quo quaemvis horologij; et tn non indiget motu horologij, nec durate illius. Disquo ant: Deus actu, sibi exco durat Cg; no; actu sibi inco, subdisquo; durat duratione quasi adorata, id est, sic extant instaa temporis successive labea, nego; durat duratione quasi abta, no aliis, et sic disquendum est utrumque disquens iuxta doctrinam hucusque datam.

132. Paritas horologij accipienda est sic: ut enim motus Cæli durat duratione inca in actu 1°, et quasi adorata, non indiget motu horologij, et duratione illius; secus quoque ut durat duratione exca in actu 2°, et quasi abta: neque hoc repugnat, si dicit motus horologij, et illius durationes simul phice coextare. = Hic nota, Ding scis ratione sue infinitæ perfectionis debere actu ab æterno coexistere quidquid possibile est; quia omne possibile ab æterno est possibile actu: ad quod non requirit phica præsentia obti; alias impossibile non posset agci.

135 At æternitas quamvis infinita non possit Dei detrahere actu ad coexistendum ab æterno, cuilibet extensa in tempore; quia extensum in tempore dicit careg extensionem, proindeque præsens phice ab æterno. Idem dicendum de immensitate. Nota itaque: quod Deus ratione sue æternitatis, et independenter ab omni tempore durat in actu 2° sibi inco magis, quam omne tempus, non ita in actu 2° sibi exco; quia duratio in actu 2° exco ipsi Deo dicit instaa creata subcessiva, quæ nequeunt Dei denotare magis, aut minus durantem.

136. Ratio 3a: si Deus nunc est actu non duraret per tempore, quo Antius, non æternus a parte ante, et a parte post; sed hoc est absurdum: ergo. Probo maiorem: si Deus nunc actu non duraret per illo tempore, nunc solum actu duraret phice per infiniti præsenti, et esset in pota ad durandum per sequentibus; sed hoc est non esse æternum actu a parte ante, et a parte post: ergo.

186 Urges 1º. Deus nunc durat, quantum nunc vivit; sed nunc vivit pro ut in hoc tpore, et pro in tpore: ergo. = Urges 2º. quamvis in quovis insti het duraoe insitq, et sempiternq; sed hec durao coexet oib. instibus, et tporibus; quia e tota simul, et extens semper: ergo.

137. Ad argum, quod retorquet in Immensite, no maior de qnite 2ᵈ incy illius: hanc enim Deus het actu tota simul, et n e in yoa ad illq. Si vero videret qnitas 2ᵈ excy n e absurdy, quod Deus dicat ee in yoa ad sduoes tocar. = Ad 1ᵘᵐ urgeq dsa mai, silz dicendy e ad min; quod nunc Deus vivit pro ci tpore 2ᵈ quod Deo dicit incy, ille spus, sit 2ᵈ raoe qnitas; n 2ᵈ excy, sit tpus, et res, quy in tpore detrato extent.

138. Ad 2ᵘᵐ dsa mare disquo min; sed hec durao coexet abte, et in actu 2º oib instibus, no; coexet ut in actu 1º, et sdoate, sdo min; et dista adiuncta pbaoe de durade 2ᵈ incy, in quo sic e vera; et 2ᵈ excy, in quo nanda, solucoq intendes ex saepe dictis, et sumabis emplo Immensitis. Ad fin scies: pbaoes, quas dedimus pro coi sea Jesuitary militare sa hanc 3ᵃᵐ seq; et fundant in hoc Ppe, uny phice coextere alteri, dicit phicq exteq durat. Disp. 4ᵃ de scia seu Theologia futurorum conditionatorum, seu de Scia Media.

Disp. IV^a

De Scientia contingentium conditionatorum, seu de Scientia Media.

Jam nobis ostendit corona, quam serarij regina mente hilari suscepimus excolendam: ipsa laboris nostri, et sequentis Minervae corona est. Accedimus ad thronum eius; et quidquid de illius majestate, et natura scire debetis, breviter exponamus. Et quia contra stantes adversarios quasi favellas, et divina contra nos, quas promovent Jansenistae, Lebianc, et Dominicani transcribunt; atque proponunt PP. Alenao, et Zybinus Therez; ille de Scientia Media historice propugnata, hic in controversia de Auxiliis ea omittimus, et de scientia conjecturali reflexa praecipuas instituimus quaestiones. Quaest. 1. An Deus futura libera conditionata cognoscat? Cap. 1. Faciliora expedit, et refert sententias.

QUÆST. I^a

An Deus futura libera conditionata cognoscat?

CAP. I^us

Faciliora expedit, et refert sententias.

1. Deum certo, et infallibiliter cognoscere futura contingentia conditionata est communis Theologia, quae Doctissimo Patri Ludovico de Molina, et post ipsum Jesuitis omnibus debet ortum literarium. His fere verbis loquitur Thomas Albizi Augustinus disp. 16 de scientia sect. 1^a n. 15.– Sequente Dominicani Alvarez Thomas Lemos, qui se D. Thomae discipulos profitebantur, fere certam et infallibilem de praedictis futuris Deo negabant, et probabilem tantum, ac conjecturalem concedebant. Ita Ledesma, Nava-

 zer., Cabezudo, Riva, Cabrera, et alii, quos dabit P. Tyrsus tom. 1 disp. 12 sect. 1a

2\. 3a porro Jesuitis miri est certamen, et decentiores plurimus. Propterea a suis maa certaoē subdole mutata est... nostri cu ipsi hoa fuit, an Deus certo, et infallibiliter futura dga condita cognoscat? Nauntibus illis, rationibus assentientibus 2a capit extulit certao; an sit Deus illa in se ipsis ante oe decretum cognoscat, vel in decreto, quod dicunt subjective abstrahit, quia non dat in Deo; et objective conditionate, quia ex parte obiecti attingeretur, non quia sit, sed quia esset posita tali, vel tali conditione. In hac 2a hoa ces Jesuitae scientiae conditionatorum in seipsis propugnant.

Thomistae illam non nisi dependenter a praedicto decreto admittunt. Thomistis adhaerent pauci... ex Augustinianis, Scotistis, et Carmelitanis, quos apud citatum Tyrsum, et P. Henao videre poteris. Ut ergo nos clarius, et brevius procedamus in hac quaestione scientiae de futuris statuemus, in sequenti agemus specialiter contra Thomistas. Ad facilitatem capite revoca in memoriam explanationem futuri absoluti, et conditionati, quam dedimus disp. ante cap. 1 quaestione. Et ulterius scies futuri conditionati quod his, et similibus propositionibus explicatur, si Petrus habeat aurum convertet, si petas eleemosynam a divite accipies; multipliciter accipi posse.

2\. 1. si conditio dicat metaphysicam, physicam, vel moralem connexionem cum conditionato. Exempla 1: si Petrus habeat praemonitionem, consentiet. 2: si ignis extat dabit in subiecto calefactionem. 3: si est malus diligit filium. Da futuro in his sensibus praeter ipsum duobus ... non est hoa proprius. 2o accipit futurum, cuius conditio non infert conditionatum; at sic conduceret ad illud, ut si Petrus audiat concionem convertet. 3o, si conditio non conducat, sed potius retardet potius conditionatum. 4o si conditio omnino disparate, et impertinenter ad conditionatum se habeat ut si Turca ... Petrus orabit.

5. Scia q de futuris, quorum condio non dicit connexionem infallibilem cum condicionato, dicitur a Jesuitis Scia Media. Media, inquiunt, inter scia simplicis intelligentiae, et sciam visionis, ab utraque enim aliquid participat, ut constat ex dictis in 1a disp. de his divisionibus exponerent. — Deus 2o scia media posse habere de effectibus, qui aliquando futuri absolute sunt, et de illis, qui modo existunt, et de iis, qui nunquam extent, et extiterint si poneretur aliqua condio; at in his omnibus eventus futurus aspicit sub condioe contingenti, sive indifferenti, qua sit ut futura libertas libera maneat operans.

6. Nos ita quemque scibilem futuros absolvemus. 1a sit; Deus certo, et infallibiliter cognoscit futura contingentia condicionata de condioe conducente. Probatur 1o ex sacra ratione: Deus certo, et infallibiliter cognoscit ea, quae asserit, et nobis revelat; sed asserit, et revelat nobis futura contingentia condicionata de condioe conducente: ergo. Xa. Thar nasi non potest: si enim non admittitur in Deo illa scia certa, et infallibilis, quod fundamentum habebit, pnes nra? Thiz constat ex variis Scripturae authoritatibus, quas specialiter S. Thomas urgebimus disput. sequenti.

7. Probatur 2o: quia Dei cognoscere certo et infallibiliter futura contingentia condicionata, possibile est, et est perfectio nullam dicens imperfectionem. 1a pars solutione argumentorum constabit. 2a, quia illa cognitio certa, et infallibilis perfectior est, et simpliciter melior ipsa, quae non ipsa: ergo. — Constat a paritate sciae, quam Deus habet de futuris absolutis: siquidem non minus determinate verae, vel falsae sunt propositiones de futuro absoluto contingenti, quam de futuro condicionato contingenti: ergo si quae sunt determinate verae, vel falsae propositiones de futuro absoluto, futura absoluta cognoscuntur certo, et infallibiliter a Deo, propter eamdem rationem eodem modo cognoscentur a Deo futura condicionata. Cap. 27. Deter alii circa futura condicionata de condioe non conducente.

CAP. II.

Conclusiones aliæ circa futura conditionata de conditione non conducente.

9\. Sit 2.ª conclo: Deus certo, et infallibiliter cognoscit futura cognita conditionata de conditione impertinente, l. se habente per accidens. Probatur ex Scriptura: nam 2.º Regum cap. 13 dixit Deus per prophetam ad Regem Joas: „si percussisses terram quinquies, l. sexies, percussisses Syriam usque ad consummationem;„ in quibus Deus cognovit certo destructionem Syriæ futuram sub conditione, quod Joas quinquies, l. sexies &c. Atqui conditio hæc omnino impertinens est, sive nullum influxum habet ad Syriæ destructionem. Similiter discurrendum est de illis verbis Eliæ ad Eliseum: „si videris me, quando tollar a te, erit tibi quod petisti,„ id est Spiritus duplex.

2\. Probatur rationibus cap. ante insinuatis pro 1.º: quibus adde hanc consequentiam inconvenientem: si Deus non cognosceret prædicta futura, ignoraret, quænam est duabus contradictionibus esset determinate vera: si prius currat Joannes leget: non si prius currat Joannes leget; hoc est absurdum: ergo. Major est certa. Probatur minor: absurdum enim est Deum ignorare aliquam veritatem: ignoraret autem veritatem aliquam si non cognosceret quænam ex duabus contradictionibus assignatis esset determinate vera. = Ex his colliges, quantum inter se opponent doctrinæ nostræ: siquidem hic advocari debent ea omnia, quæ disp. ante circa futura absolute dicta inveni.

10\. Sit 3.ª conclo: Deus cognoscit certo, et infallibiliter futura conditionata de conditione retardante. Probatur: quod ipsæ de futuro conditionato habent conditionem retardantem solum est, quod sit difficilis positio conditionati; id hoc non impedit, quod certo, et infallibiliter cognoscatur a Deo: ergo &c.ª Probatur minor: non impedit, quod una est duabus contradictionibus conditionatis de conditione retardante sit determinate vera, et altera determinate falsa: ergo &c.ª

Præterea: n implet, qd si hoi hnti famē apponant cibi n manducet; d tenē oppo ɔdroatis, quē heret ɔdroē retardantis eet vera; pindeq illius obtē ɔgcote a Deo: g.

11\. Sit 2a ɔcto: Deus certo, et infallibr ɔgcit fura ɔdroata sub ɔdroe necraā. Scio indubitabilr ē, si ɔdro necraa sit ad ɔstrioē ɔdroati, v.g. si ho extat risibilis erit; at hæc veritas n ɔgcit a Deo per sciā Thedi, d per sciā Vrois. Si vero ɔdro necraa sit Deus, d n dicat ɔneoē cū ɔdroato, v.g. si Deus cras extat Petrus ɔvertet, veritas huius fuxi ɔgcit a Deo per sciā Thedi, qa ē veritas ɔgens, et fura n abte, d ɔdroate: ǫ per sciā mediā ɔgcibilis ē. Ca bona ē, et ans ɔstat: qrē illa ɔdroalis æquivalet huic: extra Deū, et ɔversio Petri extent cras; d omo ɔgens ē, qd ɔversio Pri coextat Deo cras; g.

12\. Vrgent et suppronamus, qd Petrus ɔvertit prius: hoc suppoo heri verū erat dicere si Deus extat cras Petrus ɔveatur: q Deus heri certo, et infallibr ɔgcebat veritē huius fuxi ɔgentis, et ɔdroati. Hoc coq: qa semper et ubiq. entes abte fure sunt, et coextitæ, verū ē afrare extē unius sub ɔdroe extē alterius: g.

13\. Sit 3a ɔco: Deus certo, et infallibr ɔgcit fura ɔgea ɔdroata sub ɔdroe impoli, quē n faciat ɔgnioē ēē necrao falsū, v.g. si chera heret oīa requita ad libere amandū l amaret, l n amaret: nq facta hac suppoe una ē duabus ɔtraois debet ēē vera: q Deus certo, et infallibr ɔgcit, qd facta illa suppoe eveniret.— Hic notabis, qd apud Theologos ɔdro impolis het ē n reducta, in ordine ad ɔtractus humos; n vero in ordine ad Theologos in quibus apponit: semel enī posita debet ēē vera, l falsa, ppo in qua apponeret.

14\. Notabis enī, qd in ppe ɔdroata afrat coextea n abta, d ɔdroata ɔdrois, cū

condiōato; et in casu quo extat, l extollit rōo; unde quamvis numquam [illegible] sit [illegible] impletis n tollit veritas ppis, quae eiusmi [illegible] afferat. = Eamdem notabis, particula si [illegible] denotare semper caalitg, aut illaos [illegible] su [illegible]: saepius enim denotat meram [illegible] utriusque, ita ut idem sonet ac particula quando, v.g. si Turca dormiat, idē ē qn Turca dormiat Petrus currit. Hoc notato possunt in scoto [illegible] authores nobis in 2a, et sequentibus [illegible] Cap. 3. Data doctrina vindicatur ab [illegible].

CAP. III.

Data doctrina vindicatur ab obiectionibus.

15. Ob. Varias Scripturae authoritates, quae [illegible] [illegible] [illegible] summo [illegible], [illegible] de [illegible], [illegible] in [illegible] vindicant [illegible] Verbum [illegible], qd [illegible] superaddit. = Sed [illegible], hoc adverbium in Scriptura [illegible] [illegible] [illegible] ac [illegible] ut videre [illegible] Cornelium in Evangelium Joannis cap. 2; apponi ut ostendat libera facultas [illegible] ad ponendum, vel ponendum [illegible] iuxta P. Maldonatum in eodem loco. Et tamdem nullibi Scripturarum asserit [illegible] ex [illegible] [illegible] ex [illegible] creata.

16. Ob 2o. S. Aug. de praedestinatione [illegible] cap. 14 ubi ad illa verba, [illegible] ē ne malitia mutaret in„tellectum eius„ [illegible] „hoc dictum ē [illegible] pericula huius vitae, n„ [illegible] Dei, qui hoc praescivit, qd [illegible] erat, n qd [illegible] „n erat„ In quibus mutato [illegible] [illegible] [illegible] n agnoscit [illegible] [illegible] [illegible] pericula, [illegible] dispositiones [illegible]. [illegible] [illegible] vero dicemus [illegible] [illegible] a Deo, qd faciendum n ē; et [illegible] qd [illegible]? [illegible] [illegible] qui [illegible] quae n sunt [illegible], [illegible] vocat.

17. Diversimè, et solide exponunt a [illegible] [illegible] authores. Sed nos

Doctores [illegible] ob [illegible] Suarez, D. [illegible] sive scientia, quae [illegible] ad [illegible] [illegible] talis scientia non sufficere, ut Deus per ipsam providens [illegible] dita [illegible] [illegible], [illegible], aut [illegible] illis conferat. Hoc asserebant Semi-Pelagiani; et ad hoc [illegible] Catholica [illegible] Ecclesia. Hunc [illegible] damnat [illegible], et scientia illa in bono usu [illegible] [illegible] [illegible] adstruit, ut postea videbimus.

18. Adde: [illegible] saepissime [illegible] [illegible] rigorose [illegible] [illegible], qui durante, et [illegible] [illegible] merita [illegible], illa in- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] autem [illegible] tantum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in quo [illegible], [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] clare [illegible]

„ Victoria de Sacramentis [illegible] 2ª cap. [illegible]:„ [illegible]
„ [illegible]
„ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]„

[illegible]

[illegible] [illegible]: [illegible] nulla est [illegible]: [illegible] nec dat [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] idea [illegible] [illegible] est [illegible], [illegible] dat consequentia [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] veritas [illegible] [illegible], quae sit in [illegible] [illegible] desumitur [illegible] [illegible] quae sit in [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] antecedentis, et illius [illegible].

20. [illegible] [illegible], quae sit in [illegible] necessaria [illegible] necessario vera est, et dicitur [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

ut in hac si Sol lucet, dies est, in qua a cõditione, et cõnexio datur illas. At veritas cõditionalis in mãa agenti nec cog dicit, nec cõnexionẽ cõditionis simul et cõditionis, et cõditionati; ita ut non stet veritas cõditionis sine veritate cõditionati; potest autem simul dari veritas duorum, quin ab uno ad alium detur illatio, vel inter utrumque cõnexio. Nota quod si admittas, scientia cõditionata esse virtus discursiva, nulla resultat imperfectio in Deo, ut constat ex dictis in 1a disp.

24\. Ob. 4°: scientia cõditionata, quam admittimus, plures dicit imperfectiones. 1a est cõpositio, cum actus sit cõditionis, et cõditionati. 2a est ratio abstractionis, quia talis attingit aliquid, ut neque asserat neque neget illius existentiam. 3a est quod sit scientia abstractiva: quia ex suo modo tendendi præscindit ab existentia, et non existentia cõ-sus. = Nego antecedens; et illius 1a probatio: sit enim scientia Divina simplicissima est, et cognoscat oppos, et plura, quæ re disjungunt; ita realis distinctio cõditionis, et cõditionati stabit absque physica cõpositione Divinæ scientiæ.

22\. Nego enim 2a probationem; et solutio data est in disp. 1a quæst. 3a § 2. Ad 3a nego, quod omnis cognitio abstractiva dicat imperfectionem: si enim illa dicat cognitio abstractiva, quæ præscindit; at potest cõ-ipsi abstractio sine imperfectione præscisionis, sicut in cognitione, quæ attingat rei quidditatem, quin ex suo cõceptu exigat attingere existentiam. Vel, si doctrina non placeat dic, scientiam cõditionatam attingere existentiam cõditionati, non absolute, sed cõditionate: in quo nulla imperfectio est, sed potius perfectio summa: nam id est attingere obiectum omnibus modis, quibus attingibile est. Cap. 2. Quæ restant obiectiones.

CAP. IV.

Quæ restant obiectiones

23\. Ob. 5° impudenti… nec scientia cõdicata esset pro illo instanti, in quo datur scientia obiecta de existentia, vel futurae illius; sed Deus in eo instanti habet scientiam absolutam de

fuerit, l n̄ fuerit, cuiuslibet Abi: q Rᵃ. Aggregatio fore Durata deberet ee, prius abto: d̄ nullomodo ē prior. Q. Promo: n̄ ē prior tpore, cu ē coaeternus; neq. prior natura, aut causalite; qᵃ nihil Divini causabile ē; tandem neq. in subsistendi coa: qᵃ n̄ ē bona illaō res procedet a Deo abte: q sdroate; atqui nullus alius ē prioritatis modus; q

22. No abte major arqi; qᵃ in eodē insti, q ss diverso rōnis possunt iungi scia sdroata, et abta, dummodo sdroata intelligatur in sūo priori: sic iuxta Thomas in eodē insti realis mr Deus decrā obiive sdroata, et simul decrā obiive abta: scia sibi intelligeq, et scia drui circa mundu, qui existit. = Ad urgeq no maior, et ultimam pte pbaōis, qᵃ hec ē bona illaō Deus vult Petru convert per auxiliu **A**: q prius cognovit convertendu fore, si daret auxiliu **A**; sic ē, qᵃ n̄ bene valeat. = Adde ergo mediu ee prius scia abta prioritate directionis. Unde negāda ē pbaōis mir.

25. Ob. 6º: quaelibet res l ē intra, l ē extra statum possibilis: sed ssq cognit per sciam intelligeq. sed 2ᵃ per sciam vision: q n̄ dat alia scia, quā sit Thedrā; qᵃ nullus alius modus eendi dat in obto. = Omnio disiunctiq; qᵃ adequata n̄ ē, et nego coq, disquorss pbaoq; nullus alius modus dat eendi abte, sdo, eendi sdroate, no. De iis, quae sunt intra statu possibili, post versam, qd si adiungat hec, l illa sdio, existent extra caās. Hoc aute neq ē ēe mere pote, neq fuzy abte; q mediu quid inq illa duo: et rei illorum dat in Deo scia, quā mediā dicimus sive sdroatam.

26. Ob. 7º: tolle sdiōq disparata nil manet a Deo sdcibile: q etiā posita Dioe, nil ē scibile a Deo. Abt cons: nq cu sit sdio disparata, perinde ē illa ponere, ac n̄ ponere. Retorquet in sdroatis de sdioe sducente. Et

196 praeterea qo antê, no. cog, cuius propag discquer: perinde ē illa ponere &c.a, si atendat progressise sdioam, &c. si atendat suis interea pgis, nō.= Ut Iuzca vg deambulet, per accid, qd paus dormiat: ita en spazao fit uny sdiog, et sdioaty. At si considerer tota ppo, ad illius veritg pzaly, sive ad coexteg sdion, et sdoati nessay ē atendere sdiog.

27. Ob. tamdem ex nza sea sequit 1º: Dey scire ea, qui ad nully finy Divine pvideg posunt deservire. 2º admitendas ee in Deo infinitas sgnes de eodg obto; cy circa illud pezi posint sbinaoes infinite. 3º inutilg ee nog de sdioatis sub sdioe sducente; d hec oia absurda sunt: q.= Reo, 1ly n ee absurdy; ly enj ex capite nessitatis ad finy Divini pvideg n ponat in Deo talis scia; poni debet ex infinita perfecoe Divini inctus, qui sgcere debet quidquid sine imperfeoe sgcbile ē.= Negue 2y ee insveniens, patet in scia de sdioatis sub sdioe sducente, et de futur abtis.

28. Na, in quolbt pezi posunt infinite sbinaoes; siquidg Antus pest sgci ut abte futurus, et coexistens simul rebus innexis, qd ē fundamty ut in scia Dina dicipramus diversas praliries; aliq traty ad Antiy, ut coexistenzy Pro, aliq ut coexistenzy Plo; et sic in infinit. Ad 3y no, illud inferri ex nza sea; qa ppo sdioalis de sdioe sducente ē species parculazis sdioaliy: unde ad sptuog talis speei n ē impertinens, d oino nessaa sdio sducens.

29. Obtioes, quaz hucusq solvimus militant p.a scig Theolog, que spealius stabilienda ē questioe sequenti.= Nunc p aliazy soluoe nota 1º: Dey sgcere fury in seipso, et cy hoc fury sit ab alio, sgcit etig caas talis fuzi, sive oia, qui ad illius exteg nessaa sunt.= At exinde n inferat, sgcere sdioes alias, que sive sducant, sive n sducant dum-

mo cdroati coexistant, simul etq possibles sunt. = Quod cfirmari potest ex dictis nº ante de futuris abs. = Nota 2º: alias esse cdroes futuros, quæ aliquando exunt, sive purificabunt: V.9)
alias, quæ numquam exunt purificandæ.

30. Quæ aliquando exunt, utramq futurog hent, absq sit ex cdroata, quas n oppono i de eaqq 2e posse verificari p diversos statis, cstat ex nº 22 hujus quæstionis. Quæ numquam abte exeunt, sr abte maneant in statu pbilis, in ab illo cdroate extrahunt, et cdicarê n sunt meræ pblia: Sit empli. Deus oblat cdrasse indifferenter actus charitatis, Joannes vero sit actus n eliceret, quamvis illi secursus indifferens operat. Quod si Deus utrique daret cursus, actus charitatis exit abte fut.; at cu pri exit cdroato futuro, sit sub cdroe qd ei operat secursus: ergo sit actus mere cdroate futurus. Quæst. 2ª Stabilitur Scientia Media contra decretum Thomisticum. Cap. 1. Fundamenta ex Divinis Scripturis.

QUÆST. IIª

Stabilitur Scientia Media ctra decretum Thomisticum.

CAP. 1us

Fundamenta ex Divinis Scripturis.

31. Arma militiæ nostræ manu accipimus invincibili. Scientiam Mediam contra Thomistas defendimus. Hæc scientia integro agitata sæculo, Jesuarum Societatis gloria in signo posita est, cui contradicitur. Sed in hoc signo vinces, quasi nobis dictum tempore jenes, et semper victi stabant conatus inimicorum. = Nil speciale pmittendum occurrit: scitis enim quale sit decretum subtractive absolutum, et obiective cdroatum, quod nos expugnandum suscepimus. Scitis enim, difficultatem hanc variis nominibus agitari; c̄ in

in idq sensu sunt.

32. An scit Deus cognoscat futura conditionata in se ipso, vel in decreto Theorico: vel an ante ad omne decretum Dei quae omnia controversiae sonant an detur scientia Media? Nega cum Jesuitis, et innumeris aliis est: datur scientia Media. Sive Deus cognoscit futura conditionata in se ipso, non in Theorico decreto: et independenter ab omni decreto, quod actu in Deo sit. Nota hic terminum verba: non enim dicimus, Deum cognoscere illa futura independenter ab omni mero decreto, vel Theorico, quod actu in Deo est, sive est subiective aliquid. At futura pure conditionata pendent a decreto quod foret si talis, vel talis conditio, quae numquam extitura est, existeret.

33. Probatur quia vel scientia nega ex solius illa comminatione adversus Corozain, et Bethsaida, quam referunt Matthaeus cap. 11, et Lucas cap. 10: "Vae tibi Corozain etc. quia si in Tyro, et Sydone factae fuissent virtutes, quae factae sunt in vobis, olim in cilicio poenitentiam egissent..." In his reprehenduntur Judaei, quod non egerint poenitentiam, quam egissent Tyrii sub conditione quod Christus apud Tyrios miracula patrasset. Hanc fuit: poenitentia Tyriorum pure conditionate futura praevisa fuit a Deo in se ipsa immediate, et non in decreto Theorico: ergo datur scientia Media.

34. Consequentia bona est. Probatur antecedens: si praevisa esset poenitentia Tyriorum in decreto Theorico, inanis esset reprehensio Christi contra Judaeos; sed hoc dicere impium est: ergo. Probatur major: admisso illo decreto, in quo praevideret Tyriorum poenitentiam, optime excusarent Judaei dicentes: Tyrii converterentur, quia Deus haberet erga illos decretum infallibile, et antecedenter inferens illorum poenitentiam, quod erga nos non habet; si enim haberet illud decretum erga nos nostra etiam poenitentia ponenda foret; ergo haec reprehensionem excusatio inanem, et nullatenus redderet Christi reprehensionem: ergo. Plures alias authoritates vide apud Eximium Doctorem in opusculis.

35. Adeo ita SS^ti verba premunt, et opprimunt Thoas, qui suis solutionibus numquam satisfaciunt: nam reprehensio paratur, ut locum habet in his, etiam si is qualia debet ponere auxilia, et requisita alia, quae ad poenitentiam necessaria sunt. Sed rem solita facilitate ponet: in re reprehendi Iudaeos, quia libere non peccata decrevit Dominus, non abierunt. Sed in Apostolo stat Angelicus Thomas lect. „ij super Evangelij textus dicens: „Christus non exprobavit „quod peccata egissent, sed quod poenitentiam non fecissent.„ Habuerunt ergo omnia requisita ad poenitentiam; sed per se non habuere decretum: ergo etc.

36. Praeterea ad impediendum illa graviora peccata indigebant alio decreto, quod non erat in eorum potestate, et gratiose haberet a Deo erga Tyrios; semper manerent infructuosi. Aliis ipse ait Godoi: quatenus posse in gratia sufficienti, quae pertinet ad posse, non ad actum etc. Ad istud vero reprehensio non requirit majorem sequalitatem: siquidem ipsi in eorum iudicio inexcusandi spectarent ad Christum, et ad Apostolos, cum auxiliis ut rationibus sufficienti fuerunt: sed in ratione, inficit falsa doctrina de gratia ad posse, et non ad operari, quam in tractatu de auxilijs late refutavimus.

37. Secunda ratio haec est: Iudaei, et Tyrii inaequales fuissent in gratia sufficiente, inaequales erant in requisito, sine quo impossibile erat Iudaeos converti; et quod habere, vel evitare, ipsi liberum non erat; hoc vero requisitum erat praemotio inducenda per decretum Thomisticum, quod erga Tyrios haberet Deus, non vero erga Iudaeos: manerent ergo inculpabiles, et nugatoria reprehensio, quam libertas aequalis, et aequalia requisita debent supponere. Secunda ratio adortamur: ideo ipsi reprehendendi erant, non quia aequales sanctas gratias non attigerint, quas habuere Christus, et Apostoli: alias enim omnes Sancti erunt reprehensione digni.

38. Sed increpabant Zu ea, ad quae habuerunt aequalis ideam, et gratiam, sub qua ipsi bene operari noluerunt; Alii autem bene operati sunt. = 3° Rent; Deum certo cognovisse poenitentiam Tyriorum, fut inferebat ex statu abto, quem habuerunt, et in quo Deus previdit ipsos melius dispos. Unde scientia de illorum poenitentia fundat in decreto collativo talis melioris dispositionis. Sed contra est; quia decretum collativum eiusmodi dispositionis, non fuit subiective absolutum, et obiective conditionatum; neque habuit pro termino poenitentiam, sed dispositionem ad illam: ex utroque ergo capite saltat extra Thoσy zro.

39. In praesenti enim loquimur de scientia fundata in decreto circa ipsum obiective conditionato. = Rta 2: melior dispositio in statu abto est omnino indifferens ad poenitentiam Tyriorum, vel illius negationem: quomodo ergo in medio omnino indifferenti potest cognosci infallibiliter effectus determinatus? Hoc est bene nat a Thoσ; sed sibimet ipsis nocent. = Rent tandem: Christi reprehensionem non respicere ea, quae se tenent ex parte Dei; sed quae se tenent ex parte libertatis nostrae. Sed contra est D. Chrysostomus, qui hom. 38 in Matthaeum iustitiam Dei querelis de populo suo referens: quid ultra debui facere vineae meae, et non feci?

40. Ita concludit: „quam excusationem habere poteritis? Deus enim quamvis sciat, nihil boni vos facturos, curam tamen, ac providentiam summam erga vos exhibet, ita ut etiam iis, qui impudentissimi sunt, neque umbram quidem dubiae excusationis relinquat." In quibus verbis expresse habetur, Deum cum de peccatoribus conqueritur, ipsosque reprehendit, attendere non solum ea, quae sunt ex parte libertatis creatae, sed etiam ea, quae ex parte Dei; quatenus se tenet ipsius sollicitudo, et providentia; ut ita sit et divina reprehensio iustissima, et hominis excusatio nulla. Cap. 2m.

Fundamenta ex Stris Pbus, et ratione.

CAP. II^m.

Fundamenta ex SS. Patribus, et ratione.

21. Pbr 2° sea nra ex Pbus la

qa Thog repentino, et novissimo impulsu Sry Thg vocant
suy Parente, et Thii Angelici nomen obscurant, audiant
Parente suy, et nry Preceptorg Angelicy in 1° dist. 38, quæst.
„ 1ª art. 5, ubi ait: „gra ad utrumlibet in cais suis nullo
„ mo regi posse.„ la 1ª pte quæst. 12 art. 13.„ quicumqe
„ regit effcty regente in sua caa tanty n het de eo nisi
„ nectural cognidg.„ Inferant Thog: g si Deus sua gdroata
sby regit in Thorico decro, quod e caa suri, n infallez
d nectural illa regit. In Thogo Theogo indigna, Decrqe ni-
mis iniuriosa.

22. Audiamus oes nry Parente Augy, qui lib.
12° de Civite Dei cap. 6° confiderans duos hoes equali graa
preventos, et equali oppressos tentaoe; qd unus tentaoi suc-
cumbat alr n unice refundit in ipsory volres, sla q iste
vult, ille n vult: g decry Thoricy e c Sry Augy: si enj
daret eiusmi decry, hoc eet unica caa refistendi ten-
taoi, et decry oppoz caa succumbendi. Cy g Deus re-
cet illy illy, et oppoa refteg; in seipsis illa regit. Re-
voca in memog oes eiusdg Sti authoritates, quibus Jesui-
ty premoog phisg, et Thoicas predefioes impugnant.

23. Ex Sty

Aub, et ex aliys Eclæ Patribus roborat ulterius sea nra:
na ex illis ditat, Dey ut efferat aurey regny in spicere va-
rias loci, tpois, animi, et maioris, minorisve dispois,
aut inclaoi circumstaas; atqui admisso Thorico decro,
et isto circumstag fierent inutiles, et otiosa sera de illis:
g Rd. = Thii inquit: ns iuxta adversaos Deus in illo
decro subtive abto, et sbrive gdroato, infallerqe et anty

cu connexione fuerit connexa cognitio futurae connexionis. Ad quid ergo noua illorum circumstantiarum? Pro mare Sy Augy, et alios aqua Authores nec passim invenies.

24.

Obt 3o sea multiplici rae. 1a q illud decr ledit libertatem; cu sit necessitas ans, et infallibr inferens operationem etiam in statu conditionato; a volte inevitabile, et ab illius libero usu n descendens; quae oia sunt prorsus libertati inimica; atqui medium destruens libert n e medium ad cognoscendum effectum liberum: ergo &c. 2a: q independens a decreto illo una e duabus conditionatis e determinate vera, et altera determinate falsa v.g. si prius vocet auxilio A conuertet; si prius vocet auxilio A n conuertet; d eo ipso quelibet ex illis veritatibus conditionatis e in se immediate cognoscibilis, ut disp. antecedente probatum e. ergo.

25.

3a: ad effectum conditionate futurum n requiritur causa actu existens, d sufficit causa, quae existeret, sub hac vel illa conditione: ergo neque requiritur decretum subtivus actum, sive existens actu in Deo. = Ans e Doctrina D. Tho. qui lib. 2o contra „gentes cap. 21 asserit:„ effectus causae proportionatur rei, sic effectus in „actu causis actu existentibus effectus in potentia causis in potentia:„ ergo effectus conditionate futuri causae conditionate tantum existenti. Probat. sunt Similiter probat. cons: q effectus conditionate futurus n pendet ab ullo creata actu existenti, neque auxilio, neque praedeterminatione, sed quae existerit: ergo neque decretum actu existens in Deo.

26.

Ans nam n potest ab adversariis. Et ratio est, q n minus requiruntur ad operationes voluntatis, et auxilium sive praemotio, quae decretum contingens. Quod inferas: ergo effectus absolute futurus sola existente in Deo decretum absolute futurum. Deo, quod attenta praescientia futuri effectus, vera e Ulna; at vero secus e attenta summa sapientia, infinitaque perfectione Dei, quibus nihil conuenit, nisi actu existens in tempore quod n habeat existentiam ab aeterno: haec requirit decretum, quod solum sit

abte fieri ab æt(er)no, et in t(em)pore extern.

27\. Colliges ex dictis Il. futura realia adæquata, esse a Deo in se ipsis, et quidem per sci(enti)am adæquata, quam scientiam Mediam vocamus. Prima pars patet, quia suppono, quod talia futura a Deo cognita sunt, quia debent vel in decreto Thomistico, vel in causa creata, vel in se ipsis. Non in primis, quia nu[...] rejecta est; nec in 2do; quia causa creata est incerta et [...]; causa autem talis incerta est medium insufficiens ad cognoscendum [...] Detractum. Restat ergo 3um; quia decretum Scotiarum, [...] ac Thomisticum impugnari debet. 2da pars liquet; quia talia futura cum realia sint, sequuntur cognosci per ipsa intelligere.

28\. [...] Thao; quia s[...] per [...] trat ad eorum nexum. Sci(enti)a per [...]; quia supponit decretum actu externum de futuro abstracta, quia supponit sci(enti)am [...] adæquatum, [...] sequuntur per sci(enti)am, quæ Media est inter utramque. Colliges [...] sci(enti)am Medi[...] esse ipsis futurum adæquatum ad utique detract. sci(enti)am [...] per [...] vere affirmativa, [...] vere [...] unde eo modo, quo est enunciativa per quam [...] est genera[...] sci(enti)a Dei; cum autem enunciativa [...] ut [...] externa, ita etiam [...] sci(enti)a. Cap. 3[ti]. [...]

CAP. IIIum

Argumenta Thomistarum.

29\. [...] Vi[...] [...] D. Thomas [...] de sci(enti)a Dei media [...], quam [...] ut falsam; ergo hæc est sci(enti)a Media: quia [...] P. [...] ponebat sci(enti)am [...] ad decretum, quam [...] impugnavit [...] decretum, et prædestinationem esse [...] sci(enti)a: [...] 2o. [...] S. D. [...] de prædestinatione [...] [...] Deum [...], quæ [...] ipse facturus: ergo futura sequuntur a Deo in decreto. Pertinaciter [...] Thomistæ [...] Pelagianismum nobis imputare. Sed videant, intelligant, et a pertinaci[...]

consistant.

50 Disputatio ipsa a S. Prospero facta fuit, an opera, quae fiunt ... Deus volui ... praeservari a Deo tamquam merita, quae det ..., sive decernit Divinus erga illa? ... interrogavit ... occasione desumpta ex doctrina Massiliensium, qui ... asserebant. ..., ad gratiam ... ad bona opera ... merita ex solo libero arbitrio ..., quod ... bona opera numquam exhibita erant, ... ut ... adulta ... Deus ... vitae conferebat. ... erroris ... et ait Deum ... independenter ... decreto bona opera ... merita vitae aeternae. 23, ad talia opera in statu ... adulta, ... sunt merita, quae Dei ad ... praemii moveant.

54. ... sive dicas ... scientia media, aut ... decreto Thomistico. Fatemur libenter quidquid S. Augustinus asseruit, et ... cum ipso scientiam mediam admittimus ut ... libertas creata illaesa maneant: ... opera meritoria vitae aeternae cum ... a Divino decreto ... causa ... providere non possunt ... Deus ... possunt ... providere ut ... et ... movent Deum ... ad conferenda ... sunt ... scientia ... Deus ... decernat gloriam ... merita ... futura.

55. Haec est doctrina Augustini, et eadem a Jesuitis traditur ... errores Massiliensium. Unde ... nanda est ... praemissa ... maten... et nanda ... doctrina ... debet ... in qua ... Augustinus docet praedestinationem, sive decretum ... ad scientiam visionis, sive ad scientiam, cuius ... sunt opera ... futura. Quod ... Et ... nostri ... Augustinum ... loqui de ... sive ... quae Deus ... decreto praedestinavit

rerum medium [illegible], seq ad finem [illegible] collatum e; et quem non decernit [illegible] [illegible] seq [illegible].

53 Omnes [illegible] authores, et ex [illegible] mo quo loquuntur [illegible] [illegible] [illegible] intendent, ipsos non admittere seq [illegible]. [illegible] sepius explantes seq Dei [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] medii [illegible]. [illegible] D. Thom [illegible] non ee [illegible] a Deo [illegible] decr. [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] ad [illegible], [illegible] [illegible] voluntas subiacet Deo [illegible] quoad se determinandum ad [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] seq [illegible] voltas quoad se determinandum non subiacet Deo [illegible], sive decr. [illegible] [illegible].

54. Deo non assumptis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] e, necquidquam [illegible] [illegible] [illegible] Dei [illegible] [illegible] seq [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a Deo depend a suo decr.; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debet a decr. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] decr. non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deo [illegible] [illegible].

55. [illegible] [illegible], qd [illegible] [illegible] authores [illegible] subiacet decr. [illegible] [illegible], [illegible] non sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible] seq [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ne eius libertas offendat. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] D. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible], a D. Tho [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
" [illegible] in [illegible] Dist. 19 q. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
" [illegible] in se [illegible] indiffer. ad [illegible] [illegible] determinate [illegible]
" [illegible] [illegible] non e ab alio determinata ab ipsa volte, et [illegible]

[illegible] hec [illegible] ad [illegible] dicitur [illegible] ipsa. [illegible] de sua [illegible] de sua [illegible] omni [illegible] 56.

[illegible] ab [illegible] [illegible] exte[illegible] veritat [illegible] [illegible] actu [illegible] aut [illegible] [illegible] absolute a [illegible] actu sit [illegible] [illegible].

59.

[illegible] ee [illegible] Deo [illegible] creari [illegible] creari [illegible] actu [illegible] existens [illegible] 2° [illegible] suppone [illegible] creari [illegible] et ipsa [illegible] posse [illegible] de [illegible] ad [illegible] Deum [illegible] impedire. [illegible] nec quod po[illegible] revelare [illegible] peccato [illegible] impedire tale pecca[illegible].

CAP. IV.

Alia Adversariorum arga.

[illegible] doctrina [illegible] [illegible] valet et [illegible] [illegible] sufficit [illegible] [illegible] hoc [illegible] docentes [illegible] doctrina [illegible] debet [illegible] discernere [illegible] quis [illegible] discernit [illegible] ante [illegible] discerni ab [illegible]. [illegible] hoc [illegible]

59 Ad ... ideo ... ipso ... 20)

... respondeo ... est: cur e duobus, verbi gratia, in-differenter a Deo vocatis, unus vocationi consentit, alius non? 2º est; cur Deus uni vocet auxiliis quod praevidet efficax, et alteri auxilio, quod inefficax praevidit; cum posset conferre plura auxilia inefficacia; 2º autem plura quae efficacia praevideret. Haec quaestio ... Sancti Augustini ... velle, et nolle liberi arbitrii, ut „indicant S. D. verba tract. 23 in Joannis: „si a me „quaerar (id est cur Judaei non crediderunt Christo) cito respon„deo: nolebant.„ Sicut hoc loco citato supra numero 92.

60. 21

... quaestioni ... per inscrutabilia Dei judicia, ut liquet ex „Augustino de bono perseverantiae cap. 9: „cur iste vocet, ut volun„tas sequatur, ille autem non vocet ita inscrutabilia sunt judicia „Dei.„ Hinc ... ante, non ... et subsumptio ... doc-trina traditur. = Ad utrumque satis superque diximus in materia de auxiliis tota quaest. 3ª disp. 3ª: unde constat discretionem finalis, sive in actu 2º esse, et principaliter a Deo, qui est causa prima operationis bonae; discretio vero causalis, sive in actu 1º esse a solo Deo, qui gratuitissime servat decretum collativum auxilii efficacis etiam post ... medium, cum posset illud non con-ferre.

61. Unde nondum est ... et illius ... quia ante decretum illud nemo est praedestinatus, nemini ... quia nemo discernitur ab alio. = Hic ... notabis: numquam verificari in sententia nostra, quod in nobis detur causa praedestinationis: in hac enim sententia ideo Deus praedestinat ... quia illi praevidit consensum sub auxiliis; ... ideo, et quia non denotatur causa motiva, aut meritoria, quod ad summum finale, sive ... sine qua Deus non praedestinaret ... = ... et ... 23 non ... ut saepe diximus.

62. Arg. 2o: implat in Deo scia independens a decreto de eventu cdtioato sub cdtioe illa infallibr n inferente; talis e scia Media: g. Pbr mai. p. qa eventus cdtioatus n het ventz, seu cgcibltz in se; cy in se nl actly sit, d eet Lca 2o, qa talis eventus deberet ee caa actly detrans cgnz; d nequit ee caa actlis, quod actly nihil e: g. = Nto mai; ad cuius 1a pbaoe dico, qd lt futy cdtioaty in se n sit aliquid phice; e aliquid obve, intcoatu loe, qd suffit ut in se sit very, et cgcble; ut de ptbus fateri debent adversar.

63. Silly ad 2a pbaoe, zeo eventy cdtioaty n detrare actu phice, d obve, loe, et intrio [illegible] cgnz, a quod n requirit realea actlis phica. = Observa hic, qd futy cdtioatus essentialr depet a suis cais, sit a decreto Dei, qut ad ipsy futy cdtioaty requirit; cy aut ad futy [illegible] n requirat decry subtive absy, d supens sit subtive cdtioaty; ab hoc, et n ab illo depet cdtioaty futy, qd roborat paritibus 3a pbaois p cdle nra, et adde, tale decry subtive cdtioaty posse cgci a Deo per sciam Mediam, cy sit obry cdtioaty cgens.

64. Arg. 3o: scia Media atingit amorem vg, qui n eet a Deo, d a sola volte creata; hoc implat: g. Pbr mai: atingit amorem extiturum p detrare voltis create, et n Dei: g. Lca. Prao cos; qa amor tanty e ab illa caa, a qua detrat. = Nto mai; et cso ante pbcois, no cos, et raoe illius. Efectus e ab oib cais, a quibus vere pducit (sive abte sive cdtioate), at n oes cae debent ee detrantes, ut pat in habitu charitis, qui vere pducit amorem, et n occurrit detrans, d detratus a volte. Deus g, et creata simul pducunt amorem utrusq essenz; d creata eng detrave, et electoe.

65. Arg. 6º: scīa Thedia evertit supremum dominium Dei: ergo reiicienda. Prob. ant. 1º; qui per supremum dominium alicuius rei ea pot uti pro suo libito, quin spectet alterius detrahi; sed admissa scīa Thedia, Deus ita se gerere non pot: ergo. 2º: ad supremum dominium Dei pertinet posse praedestinare quemlibet ad gloriam vel reprobare; sed admissa scīa Thedia, id non posset; cum esset solum media voluntatis impeditabilis &c.: ergo. = Neg. ant.; et distinguo maiorem probationem: pot ea uti pro libito suo per media proportionata, ideo; per media improportionata, non maiorem.

66. Non est de supremo Dei dominio quod creatura libera non possit libere operari per media ipsam necessitantia, quale esset decretum Thomisticum inductivum physice praemotionis. Supremum Dei dominium stat in eo quod facere possit, creaturam necessario operari, illam necessitando, libere operari ipsi media indifferentia praebendo. Quod admissa scīa Thedia optime salvatur. = Ad 2m probationem diximus in materia de auxiliis: metaphysice ante posse esse creaturam quae omnibus auxiliis resistitura praevideatur; et moraliter impossibile sit, eiusmodi creatura. Unde in sensu data distinctione maiorem excipe.

67. Arg. tandem: scīa Thedia facit Deum auctorem peccati. Prob. [illegible] se est auctor peccati, qui alium ponit in circumstantiis in quibus praevidet [illegible] peccaturum; sed ita se gereret Deus admissa scīa Thedia: ergo. Prob. maior exemplo: ad Joannem [illegible], qui esset auctor peccati qui alium ponit in circumstantiis, in quibus praevidet peccaturum, [illegible] [illegible]at ex intentione ad peccatum [illegible] = Unde tenetur vitare [illegible] Non ita, si illa intentionem non habeat, nec teneatur vitare, sed potius ex justo titulo permittere ad peccatum; Deus autem disponens hominem in his circumstantiis peccaturum, quamvis [illegible] in illis esse permittat [illegible] tamen peccati non est, quia id ex intentione peccatum non facit, nec peccatum vitare tenetur; sed potius ex tit. [illegible] [illegible] obtas [illegible], et [illegible]

indifferenter operari deberet.

68. Ex quibus tantum infertur Deum esse causam physicam, et morale permissivam peccati; diversimode tamen se habere ad malum, quam ad bonum: hoc enim quoad physicum, et moralem omnino non tantum dirigit: at maxime est quoad [illegible]: nam ad bonum concurrit volens, intendens, et libens: ad malum nolens, et coactus. Intrabis ergo respiciunt Theologi 2a nos, quod licet omnia versentur machinamenta, ut agere poteris apud nos [illegible] ex [illegible] ha[illegible], et remittere.

69. Tho aliqua notabimus quoad quomodo [illegible] Deus quoad potentiam posse impedire quidquid impedibile statu absoluto; id est posse facere quod aliquod non existat; non vero in statu ordinato, id est non posse facere, quod ordinate non existat: quo sensu potest Deus impedire quidquid impedibile est in statu ordinato, quo suspenderet liberum [illegible], [illegible] [illegible] intendunt, [illegible] [illegible] diversa. 2o [illegible] media [illegible] [illegible] [illegible] Deum impossibile independens [illegible] ab [illegible] quod [illegible] possibile est ex [illegible] [illegible] possibilis ex [illegible] [illegible] impossibile ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

70. [illegible] 3o [illegible] [illegible] impedire [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] aeterno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] media [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cap. 10 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

QUÆSTIO
Vltima miscelanea.
CAP. 1.
Explicat Scientiam Media, reflexa, suique obiecti cognoscibilitatem.

[illegible]

depend. a dextro subtrve alteo et oritur [illegible] ratio [illegible] dari in Deo decur [illegible] [illegible] sunt [illegible] Deo [illegible] [illegible] dari [illegible] [illegible] tea [illegible] in- [illegible] a dextro subtrve [illegible]

3°. M[illegible] [illegible] obijciunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medij [illegible] ee [illegible] medij [illegible] [illegible] [illegible] scia me- dia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible], et Dei libera n [illegible] [illegible] scia media [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], Dei libera e. [illegible] tn [illegible] [illegible] media [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obtis [illegible] [illegible] [illegible] e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible].

4°. [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deo [illegible] [illegible] [illegible] medie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et sic in [illegible] Dei tn [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deo [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] media [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

" [illegible] duorum A [illegible] [illegible], [illegible] duorum A [illegible] [illegible]

" [illegible] dari duorum A [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

" [illegible] dari [illegible] A [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n dari..

[illegible] [illegible] [illegible] ex aliqua [illegible] [illegible] debet [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] scia media [illegible] [illegible] g falsa [illegible]. [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] scia media directa e [illegible] [illegible] vera, et tn [illegible] [illegible] possumus [illegible] [illegible] ita: si existeret libertas A, [illegible] [illegible] si n [illegible] existeret libertas A: g [illegible], et n [illegible]. Solvo, qui hunc silogo dederint adversari, sibi ipsis aplicanda e. 2°, et e directa impugnao; g [illegible] dari debet accipi in su diviso [illegible] qualibt ex [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

accipiendo e in eadem sit divisio.

27. Et quod in prima maior syllogi non consentiret, facit sensum divisum a condicionato consentiret quod ponit in maior; ita ly non daret in minore adversario facit sensum divisum a conditionato daret, quod in maior ponitur. Et in hoc sensu non bene infert, consequens implebo, quod summo implaret, si tunc ille in utraque praemissa faceret compositum sensum. Nota itaque, ex positione Scientiae Mediae reflexae non tolleri, priusquam videre esse absolute praeparatum, ante omne decretum Dei actu existens. Ut probent adversarii, absurdum hoc inferri ex Scientia Media reflexa,

„28. Ponunt duos actus. 1us est: „si videro per Scientiam Mediam directam, quod Petrus consentiret auxilio A, „praedestinabo Petrum.„ 2us est: „si Petrus haberet auxilium A, consentiret.„ Dicunt igitur: posito 1o actu Scientiae Mediae reflexae, et 2o Scientiae Mediae directae, ponitur absoluta Dei praedestinatio, priusquam ponitur Dei decretum absolutum. = Haec non urgent; quia licet admittamus actus Scientiae praedictae, uterque non se haberet per prius ad praedestinationem Petri absolutam; sive ad decretum absolute praedestinantem: quod requirebatur, ut independenter a decreto actu existente, Petrus foret absolute praedestinatus.

29. Quod autem uterque actus non se habeat per prius ad praedestinationem absolutam, liquet. Nam solum se habet per prius ad praedestinationem absolutam id, quod se habet per prius ad conditionatum; sed per prius ad „conditionatum solum se habet Scientia Media directa, videlicet „si Petrus haberet „auxilium A, consentiret„, non vero reflexa: ergo uterque actus non se habet etc. = Ratio doctrinae est; quia solum se habet per prius ad decretum praedestinandi, quod est eventus conditionatus Scientiae Mediae reflexae, id, quod attingit ex parte conditionis, seu hypothesis eiusdem Scientiae Mediae reflexae; atqui ex parte hypothesis solum attingit Scientia directa non autem reflexa: cum haec non attingat nisi ipsa ex parte suae hypothesis: ergo.

80. Vides obscuras, impertinentes doctrinas, in qua præcipua solvimus circa S. Sciæ Theoriæ reflexæ; ut autem alia possis solvere, scias, Sciæ Theoriæ reflexam non attingere ex parte hypothesis Sciæ Theoriæ directæ actu in Deo existentis. 1o quia exinde plures fingi possunt implicationes. 2o quia Scia Theoria directa actu existens debet attingi per Sciæ Visionis, quæ tendit ad objectum existens actualiter, sive in ipso Deo, sive extra Deum. Et hinc deciditur non minus inutilis quæstio, an scilicet Scia Theoria directa existens de facto attingi possit ex parte signis per Sciæ Theoriæ reflexæ.

CAP. IIum

Quæstiunculæ variæ.

81. 1a sit, quæ non antecedenti proposita est, qua latissime versat P. Ramirez disp. 23 cap. 3o, et quam prorsus inutilis, obiter tangit P. Tharin disp. 13 n. 22. Affirmat Ramirez citatus unicum huius sequens Patronus. Negat Tharin cum pluribus RRbus. Negabimus et nos, breviterque rationes probandæ insinuabimus. Alii supersedemus; quia tempus breve est, nec inutiliter insumendum.

82. 2a quæstio; an Scia Theoria reflexa sit impedibilis, et detrahibilis a creatura? Difficultas loquitur de impedibilitate, et detrahibilitate ex parte creaturæ: nam certum est, Deum posse impedire, et detrahere quamlibet Sciæ Theoriæ „reflexam, sive hæc sit affirmativa, ut „si videro, auxilium A esse efficax, „dabo illud;„ sive negativa, ut „si videro auxilium A esse efficax, non dabo illud„. Ratio; quia ille potest impedire, et detrahere Sciæ conditionalem, qualis est Scia Theoria reflexa, qui sub illius conditione potest detrahere, vel impedire; sed Deus potest detrahere, vel impedire conditionatum Sciæ Theoriæ reflexæ utpote sibi liberum: ergo.

83. Ante resolutionem præmitto, Sciæ Theoriæ reflexæ esse objective posteriorem Sciæ Theoria directa,

que venit ex parte hypothesis; in eventu conditionato, quia illa, et hic
sunt objectum determinativum immediatum scientiae mediae reflexae, objectum autem scibile
est prius scientia. Hoc ita, dico 1º: prius v.g. potest impedire scientiam me-
diam absolutam reflexam. Probatur: prius potest impedire aliquod, quo im-
pedito impeditur scientia media absoluta reflexa: ergo impedire potest
ipsam scientiam absolutam reflexam.

84\. Ex hora dicto probatur antecedens: prius potest im-
pedire scientiam mediam directam, quae attingit in hypothesi scientiam mediam
reflexam, sive illa scientia directa sit de esse auxilii, sive de inesse;
sed impedita scientia media directa impeditur reflexa: ergo. Tenet esse dog-
ma Jesuiticum, et mea explicatio suadet; et sit exemplo iste actus:
„si videro auxilium esse efficax dabo illud.„ Ex parte conditionis si vi-
dero attingit non de facto existens, ut supra notatum est, sed ut pure
possibile, scientia media directa de efficacia auxilii; at prius consentiens au-
xilio facere potest, quod talis illa media non sit pure possibilis, sed ex-
tans; poterit ergo facere, quod non extat illa scientia reflexa: ergo.

85\. Scientia dis-
„currendum est de altera scientia reflexa absoluta v.g. „si videro auxilium
„esse inefficax, dabo illud„ et similiter de duplici scientia natura reflexa,
„quae continetur in his actibus: „si videro auxilium esse efficax non dabo
„illud: si videro esse inefficax non dabo illud.„ Eadem enim ratio mi-
litat pro omnibus. Dico 2º: prius potest esse, oblivio, et universaliter
determinare inadaequate scientiam mediam tam absolutam, quam naturalem.
Ratio: quia potest esse, oblivio, et universaliter determinare scientiam mediam
directam, quae attingit ex parte conditionis in scientia reflexa eo
modo, quo requiritur, ut vera scientia reflexa attingat: ergo potest de-
terminare inadaequate. Dico 2º.

86\. Contra infertur: quia scientia media directa est de-
terminativum universale inadaequatum scientiae reflexae. Probatur antecedens: prius facere
potest quod scientia media de efficacia auxilii sit pure possibilis, si videat
et dissentiat; et quod scientia media de inefficacia auxilii sit pure pos-
sibilis si videat consentiat: sed eo ipso determinabit universaliter, quia veri-

sabit utramq. scię mediç reflexq: ergo. = Nota hic, quod licet prius
possit impedire utramq. scię reflexq, non infert, Deum posse impe-
dire scię Theoriç directç de re per suo auxilio N. 86.
87.) Ratio dis-
criminis; quia prius potest impedire hypothesim scię Theoriç eo modo,
quo requirit ad illas scię reflexq; Deus autem non potest impe-
dire hypothesim scię mediç directç, eo modo, quo requirunt ad
reflexq scię [illegible]. Clarius: scia Theoria directa requirit ut
[illegible] [illegible], ut per scię reflexa attingat velut iam,
et ita impedibilis est a [illegible] Collatio nunc, quia est solo ad
[illegible] in scia Theoria directa, requirit ut fuere solvata ad ratio,
solo in illa scia directa, et hoc [illegible] a Deo impediri
non potest, ut possit [illegible] stare abto.
88. Ex resolutione huius 2æ quæstionis
colliges, detractionem scię mediç directç tribui creaturę [illegible]
[illegible], ut illius detrahere possit hypothesim; et detractionem scię The-
oriç reflexę tribui Deo detrahenti solvatam, ut creatura possit
[illegible] solvam. Ratio utriusq: quia licet detractio utriusq fit per
detractionem actus, quę præcipue attendit, est illa, quę fit ultimo,
et fit circa partem agentis, ut detractio solvati est posterior,
et fit circa partem agentis tam in scia Theoria directa, quam
in reflexa: [illegible]
89. Quæstio 3a: an Deus per scię Theoriç [illegible]
sua decreta libera? Affirmo cum [illegible] cum [illegible] [illegible]
sequentes, Eximium Doctorem lib. 2o de scia cap. 8o.
Ante rationem suppono decreta libera Dei posse a Deo de-
ficere, sive virtualiter, sive travè, sive alio modo iuxta varias
sententias circa actus liberos Dei. = Sic probo ut resolutionem de
decreis liberis, quę ab æterno abtè existunt in Deo: Deus
cognoscit decretum salvandi [illegible] [illegible], et etiam cognoscit [illegible] abtè ex-
trinsecum: ergo cognoscit, quod si prius existat, Deus ipse habet decretum sal-
vandi illum; atqui hęc cognitio est scia Theoria: ergo. [illegible] patet: quia

illa veritas odroata includit in priori abta verite.
30. Probo re-
spondeo 2° de decris liberis, quæ n̄ existunt, et existerent si
hoc; illa odio poneret: ergo si alius mundus existiturus fo-
ret, Deus aliquid provideq. haberet circa creationem illius mun-
di, quod modo n̄ habet: q ab æterno cognovit hanc veritatem
si alius mundus futurus esset. Consequentia bona ē; quia cum veritas o-
droalis sit cognoscibilis sine imperfectione, ab æterno cognita ē a
Deo.
31. Nec licet inferre ex veritate antecedentis, quod verificata
conditione, Deus haberet decretum, quod ab æterno n̄ habuit, quod
maxima imperfectio ē. Non, inquam, licet inferre; nam
in hypothesi conditionali n̄ dicitur, quod si alius mundus futurus esset,
Deus de novo haberet decretum, quando iste mundus inciperet
ret; sed quod ab æterno daret decretum in Deo decreta illa,
si mundus alius aliquando existiturus foret: et decreta
circa hunc mundum ab æterno habuit; quia si tum talis mun-
dus ab æterno esset futurus, et n̄ inciperet in tempore esse
futurum, ita illa decreta ab æterno essent extrea, et traherentur ad
existentiam illius mundi abtē futuri in tali hypothesi, quod luce
clarius.

§

Sistit tandem, Auditores, noster de Scientia Divina
labor; quem enim Celi mistico signorum duodenario o-
perientem, Sapientia, et Scientia Dei comite, fœliciter circum-
lustravimus. Imensis igitur Celorum signis, n̄ Herculeas,
et Apostolicas hinc, inde erigere columnas, et n̄ plus
ultra laborum ipsis imponere, mens erat. Sed absit! fas
n̄ ē Religioso viro finibus circumscribere labores, et
Saveriano, spiritus ebibendo amplius Domine, amplius usque
ad perfectissimum æternæ beatitudinis quietem inclamare. Sistat

Scia Divina labor; et labor non restat, quia nondum integerri-
mus ille Princeps advenit, qui nobis in hac vita degentibus
dixit: operamini dum venio. Operemur ergo, et hilari mente
sustineamus; scientes, quod non sunt condignae passiones hu-
ius saeculi ad futuram gloriam, quae revelabitur in nobis;
et quia momentaneum, et leve tribulationis nostrae aeternum
gloriae pondus operatur in Caelis. Ita nos
edocet Apostolus Gentium Paulus;
et ita operantibus caelorum ianua
aperuit Apostolorum Princeps
Petrus, in quorum solem-
ni ieiunio nostras
de Scientia Dei
elucubrationes co-
ronamus.
Valete

INDEX

Disputationum, et quæstionum quæ in hoc de Scientia tractatu continentur.

DISP. Iª

De divina Scientia in com.

Quæstio 1ª

Scientia in Deo demonstrat, et divid.

Quæstio 2ª

Quomodo scia Dina sit rerum causa?

Quæst. 3ª

An detur in Deo scientia per modum actus primi?

Quaestio 2a.

An Deus cognoscat aliqua sub versio in, et ex alia?

Quaestio 3a.

An Deus se cognoscat in, et ex creaturis.

Quaestio 4a.

Explicatur obiectum formale, et terminus Divinae Scientiae

Quaestio 5a.

An Deus cognoscat creaturas possibiles in se ipso?

Quaestio 6a.

An Deus creaturas possibiles in se ipso cognoscat?

DISP. IIIa

De Scia Dna circa obiectu absoluté cingens.

Quaestio 1a

Pro quid sit cstuat fuzum in ce formaliter tale?

Quaestio 2a

An ppes singulares de futo cgenti sint determinate vere, l falsae?

Quaestio 3a

An et quomodo Deus fuza abta cogcat?

Quæstio 3ª

An finem agere sint Dicto proprie distinctā ab ejus?

DISP. IVª

De Scientia conditionatorum, seu de Scientia Media.

Quæstio 1ª

An Deus futura libera conditionata cognoscat?

Quæstio 2ª

Stabilitur Scientia Media a decretis Thomisticis.

Quæstio ultima miscellanea.

Praeloquiuncula

Vestri, auditores ornatissimi, gaudium meum, et corona mea in tot precibus, quas usui mors praesentis scholastici huius annui(?) celo delapsu in arte, et Praetoreo salis in Jesuitica schola, alterius scientiae videlicet mediae, in medio [illegible] opere tertio duce. Thracius enim vero opere potius foret Floraniano attemperare monitio, quod iam diu in meis auribus insusurrat.

Vestrae orationis

Aevertere sermones Deorum, et

Magna modis tenuare parvis.

Dijs tamen alijs visis, neutiquam est animus nostra scientiae mediae arcana ac penitiora misteria enucleare, et ut ita dicam esenterare; hic enim id per vitra Scholastici annui penitus angustiis; cum pro hac Sparta stabilienda, atque exornanda, tamquam pro aris, et focis omnes nervorum, ac vires summo lumine certatim expenderint ingenia, quae tot in illa fere orbe universo sapientes ingeniosoque conscripserunt monumentis litterariis orbi implevere. Nos

Florentes ut apes in saltibus Libani.

Praecipua quaeque seligemus, quae ad clarum verum amorem magni accordatae, praedestinationis, et libertatis divinae, cum Creaturae certitudine vadras mala [illegible] donata, et a [illegible] adversantis scholae [illegible] expugnanda, [illegible] iudicavimus.

DISSERTATIONIS PARS Va

De constitutione, et existentia rei futurae: altera de scientia futurae condicionati: 3a de futuri absoluti scientia disputabit.

DISP. Va

De constitutione, et existentia rei futurae.

1 Futurum ab omnibus illud dicitur, quod nunc non est, erit autem in sequente duratione. Haec sive determinate, sive desiderio ab eis recepta [illegible]

videt futurum, id est distinctum a praesente. potest enim unum et idem esse simul praesens, atque futurum, quod et est, et est, et erit. Praeterea videtur dari ista distinctio non tantum futura absoluta. Haec enim sunt, de quorum conditione alicui mari potest exiunt. Et certe futurum pure conditionatum sub conditione, et agens se habente ad conditionatum, eaque numquam certo existet, non videtur simpliciter futurum, sed potius non futurum; simpliciter enim verum est de illo dicere, non erit. Nihilominus omnibus admittit diversi terminum in absolutum, et conditionatum.

2 Futurum agens aliud est fallibile, aliud infallibile futurum. Primum est, quod iuxta praesentem dispositionem causarum erit; fiet tamen a superiore causa, vel ab alio superveniente impedimento ne sit. Ita subversio Ninivitarum futura erat cum a Jona annuntiabatur. Quamvis ut communius Interpretes sentiunt Jonae detectus fuit credendo subversionem futuram esse absolutam; non tamen conditionate futura est, nempe nisi poeniterent, quod Ninivitae non receptam fecerunt. Et in universum futura ista fallibilia sunt pure conditionate futura. Ad hanc classem futurorum reducunt Theologi aliqui conversionem Tyriorum, et Sidoniorum, quam Christus affirmavit futuram, si in iis Dominus praedicasset, et miracula fecisset apud eos, quae apud Corozaim et Bethsaidam. Communis tamen conversionem istam inter futura infallibilia enumerat. Legitur Vasquez De scientia Futuri.

3 De utroque futuro tam absoluto, quam conditionato quaestio procedit. Ut sane de futuro fallibili, quam de infallibili. Et prima difficultas est an habeat existentia futuri sit aliquid reale in physice extensum in rerum natura quod de futuro verum dicit esse futurum; secunda quod non sit habeat existentiam ... Ad solutionem solvens notandum primum est cum lo...quitur prima, sive formale existentiam futuri, aliud non designari, quam obiectum directe, et quod existet per propositiones affirmantes futuritionis, ut hoc ... nunc ... Antichristus est futurus, et similes.

2º notandum, quod ens reale quod enim communis dicitur vis ... accipi potest, et in actu primo, id est in potentia

sive in caa, et in [illegible] 2°, [illegible] videlicet. Hoc illud ē [illegible] eorū distingui solet ens nominale, ens participiale. Ens participiale significat tempus praesens, et valet idē quod existens. Ens nominale idē ē quod poss.e; distinguitur a significando tempore.

Ex hoc notare magis adhuc notanda. 1° ē [illegible] praesens, tā absolutis, quā adiunctis sub [illegible] poss., ēē ens reale 1° in sensu, n̄ autē in 2°. Nequ enī ē praesens, existens; imo nunc n̄ existens. 2° infert n̄ ēē dubiū, quin futurū, quatenus ens reale [illegible] p disponē caē, a qua [illegible] [illegible] determinatione, sive ēē absolute. [illegible] ē [illegible]. [illegible] in [illegible] ut ens reale tantū in actu 1°, sive in caa, [illegible] nequit [illegible] ē ens reale [illegible] p aliquid caē. Hinc ē [illegible] similitudo praesens quaestion. cū illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] poss. Elucet itaque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eoz, [illegible] cū [illegible] [illegible] aliquid ēē [illegible] medium, sive diminutū, sive alio [illegible]) [illegible] [illegible] quod [illegible] in caa; futuris [illegible] ēē simile.

6 [illegible] asserit: [illegible] 1°. [illegible] in se, et [illegible] a caa, n̄ [illegible] p [illegible] reale, et actu [illegible] existente. [illegible] [illegible] in [illegible] Theologica, (e) [illegible] [illegible] maxime Duce [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sepe, et [illegible] p more suo docet, futurū nil ēē in se: [illegible] ēē [illegible]. Videatur in cap. 15°, in 16°, et [illegible] cap. 20. ubi ita hēt. [illegible] dicit ser ē futura: ser ē praeterita; q̄ praeteritū [illegible] ē; futura nondū advenit. Et [illegible] neqꝫ [illegible] dici, tempora sunt [illegible] praesens, praeteritū, et futurū; [illegible] [illegible] dicerer, tempora sunt [illegible] praesens de praeteritis, praesens de praesentibus [illegible] de futuris: praesens de praeteritis, memoria, praesens de praesentibus, [illegible]; praesens de futuris, expectatio.

) [illegible] ex oraculo infert 1° [illegible] n̄ plus [illegible] [illegible] ēē reale, quā hēt praeteritū: [illegible] praeteritū in se, et ut [illegible] a caa nullū hēt ēē [illegible]. [illegible] et futurū. 2° infert, quod [illegible] praeteritū in ēē [illegible] in se [illegible] n̄ [illegible] p [illegible] reale [illegible] actu [illegible] existens; ita neqꝫ futurū

3° quia futurum nihil ēē vere, et simpliciter reale, neque continetur sub reali, nisi quod vere, et ita ē præsens. Atqui futurum n̄ ē vere et ita præsens: ergo neque ē ens reale, aut continetur sub reali.

Probatur iterum ex Doctrina Angelici D. Thomæ in 1ª parte quæst. 14 art. 9 ubi disputat an Deus habeat scientiam non entium. Et ita resolvit, „dicendum quod Deus scit omnia, quæ sunt quocumque modo. Nihil autem „prohibet ea quæ non sunt simpliciter, aliquo modo ēē. Simpliciter enim sunt, „quæ actu sunt. Ea vero, quæ non sunt actu, sunt in potentia vel Dei, „vel creaturæ. „Et post pauca „et horum quæ actu non sunt ē attendenda „quædam diversitas. Quædam enim licet non sint nunc in actu, tamen vel fue„runt vel erunt. &c.„

In hoc loco observanda sunt duo præ ceteris præcipua. 1ª quia nat ēē ens simpliciter quod non ē ens in actu. Id ē 2°, hoc ē extra causas. Altera quia nat futurum ēē ens actu sane 2° nam futurum non ē in actu &c. Idque habet futurum per se idque habet. Ex his infertur assertio, quia enim continetur sub ratione reali actu physice existentis non potest non ēē ens in actu 2°; atqui futurum non ē ens in actu 2°; ergo non continetur sub ratione reali actu physice existentis. Confirmatur. Futurum non habet ēē simpliciter loquendo nisi in potentia: ideo S. Doctor inter ea quæ sunt, et non sunt actu, enumerat futura, ubi dicit: horum quæ actu non sunt, ē attendenda &c.: ergo futurum in se et prout distinctum a causa, non continetur sub ratione reali actu physice existentis: hæc enim ratio postulat ēē reale actuale.

Probatur 2° tradita assertio ab eodem Angelico magistro „quodlibet 11 art. 3 ad 3um ubi dicit: „Deo fuit verum (scilicet futurum ab æterno) quod in causa sua erat ut fieret.„ Et paulo post „non sequitur „quod ea quæ sunt semper fuerint vera ēē futura, nisi quatenus in „causa sempiterna fuit, ut essent futura.„ Quo ex loco sic ita arguo. Futurum non habet veritatem nisi in causa: ergo non habet rationem alicujus realis, et actu existentis nisi in causa: ergo futurum in se, et ut distinctum a causa, non continetur sub ratione reali, sed in causa continetur. Etenim ratio realis actu physice existentis si continuat per se vere est unica veritas ... quod si

futurum verum habet in se, et praecise in causa, in se non constituitur per ratione reali actu physice extenta.

2° suadetur eadem ratione ja insinuata. Quod non est ens reale de praesenti, et in actu, non constituitur per formam realem actu physice existentem; atqui futurum in se, et quatenus a causa distinctum non est ens reale de praesenti, et in actu: ergo futurum in se non constituitur per formam realem actu physice existentem. Major videtur nota, cum ipsa constitutio exercita quidditatis, et formam constituente in recto. Licet vera est communis opinio logicorum, et metaphysicorum docens ens rationis tamquam id, quod metaphysice constituitur per actum rationis; qui tamen in se, et intrinsece est forma realis physice existens in actu; sed tamen obiectum est tantum forma denotata, et non obliquum constituens; Deo quamvis realis constituere et formare potest ens non reale. At vero forma realis constituens quidditative, et in recto non potest non constituere ens reale; sunt opposita, et proscriptum omnino in philosophia.

Minor est facilis. Futurum enim in se, et prout a Deo distinctum non est existens: aliquin praesens foret, et non futurum: ergo futurum in se, et ut distinctum a causa, non habet esse reale actu physice existens. Confirmatur. Praeter Deum nullum ens reale in actu physice tale fuit ab eterno: sed quod solum Deus est eternum: ergo futurum in se ut distinctum a Deo non est reale physice in actu, cum aliquin esset ab eterno. Futura quaecumque aliquando fuerint, aut erunt in tempore dicendum foret ab eterno aliquid a Deo distinctum habuisse esse verum, et physice in actu; quod quidem a vera fide est prorsum alienum.

2 § 2. Evacuatur Thomistis.

Occurrit Thomistis.

Dicunt Thomistae communiter quod quamvis in futuro non sit praesens, et in actu physice existentia esse quod erit est tamen praesens physice in actu ipsum futurum. Esse enim quod erit est esse extra; quod quidem futuro non convenit ab eterno; convenit illi tamen esse futurum. Unde concludunt aliquid esse per physice et in actu constituens futurum in esse, quod habet ante tempora. Verum enim esse futurum est esse futurum, tamen quandoque independens a causa [illegible]

futurus ê quidquid ê futurum. Addunt moveri ultra citiu solis, sphaeras, lunaeque arbores, quae subtilitate paraliae [illegible] ee hae ppes Antichristus erit, Anti-Christus ê futurus. In priori, in quibus non enunciat directe, et quam aliquid existens de praesenti, quod tamen enunciat in 2a.

1a ê vera oino, a bona grammatica latina prius aliquid, et manu dicti [illegible] in hac ppe antichristus erit, et in ista antichristus ê futurus: sic enim oino alij [illegible], quod futurus ê ut [illegible]; nam vel [illegible] linguae latinae pro [illegible] hem. Ci itaque dicimus antichristus erit, [illegible] antichristus futurus ee. Neque enim dicimus ipsum fore, multoque minus ipsum ee: dicimus quod ipsum fore in eius [illegible] eiusdem praesentia politice statui aliquis extra.

2a ê: Quod enunciatio haec anti. ipsus ê futurus procedat de praesenti minime sentitur; prout quod ea parte dicti [illegible] aliquid [illegible] de praesenti [illegible] ee in actu. Prob. quod enunciatio loquatur de praesenti, non prout quod copula enunciationis accipienda sit cum strictissima acceptione; quae autem non ita accipiatur, significat in ppe aliquid existens de praesenti: sed prout ea enunciatio, antichristus ê futurus loquatur de praesenti nequaquam prout quod ea [illegible] aliquid extra existens de praesenti. Ehac ê manifesta, et [illegible] ipsis terminis exponentibus proprietates terminorum ampliatione, alienatione, distractione &c. sic [illegible] aliquid mundus ê [illegible]. [illegible] ê mortuus. Chimera ê cognoscibilis, et [illegible].

Sicut autem in his exemplis copula ê ab ipsis terminis quos verbis [illegible] trahit, aut extenditur, quamvis tenore [illegible] praesens, nihilominus non accipiatur pro praesenti [illegible] in actu tali; ita in casu praesenti ppis antichristus ê futurus, pro [illegible] futurum copula ê distrahitur, et transfertur ad durationem futuram significando quamquam ipsa pro se praesentem durationem sonet. [illegible] enim terminus erit [illegible] non [illegible] durationem non praesentem, sed futuram cogitandam; similiter similis, et equivalens terminis iste futurus ê.

Explicat amplius impugnat dan-
et sonat 2ª assertio. Cum dicimus Adamus ē præteritus n̄ signi-
ficatur directe, et sonare sag rem phice præsentem: & cum dicimus Anti-
christus ē futurus n̄ significamus directe, et sonare rem actu phi-
ce existentem. Atq videtur indubium. Sig enim ē directe, et sonare
Adamus ē præteritus. Quod dicere Adamus præterivit, sive Ada-
damus fuit, et amplius n̄ ē: cum autem dicit fuit, et amplius
n̄ ē, nulla extrá de præsenti sonat. Similiter & cum dicit Anti-
Christus ē futurus significat directe, et non extra Anti-Christum n̄
præsentem & sequentem durationem, et nulla alia extrá directe significat.

Dicitur n̄ uno modo. Primo dominus godoi disparitatem meditat in eo, quod
extrá existens importata in præteritione dista ē entitative a carentia ex-
tis importata per futuritionem. Primo namque singulares indifferens n̄ ē ad ex-
istendum rei præteritæ, quod ex se inclinat cum n̄ extrá eiusdem rei. Res
enim præterita ita carat extrá, ut repugnet talis natura eg iterum
ponere; in futuro autem carentia existentiæ n̄ affert istam repugnantiam ad ex-
istere, qui potius dicit inclinationem ad existendum: & quamvis præterito aliqua re-
ferentia & nova existentia n̄ sit futuritio.

Sed in primis quamvis ista diversi-
tas carentiarum extrá, et quidem diversitas entitativa, fundamento destituta
non foret, adhuc argumentum factum n̄ satisfacit. Hoc enim ratio Shortea
in eo posuit, quod futurum esse, et esse futuri ē de præsenti, et independens
ab operatione intellectus creati: unde colligunt quod futurum in ratione futuri
constituitur per aliquid phice existens. Similiter unde in præterito videtur
subsistitur. Quod enim Adamus ē præteritus verum ē de præsenti,
n̄ per ab opere nostro intellectus: & stat aliquid phice in actu præsens.

Quod
autem discrimen illud inter carentiam existentiæ importatam in præteritione, et eam
quæ in futuritione importatur commentitium sit, evincitur ex eo, quod
ut vulgo dicimus, fuit nihil nunc est, sed fuit nunquam habet quod n̄
... rei olim existentis aeterna ē n̄ potest rei nunquam existentis. Cum enim

carea extr. quocumque non sit ipse pure incapax ... fuit prior, et relatio ... aliquis ... . negatio ex ... cum extrea sive habita, sive habendo non est ... natur. Neque enim est ... quod est aliquid plusquam non esse hoc, aut illud: quod non ... non esse hoc vel illud; atqui ... non ... non est ... mere neg.

Magister ... ratione ... succumbens fatetur ... sive careas extr. ... in praeterito, et futuro non ... et ... ; ... tamen ... praeter ... et ... futurum ... . At tamen exponit, neque exponet, ... cum ad ... non ... cum ... . Quod ... aliqua ratione diximus, nihil est quod ... .

... Magister ... , qui sequitur magister Carrascus ... esse disparitatem et ... praeteriti similis ratione qua ... . Ita ... quando dicitur Adamus est praeteritus ... et ... aliquid ... praesens ... decretum Dei liberum statuens Adamum amplius non esse. En tamen ... . Cur enim praeteritum, et futurum ... et non similiter ... erit praesens? ... Quod ... ad esse praeteritum non ... decretum Dei de ... Adam ... est ... ad esse praeteritum Adamum ... esse praeteritum Adamum non ... Dei. ... praeteritum. ... pater, ... decretum Dei de ... Adam ... quasi, Adamum ... sive Adamum ... non esse hoc ... est ... Adamum esse praeteritum: ut enim docet ... cum dicitur est praeteritum ... est ac si dicat est fuit.

... potest ... doctrina ... de ... ubi ... praeteritum, et futurum ... non sunt, ... de ...

p[rae]terit[is], ac futuri, ac de veritate n[on] entis. Sicut veritas hujus p[ro]p[ositio]nis, Antichristus n[on] existit, n[on] requirit p[ro] ratione p[rae]sentem physice, ita neq[ue] veritas ista, Adamus est p[rae]teritus, Anti-Christus est futurus.

§. 5

Dubia arg[umen]ta.

1° Opponit. Futurum n[on] est ens rationis, q[uia] est ens reale, q[uia] h[abe]t esse reale; adeoq[ue] q[uia] h[abe]t realiter actu physice existentiam ... est. Contra ... futurum est p[ote]ntia ... existere, imo et existere ... aliquando; quod quidem nunquam ens ratio[n]is, q[uia] futurum n[on] est ens r[ati]o[n]is. 2° ens rationis n[on] fuit ab intellectu Divino; q[uia] futurum n[on] fuit ab [ae]terno ens rationis a quo enim ... ab [ae]terno et tamen ab [ae]terno fuit esse futurum: q[uia] esse futurum n[on] est esse rationis.

Res ... futura neq[ue] est ens reale in actu 2°, neq[ue] est ... ens rationis in actu 2°. Licet enim ab [ae]terno, et ante existentiam h[abe]t esse obiective in intellectu ... cognoscente, et ita sit ens rationis in actu 2°; hoc tamen n[on] est de eius esse; cum n[on] sit de eius esse esse cognitum. Est q[uia] futurum ... ens rationis fundamentaliter, ... et in actu 1°, id est ... Divinae ..., per ... quod ... ens rationis cum fundamento in re, id est, quod h[abe]t ... est ...

Futurum in se, et distincta a causa h[abe]t aliquod esse: sic enim est ... : ... n[on] h[abe]t esse reale simpliciter: non enim h[abe]t esse reale nisi in actu 1°, id est in causa, sive in ...: q[uia] ... h[abe]t esse rationis ... est ... intellectu ... Et similiter in ... existentiae. Hic enim quodnam h[abe]t esse? n[on] reale; neq[ue] enim est, p[ro]prie loquendo, n[on] rationis; quamvis enim a ... n[on] ... ideo ... nisi rationis, cuius ratio est ... respondet ut nuper, ... hoc h[abe]t aliquod esse in actu 2°, non; in actu 1°, sive fundamentaliter, ... Et similiter ...

Opponit 2°: in toto ... vera est p[ro]p[ositi]o ... : Antichristus est futurus: q[uia] Antichristus ... futurus ... et existens tempore futuro. Con[tr]a ... in toto ... est ab [ae]terno ...

ergo constituens Deum libere volentem esse sequitur mutatio temporalis; sed debet esse ab aeterno physice existens: ergo similiter. Respondeo, quod ut in toto rigore, cuius capax est copula in adiuncta pro futuris, veri[fice]tur illa propositio nequaquam requiritur, quod copula est significet cum toto illo rigore, cuius capax est adiuncta pro significanti tempus praesens. Ut enim ista propositio ille mundus est solum verificet in eo rigore, non sufficit quod copula est eandem vim, et rigorem significandi habeat, quem in hac, hic mundus est creatus, est existens. Itaque ante admissum, nego non. Ad probationem ante admissum, nego non. Nam Deus volens libere dicat copulam est ab aeterno, uno physice praesentem, quae non exigit, quin imo repellit rationem futuram.

Opponitur 2°: in hac propositione antichristus est futurus significatur praesentia determinans antichristum ad fore in sua temporis differentia; sed praesentia determinans antichristum ad fore in sua temporis differentia est praesentia realis actu physice existens: ergo et ea propositio significat praesentiam realem actu physice existentem. Maior patet. Praesentia futuri praesentia est determinans ad fore. Minor patet: nam praesentia determinans est ipsa praesentia realis determinatio; praesentia autem determinatio antichristi ad fore in sua temporis differentia non potest non esse praesentia positiva actu physice existens. Quid aliud esse potest ratio determinationis nisi decretum Dei?

Confirmatur

Cum dicitur antichristus erit, exprimitur habitudo, et ordo antichristi ad existendum; et hic ordo, et haec habitudo est aliquid praesens: ergo cum dicitur antichristus erit, expresse significat aliquid praesens. Utrumque probant ex angelico doctore quaest. 12 de veritate art. 10 ad 2 ubi
„ dicit: praescientia Dei secundum hoc proprie praescientiae nomen habet, quod e-
„ ventum respicit, qui futurus est; ordo enim ad eventum est in praesenti:
„ unde de eo magis habet scientia, quam praescientia.

Respondeo, quod ratio determinationis antichristi ad fore, et ad existendum suo tempore, active considerari potest, et passive. Active consideratio est praesentia realis physice praesens ab aeterno scilicet videlicet ordinatio divina active sumpta. Passive sumpta non est de praesenti in ea ratione, in qua antichristus est futurus ...

creao mundi actio sumpta ē passiue ab æterno ut fore cu Di-
vina volunte identificata in sentia divi Thę partem quest 25, et
Thomistaru; passive vero sumpta n̄ erat ab æterno, d fuit in tem-
pore. It ad realis resultans ex defectu mundi a creatione nihil ee.
Eodē pacto, reale dominium Dei in creaturas n̄ fuit ab æterno,
nisi active. Quamvis creator, et dominus eē ab æterno, fuerit.
Ita deinde futuri ex ea passive sumpta nihil ē dicitur a parte pro-
ductione futuri; quę sane, iuxta ipsos eriam Thomistas, n̄ fuit ab æterno.

Ad
2am maior dico locu angelici magis q nobis eē; quandoquidē cre-
do [illegible] D. scie. Divinę [illegible] scie [illegible] rex futuri, ut patet eo
parte locu recitati: q futuri n̄ habet ee fiens: aliaqui de ipso n̄,
eā præscia, qua via necessi, quo autē addit, magis adhuc facit
Thomistas, si enī de ordine adventus, ut pote de se futuri n̄ præ-
scia, d scio habet Deus; q ordo adventus, hoc ē ordinao divina
actioe sumpta n̄ attinet ē futuri: aliaqui deberentur futuro
n̄ præscia, d scia habet Deus, quod ē 3a sēq Dē.

Opponit 3o. Quan-
do dicit antichristus erit, exprimit connexio antichristi cū ex-
tra [illegible] hendā: nā enī exprimit antichristu indifferens
ad existo at hoc connexio ē aliquid de futuri: q cū dicit antichri
erit exprimit aliquid de futuri. Etiam videt vera: enī
in futuri semmo ē de suo infallibiliter tali; quo verē ē in-
fallibiliter futuri hoc habet rave connexionis alicuius infallibilis cū extra
hendā: [illegible] [illegible] ut [illegible] enī quæcumque connexio precedit [illegible] con-
nexionis: q connexio cū extra hendā precedit [illegible].

Sed eā arguit pr
solis in preterito, d eriā in presente. Cū enī dicit Sol lucet,
significat connexio Solis cū actu lucendi; n̄ quidē connexio dista ab ipso
actu lucendi, d fa in ipso actione existens. Similiter cū dicat antichristus
erit significat connexio antichristi cū fore indistincta tamen ab ipso fore
sive ab extra fixa. Cur autē connexio precedat quasquā logicè

tis inexiores maxime quando n̄ ê cā tertiā efficeret nexio idē valet quod duorū nexio, et iunctio, qui perfectio in oi identite, et affirmare verū reperit. Unde nō mirū, et errus pdaoz.

Opponit 3º veritas obtra fuit ê aliquid extens phice de praenti: ergo ista veritas fuit ê aliquid phice extens de praenti. Ants prob. veritas obtra fuit ê ēxna, et indefectibilis, et hoc probatur ant pro authorite S. Th. supra adducta ubi dicit: n̄ sequitur quod ea, quae sunt, semper fuerint vera ē ipsa, nisi quatenus in cāa sempiterna fuit ut eent vera. Quod tamen testimoniū potius probat oppositum anti. Probatur etiā authorite Sti Ans. in monologio cap. VI ubi sic hēt. Cogitet qui potest, quando incoeperit, vel quando n̄ fuerit hoc verū, scilicet, quod futurū erit aliquid, &c. et post paucula: impossibile ê cogitare, quod veritas principiū, aut finē habeat. In eundē Arimini sensū afferunt quaedā textua Sti Augi ex lib. de vera religione cap. 2, et ex lib. de libero arbitrio &c.

En aggreditur Contra sua ingeniosissimo buccinatores, exequio certe sua merito. Nunc in primo quod, Sti Thē quod sit veritas proprie n̄ ē nisi in mente. Ita hēt 1ª parte, quest. 16 art. 3º, ubi ad 3ᵘᵐ proprio modo dicendi refert Phy in 6º metaphisic. Idē hēt quest. 16 sequente art. 5º ubi quaestio ê an veritas creata sit aeterna. Et ret negative, loquendo de veritate prout ê in se, sive in oto; quamquam affirmet de veritate finali, quae dicit eē in mente, tamquam in subiecto: sicut sanitas proprie ê in 1º analogato, quod ê al. Et sic, inquit, veritas creaturarū aeterna ê, quatenus ê in intellectu aeterno. Et ibi quaerit sanctus Dor an sit una tantū veritas qua omnia cetera sunt vera? Et ret affirmative. In hoc sensu veritas ois futuri stinet in 1ª veritate; sicut in 1º bono oe boni, et in 1º ente oe ens; sic ergo veritas futuri aeterna erit, et indefectibilis. Sed hoc nihil ad Bachu. Nec ergo ans, et ans pbadus. Anselmus exponit de veritate lōa perfectiva; neque enim loquitur de veritate transitali, et metaphysica;

de qua hic ê sermo. et similiter exponendus ê Thiquus. Affirmari poterit urgens ex doctrina sti Di^{ni} quæst. 1^a de veritate art. 4 superius expensâ. § 1. 2^a assertiô.

§ 2us.

2^a Assertiô

Assero. Finale ... futuri non ê decretum actuale sive liberum decretum Dei. Ita unanimiter ... ... non minus unanimiter ... ... Prob. 1. ex præmissa assertione ... ... non ê ... realiter ... certe non ê liberum Dei decretum. 2° prob. quod non ê ... et directe ... de ... non ê ... futuri; ... sive decretum Dei non ê ..., et directe ... de futuro: ... Dei non ê ... futuri. ... ... sensu ... quo versamus ut ... notatum ê. Prob. ... non ê ..., et directe ... ... non ê ..., et directe ... ... de futuro; at decretum, sive decretum Dei non ê ..., et directe ... ... in qua ... ... Prob. inde ... quod ... de ... nihil aliud ê quam ... ... de ... ... in duratione ... posteriore: idem enim ê dicere A ê futurum, et A erit postea: sive A habebit ... in duratione posteriore; ut ... § 1°. ... ... A habebit ... in duratione posteriori ... ..., et directe ..., ... durationi, quæ neque ê, neque fuit; ut ex ... ... videtur; ... in ... ..., et directe non ... decretum actuale, sive liberum decretum Dei: ergo.

3° prob. assertio. ... suo tempore ê ... decreti Dei liberi ... ... tendens, et ... eiusdem decreti; ... ... in genere ... eiusdem decreti; ... ... decreti non ... ... decreti; ... minus ... decreti ... decretum ... ... in suo tempore ...

titur pr p[illegible] Dei. Thia videt facilis. Na quod cao, et caaty de quent. maxime quoad 1a ee disquir debeant ra in Phia perag. nare hes indubitando, Quod aute decry Dei n sa atingat ame- te, d prerime p reflexiy, et 2a tendey Thorty n adubitant.

Thar

pbt. le fury antnty in sua [illegible] e mutao pava antnti de statu nesao politatis ad aliquy gradu, et statu sceq; d ou mutao antnsti de statu politatis ad aliquy gradu, et statu ejui e ex- tus diny voluntatis in fere ejunty, et e obte decri dini 2a directy huius tiaoe: g. Hec mia quoad 1a parte fere gram debet ee Thor- tis inde probantibus, nihil pre ee fury insipeny a dino decro: ut transitio em, innuint. de statu politatis ad grady qui e noveity re- [illegible] moveri a Deo e 1o movente acroe, et caaty ejer p decr. [illegible] volutatis, de qua inferius nro apemimus sermo. Ubi eiy Thortis quimus, apud quos doctrina hec indubiy n venit.

Al-

tera pars eadem mixis faciliis e, et declarao. Ita ut decry omn caat ee fury [illegible] supcit 1a directa tendea tran ad ee An- tnsi in A[illegible]tnrao. Obus n e re uazze ad reflexog qua Deus in decry aprobat. Preterquamque reflexio ista, et apbao suponit ra- e ntra futurog caaty. [illegible] e quod approbat decto: decry libe- ri, ung caans mutao pava in Antnsio suppon alig, qui trans- laoe eiusd de statu politatis ad stat futurois: e vixente, ho, hal- tans, et tnaoi decri hei transiao ista: qui pava futuro Antnsh p qug Antnstus transit de polite ad futurog amqui directe, et pr p 1a tendy, et traoe decri omi liberi circa Antnsi.

Fatet

Alogrny Boivar, p directy tendeq decri dini liberi circa An- trsiste detrnari, et caaris eiusde extey sui in tempore hendy, negat nihilominus p ea tendeq atingi futurig, et ee fury e- iusdy Antnsi ob[illegible] in o quod aliud e Antnsiny habe pa- tea exteg, aliud aute e Antnstus e habiturus exteg. Vat

caat, et illius tendentia dicitur in genere efficientis; 2° vero per eandem caat in genere causae. Unde est futuri Antichristi non attingit nisi per tendentiam reflexiam decreti, per quam directe attingit iguare, et ori...

Restat tamen ratio facta: hic enim quid in genere efficientis caat directa tendentia est aliquid esse Antichristi; non esse potentiae praecise; non esse praesens: ergo esse futurum: ergo directa tendentia terminata ad exterea protea hendam caat efficientis esse futurum. Sic patet immanitas illius volitionis distinguentis inter habeo, et habiturus est; quo non impune apponunt diferentes Latinae Grammaticae tyrones. Utrumque potest. Si enim prima tendentia caat in genere efficiente externa postea hendam, externa ut postea hendam in genere efficiente caat ab ea tendentia; atque externa ut postea hendam est aliquid futurum ut futurum: ergo futurum ut futurum caat in genere efficientis ab ea tendentia.

§ 5.

Alia ratio eiusdem assertionis.

2° probatur assertio ergo veterum semper efficaci. Aliquid est futurum non constituens, sed per decretum, et decretum Dei: sed decretum, et decretum Dei non est formale constituens futuri. Antecedens probatur. Peccatum Antichristi non constituitur per malitiam, quod enim per formalem malitiam est futurum; atque non constituitur in esse futuri per decretum, et liberum decretum Dei. Ergo. Minor probatur. Deus non decernit ad peccatum, saltem per formalem malitiam, neque illud caat sub ea ratione, ut D. Thomas fatetur: ergo peccatum in esse futuri saltem sub ea ratione non constituitur per decretum divinum.

Discordes sunt Thomistae circa solutionem huius nodi. Aliis, et frequentior solutio, quam exhibent Hispani Bolivar, et Carrarius, dicit peccatum quoad formale non habere esse futurum physice, sed mere morale: cum enim non caetur physice a Deo sub ea ratione, neque habet esse physice. Ipsum tamen Dei decretum decernens, et caans physice materiale peccati decernit, inquiunt, et caat hoc formale. Sicut ergo materiale constituitur physice futurum per decretum, ita formale constituitur logice futurum per [illegible] decretum de materiali, in physico peccati

solutione 1º occurrit notandum, subnexam ab his Thomistis potissimum, uno fixitate unum fundamentum, in quo superstruunt [illegible] utraque [illegible] esse debere reali, et [illegible] in [illegible] existentia. Neque enim [illegible] verum est quod peccatum futurum est futurum, quia quod ipse est futurus. Si ergo [illegible] de peccato futuro dicitur est futurum, non [illegible] realis actu [illegible] existentis, cum [illegible] [illegible] dicitur [illegible] est futurus.

2º occurrit, quod sicut malitia peccati non [illegible] [illegible] ita neque futuro malitiae [illegible] futuritionem [illegible] peccati; [illegible] adeo neque decretum de malitia peccati [illegible] potest futuritionem [illegible] peccati, atqui in Deo circa peccatum aliud non est decretum, nisi [illegible] de malitia eiusdem peccati: ergo in Deo nullum est decretum circa peccatum, quod [illegible] futuritionem [illegible] peccati. [illegible] [illegible]. Decretum enim [illegible] de malitia peccati, ut Thomistae magis [illegible] [illegible] se permissionem [illegible], quatenus nave se [illegible] circa bonitatem, et rectitudinem quam actus habere poterat, et debebat. [illegible] etiam [illegible]. [illegible] quando [illegible] diversa [illegible] diversa [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] de diversa: ergo [illegible] [illegible] [illegible], quod inveniunt in malitia peccati nequit [illegible] [illegible] [illegible], quod est [illegible] eiusdem peccati.

3º occurrit, [illegible] [illegible] [illegible] in Thomistis cum [illegible] Deum determinare ad materiale nam determinare ad [illegible] peccati. Si enim determinat [illegible] [illegible] materiale, [illegible] [illegible] in [illegible] infert [illegible], virtualiter [illegible], et [illegible] mediante determinat ad [illegible] virtualiter inquam: etenim in materiali virtualiter [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]: tunc enim accidit [illegible] [illegible] mediata determinatio ad [illegible] peccati, quando [illegible] [illegible] mediante tollitur indifferentia ut sit, vel non sit [illegible]; [illegible] [illegible] determinatio ad [illegible] peccati [illegible] [illegible] mediante tollitur indifferentia ut sit, vel non sit [illegible]: ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mediate determinare connexo cum [illegible] [illegible] [illegible] tollitur mediate [illegible] indifferentia ut sit vel non sit [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] determinatio ad materiale peccati [illegible] [illegible] aliquid determinat connexum cum [illegible] [illegible]: ergo. Quod vero, aiunt, sequitur ut Deus determinet quod caret, et [illegible]; verum est, sequitur tamen ex doctrina Thomistica [illegible].

q od detrat, et ex hoc, quod influat in frale pecc.

Aliq Thomq alij apud

Concedunt, futuriog pecci 2ij frale alis qui pdum decry intuendu ee; nam vero de ceteris futuribus. Disparitas in eo se dicunt, quod pecci 2ij frale malitia n e efectus Dei; adeoq a Deo n fuerit eius futuritio, sicut nec extea, q a sole creata, ideat, nunquam detraw. Cetera vero para efecta Dei sunt Deo ideat quapropter a Deo detrami unde bene q omq detrang here potunt, ee.

Disparitas n e quanta requirat: enim n plus ab eterno futuritas erat furu qui nus pecci et de utroq habuit Deus ab aeterno infallibile pscientiam; q h ee n potuit ee ab eterno absq aliqua detraoe phice extra ut concedunt Thomte: q neq 2ij. Cum q detrao creature n fuerit phice ab eterno, q ista pecci antrisi n habuit ab eterno ee futurum. Neq satisfacit difficultati dicendo, pecci antrisi ee mere toe futuru; cur enim n similiter antrisice dicat mere toe futurus? Praeterea: n e maior rao ut sequirat detrao phice extra, adeoq dina transitio antrisi de statu possibilis ad statu futuritionis, qua ut requirat similis detrao ad transitionem pecci antrisi de possibile ad futuru. Ideo enim ad h Thomte requirunt ea detrao, q ois motus e a movente, et motus cum 2 escaly prae motur motoe cap h. Haec aute rao, i nil probat q requite detraois dine ad h, i equaliter probat similis detraois necessitatem q 2o; ut p se videt patere.

Dfirmat. Et dissimiliter, equaliter tamen futuritionis dina pordet maale, et frale pecci. Dissimilitudo in eo e iuxta Thomtas, quod pordea ad maale pouve se het. Ad frale vero navr sive pmotive. Equalitas aute in eo e, quod n plus, l minus frale quam maale pordet a Deo pscientia sciente diligente, et ordinante forma, usq suavit in fine suis glorie utrumq: q quaq maale, et frale pecci tenet a Dina providentia motu pavy, et pav directioe in fine dine glorie. Tam h v mutao geni maalis pecci e p f mo actus dine pordea, eta h motus pavus frali pecci.

hoc ê transitus de potentia ad futurizoq. sa V. pveniet a moe actu dine provide.

3° alii Thorte cu Magistro (Barona rentadecreto pmissivo desumi n̄ h, d radali, n̄ quidé radali phice, ſ mere lôe hon... pecci quoad mali, sa vero istem ista futurizoe impotentiae n̄ extendi potea; quo quiq impolitas, n̄ in ... creatura, quo sane fallibilis ê, et detestablis; hac eni ex ... repetat magis ... praecedente soluoe, ... in inferioe loa, et illava; quia decr. permissivo het cu extea potea henda.

Da ...m alia bene aponit ... Carrascus. Si in mali pecci locu het prava ista impolitas n̄ extendi potea, dista ab ipso decreto permissivo, et ab ipso, tamquā a radice ... originali, simulq in decreto pmissivo boni operis ... cedit ex illo nempe originari prava impolitas ... acti bonus ... superna ... sicut mali pecci ... impolitas ... het ca ....

Alias d° ê. impoa n̄ necessitate ê impotentias n̄ extendi, quod necessitas extendi: ... dicit mali pecci ... pro impoteq n̄ extendi potea, ... necessitq extendi potea. ... quaero, ecquid ... ista necessitas extendi ... et illava, ex decr. permissivo ... Certe ab ... ê ... extens ... ab ipso decreto permissivo; ... talis necessitas ... ê ... na, ... aliud n̄ ê quā ... decreti pmissivi: ... ista impolitas n̄ extendi potea in qua collocamus futurizoe ... , ... decreto pmissivo, ... certe aliud n̄ ê, quā ipsa extea mali pecci infallibiliq potea henda.

§ C

Arg. ... pcede ... assertoe.

Opponunt ... exponentes illa verba Isai, ... translat. Septuaginta: fecit Deus ... , lib. de correctione, et gratia cap. 2 ... tractatu ... in ... et ... ubi dicit Deus fecit ... ex praedestinando: praedestinavit, ... praeparavit ... ê ... .

Probatur ex eodem in 3. lib. de Genesi ad litteram cap. 2. ubi ita scribit.
„mihi dicat, fore fuisse ut [illegible] hor. in corpus certe mutet
„in [illegible] fore; sed utrum futurum sit nescio; et ideo nescio quia [illegible]
„heat de hac [illegible] divina voluntas [illegible] latere. illud me tamen non latere
„[illegible] dubio futurum in hoc Dei [illegible] ita fiet. En, ingrediunt, ubi clarissime
tota [illegible] futuri in Divina voluntate reducit.

Negant tamen [illegible]
[illegible], in [illegible] locis persuadere tentant, futura [illegible] p. [illegible]. [illegible]
[illegible] in 1. loco [illegible] [illegible] docet [illegible] voluntate [illegible] causa [illegible].
In 2. docet futurum esse quidquid Deus decrevit fore. [illegible] quis [illegible]
[illegible] ubi hic [illegible] loco clarissime, [illegible] neque obscurissime est [illegible] [illegible]
[illegible]. Nihilominus allegandus est [illegible] [illegible] minus [illegible]
[illegible] et [illegible] utrique [illegible] esse.

Opponitur 2. [illegible]: [illegible]
„supra citata, ubi dicit: ideo hoc [illegible] est, quia in causa, ubi erat ut fi-
„eret: unde [illegible] non erit futurum [illegible] tota [illegible]
[illegible] in causa [illegible]. [illegible] ex qua [illegible] de [illegible]
„[illegible] fiet: cum dicit hoc est futurum designat [illegible], qui est in causa [illegible]
„[illegible] [illegible] parte [illegible] 2. art. 16. ita scribit: [illegible] videre
„[illegible] sit in sua causa [illegible] futurum.

Reo in [illegible] loco tam
[illegible] causa [illegible] cum futuro [illegible], et hoc [illegible] causa. Quod [illegible]
difficultas. Ad [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] de futuro causam,
non [illegible], in se [illegible]. Neque enim dubitat, [illegible] aliquid causa [illegible] futurum, [illegible]
[illegible] in causa.

Opponitur 3. [illegible] [illegible] cum dicit nunc
[illegible] est [illegible]; [illegible] est [illegible] extensus suo tempore:
[illegible] est [illegible] causa. [illegible]. Cum dicit nunc [illegible]
ex primo [illegible] esse ad extendendum postea; [illegible] non fiet
[illegible] sua causa [illegible] esse ad extendere: neque enim [illegible]
[illegible]. [illegible] a qua fiet [illegible] extensus, ab eadem fiet esse futurum;
[illegible] non a se, sed a causa, et a causa non [illegible], [illegible] fiet

suy exteriori q^ a caa ut derivante het ex suy

Resp. ... disquiren-
do ut supra ming. Et ... autem e denao cap. ... sumpta, no. sump-
ta pave, et derivave, odo. Ad ... premissa disquo ... sequens
eadem mo. Ad ... potest. Disqui tamen ming. Et caa ut
derivante het caalr suy extere, odo ming. ... in gene cap. ... et ...
extere no. ... similiter disquo sequent. ... doctrina ... ...
gent nra. ... fra ... intrinsec ... extenti in rave extenti ...
het ex parte ... et e ipsi extra ... cum ... ab ... ...
... semper tamen ... a decreto, ...
caante. Similiter ... discurrendum circa ee ... Decreta Dei ... het ...
caalr, et extremo ad illud.

Sed instant ... urgentes. ... extra ...
... extenite p aliquid ... a ... decreto, futurio tamen ...
... nequit p aliquid ... decreto ... Resp. ... extra ... de-
nominae intrinsica ... futurio tamen ... denominat ... quam-
vis 1.a denominao ... ... 2.a ... quod ... nu-
lla ... denominae ... ... capit
denominaoe, ... at denominat ... ...
... nulla vero ... ... ab hac ...

Resp. quod
ut infra magis exponet ... nominao ... e parte ... et parte ...
... sumpto. Unde ex parte ... futurio rave ...
... et ex parte rave ... ...
... ex ... Hec ... ...
in rave ... e extra, que ... ... het intrinsec ... e ...; ...
tamen het ... e. Unde no ... et disqui ... ... Fu-
turio denominat ... ex parte, odo. ... sive adequate, no.
Ad ... disquo mag. Quod ... extit ... denominae
... odo. ... et ... denominaoe ... no ... dis-
quo simili ... Itera ... disquo sequens ...
adequate rave ... ne cog. ... inadequate rave ... et ex par-

te esse [illegible] inq. subdisquo. Deveniet [illegible] in actu, [illegible]; deveniet [illegible], et optivo, [illegible].

Explicat [illegible] plus [illegible] agens incy, qua nesay incy po-
stulat [illegible] sub, Deo namque incy agens [illegible], quia in [illegible] e quan-
doquidem nihil e incy subito, quod [illegible] e incy. Nihilominus tamen iuxta
[illegible] Thomistarum sensum [illegible] incy nesay, cuiusmi e [illegible] non [illegible], et sub
[illegible] exigit [illegible] sunt; [illegible] quamvis [illegible] non ex-
tat, adhuc bene, [illegible] hoc e [illegible]. [illegible] agen-
te [illegible], [illegible], et [illegible]. Et [illegible] e [illegible] ens [illegible] hoc
[illegible] affirmat ens, [illegible] affirmat [illegible] in [illegible] existenti
non tamen [illegible] [illegible] in actu [illegible]; [illegible] in ca-
sa non [illegible] ex parte [illegible] sumpt [illegible]
[illegible] exercere, et cum [illegible], [illegible] [illegible], et [illegible].

[illegible] punct 4.

[illegible] e medium inter [illegible], et existens: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] eo statu medio; [illegible] [illegible] e [illegible] [illegible] ad producendum; [illegible] hanc, [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in eo statu medio e
[illegible], [illegible] neque [illegible] extra causam, sicut existens; neque pure in-
tra [illegible] causae sicut [illegible]; [illegible] e [illegible] [illegible] causae [illegible]
[illegible]. [illegible] effectus [illegible] in causa, [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], et [illegible] ad producendum e effectus in statu medio inter [illegible],
et [illegible]: e [illegible] plus aliquid, quam [illegible] [illegible] in [illegible],
[illegible]; et minus [illegible] effectus [illegible] a causa, et existens: [illegible] [illegible] quae
causa [illegible] esse [illegible], et [illegible] ad producendum [illegible] a qua effectus [illegible]
esse in eo statu medio.

[illegible] quod causa, et effectus [illegible] [illegible] [illegible], unde
sicut causa [illegible] [illegible] effectus, et causa ut in actu effectus in actu;
ita causa ut [illegible] ad [illegible] [illegible] ex parte effectus [illegible]
[illegible], et [illegible], [illegible] quae [illegible] [illegible] in actu, [illegible] faciendus,
[illegible]. Alioquin causa ut sic [illegible] nihil speciale [illegible] ex par-
te effectus. [illegible] in [illegible] et in [illegible] aliquid [illegible]
causa, et [illegible] causa [illegible] in [illegible] ut faciendo [illegible] debent [illegible]

correns cae sit ... et ab ista ... ho ... subsumptio ... in sensu ... opinionis. Ad ... ita ratio ... effectus sit in eo statu medio ... ratio ... neq ... effectus de presenti extra ... neq ... entra illa ... est ... cuius neq ... sit de futuro extra ... no. Ad ... ad solutionem ... effectus ut ... in ... ut ... de praesentia ... effectus in eo statu medio ... et ... in eo statu medio, no.

§).
3ª Assertio.

Assertio 3ª. ... scientia ... Pro ... assertio militat ... Ribadeneira, Antonius Perez, ... Cardinalis ... et ... masime ... scientia divina ... collocanda ... in medica ... plausu, atq emolumento Theoricae ... Insistunt enim maxime in ... illo fundamento quod denominant ... et ... nunc est ... neq ... praesens ... possunt Thorn... suis ... nominatos, ut quamvis in Theorica ... non sint admissi a ... tamen principiis adhaeserint.

Probatur assertio ... eadem ratione, qua supra Thomistas impetivimus. Non est ... in se, et obiective, quod non est obiectum directe ... Antecedens est ... et ... atqui scientia divina ... est obiectum ... est obiectum directe ... dicit Antecedens est ... quia ... hanc ... Antecedens habet extra ... nullum ... Dei ... ipsa extra ... sicut ... dicit ... extra ... duntaxat extra ... ratione ad tempus praesens ... dicit, extet, ... quia ... cum ... ad tempus sequens ... scientia Dei non est ... Impugnatur ... ad Theoricam ...

Impugnatur ... in eodem ... puncto ... nat ... Antecedens ... et ...

p. [illegible] quamvis fateantur esse idem grammatice, quasi vero philosophia rationes
[illegible] et non potius a grammatica voces, quibus sensa sua exponat,
[illegible] mutuetur. Atque ideo conficitur id, quod est contra Priscianum, Servium, et Vetr[illegible]
[illegible], et omnes ad unum grammaticos optime docentes, quos quisque sequitur,
[illegible], qui non philosophi dummodo latine loquentes, perinde esse, non dicant
[illegible] plures, et futura esse futurus: uno ore contestantes, quod plures est
futurus, id est cum dicit, etiam a philosophis, et philosophice Antichristus est futurus, nihil
plus, nihil minus dicit, quam cum significat Antichristus exiturus.

Quamvis autem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], non est 2o. Cum dicitur Antichristus exiturus
significat non futuro, [illegible], [illegible] exterea, quae exit, sive [illegible] spectave;
qui significat exterea, quae exit, reduplicate ut futura: cum dicitur Antichristus
exit, significat futura. [illegible] [illegible]; significat significat exterea quae exit, ut quae e-
xit, id est, commensuratum tempori [illegible] [illegible] neque praesenti [illegible] [illegible]
[illegible], clarum autem est quod exterea ut quae exit e exterea ut futura: [illegible]
[illegible] exterea ut futura. 2o probatur [illegible]

2o probatur assertio. Solemne in nostra schola [illegible] deprom-
ptum ex [illegible], quod videlicet futura praecurrunt quam exeunt, non autem exeunt quia
praecurrunt, in hac sententia [illegible], et corruit. Verum enim est [illegible]
[illegible] quod [illegible], cum actuum futurorum [illegible]; [illegible] est isto [illegible] [illegible] veru
[illegible] Deo Antichristus est futurus quia Deus praecurrit [illegible] esse [illegible]. Et
multo magis in actu libero creaturarum [illegible] [illegible] veritatem esse futuri,
quia Deus ita [illegible], et non vice versa, ideo a Deo sciri esse, quia futurus est;
quod quidem est [illegible] [illegible] scientiam [illegible]. [illegible] enim decretum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] decretum [illegible] [illegible] inclusus ad [illegible]
[illegible] esse [illegible] quae non esse [illegible] sub ea [illegible]; hoc autem decretum
[illegible] est ad ipsius scientiam Dei: etenim scientia est [illegible] [illegible] decreto [illegible]
[illegible]: non autem e [illegible] quasi [illegible], et [illegible] decretum; hoc enim nostro mo
[illegible] praecedit [illegible] [illegible] scientiam. Atque in hac opinione ante scientiam
nihil intelligitur decernens consensum ad esse [illegible] [illegible] caeterus enim
asserunt ab omnibus schola nostra Deo [illegible] scientiam [illegible] liberi decreti [illegible]
[illegible] a creatura, quatenus in se [illegible] [illegible] exterea scientiam intelligit

[illegible]sensu [illegible] detrare potuisse quod non fuit ex detrare [illegible]; at in isto opinione [illegible] priori ad scia non intelligit sensus [illegible] [illegible]tus quod non fuit. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scia [illegible]; in [illegible] scia divina de sensu [illegible] futuro non est impedibilis, et evitabilis a creata libertate.

Colligit Aranda ingenij eloquentiae [illegible], et [illegible] satis [illegible] notatione premissa, Notat 2° quam [illegible] equivocationem adversariorum (quae maxima est) ita loquitur si [illegible] placet in eo est quod dicimus, ideo Deus scit sensus [illegible], quia sensus erit; et non ideo sensus erit quia Deus praescivit; sumitur [illegible] erit ab [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]; si enim sumeret [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] denominari nulla esset equivocatio [illegible] [illegible]; in illis [illegible] [illegible] quod non [illegible] [illegible], neque [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicendo [illegible] quia [illegible] [illegible] detrare, et [illegible]. In sensu [illegible] verum est, [illegible] est [illegible] a Deo scitum; in sensu vero detrario [illegible] [illegible] [illegible] vera opposita. [illegible] quamvis scia [illegible] non tamen efficit aut detrat [illegible] [illegible] in esse [illegible]. Addit scia maxime de futuro libero [illegible] esse posterior [illegible], et detrahit [illegible] [illegible] [illegible], id est ab [illegible] ipsa, quae erit; [illegible] non detrahit [illegible] esse posteriorem [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] in futuro includit scia.

Non miror [illegible] Aranda [illegible] [illegible] vocatque ma[illegible]; mirandum tamen est a D. Aranda [illegible] [illegible], et quibus [illegible] [illegible], quia [illegible] [illegible] minus [illegible], nequaquam [illegible] an madversu. [illegible] [illegible] [illegible] discursu [illegible] [illegible] [illegible], non debuisse [illegible] [illegible] absolvere, [illegible] ideo esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] casus maxime [illegible] [illegible] universali, [illegible] in [illegible] [illegible]. Quia enim non est malignans [illegible] ut [illegible] loquuntur, [illegible] [illegible] A esse ratio cur [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] A nullo [illegible] [illegible] est ratio [illegible] B. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], non [illegible] [illegible] [illegible] detrahunt, [illegible] tamen [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse ratio cur sit [illegible].

2º dª isti exp[illegible] [illegible] [illegible] ē [illegible] [illegible]tura [illegible] ē [illegible] [illegible]. Suadet. Ratio [illegible] [illegible] [illegible] metra dijea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] poli [illegible] presens et a [illegible] [illegible] [illegible] determin[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. sicut immobilita[illegible] determat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicant, [illegible] [illegible] de [illegible], [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] quod [illegible] in [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] liceat dicere, in [illegible] [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible] [illegible] determ[illegible] in [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible]; sic [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Quod vero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible], quae erit, et [illegible] [illegible]; [illegible] in eod[em] sensu [illegible] in [illegible] [illegible] ad [illegible]; nihilominus tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ad [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] extra in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] determ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible], [illegible] [illegible] intelligit[ur] quod erit [illegible], et [illegible] [illegible] ē [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] ē [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indifferen[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]: nihil [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quatenus ē [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], et [illegible].

Explat. [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] erit [illegible] in se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] determ[illegible] [illegible] [illegible] erit [illegible], qua [illegible] erit: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] determ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Item, determ[illegible] veritas [illegible] [illegible] res erit [illegible] qua [illegible] erit [illegible] determ[illegible] [illegible] ad [illegible]. Atqui [illegible] [illegible] [illegible] aliud [illegible] ē [illegible] determ[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de ipso, quod erit, [illegible] [illegible] [illegible].

§ 8

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ē [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquid ē [illegible],

n... n... in ... ... *urma*. ... pari port ... quod pegat ... ex ... n ... fieri ... haec verba: ... aliquid e ... praeteritum ... sic e in ... te *summ* ... q totum ee praeteritum, et huic ... e praesens in ... in actus. Dico ... aliud ee n ... nisi quod praeteritum, et ... n habet ee aliquid transdatum physice in actu, n ... video, e ... mente quod ultro, ac ... asserimus.

... 2º Stranda ... deno... de praesenti verificata negans ... aliquid praesens; denominatio huic e denominatio verificata de praesenti: etenim ea denominatio verificat actu ... de ... Impedit actu ... Licet actu ... ipsa ... denominata, et a ... atque a praeterito: e ... denominat ... aliquid praesens; ... n ... Dei ... scientia. ... quod ee praesens ... a nihilo: ... e aliquid plus ... nihil ... e aliquid transdatum ... enim e quod a nihilo ...

Resolutio ... allegata ... quaest. ... de ... art. ... praesens ... huic et praeteritum ... entis; et sub ... Sed haec denominatio n entis, et nihili ... n ... e praesens atque verificata de praesenti: ... enim e n ens, et n e: ... ea denominatio ... praesente ... quod ... ee ... physica et ee a parte rei, n ... at neque ... nos movere: ... enim quod huic ... praesente ... naque ... quae ... denominat, quae e ... nao ... ex parte ... huic ... Sed ... tantillum ... Non sufficit. ... denominatione *praeteritum* et *huic* ... praesens physice ... ideo requiritur scientia Dei: ... denominatione *n entis*, et *nihili* ... e praesens ... simile ... scientia Dei ut ea denominatio ... et praesenter. In eo enim ... quod ... e denominatio ... *De praesenti*.

Adhuc ... eadem ... denominatio de praesenti verificata de ... de ... cait: ... *cait* e denominatio ... praesenti; ...

mea dicant, ut hic d extra, ostea hendi similiter fieri patet
a q in denominationibus extrin. am laudari vituperari et alia.

Sunt
q in denominationes de praesenti quidq in quibus partea sortiantur i e
physica phice exercita, o alio, quanq non e ut ad partes has
interioris ascendant. Ut aut hanc subeant partea, id e, ut sicant
extra aut n requiritur phica coexistea obiectu; et agentis; nec n requi-
rit phica in tua obi in re, cum illa non implere sive a
intrinseco petat in ipso. Ita q denominatio fieri, et alias exteriores
fient trahunt de praesenti, quamvis n sit denominatio phice exer-
cita, et phice praesens; hoc enim n requirant ut tribuant de praesenti
inesse, et ut dotimo futuro parteq hec praesenti ipsa e utrb
inen certissime annisat.

Unde dispute mane. Des denominatio verifica
de praesenti partea phice exercita ubi &c. Dis maj. Denom
natio de praesenti physica ostensa, qua ta e de danda de pr
senti internatur denominatio extrinseca requir praesentia phica, ne maj.
et mi; no in v. Dis vero in 2o sensu. Hoc. Ad pare; minus
disquir ans. de praesens phice exercite sive p recto phico disquirit a
nihilo, d. ut praesens partea obva, et quanta requirit ad ea tanquam
nreis rea disquirit a nihilo subdistinguo: disquirit, unum copia an
l cu implicatione aut cu destinctione, do. Disquirit, tunc disquirit de tra
a statu, nw.

Obijcies 3. Ante scia Dei nil hoc ee fuzu. Hoc. Ante
sca Dei nullu e ee veru nisi contingente in opera, quo quidq n e
verum futurus qua n fuzu. Hamat. O. g. prone ad sci intellectum
futuro veru f prior ad scia e veru, quod pecco erit. Quomodo
aut erit veritate indisp. ob illi generis an ostat id ee ne
gatur; quandoquidem f priori ad scia Dei nulla e agens. An neq e
ocu hec; q partitas obiecta dicta e ore, quae ij, et ipsa reliquae
futuris saeculis tunc f priori ad scia Dei nulla q entitas nisi Dei;
t nigua e dicta a Deo e ad praesentiam tantu in ee primo; f priori ad

seq. Dei nulla e [illegible]

Ad [illegible] nando, [illegible] [illegible] [illegible]
Ante seq. nullu e ee vera, sump. [illegible] ea statu loco nisi [illegible] [illegible] [illegible] e sumptio e cy distractione sive ampliatione, nisi [illegible] [illegible] post seq. e ab [illegible] aliquod [illegible] [illegible], quod n sit [illegible], immutabile, et necessarium in existendo, sicut e in perfectio et [illegible] actus [illegible] liber [illegible], ut [illegible] [illegible] e in [illegible] de diva voluntate [illegible] esse [illegible], et [illegible] [illegible] nimia [illegible] in [illegible] Dei [illegible] [illegible] potest. Item [illegible] numio [illegible], et [illegible] creatio [illegible] [illegible].

Ad [illegible] [illegible] 29 [illegible] dilemmatis, quod [illegible] erit [illegible] ee [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] e sump. cy statu [illegible] sumat amplicative, et distractive et [illegible]. Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nulla e [illegible] nisi Dei sumptio e cy statu [illegible] sumptio e distractive [illegible] [illegible].

§ 2

Questio resolvitur

Postrema [illegible] et [illegible] sit. [illegible] [illegible] [illegible] e [illegible], ut [illegible] [illegible] n [illegible], [illegible] posteriori. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posteriori. [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] recepto [illegible] [illegible] [illegible] ante, et posterius, et quod nunc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] creatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posteriori [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] praesenti, et posteriori.

[illegible]

[illegible] praesenti, [illegible] praesenti, [illegible] posteriori [illegible] [illegible].

[illegible] fuerit ut quis exter. [illegible]. Declaratur mīa: sicut exter[illegible]
existentia illa, et nunc, [illegible] immensitas præsenti duratiōi [illegible]
[illegible] præsentis; et n̄ potest n̄ intelligi sed ut existens, et præsens,
[illegible] intelligat exist. ita n̄ potest n̄ intelligi [illegible] [illegible]
[illegible] intelligat exter. [illegible] ut immensurata, et [illegible] in duratione [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] duratiōe crastina, quod [illegible], [illegible] ee [illegible].

[illegible]. Quod [illegible] exter. cu posterioritate ad durat. præsentis,
[illegible] [illegible]: quo enī [illegible] existens posterius, sive cu posteri-
oritate ad duratiōe præsentē, [illegible] existens n̄ [illegible] præsenti, [illegible]
[illegible]; [illegible] e [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible], sive [illegible]
[illegible] extea [illegible] [illegible] duratiōi [illegible] præsenti, [illegible] posteriori [illegible]
[illegible] præsenti [illegible] posteriorem [illegible] præsenti duratiōis: ergo exter. ita
sumpta [illegible] [illegible] [illegible] declarat. Sicut durat. posterior du-
ratiōe præsente e duratio [illegible], ita extea posterior præsenti duratiōe ē
[illegible] futura; ē extea [illegible] ut posterior præsente duratiōe [illegible]
[illegible] futura.

Dicunt in præsenti sermone ēē de [illegible] n̄ qualicumque,
[illegible] de infallibilitate [illegible]; [illegible] habe [illegible], [illegible] quod [illegible] ēē [illegible] infal-
libilis, et certitudinis extē. immensurata [illegible] duratiōe posteriori; [illegible]
[illegible] infallibilitas [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible],
ē [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Disquirenda [illegible] ē in [illegible] [illegible]
[illegible] una infallibilitas ex parte [illegible], et altera ex parte [illegible].
Sicut enī ex [illegible], quod [illegible] [illegible] [illegible], infallibilitas [illegible], et
[illegible] [illegible] [illegible]. Sicut [illegible] [illegible] infallibilitas [illegible] ē, et [illegible]
[illegible] [illegible] exter. [illegible] [illegible], ita 2ª immensa ē, et [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Ergo [illegible] [illegible] [illegible] infallibilis [illegible] [illegible]
[illegible] extea poste[illegible] [illegible].

[illegible] cu [illegible] (Bolivar. Si [illegible] instanti A [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cu extea [illegible] in instanti B, [illegible] extea in instanti
A, [illegible] [illegible] cu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] ee in
[illegible] A [illegible] [illegible] instanti B, et quod [illegible] extea in instanti B [illegible]-

cibilia sunt, nao futuritionis cuiusque rei: non enim, rerum contingentia sint, numquam; neque ex impossibili per in se pullis requisitum impossibile; non autem, numquam cum habet in tentionis eo quod res haec non extat: quia ut ut res in instanti A [illegible] pro instanti non [illegible] quod in instanti A res non sit, sit tamen in B; o maxime [illegible] in instanti A connexio infallibilis dicerent eius esse in instanti B.

Sed dicemus requiri utique in instanti A et ab aeterno esse [illegible] cum extra rei in instanti B, ut in A res illa sit futura; non requiri hanc, et [illegible] connexionem causalem, et ex parte [illegible] [illegible] et fundamentum; praesens [illegible] et [illegible] infallibilis; ideo requirit ad hanc extra rei [illegible] extra rei huius instanti aliquid futura nisi: Quaeque sit mentis [illegible] [illegible] per non ex [illegible] assumimus, dicendumque esset quod [illegible] in decretum de volunte [illegible] ista connexio praesens, et praeciso Dei non [illegible] in Deo, esse [illegible] cum [illegible] [illegible] quae quidem [illegible] ex [illegible] in [illegible] [illegible].

Ad quod connexio ista [illegible], et decreti Dei, [illegible] illa sit non sequens ad hanc [illegible] et [illegible], unde constat quod res intelligi [illegible], et [illegible] quamvis ea [illegible] non intelligat [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] plus [illegible] connexio [illegible] infallibilis [illegible], quae ad infallibilis [illegible]; [illegible] non requirit [illegible] et [illegible]; [illegible] illi. § 10. [illegible].

§ 10.

[illegible]

[illegible] In hoc instanti [illegible] tota futuritio [illegible] in hoc instanti [illegible] totam, et adaequatam [illegible] futuritionis [illegible] in hoc instanti non [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] futuritionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est praesens; quod [illegible] est praesens [illegible] est in hoc instanti. [illegible] ergo est [illegible]. [illegible] [illegible] totam, et adaequate [illegible] totam, et adaequatam [illegible].

Item [illegible] [illegible] [illegible] difficultas ista. [illegible] est [illegible], [illegible] est [illegible]. In hoc [illegible] non datur [illegible] tota [illegible] [illegible]. [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potentiam [illegible].

[illegible] nec magna opus e, quod phie [illegible] in instanti genus. Existens enim e, n solu a Deo, prout enim a nobis [illegible] hic, et nunc [illegible] neq hic, neq nunc [illegible] phice. Dispiciens similiter [illegible] Ad probaz antem [illegible] tais [illegible] n phice. [illegible] in e in actu phie [illegible].

[illegible] instanti. [illegible] n e presens [illegible]. [illegible] extra antem in hoc instanti e futura [illegible] obtive; d. futura n e presens, nec viceversa: [illegible] extra antem [illegible] presens erg obtive. Maior pbt: Quia extra antem [illegible] e [illegible] in hoc instanti, dicitur in hoc instanti presens obtive; d in hoc instanti n [illegible] vere [illegible] nisi ut futura: neq enim cum veritate dicere de [illegible] quod e, d quod erit; g in hoc instanti e obtive futura. [illegible]

quod in hoc instanti n solu dicitur cum veritate de extra antem, quod erit, verum etiam quod e [illegible] aut [illegible] e ee presens obtive: g extra antem, ut [illegible] phice e presens obtive. Sicut [illegible] phice e presens obtive, quando [illegible] et [illegible] ut [illegible]. [illegible] assumpta [illegible] Ad [illegible] [illegible] nisi ut [illegible], ado. [illegible] ut futura [illegible].

Opponet 2°. Neq causa extra, neq extra [illegible] n [illegible] futura neq [illegible] extra, neq [illegible] causa [illegible]. [illegible] quoad 1 partem patet [illegible] n existunt, que neque existent: [illegible] causa extra [illegible] n futura. 2a pars etiam pbt [illegible] extra [illegible] presens [illegible] n e futura [illegible] dicitur, quod extra ut [illegible] n [illegible] presenti, d [illegible] futuro; instant [illegible] quid addit supra extra [illegible]? Sane aliquid ultra extra; [illegible] [illegible] addito: g ultra [illegible] extra, et extra [illegible] aliquid [illegible] requirit [illegible].

[illegible] quod sicut [illegible] hois in [illegible] [illegible] esse discursivam, quam tenuimus [illegible] angelis [illegible], n e discursiva seu [illegible]. [illegible] hac simul [illegible] alitate.

ᴄorrescit: ita n. presenti de futuro qr. [illegible] illud. Et distincto a pto dflech. et ratoe exteq. punc, qui quq defert a presente, et exteq. portea, q quq desert a mete fui. Non q e absurdu, quod [illegible] tra- beaty prsnt n. deferat, q or n. ipso. Disquo maig. ans. Neque extra exteq. neq. cam divisive [illegible] dᴅo. Sumpto nunc unius, et copave m. Ad [illegible] inequa, in qua e acuben dfterex [illegible], quo ty henda [illegible] ipsa exteq. determ. cuius ad dyeq. rurasu [illegible] ᴅmensuraoe cunde eq. Itaq. qu nec [illegible] e, [illegible] tamen aliqua extea eny ex se n. vetat [illegible] duraq. pretexim ponus, qug fut[illegible]

Oppo-

nit 3o. futuy e in via ad exteq; ᴅ via n. includit eam: q futu n. includit exteq. postea [illegible]. Confirmat ee futuy e ee mediu, int [illegible] et ex- tens; ᴅ mediy n. includit [illegible] a: q futu n. includit exteq. Disquo maig. Futuy e in via ad exteq, qtus ista subest huic formaoi extit, ᴅᴅo. Qua illa subest afirmaoi huic, exit, no. Et ᴄceso mai- no cou. Ad ᴄformaoe ide dico. Extens. [illegible] posse ut subest huic a- firmaoi e, et sic n. includit in futuro. Quatenus vero subest afirmaoi exit nihil e distin a futuro.

Opponit 2o ex Ribadeneira. Nihil e de pre- senti impediens verity huius [illegible], Antixt extet: q de prsenti, et de facto dat veritati huius ppis n. soly [illegible], ᴅ eny obtiva; nq de [illegible] e [illegible] ante. q veritas isto futura, Antixt extet, neq. par- tialy autr. exteq, que erit. Item extea, que erit, n. e de facto, et de presenti. Vo [illegible] pbt. Deficiente uno ᴄtradictoo dat aliud: q si nunc e facto, et de presenti deficit uny ᴄtradictory, de facto de presenti dat aliud, ᴅ istud ᴄtradictory [illegible] n. extet, deficit nunc de facto, et de presenti: ergo istud, Antixt extet, dat nunc de facto et de presenti.

Atqui pbat, quod veritas ista antixt extet, e aliquid de facto presens phice. Directe [illegible], ᴄceso [illegible], [illegible] cog. Ad pbaoe [illegible] ᴄsequens: q si nunc, et de facto deficit uny ᴄtradictory, quod quidq. [illegible] navy, et loquat de presenti, dat de facto, et de presenti [illegible].

ē, si nunc de facto deficit una contradictoriarum, nempe quando loquens de futuro, nunc de facto dat aliud, non contra hoc principium, in illo enim requiritur, ut aliud ē, deficiente uno contradictorio ad ee aliud ea potentia, et ratione, qua requiritur ut deficiat aliud. Itaque si contradictoria loquitur de presenti, ut Antichristus existit, ut deficiat requiritur de presenti non existentia Antichristi. Si autem loquatur de futuro, excluditur supponens, una vice pro contradictoria quod similiter de futuro loquatur, et sic. Unde isted antecedens potest ergo concludit pro antichristus existet: quod nihil significat prioris, ♂ existent. quae existit.

2º ex Rd. Tyrso, lib. V disp. 16. quaest. 5. futurum conditionata potentiarum Tyrsorum non potest existere in existentia potentiarum Tyrsorum sub conditione miraculorum, scilicet quod ipsorum factorum. Resp. Ita existentia quae fecit, non potest coexistere cum carentia potentiae eiusdem; at futuratio coexistit cum tali carentia: de facto enim modo non sunt Tyrii; et de facto futura fuit illorum conversio sub conditione: ergo.

Resp. quod existentia conversionis Tyriorum, quae fuit, ut nunc fuit, non ē, adeoque coexistit cum carentia conversionis earundem. Et rogo Rd. nostrum, ecquid sit illud fore obiectum fuit. Dicunt, quod idem Rd. disp. proxime sequente docet precedere, et denotare per modum obiecti. Unde scilicet de futuro conditionato? ita certe istius fore a futurum ee nihil distat. Illud autem fore semper ē a scientia: ergo et futurum ee a scientia distinguitur.

Ultimo nemini a refutandis opinionibus Lincei, et Hoquemandi? scribentium, fore per ee quoddam diminutum, et medium inter rale, et nullum; ens nimirum semi ens, semireale, ea seminalia; rationis monstra, et portenta; de his enim magis solet a pueris cum disputant de utroque probationis rerum. Requit. 2ª. Utrum ad oe futurum requiratur decretum Divinum.

QUÆST. IIª.

Utrum ad omne futurum requiratur decretum Divinum?

Quaestio ista pro utraque communi sententia nempe physico, et in morali; sed in hoc sequentibus a nobis 2º versari solet. Sensus ē moralibus cum dicunt

hoer futu seu decretu veritg independens a decreto Dei, quod sit, si suf- cerit decretum, quod fuit, satis perpetuum, eius [illegible], et secula- ri. Quasi diceretur, Deus, quia aeternus et immutabilis [illegible] potest in[illegible]- re, velle d quidquid aliquando vult ab aeterno vult, si tamen decretum Dei aeternum non [illegible], foret tamen [illegible] durare, et casu fuit [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] quaestionis [illegible] apud me [illegible] est: an res ipsa ad se [illegible], sive absolute, sive [illegible] sit, [illegible] dena, [illegible] decretum aeternum, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] inde cum [illegible] aeternitas, [illegible] neces- sitas [illegible] decreti, sive ex [illegible] et immutabilitate, sive ex universalitate [illegible], sive ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], sive ex ipsa [illegible] [illegible] rei [illegible]. § 1.ª 2.ª [illegible] assertio.

§us 1us.

Prima Assertio.

Assero 1°. Ad [illegible] [illegible] absolutum [illegible] [illegible] aeternum Dei decretum liberum. Theologi [illegible] est, qui dis- sentiat: [illegible] ex Scriptura constat, nil esse [illegible] nisi Deo [illegible], et [illegible] ordinante [illegible] ea. Hoc est quod dicit [illegible] illo loco [illegible]: quo- modo aliquid permaneret, potest nisi tu voluisses? ubi quamvis directe sermo sit de [illegible], [illegible] tamen uno urgentior est ratio de [illegible]. Ex ipso enim, et per ipsum, et in ipso sunt omnia, ait Apostolus; omnia, in quam, [illegible] sunt [illegible] [illegible], quae [illegible] [illegible] [illegible]. Sunt autem [illegible] ipsa [illegible] ex sciente, et volente: [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] agentis. [illegible] nisi in Deo [illegible] decretum liberum aeternum [illegible] aeternum [illegible]: quidquid [illegible] [illegible] Deus est aeternum [illegible] [illegible] absolute [illegible]. [illegible] [illegible] illud Evangelii. [illegible] [illegible] [illegible] cadit in terram [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible], et [illegible] [illegible] discursu. De [illegible] est [illegible] Deo volun- te, [illegible] [illegible] [illegible] libere. Certum [illegible] est, quod si Deus [illegible] [illegible] [illegible], aliquid [illegible] [illegible], istud numquam foret. De [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] certum est a Deo [illegible] [illegible]. [illegible] enim [illegible] [illegible] ista

n dici quod Deo sciente, et permittente: ergo ad esse sim simpliciter et absolute non requiritur liberum Dei decretum, sed permissivum.

Probo secundum

non requiritur ad futuritionem absolutam esse in libertatis connexionem cum causis futuri. Probatur ergo eo quod providentia perfecta Dei certa quodcumque permittens attingit a fine usque ad finem fortiter, et disponit omnia suaviter: et necessario certa et infallibilis est, quae efficax infallibiliter, et efficacissime determinat in a Deo intenta: ergo futurum nullum est nisi per providentiam actum Dei, in qua quidem liberum decretum continetur, et futurum subest decreto libero efficaci, et infallibiliter connexo cum causa certa. Aliter non haberet providentia infallibilem directionem, et transitum in finem deliberatum.

An autem sit necessarium sequendo

per se requiratur decretum Dei ad quodlibet futurum absolutum? Respondet aliquis. Sicut enim qui dicant actus liberae creaturae pure conditionate futuros tales esse dependenter ad decretum Dei actum existente. Sed hoc ideo quia ex vi oppositionis contradictoriae alterum contradictionis extremum debet esse determinate, et alterum futurum, quamquam Deus nihil statuat in ordine circa casum per indifferens talis occasionis, sed Deus in divinitate non ea... Inde gradus huius fore videtur ad futurum absolutum quamvis quae Deus non statuerit circa ... ex vi tamen contradictionis determinate verum erit alterum, nempe veniret Petrus, aut non veniret.

Dicit Cl. Tyrnus quod non per impossibile ...es incipere posset ...

quod per impossibile Deus incipere posset velle opus non foret ... Dei decreto ad futurum absolutum ... decretum incipiens esse in eodem instanti in quo futurum accipit esse praesens. Verum ... numias subtiliter, et ... (ideo), et maxime in re adeo theologica ... in latissima ampli... humanae imperfectionis in concipiendo ... ut nunc a causa, et nunc causante, et existente ordinante, procedendo a ... duratione reliqua ... causa; re tamen vera ... necessaria, et ... ad effectum ... et causa entitative infinita, et in existendo necessaria; ita ad effectus temporales, sive praesentes, sive per tempus, realiter et necessario requirunt causam primam. 1ᵃ et 2ᵃ assertio.

§ 2

2ª Assertio

Assero 2º: ad omne futurum enim futuritionem requiri, physice loquendo, liberum Dei decretum. Hanc assertionem pugnat expresse noster Vazquez, maxime 1ª parte disp. 65, ubi generaliter docet ad omne futurum requiri decretum, quod sit illius causa, et cap. 3 numero 13 idem specialiter docet de futuris liberis quae, inquit, disp. sequente amplius declarabimus. Pro eadem a Thomistis, et Granado, ut refert, Rº P. Tirsus. Pro eadem respondent fere quotquot in scientia divina etiam liberata inveniunt duplicem complexionem liberam, videlicet ideale et realem, nimirum Antonius Perez de Avidea disp. 1ª cap. 2º Sparza Valavicensis (?). Secum habent assertionem nostram a communi Thomistarum Cabrera, Sumel, Ruiz, aliique veteres, et ex modernis domini Palcy, requirentes ad scientiam de futuris liberis decretum relative absolutum, et obtinente liberatum ordinem naturae et causalitatis praecedens, et praedeterminans physice ipsa futura, quod ex dicendis liquebit aperte.

Assertio probatur 1º. De futuro liberato includit aliquam veritatem absolutam praesentem; ergo ad omnem veritatem absolutam praesentem requiritur liberum Dei decretum: ergo ad omne futurum liberum requiritur liberum Dei decretum. Thesis suppono superius probatam in assertione praecedente. Thesis probo. De futuro liberato includit non solum existentiam pro nunc, et pro tota ea duratione, quae antecedit illud instans in quo dicitur futurum esse liberatum; atqui ista non est aliqua veritas absoluta praesens: absolute enim praesens est, quod nunc non existat consensus liberatus futurus in fine mundi: ergo. Thesis explicatur; scilicet non multum consensus liberatus futurus in fine mundi, juxta nostra in quaestione praecedente, et omnium fere nostrorum assertionem, includit tale futurum non solum absolutum existentiam absolute pro tota aeternitate, quae antecessit tempus, et pro toto tempore, quod antecedit finem mundi.

Probatur 2º assertio. De futuro liberato includit aliquod futurum absolutum, ergo ad omne futurum absolutum requiritur, talis physice loquendo, liberum Dei decretum: ergo ad omne futurum liberatum requiritur liberum Dei

decre[ti]. Itaq[ue] ut fient, v.g. exempli gratia istud potest pure decla-
rari: si antrus vocet in tali instanti converteret, et similiter discurrere
licebit de caetera [illegible]. Itaq[ue] istud continet in se potius quiddam absolutum
scilicet Veritas illius conditionalis constat et infert ista: non coexistent vocatio antri in
tali instanti, et non conversionis antri; atque hoc 2° veritas est aliquid [illegible]
absolutum: quia illa est manifesta. Ea enim ipso non coexistent [illegible] conse-
quentia de catheorica, et absoluta. Nam facile intelligitur et suadetur. Etenim
[illegible] ipso, coexistent vocatio antri in tali instanti, et non conversionis illius. [illegible]
repugnat veritati huius si antrus vocet in tali instanti converteret: [illegible]
[illegible] falsa sit quam dicens coexistent vocatio [illegible]: hic autem falsa est [illegible] vera [illegible]
non coexistent vocatio antri in tali instanti, et non conversionis, et veritas huius antrus converteret si vocetur in
tali [illegible] veritate huius non coexistent [illegible].

Ista via [illegible] magis vestra declarabitur [illegible] infallibilis [illegible] vocet
antrus in tali instanti convertetur [illegible] conditionalis [illegible] infallibiliter [illegible] conditionalis [illegible]
si extat unio existentiae extrema, cum eo tamen discrimine quod in ista conditionalis [illegible], et [illegible]
conditionalis in altera vero accidentalis, itaque [illegible] conditionalis cum absoluto in ista,
si extat unio existentiae extrema, sequitur infallibiliter quod non coexistent
unio, et non extrema. [illegible] non sit minus infallibilis [illegible] et
conditionalis huius, si antrus vocet in tali instanti converteret [illegible] hac ve-
ritate sequitur infallibiliter, quod non coexistent vocatio antri in tali instanti,
et non conversionis.

Desideratur huius nodi solutio, cum est apud nostros Herre-
ra quaest. 13. de scientia Dei. 6° nero 75 [illegible] inveniatur tentata. Dicit
veritatem [illegible] illius absolutam non coexistent [illegible], independenter [illegible] decreto di-
vino antecedente, requiri tamen [illegible] consequente veritatem ista divina Dei
libera determinatione circa eamdem veritatem absolutam. Nullus [illegible] repugnat [illegible]
de quod veritatem absolutae determinationem habeat ante liberum decretum Dei. Nam
illa est, inquit, veritas non coexistent vocatio A, et non conversionis.
[illegible], quod [illegible] exstat vocatio A, [illegible] exstante ac conversionem
exstat, [illegible] quod neutrum exstat; hoc autem ita vage determinari absque libero
Dei decreto [illegible] non est, dummodo Deo restet determinare ex variis
istis unum [illegible] alia, quam veritas illa determinate sive determinato modo determinata
sit.

Limitat̃ ꝗ Hæreᵹ lib. nra, et ver- citq Theorq aserrnoq. Jo enj e asignabile aliquid fut̃ꝗ absolutꝗ con- ob liberj decrej Dei; imo futura innumerabilia: sit enj ı ꝗ ꝗ, or ereatq tuorꝗ, et ꝗ ꝗ, quas pariunt ꝗ veꝗ ꝗ in ꝗ ꝗ Dei de futꝗ ꝗ. Hoc autj n̄ licet. Nq ne fohꝗ ꝗ moveri aliq̃ Dei volt. libꝗ fut ꝗ ꝗ docemur ꝗ ꝗ de absolute fut̃, qualiacumq ea sint, sive vaꝗ, sive ꝗ, cre- dendj ē, tamquā fidei dogma, ꝗ ꝗ liberꝗ ꝗ ꝗ ꝗ illud ee, nabsolute ꝗ. Hoc nisi ꝗ, ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ, quo nos in Deū R. Omnipotentem credere ꝗ. ꝗ ꝗ in enchiridio cap 96: dixerat autē immediate: n̄ ꝗ fit aliquid nisi omnipotens velit, l sinendo ut fiat, l ipse faciendo. Deinde autē ꝗ ē rao ꝗ eo quod fit, at ꝗ eo quod n̄ fit ꝗ: ꝗ enj ab omni potentis volte defertur vera in utroq extremo ꝗ, sive in ꝗ ee, atq in ꝗ n̄ ee.

Præterea notat dignj ē ꝗ ꝗ a nobis ꝗ n̄ satis ꝗ ꝗ Hæreᵹ ꝗ. Neq enj ꝗ in ꝗ ꝗ ꝗ decrej ꝗ, ad futꝗ ꝗ; quin ꝗ ista ꝗ, ut ꝗ pa- tebit, ꝗ intendimus, futꝗ ꝗ ee n̄ pose ꝗ liberꝗ Dei de- cꝗ, quidquid sit de ꝗ, l posteriorite ꝗ decꝗ, de quo post modj.

3º ꝗ Hæreᵹ cur ꝗ ē libero Dei decꝗ ad ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ, ꝗ ꝗ, quæ ꝗ ꝗ, n̄ coexꝗ vocabo A, et n̄ ꝗ ꝗ. Et cur n̄ similiꝗ requirat liberꝗ Dei decꝗ ꝗ, quod n̄ coexꝗ, ꝗ, ꝗ quæ coexꝗ vocabo illa, et nā ꝗ? Si ꝗ, ista n̄ coexꝗ ꝗ ꝗ n̄ pose a Deo de- ꝗ, eo quod ē veritas ꝗ a ꝗ ꝗ ꝗ a creata; 2ª ē, quia veritas ista n̄ coexꝗ vocabo A, et nā ꝗ, nu- ꝗ ꝗ ꝗ, ꝗ ꝗ, n̄ sed vocabo A, dabit ꝗ. ꝗ enj veꝗ sit, quod n̄ coexꝗ vocabo A, et nā ꝗ, satis ē quod vocabo A nunquā ꝗ sit; ꝗ eo vero quod vocabo A nunquā ꝗ n̄ ꝗ ꝗ ꝗ, et quod n̄ vocabo A ꝗ, ꝗ

oversio; et quod non vocas A subsit, oversio non extat. Si ergo cog-

esse quid ex duobus extremis coeptis vocas A in quo esse, et
non esse unice a libero Dei decreto pendet; infero: quod non ideo impe-
ter actu liberi creaturae, sicut accidit in tota idealia, vel prius in-
dicat concursum oversio. Cur opus non erat decreto Dei libero ad re-
xigendum ea vage, qua derrate, quod non continent absoluto concursu,
et nec oversioris facere. Tunc, enim utrumque extremum coeptis pendet a
decreto libero Dei. Quod non annuat, et idem verit ista coepta
esse et non licere. Quod enim veritas sit nava, vel pona, complexa, vel incomplexa
pendens, aut non pendens a libera causa decreto, dummodo sit contingens
et absoluta non dispensat nostri decreti divini liberi creatio illa. Ver-
tas et absoluta sunt contingens esse; quodquid autem contingens esse non esse nescio sim-
plicem in Dei, esse libere in Dei; sicut infra amplius ponderabitur.

4.

Ad veritatem istam coeptam vocas A, et oversio facere, non sequitur decretum Dei
pertinens ad ipsa, quod similiter decreti simul saltem et comitantis eius
illa, illa nimirum causa sit quod, et in actu 2o: quod ad veritatem istam non
coeptam vocas A, et nec oversioris non sequitur decretum post veniens,
quod opus esse decreto saltem comitante. Cur similiter. Idem ad id opus esse
decreto Dei non previeniente, quod saltem simul se habeat, et causante ut
quo, quod omnis esse contingens alius non esse nisi libera Dei volun, vel quod nihil habere
contingens, quod non sit Deo actus purus; quodque in actu 2o non indicat con-
tingens, quod non sit Deo actus purus; quodque in actu 2o non indicat con-
ordine Dei; neque enim alia ratio aequa excogitabitur; ipse autem ratio aequalis pro-
 et nostri liberi actus dispositis et decreti causantis ut quia veritas proven-
iat: aequaliter enim pendent ab actu Dei fundamentali, sive privativa, sive
nava, sive in extendo, sive in non extendo, sive unites sint, sive sint
primaria: ergo.

§ 3

2a probatio, et maior explicatio nostrae assertionis

2o probatur assertio ex doctrina nostri Vazquez in disp. 6a
citata, in 99a et primum ex ipsa, et ex decreto in nostra assertione de

volr. Dei, decr. Dei libery nequaquam includit in suo conc. Deo quod ullo mo ogens aut destrbi sit, vel (?) in rve vitis sive in entario sive in rabe [illegible], aut trans. Ognens itaque intendi e actus liberi Dei in se, et indrve ee liberum in extendo, liberum formaliter re est in operando odr. in specie, quod e oe ogens. Unde, ut acty dine volr qua libero amat solis (?) salutem, sicut eorum in ipsa plenitudine diuinitatis quatenus se iungit cu extra ipsis solis, ee decr. libero de extra illius; quatenus vero se iungit cy n extra eiusdem e decry libery de n extra eiusdem. Supponit namque ee ogn. libery Dei utrumque et quod extat, et quod n extat pote quodcumque ogens.

Sto primo: prob. vero assertio. Coniungi dine volr cu mutatione ogente pura creare solis, e ipsum velle libery Dei se trans. ad talis mutationes, l seu aliud velle libery Dei trans. ad eo mutationes; atqui quoties adest veritas adeo re pura, dina volr iungitur cy mutatione priva quente creare solis: g quoties adest veritas odioate pura adest velle libery Dei trans. ad ipsas. Ihia e pura. Ogens namque advenit pote ee pury eng pure odioate. Neque en: sple mutat ex se cy pimatioe, potius quam n pimatioe. Maior prob. Iungi ding volr cy mutatioe prava quente creare e aliquid actus libery Deo; d quidquid e actus libery Deo aut e ipsy velle libery Dei l seu quid velle libery Dei: g cu. De mior nemini potest ee dubiy. Maior prob. Iungi. ding volr cy mutatioe priva creare e aliquid pote Deo n nece simplici; quidquid aut pote e, ex Dei n e necesy simplici e actus libery Deo: neque en sufficit, ut dicat libery in actu P: nec eny pote in statu necessario sive politano libery e Deo in actu P, quatenus ipsy in actu P potens e ee ogens, et ogens n ee quando atque in actu P gradu fuit ad ee ogens pura; tum in actu 2o libery e Deo: g.

Affirmat P. Iungi ding volr cy pote mutatio ad ee odioate pury n e in potestate Deo, neque iungitur ipso nesciente l renuente; g e liberu Deo, et ogit ipso sciente, et volente l saltem permittente: g iungi ding volr cy pote mutatio ad ee pury odioate n ogit alius libera Dei volre.

Ipsamet vero. Pura libera omni-
impossib. ê Deo, ut satis prob. ê in nra dissertaone de dina volite; q̃ man-
fe quodlibet ggens, l ggens ê, l ggens n ê; et neutrum ggr abiqꝫ libe-
ra Dei volite: neqꝫ enim ggens nesse ê n ee, d ggens. Atqui futuru odicatu
sub odioe ggente ê ggens futuru: et quod sub odioe ggente n ê futuru ggens n ê futuru: ê ta futuru sub odioe ggente, quam n futuru sub eam-
li odioe tale n ê abiqꝫ libera Dei volite.

Dices. Sic ḡ n solu liberum Dei
decretum requiret ad futuru odicatu, d tale, quod caaum sit ipsius; Quod,
ut precedat ordine nae, et caalitꝫ ipsum. = Resp. ex abunde datis
in dissertaoe nra de Providea supernali morali, requiri decretu liberu
caans: ut quo et p m acius 2i caandi; quod quidem debet precedere
ordine nae, et caalitꝫ, d ponus simul, et coniunctum se here cum tro caato.
Est enim actio et agere; actio aute, et agere ê p ipse actus 2us, aut
certe nihil distat ab actu 2o: caat qñ tamen precedit ordine nae,
et ex parte actus 1i. Quis enim neget, agere et esse, sive actum ee ee
simul nae?

Dices aliq. Istud decreti nihil differt a decreto Scotico comitante,
et simul cum creata determinante opus liberum creatum ta absolute, quam odiona-
te futuru = No plane illaqꝫ: Discrimen Scotici decreti a Bastano, quod
ponimus, in eo ê manifestum, quod Scoticum decretum determinat; nrum aute n de-
terat liberum actionem creatam. Id enim sit efficacio, quatenus mere ad ê concur-
tu cum determinaoe pura creatae; ita tamen conjuncta, et contemporanea creatae
liberali, ut hic relinquat in solidum determinare opus liberum; quod eadem
inscriptione pure ... ceterimpra explanabit. Proculdubio hera opportebit
ex pfui habitus simul cum volite caantis actu liberum; qui tamen habitus
nullomo determat.

Dices 3o. Saltem incidimus in foveam decretum
subhvo absolutum, et determine odionati, quod videt ee Vi, et ca-
pitalis inimicus dogmi scholae Thomisticae. Resp. malitiam, et cacho hemica
decreti Thomistici in eo ee, quod efficacem determinet, et quidem ante caalitꝫ,
opus liberum creatum; si hoc demat, nihil ê, quod damnet. Decreta enim

subtrahe absoluta, et subtrahe conditionata prout admittunt a nobis 2dum scientia...

vis l in esse alterata dispositione de volite Dei. Tale esse decretum praeparans, sive aptans ... ad concurrendum cum causis 2dis liberis, valde possibile est in nostra opinione. Decretum generale de salute omnium non ... esse deprimus ... Nil est absurdi si dicat Deus decernere ... conventionem sub tali, aut tali conditione, dum modo ... decreti huius talis non sit, quod anteveniat, aut interveniat detrahens pri in sua conversione.

Cum autem tale decretum permittat ... cum ... integram et plenam detrahendi suae conversionis, detractum est circa non existentiam absolutam ... pri conversionis: detractum insuper est circa non coexistentiam conditionis, et nostrae conversionis: detractum ... praeterea circa existentiam conditionis si ... non manet pure conditionatum, de ... absolutum; si vero manet pure conditionatum, quia conditio numquam purificabit decretum, detractum est circa non existentiam ...; circa vero detrahens pri ad suae conversionem non intelligitur detractum, nisi ... detraxit. Non ... concipiendum est ... decretum ut detrahens pri conversionem, sed ut praeparans dispositionem ad concurrendum ad illa ... pri numquam; unde neque intelligitur ... circa conversionem pri, donec intelligitur ... cum conversione ipsa, ... solum pri detractione effecta. Ex quibus ... formari potest decretum de conversione pri conditionata pura sub auxilio: fiat quod conversio ... sub auxilio A in tota ... ante tempus et in tanto, et tanto tempore non existat; et quod si casu vocavis A ... exigat ... conversionem, vel ... si vero ipse magis exiget ... conversionem ita fiat, et sequatur conversio; sed numquam ... auxilium A, neque coexistant ... auxilium A et nostrae conversionis. § 2. Contraria ...

§ 2um

Contraria argumenta.

Opp. V. Quamvis Deus nihil statuat circa conversionem pri sub conditione non purificanda, consensus pri ... detractae vel detractae non erit; quandocumque autem eveniat ... pure conditionatum: ... decreto Dei ... existentia dat ... conditionatum.

Thar. phil: q̃ ex duobus contradictoriis unum ē determinate verum, et alterum determinate falsum: quamquam autem Deus nihil statuat circa eventum futurum, tamen ea duo futura possunt esse contradictoria, et rogari poterit, eveniet an non? Ad ipsa quidem rogatione Deus rēre potest determinando eventum. Sed non omnia vera: quia propositiones conditionata non indigent decreto Dei actu existente.

Itaque

eque probat enim ad futurum absolutum non solum ad illud, quod a libera voluntate creatura, sed etiam ad illud, quod a sola Dei voluntate pendet, quale ē, pluet, tonabit, antichristus existet liberum non requirat decretum Dei. Sed ē alia observatio notabilior. In praesenti sermo ē de futuris contingentibus. Propositiones autem navales de futuro, tam absolutae, quam conditionatae bifariam accipi possunt. 1° ita ut significent non futurorum praescindendo a contingentia, vel necessitate non futuri; 2° ita ut intelligantur determinate contingentia non futurorum. In quo latum ē discrimen: etenim, haec propositio, antichristus contingenter non eveniet, non contradicit huic antichristus eveniet; immo negat huic antichristus contingenter eveniet; ut ex summulis notum res ē. Similiter, haec, antichristus contingenter non eveniet, si vocet in instanti A, non ē contradictoria hujus, antichristus eveniet si vocet in instanti A. Quia tota vis oppositionis contradictoriarum, in quo ē fundanda determinata veritas alterius, futura contingentia, eversionis sit antichristi, aut ejus contingentiae non eversionis. In hypothesi enim quod Deus numquam ēē, versaret antichristi, numquam eveniendum; ita tamen futuro non eventu, sive non futuro eversionis, non foret contingens, sed necessaria ex hypothesi. Unde minor argumenti distingui potest. Quamvis Deus nil statueat circa eventum futuri, eventus erit determinata, vel determinate non erit contingens, aut necessarium non ēē, concedo. Determinate ē contingens non ēē, nego. Ad probationem admisso futuri, nego suppositum, videlicet, quod adsit vera contradictio inter venient; et contingenter non veniet. Sicut contradictio non ē prius celeriter currit: prius celeriter non currit.

Sicut q̃ vis oppositionis contradictoriae non sufficit, ut sit determinate verum istud contradictorium, mundus existit, et falsum oppositum, non adveniet decretum Dei, dans mundo existere; similiter de futuris, sive absolutis, sive conditionatis ē philosophandum; dicendumque, ex contradictoriis de futuro alterum non solum vere, et indefinite, sed determinate verum ēē, alterumque falsum; nihilominus tamen nullum futurum contingens tale ēē absque Dei libera voluntate. Sicut enim si nullus foret

in Deo decreti circa mundi existentiam; verum quidem est mundum existere; stat; posito vero, mundum contingenter non existit; nullum enim contingens est potius, quam non est, nisi sit positum libere a Deo; atque ideo dicimus in divinitate de divina voluntate vage necessarium esse, exercere libere divinam voluntatem circa quodcumque contingens, decernendo esse, aut non esse; quia sicut impossibile est, rem contingentem neque esse, neque non esse, ita impossibile est Deum nec velle esse, nec velle non esse talem rem; sicque dicendum est quod sublato divino decreto libero circa [illegible] [illegible] [illegible], haec non [illegible] [illegible], quia contingentes [illegible] [illegible]. Nihil enim contingens esse, aut non esse poterit, nisi sub Dei [illegible] ea actu.

2.º opponitur: ut sensus detrahet ad fore contingentis, et similiter ad contingens non fore, sub nostra [illegible] contingentis divinitate detrahens; ut autem ista non detrahet, non sequitur quod existat aliquando, et [illegible] est quod existeret. R. ut sensus deprehet ad fore contingens, [illegible] [illegible] non [illegible] decretum liberum, quod sit, [illegible] est decretum, quod foret [illegible] in puro absoluto. Dico [illegible] dico, prius detrahentium veritatis liberi [illegible] divinam [illegible] esse quidem idea creata, [illegible], independenter a [illegible] libere volutum, etiam actu nullo, et ad [illegible] exercitium. [illegible] veritas est expressio detrahentis esse; quod quidem [illegible], nequit [illegible] ex [illegible], ad quod attinet detrahio, quin Deo placeat, [illegible] libere [illegible] quam tamen displiceat. Per quod [illegible] [illegible] multa dicta sunt.

Opp. 3.º Ita [illegible] [illegible] libera divinitate dicenda esset libera Deo; ideoque non esset media inter liberam, et necessariam; quod tamen est, et [illegible], et nomen scientiae mediae [illegible]. Nos Granadius tomo 1 tract. 5 disp. 5 sect. 3. docet scientiam mediam, quamvis non sit [illegible] [illegible] libera, sicut est scientia visionis, fore tamen non [illegible] [illegible] dici liberam, quia et ideo, sub qua pura visionis libera operatio, [illegible] Deo libera, [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible], Dei liberum est, quamvis alias, et [illegible]. Breviter dico scientia [illegible] libera divinitate manere in se, et in nomine media inter scientiam simplicis [illegible], et eam quae libera est Dei [illegible] detrahens [illegible] [illegible], cuiusmodi est scientia visionis futurorum a Deo detrahentium.

Opponit 2°. Si Deus decret qua certe: si coexistat vocao A, et non conversio: decrevit aliquid, quod videt vocao A, conversio sequet; hoc autem 2ª veritas e libera dependet sua ratione p. n. medio: ergo scia media a Deo decret. Transferit. qa 2ª veritas infert ex 1ª: si enim extat vocao A, et n conversio, cum coexisterent vocao A, et nao conversionis: ut ergo verum sit, quod n coexistent ista duo, verum prius debet ee, quod si extat vocao dari conversio.

Resp. maj. et prob. Ut enim verum sit, quod n coexistent illa duo satis e, si verum sit, vocaos A numquam extitura. Ut aut verum sit vocaos A numquam extitura nunquam requirit, quod si extat vocao A sit conversio. Quamvis enim conversio numquam extitura sit, sive extat sive n extat vocao A, potest ee verum vocaos A numquam extitura.

Opponit 3°. Scia eventus futuri veri sub cdione a Deo praevisi dirigit Deum ad praeparanda cdiones: ergo talis scia antecedit decretum praeparandi cdiones. Quomodo praemissis dirigeret, si in suo actu v n conveniret? opus enim volitum debet ee praecognitum; et circumstantiae n praecognito talis eta e, ac si n eet: ergo scia futuri cdionati n se habet concomitanter cum decreto praeparandi cdiones.

Notat Vazquez mutuam prioritatem admittit inter veritatem futuri et huius scia. Et sane ois scia practica prior videtur dicenda, et posterior obto suo sub diversa rone. Quatenus scia posterior e obto: quandoquidem scibile e prius scia, ut Phus dicit; et videtur manifestum, quia rone nra, et loe prius e posse agi quam agi in actu; sicut prius e extare posse, quam actu extare. Quatenus vero practica causa e sui obti; atque ita prior ipso, ut operabili. Dicenda utique e prioritas raois, et modo nro comprehendi in scia futuri dic eiusdem futuri, n tamen sub eadem huius consideratione. Ceterum melius exponendo distinguere oportet in decreto dato ad futurum cdionatum duas veritates modalitas; hoc indifferentis respicientis cdionatum, permittentis cuiusque eius determinatione; altera absolute, si cdionatum sit moraliter gravis, et coefficientis

unio cum creata determinatione. Ad hanc spectet ratione nostra scientia simplici-
quoad est approbans prudentiam, quod in examinatione est alia virtualitas
in Deo, decreto, quatenus stat ad determinationem terminat absolute, dicendo
eius esse potest in esse; et ad hanc quoque scientia hic praeintelligitur. Futurum
tamen quatenus est dabile per decretum decreti cum sit scientia non necessaria sequen-
di; in se tamen attinet, et obtinet prius etiam logice, quam scientia. De hoc
plura in eo, cum de directione scientiae mediae nunc esset prius.

6º. Ad effectum qui nullum... per totam aeternitatem nulla
requirit activa determinatione physicae in actu exercito; per futurum pure determinatum
est effectus, qui per totam aeternitatem nullam habet determinationem physicam in actu exercito.
Ergo ad illud, nulla opus est activa determinatione, quae talis physice in actu
exercito sit: ergo opus non decreto divino libero ad futurum determinatum. Et
ex hoc ergo inveniri potest disparitas per futuro absoluto.

Sed dici-
mus quod cum in futuro, ergo sit pure determinatum duplex sitque ve-
niat futurum absolutum virtute sese memoratum, si ad futurum absolutum unio-
opus est determinatione in actu exercito, et decreto Dei libero ergo ad
futurum determinatum opus est simili determinatione, eodemque decreto in actu exer-
cito. Quia ergo per determinatione determinatum habere obtinet, et non physice determinari
sufficiet determinatio creata activa exercita non physice obtinere. Parergon.

Parergon.

Ideo nam, et quidem a Doctore
Oxoniensi, qui vero credere dubitari posse a Theologo, etiam Tyroni,
id est, debet esse liberum Deo esse agens absolutum determinatum. Sint enim per
creaturam non coacti sane scientia in hunc modum: si veritas ista
determinatur, nempe: si prius ponitur auxilio A, si veniet: non eget decreto
libero Dei actu existente ab aeterno, haec veritas, quae sub auxilio A
non ...tet, non eget decreto libero Dei aeterno. Ergo apparet. Etenim ex ipsa
veritate infallibiliter sequitur ... prius est ... auxilio A non ...

ta, ut n̄ erit consensus sub auxilio A multo minus erit consensus sub auxilio A: ergo n̄ semel verum ē, quod n̄ erit consensus: si Deus vocet auxilio A, impossibile est, quod simulat n̄ erit consensus sub auxilio A: n̄ ē libertas [illegible] libero Dei decreto, et [illegible] similiter [illegible]. Ret [illegible] n̄ ē absurdum, quod sumus pure naturaliter [illegible] ad [illegible] decreto Dei libero [illegible] potentiæ. [illegible] absurdum [illegible] naturaliter absolute agens liberum sit creatum, Deo vero n̄ sit liberum, [illegible] necessarium [illegible] sit agens. [illegible] sic creare [illegible] circa [illegible] sempre ē liberum Deo.

[illegible] Absurda [illegible]. En ista hæc ex [illegible] immediate [illegible]: existet consensus sub auxilio A = n̄ existet consensus sub auxilio A. [illegible] ē liberum Deo [illegible]. 2a vero ē [illegible] necessarium. [illegible] sub necessitate [illegible] ad unum ex [illegible] contradictoria [illegible] potest [illegible] libertas ad aliud ex [illegible]; ergo libertas n̄ ē facultas [illegible].

Quod autem [illegible] absolutum [illegible] agens sit Deo, Deo tamen [illegible] liberum, [illegible] necessarium, quamvis [illegible] creare liberum [illegible]. ergo [illegible] aliquid liberum creare n̄ liberum Deo. En libertatem creare [illegible] liberum Dei. En creare [illegible] in eo, in quo Deo dominium [illegible]. Vide [illegible] Dei [illegible] a se ipso, neque ab aliquo [illegible] a creare [illegible] qui facto Deus sit [illegible] necessitatis ad coexistere cum eo, quod potest n̄ ēē? [illegible] ē Dei n̄ coexistere cum eo quod potest [illegible] coexistere cum ipso Deo, [illegible] quod potest n̄ ēē potest n̄ coexistere cum Deo: [illegible] ē. Deo n̄ coexistere cum eo quod potest n̄ ēē. Deo autem n̄ ē necessarium coexistere, quando Deo [illegible] ē n̄ coexistere; [illegible] regula [illegible] n̄ necessarium: [illegible] n̄. [illegible]. Creatura potest impedire veritatem utriusque illius [illegible]: [illegible] potest impedire utriusque veritatem. [illegible] impeditiva creare n̄ ē a se, [illegible] a Deo [illegible], et data; nemo vero dat quod n̄ habet: ergo in Deo ē similis, imo superior [illegible] impeditiva veritatis utriusque illius [illegible], n̄ quidem copulative, [illegible] divisive. Demum [illegible] agens absolutum [illegible] ē, potius quam [illegible] ē, ut non habeat dependentiam a Deo; [illegible] autem

dependet a Deo nesciato ante ad dare tale esse: sic enim non foret agens, quod nesciat ante recipere tale esse: implicat enim manifestam contradictionem, quod dare sit nescium ante, et recipere non sit eodem modo nescium: ergo omne agens absolute hoc sive ex potentia, quae non est Deo dare libere. Quaerit. 3a. An ad futurum liberum creaturae opus sit decreto Dei determinante

QUAEST. 3a

An ad futurum liberum creaturae opus sit decreto Dei determinante?

Quaestio ista movet cardinem omnium fere controversiarum. Cum ergo sit aperte manifesta, et collatis ipsis Theoricis suis, et nostris scholis acumine versant. Attingimus illam non semel, neque cursim, quod fuit ita in dissertationibus de gratia, et in iis, quas de divina providentia dedimus. Unde contrahemus, et tractabimus praecipua quaedam aliptaque loca superaddentes.

Recentiores Thomistae atque Scholastici quod omnia futura libera requirunt decretum Dei determinans; cum eo discrimine, quod a Thomistis dicitur tale esse ut praecedat ordine naturae et causalitatis, atque in hoc sensu praevie determinet ipsam liberam; a Scholasticis fere omnibus sequens Angelum de Thoma Pelero, Viningii, Felicis et aliis Thomistis omne decretum concomitans determinans negatur fuisse. Unanimis scholae nostrae sensus est ad futura libera creata voluntatis tam absoluta, quam conditionata non modo non requiri, quod neque concurrere possit aliquod determinans nisi creatae voluntatis. § I. Assertio eiusque probatio.

§. Ius

Assertio, eiusque probatio.

Assertio nostra eaque veterum tenera scholae nostrae est. Ad futura libera voluntatis creatae sive absoluta sive conditionata nequaquam opus est decreto Dei ipsa determinante. Plurima sunt capita, ex quibus assertio ista invicte probatur a nostris. 1mo. nervose Sancti, at elegans proposita a nostro Aranda in schola scientiae mediae maxime lib. 3. et 4., Card. Lugo tomo V fere per totum, et ab aliis. Cum nostri expertibus

trã, relinquimus vetustiora illa, et in dies solidiora.

Imo utraq. probat

assertio. Si Deus suo decreto determinat futura libera creaturae, non relin-
quit volunt. creatam in manu consilij sui: non apponit creaturae ignem, et
aquam, ut ad quod voluerit, porrigat manum; sequela est legitima: ergo
dicendum est, Deum suo decreto non determinare futura libera creaturae [illegible]
explicat et suadet. [illegible] volunt. ad unum extremum contradictionis,
removendo ab alio, et effecto non relinquit volunt. in manu consilij
sui, ut ex [illegible] [illegible] eligat quod maluerit; non apponit ignem, et a-
quam. Patet exemplo sensibili. Supponamus ante aliquem exponi libros
duos, aut duo poma ut alterum legat. Superveniens aliquis, qui ex
libris sive pomis unum amovet, vel praecipitat in profundum [illegible]
[illegible]. Dicetur ne iste relinquere alterum in manu consilij ut alterum librum
vel pomum [illegible] legat? Dicetur ne apponere unum, et alterum? atqui
similiter [illegible] Deus [illegible] creatam volunt. si suo decreto [illegible]
ex[illegible] unum extremum, circa quod versatur libertas, et alterum eodem decreto
in [illegible] [illegible], imo mere [illegible] praeciparet decernendo [illegible]
eius [illegible] esse: ergo.

Probatur ex doctrina Angelici D. quaest. 6a de pot.
art. 1o ad 12 ubi dixit: Deus non debet relinquere hoc in manu consilij
sui, quia voluit [illegible], quia volunt. dedit dominium sui actus ut
non sit [illegible] ad alteram partem contradictionis. Ubi non excludit etiam D.
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] contradictionem [illegible] [illegible] obligationem [illegible], [illegible]
a Deo venientis. Itaq. loquitur de obligatione, seu adstrictione de linea physica.
Hanc autem obligationem inducunt decreta determinantia. Quo enim voluntas redditur de-
terminata in genere physico ad unam partem contradictionis, eodem redditur ligata in
eodem genere: [illegible] enim determinatio [illegible], atq. adeo ligat eam termino, ad quod
determinat: ergo ut verum sit, sicuti re vera est, Deum relinquere hoc in manu
consilij sui, oportet, quod Deus [illegible] [illegible] sua libera determinatione ab
ipso determinandum.

Et urget [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de determinatione 1a, et 2a.

ita spectat ad volte creat. dominio actus sui electio sue liberæ operationis, ut hoc q sola creata volte dominet. Deus n̄ dominat operationi liberæ voltis creatæ. SSs Pp. aliorum Patrum maxime sti Clem. Papæ epistola 13ª ubi dicit, nihil eẽ quod audientes hos ad credendum dominet, nisi arbitrium eorum. Stus Gregor Nissenus oratione catechetica, ubi dicit: Domini aliquid Deus in nostra potestate, cuius unusquisque nostrum solus ẽ dominus. Ubi n̄ de alio dominio sermo esse potest, nisi de dominatu. Stus Ans. de concordia cap. V. ubi dicit: sola voltas dominat sibi, quid teneat. &c.

Sed p oẽ sit Stus eius ei, et interpretes Angelicus Dr. loquatur, certo scio, et luculenta verba p vestre antis (?) afferre in carzegeis sui scripti. Sic a sti. Josepho monachus Pulliensis in opere inscripto defensio sti Th. p novos prædeterminantes. Et Incarcus Dr. Dracenius in Polyanthea suo tractatu in eumde scopu. Selecto ex plurimis locis nonnulla. In primis quest. 3ª citata, 1ª ipsa art. eod. ad 13. sic habet. Voluntas habet dominium sui actus p pra exclusione causæ 1ᵉ, q quia causa 1ª n̄ ita agit in volte, ut ea n̄ eum dominet. Non minus rotundeus

" loquit ẽ in 2° dist. 25ª quest. 1ª art. 1º ad 3ᵐ ibi: Deus operat
" in oib, ita tamen quod in unoquoq Dr sua actio. Unde in re-
" bus naturalibus sic vocat causas veras operari sicut in vita vere,
" et sicut determinans nusq ad tales actos. In libero autem arbitrio hoc
" modo agit, ut virtute agendi ministrat, et ipso operante liberum ar-
" bitrium agravat; q tamen determinatio actuum, et finis in potestate liberi
" arbitrii relinquit

3us locus ẽ eod libro dist. 39 quest. 1ª art. 1ᵘ. Ipsa pra voltas quantum in se ẽ indifferens ẽ ad illa; q quod determinate exeat in hunc actum n̄ ẽ ab alio determinante, q ab ipsa volte. Eadem quest. art. sequente corpore sic hẽt: neq ab aliquo determinatur, nisi ex se ipsa, in quantum volti convenit. Alter locus ẽ in quest. 3ª de malo art. 3º in sᵘ ibi: Voltas cum sit ad utrumlibet p aliquid determinat ad unum sibi p alius rationis; neq oportet hoc ẽe p aliquod agens exterius. Præterea

alia n̄ minus urgea eiusdē sn̄ D^{is} fertur ordenda cū libeat apud citatos doctores, apud nr̄ū Michaelē de Arendano de predeteriāe disp. 20, et 21.

Dicitur itaq Parisiis, et maxime sū D. expressa auctoritate veritas illius axiom. quæ erā rone sū statuit: Ipsum ē volūtis creatæ se libere determinare ad suā liberā operationē; ē quod ab alio determinat ad operationē se n̄ determinat libere: ḡ determinatio libera volūtis creatæ ad suā liberā operationē, excludit alterius [illegible] ad eāmdē operationē. Pb. mā: quod n̄ ē indiferens ad operandū, se n̄ determinat libere; ē quod ab alio determinat ad operandū iā ē determinatū, et n̄ ē indiferens ad operationē: ḡ quod ab alio determinat se n̄ determinat libere.

Sed [illegible] eius rē [illegible] mīn: quod ab alio determinat ad actū impeditur ab opposito impedimento insuperabili; quod aūt ita impeditur ab opposito actu n̄ se determinat libere ad actū: ḡ quod ab alio determinat ad actū n̄ se determinat libere ad actū. Mīa ē facilis. Determinatio enī ad unū sicut excludit, ita impedit oppositū. Quod si determinatio aliunde venit, et n̄ ē ex me, neq sub mea potestate, impedimentū a me n̄ ponit, neq a me [illegible] potest. [illegible] declarat. Itē ex tū potentia libera ē potentia expedita ad utrumlibet; atq adeo n̄ impedita ad alterū, impedimento nimirū quod ipsa p̄ libito amollere nequeat. Ideo stus Thom. p.^{a} parte 83 exponens cōr, et vetustā defion. liberi arbitrii: ē facultas volūtis, et rōis, [illegible] utrumlibet. Facultas, inquit, nominat, quamdā potentiā expeditā, et sic ponitur in defione liberi arbitrii. Si ḡ volūtas [illegible] expertis a actū, sit aliunde, et insuperabilr impedita [illegible] ad oppositū actū, tunc n̄ determinat expedita, et libere. Quando aūt ab alio determinat insuperabilr, et infrustrabilr, tū aliunde insuperabilr impeditur ad oppositū [illegible]: ḡ quando sic determinat ad actū ab alio, tunc se n̄ determinat libere. § 2. [illegible] relao asertionis.

Ad pecc. fury neunquam opus est potent Decre Dei determinantis; quod ad fury non sequatur decr. Dei determinans. Ans. Disquirit a Thomist. et Schotist. idem esse pecc. quoad maale ipsius sequi decr. Dei determinans apud Thomistas, ex obvio; conveniunt apud Schotistas. Fatemur utrum non sequi illud decr. ad maliti. et formale pecci; sed ex hac parte admissa, procedere potest argum. Nam enim formale pecci est fury non minus, quam maale; si ergo formale opus non est decreto ipsius determinante, neque maale opus erit, sicut in ipsius fumsum præcipua

At vero

præcipue impugnatur haec .... Tollere impotere determinationis divinae ad pecc. quoad maale, et cetera ipsius, quam hic execuri sumus in locis supra allegatis, ex quibus constat esse V. Deus simpliciter loquendo non determinare velle ad pecc. ut constat ex sequentibus et apertis Scripturae locis. Psalmo 5. non Deus volens iniquitatem tu es. Ecclesiastici 18. nemini quod dicitur haec est mens impia 16a. et cap. 33. nolo mortem peccatoris. Si autem determinat maale formaliter pecci: hoc est formaliter fundamentum ex quo necessario resultat illa sive privatio sive relatio oppositionis, in qua consistit malitia pecci, sequitur, quod absolute, et moraliter loquendo determinet ad pecc. Ut enim docet Div. Thom. in 3° ... cap. 5°: quivis vult causam ex qua scit sequi talem effectum, consequens est, ut velit effectum; et 1° ... Gentiles cap. 84: sapientis voluntas est ex hoc, quod est de causa est etiam de effectu, qui de necessitate sequitur. Pulchrum enim inquit, foret, velle solem extere super terram, et non esse diei claritatem. Ex qua doctrina quae ... pro clarior est ... determinare voluntaria ante necessario inferentis, ut ... necessario illorum esse ... virtutum, atque moraliter voltarum determinare ... illam. Quod inde fit manifestum, quia omnis ... virtutis saltem, consequens ex illo recte illatum; quomodo ... recte educere ex ante, quod in eo non continetur. Velle autem quod virtutis est A est virtus moralis, et equivalens velle A ... ergo ex maali pecci sequatur intellect. formale, determinatio voluntaria moraliter est virtutis, et moraliter formale.

Formale.

ex doctrina, quam improbamus sequitur Deum tentare ... quod ... in

epistola Jacobi cap. I: Deus autem neminem tentat. Unusquisque tamen
tentatur a concupiscentia sua: catenus namque concupiscentia tentat, quatenus
movet, et inclinat ad malum, non quidem per se, nemo enim intendens
malum operatur, sed in malum: concupiscentia enim trahere [illegible] insensibiliter de
bono [illegible], quod est [illegible], quod quia sub talibus circumstantiis vetitum est, et
in [illegible], ideo tentare dicitur. Igitur si Deus moveat, et trahat ad
malum peccati tentator dicendus erit.

Quod autem nimis acute ret
ponitur, Deum movere physice, et non moraliter ad malum; atque ideo non tentare; incogitata est. Ita ut divertere poterat, concupiscentiam pure physice
movere ad malum peccati, maxime quando in suis motibus antevertit
usum, et deliberationem rationis; et tamen unusquisque tentatur a concupiscentia sua.
2°. si concupiscentia non solum inclinaret ad malum peccati, et [illegible] [illegible]
verteret, moveret non solum physice, sed et moraliter ad peccatum. Cum igitur
Deus non solum moveat, sed [illegible] [illegible], infallibiliter trahat ad id malum,
idque sub evidentissima [illegible] malitiae sequendae, movet non solum physice,
sed moraliter; neque solum tentat, verum etiam tentando peccat.

Urget. [illegible]
mali ex [illegible] agentis ordinatio ad finem intenta ab agente, sequitur
alterius finis privatio, sicut ad finem ignis sequitur privatio aeris, l. aquae,
ait [illegible] Thom. I parte quaest. 49 art. I, et repetit art. 2° l. 1a
2ae quaest. 80. art. I hoc [illegible] [illegible]: peccatum actus quidam est: unde hoc
modo potest aliquid esse causa peccati, sicut aliquid potest esse causa actus. Clarius quaest. 3 de malo art. 3°: illud per se potest esse causa peccati, quod
potest directe movere voluntatem ad actum peccati. Et ut aliquod agens di-
[illegible] simpliciter detrahere malum, et causare peccatum, sat est si directe, et per
se detrahat, et causet malum, et peccatum per modum [illegible] [illegible] est per se
absentiale; cum per se non habeat rationem boni; neque est [illegible] et [illegible],
si in privatione, quod est verius, [illegible]. 2° [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ex concilio Arausicano 2° can. 23, quem expressius renovat
„Tridentinum sess. 6a can. 6° per haec verba: Siquis dixerit mala opera,
„ita ut bona, Deum operari non permissive solum, sed etiam proprie, et per se:
„anathema sit. Si ipsa quam canonum [illegible] ponderatio sane urgentissima est,

quod Lutherus atq; Calvinus c^a quorum errores canon iste fulminat, eundem aliud n̄ docuisse, quam quod assertores iterum dent determinari ad materiale pecci. Videatur pariter V. Belarminus tract. 2^a lib. 2°, cap. 2°, et 3° Becanus in opusculo de Auctore pecci, Salea &c^a. Neq; enim asserebat Calvinus Deum esse authorem pecci. Injusti verba eius sunt et illiberalis calumnia nos gravant, qui Deum a nobis pecci authorem obtendunt, et rursus: quamvis ... sit eius voluntas, pecci tamen eum authorem esse nō. Melancton, Lutheri ... comilito ita habet: tametsi Deus causat opus pravum, n̄ tamen qua pravum est; at occurrit Gonet.

Occurrit Gonet discrimen designans inter eius et Lutheranorum opiniones; quod nimirum isti libertatem peccandi sustulerint, atq; adeo pecci Deo imputaverint, quod in Thomistica schola asserente peccum esse liberum causam n̄ habet. Sed dicit istos fuisse errores, et tamquam istos a concilio damnari. Vix navus libertatis ad peccum quam quidam concilium expugnavit, et praeterea verba canonis haec sunt: "Si quis dixerit n̄ esse in potestate hominis vias suas malas facere. Assertio causalitatis propriae Dei circa pecci, saepe quod n̄ iam se, sua qualitas purgat Gonetus.

2° ponderatio est sub nexo verbis S. Thomae in quaestione de malo supra allegatis. Quod directe movet ad actum pecci, est causa per se pecci; ita ibi D^r. atqui Deus directe determinat ad materiale pecci, directe movet ad actum pecci: ergo causat per se peccum. Hanc confirmat: ... qui n̄ se habet mere permissive, sed active circa ... ex quo videtur sequentibus esse mortis hominis n̄ se habet mere permissive circa mortem hominis, sed eam causat proprie, et per se, eo pacto quo mors est causabilis: nam cum ipsa in se sit non ens, et n̄ ens n̄ directe sed indirecte, n̄ in se, sed in suo fundamento est proprie, et per se causabilis. Sed voluntas, quae circa hominis fundantis mortem ac et malorum habitus pecci n̄ se habet pure permissive, sed prave, et directe efficacem absolute determinando causat malitiam ac proprie, et per se eo pacto, quod talis mors est proprie, et per se causabilis.

Nec frangitur

neq; cum solutio Thomistarum, quod nempe malitia pecc. oriatur ex malitia
pecc. in physico, vel loco. Etenim neque mors corporalis sequitur physice,
et non ex aversione a fine; cum enim non habeat esse physice, neque habet ori-
ri physice. Sicut ergo quod sequela mortis loca sit non absolvit a rea-
tu vel poena homicidam, et [illegible] causam, fundamentum et [illegible]
quo sequitur; ita nec [illegible] liberabit a simili reatu, quod sequela
[illegible] malitiae sit loca.

[illegible] quia motus liberi curvi, qui sunt defectus,
et [illegible] non impetuntur aliquid circa [illegible] nec in [illegible]
Thomistas, qui [illegible] ac quatenus [illegible] non tribuat [illegible]
[illegible] talis cognovit, neque vidit; quo vero a, quatenus [illegible]
[illegible] non potest poni [illegible] errare mors libere, quem moralis censeat
velle actus [illegible]. Et ideo talis actus in exercitio imputabilis est
ac talis, quatenus talis, ut [illegible] docet D. Tho. Th. 1a 2ae quaest. 15 art.
1o corpore. Qui vult aliquid, cum quo [illegible] esse non potest, ex consequen-
te ut illo careret, nisi [illegible] [illegible]; et qui vult mortem [illegible]
quo vivit [illegible] rectitudine, ex consequente vult carere rectitudine
morum. Ut [illegible] Deus sufficienter [illegible] ex malitia pecc. [illegible] privatio
rectitudinis, et honestatis moralis, [illegible] poni [illegible] malum ex consequente vo-
[illegible] privationem rectitudinis moralis, quod est moralis malitia.

[illegible] Sed dicunt [illegible]
[illegible] esse [illegible], quandam [illegible] sequelam, [illegible] volentis, [illegible]
non [illegible] sicut in Deo non [illegible] malitia pecc., [illegible] potest [illegible]
[illegible], et poni fundamentum, quamvis non caret quod sequitur. Sed [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]. [illegible] deducit [illegible], quod [illegible] Deus mo-
ralis [illegible], [illegible] in ipso [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible]. Acumen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] malitiam pecc.
[illegible].

3o [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Deus sincere [illegible], et serio paratus est dare [illegible]
[illegible] praecepta; et quando Deus sincere [illegible], et paratus est [illegible]
[illegible] praecepta non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ena [illegible] qd maale, ē in casu transgressionis præcepti De- [illegible] n deerat ex se absolute transgressori qd maale. Ithaæ veritas ē catholica multifariam expressa in Scripturis, et Sis. [illegible] dicit in persona Dei in Scriptura: vocavi, et renuistis, extendi manus meas, et n fuit, qui aspiceret. Et alibi: extendi manus meas ad populum n credentem, et contradicentem. Et iterum: quid amplius de- bui facere vineæ meæ, quod n feci? ex quibus locis, aliisque plurimis serenthissimilibus educitur manifeste [illegible]

Ea [illegible] [illegible] Ds. Thom. [illegible] rev[illegible] [illegible] in Joann. cap. 6 lect. 5 ad illa verba: nemo potest venire ad me, nisi pater, qui misit me traxerit eum. Sic [illegible]: Sed quæstio ē de hoc, quod dicit quod nemo potest venire nisi tractus a Patre; quia secundum hoc si nullus veniat n imputabitur ei, qui n venit, sed ei, qui n trahit. Respondeo dicendum quod nemo potest venire nisi tractus a Patre, sicut grave per se [illegible] n potest per se sursum ferri nisi trahatur ab alio [illegible] [illegible] humilitas &c. et resolvit: Deus autem ad trahendum oes modo paratus quantum in se ē. Ex quo Deus paratus dare oīb gratiam, et eos ad se trahere n imputat ei, si aliquis n accipiat, sed ei, qui n accipit &a.

2° in 3°

c.a Gentiles cap. 159 eamdem doctrinam tradit n minus luculenter. Deus, inquit, quantum in se ē paratus ē oīb gratiam dare: vult enim oes hoes salvos fieri, et ad agnitionem veritatis venire, ut dicitur 1a ad Tymotheum cap. 2°; sed illi soli gratia privantur, qui in se ipsis impedimentum præstant gratiæ [illegible] sicut sole mundum illuminante in culpam imputatur ei, qui oculos claudit, si ex hoc malum aliquod sequatur &a.

Postremo doctrina ista communis ē a [illegible] [illegible] ille tones ab Augo, ejusque discipulis Prospero, et Fulgentio repetita sæpius: Deus neminem deserit nisi prius Deum ipse deserat. Ita [illegible] 6a cap. 11, et [illegible] cap. 13. Ex quibus ost- tendendum ē tamquam fidei dogma in casu transgressionis præcepti

deficere observaõe præcepti, n͂ q͂a Deus ea deneget, ꝺ q͂a Deo illa donante avertit, ẽ in se, ꝺ ẽ illa sincere offerente, creatura recedere n͂ vult, quod subtiliter exposuit stus Anselmus lib. de casu Diaboli, ubi dicit, diabolus perseverantiam n͂ habuisse, n͂ q͂a Deus n͂ dedit, ꝺ quia ipse n͂ accepit. Quasi diceret: Deus diabolo perseverantiam offerebat, et tantum n͂ inhærebat. Diabolus eam accipere detrectabit; ideo ea caruit.

Quod ulterius præsertim patet ex illo Juvenilis Augusti, et Irenæi: voluit Deus nra eẽ merita, quæ n͂ illius dona. Ergo voluntas creata n͂ ẽ in actu 1° proximo, et expedito ad habendum operaõem meritoriam observandi præcepti nisi sit in actu 1° proximo ad recipiendum a Deo eandem operaõem; juxta illud Apost. Quid habes quod n͂ accepisti. Sed quando Deus neque re ipsa offert, neque sincere, et ex animo offert donum aliquod creatura ẽ remote tantum potens illud accipere: ergo quando Deus neque actu offert, neque sincere offert operaõem meritoriam observationis præcepti creatura n͂ ẽ in actu 1° proximo, ꝺ remote ad illam habendum.

Prætermisso alia n͂ minus urgentia [illegible] verum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] declarare. Ergo cum Deus decreto absoluto, et [illegible] donare aliquod illud n͂ potest [illegible] ꝺ in casu transgressionis Deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] observaõem præcepti ut [illegible] ẽ hinc sane illa n͂ offert. Non minus urgens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deus paratus dare quod absolute efficaciter decrevit nare, et in casu transgressionis [illegible] [illegible] [illegible] Deus absolute efficaciter neque [illegible]: ꝺ in eo casu n͂ ẽ [illegible] dare observaõem.

[illegible] [illegible] [illegible] volt [illegible], et [illegible]quenter ergo desumpti ex decreto efficaci, absolute [illegible] Judæ; cum tamen Deus volte ante [illegible] eius salutem; [illegible] [illegible] seriò, et sincerè ad eam conandum. N[on] impugnã [illegible]. [illegible] [illegible] decretum [illegible] de n͂ eẽ [illegible] cum decreto absoluto ante de eẽ; decretum tamen [illegible] [illegible], neque secum ipso, neque cum volte ante Deo [illegible] coheret. Non enim ẽ [illegible] quod n͂ [illegible]

D.

n[illegible] [illegible] pot usu creat. libertas; quod aut determat actu libertas creatæ n̄ ē pot ipsa. Quamvis itaq; ex volte utre Dei salute, et n[illegible] operaōe cōsequat: utcumq; volta ipque Deo posi n̄ tamen cōsequet voltas determans. 3. 3ᵘ fundamtu

Defenditur ex collusioē hujus doctrinæ, quæ oppugnatur cu[m] hæresi Jansenianā circa gratiam sufficientem. [illegible] p̄ se solus ē decreto Dei determante ad p̄ceptum liberum creatum, ad exequendum p̄ceptum opus [illegible] tali decreto Dei determante. Unde sequit, creaturam carere verâ sufficientiâ ad opus p̄cepti, si in Deo n̄ sit [illegible] decretum determans; quod quidem fit, quoties p̄ceptum violat. Sequella ē plane Janseniana, ex qua [illegible] emergit error Jansenii error, Dei nimirum impossibilia aliquando iubere. Prob. sequella. Quoties deest aliquod per se requisitum ad operaōem p̄cepti, neq; ē in potentia libertatis creatæ illud acquirere, voltas creata caret vera sufficientia ad operaōem p̄cepti; ḋ in casu violaōis p̄cepti, quando nempe in Deo n̄ ē decretum determans operaōem p̄ceptam, deest volti creatæ aliquod per se requisitum ad operaōem p̄ceptam, nimirum tale decretum; neq; ē in potestate volti creatæ illud sibi acquirere: ḋ in eo casu voltas creata caret vera sufficientia ad operaōem p̄ceptam. Hinc admittunt [illegible] decreti determantis, si excipias Angelum de Monte Alvano, et Smisingum, Thomistas dicentes apud nostrum R. Tyrez, decretum Dei determans ita Deo liberum ēē, ut volti quoq; creatæ liberum sit, et ob hoc libere operari posse; sed quo modo n̄ liber [illegible].

Haec efficacitas suadet [illegible] [illegible] exemplis sensibilibus qui [illegible] [illegible], neq; [illegible] operari possunt, quam [illegible] [illegible] operari po[illegible] [illegible]; qui sunt in mundo n̄ habent veram sufficientiam ad navigandum

Certe in alio de caq, nisi q. [illegible] navi navigare omo e chimericum; id e q navis omo requir. ad navigandum. Similiter per [illegible] ritas in equo ad equitandum, in calceis ad se calceandum, in pane, et vino ad missam celebrandam, et in ob requisitis imaginabilibus respective.

2.º sic [illegible] [illegible]. T/ e vera sufficien. ad exequendum [illegible] [illegible] ubi n e vera sufficien. ad faciendum [illegible] [illegible] [illegible] cepti, coexistat ob requisitum ad eius exteq. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquod requisitum ad [illegible] [illegible] [illegible] vera sufficien. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ob requisitis [illegible] eius exteq. g. [illegible] [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potest vere, et [illegible], et [illegible] [illegible] non coexistentibus ob requisitis ad eius exteq. Maior vero inde patet, quod [illegible] [illegible] facere, quod [illegible] [illegible] coexistentibus [illegible] requisitis [illegible] e acquirere [illegible], [illegible] [illegible].

3.º sic. Vera sufficien. ad opus precepti e vera potestas proxima, et expedita ad opus precepti: s. [illegible] sufficien. ad opus precepti e potestas ad illud, n quaecumque [illegible] [illegible]: atqui deficiente requisito [illegible] a volte create [illegible] [illegible] potestas proxima et expedita ad opus precepti: e deficiente requisito [illegible] [illegible] volte create [illegible] [illegible] vera sufficien. ad opus precepti. [illegible] [illegible]. Deficiente requisito inacquirabili a volte creata [illegible] [illegible] e [illegible], et remota e ab execucione operis precepti. [illegible] [illegible]. [illegible] requisitum ad execucionem operis precepti impedit execucionem, et [illegible] remove: [illegible] si [illegible] e [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] execucionem. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opus, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quod si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Potest ad id q̄ dna sua pa̅ deest, sic nempe. Non ē per se requisitū ad effectiō operis praecepti, id quod quamvis desit, et acquiri n̄ possit nihilominus adest plena sufficientia ad exequendū opus praeceptū; ē quando deest, et acquiri n̄ potest decretū Dei determinans operaōē praecepti, adest nihilominus plena sufficientia ad exequendū operatiōē praeceptā: ē decretū Dei determinans operaōē praeceptā n̄ ē per se requisitū ad operaōē praeceptā. De minore n̄ ē dubitare. Illa quoties haberet praeceptū voluntas ē plene sufficiens ad eius [illegible]; alias n̄ urgeret, et iniusta praetendi posset executio: quando autem praeceptū urget, certe tunc n̄ ē decretū Dei determinans eius observatiōē. Altera prob. Non ē per se requisitū ad operaōē praeceptā id, sine quo acquiribilis, et exequibilis ē operaōē praecepta; sed operaōē praecepta acquiribilis, et exequibilis ē sine eo, quod quamvis desit, et acquiri n̄ possit, permittit nihilominus plenā sufficientiā ad operaōē praeceptā: vera enim, et plena sufficientia ē vera virtus, et plena potestas. S. Q. Contraria arg.

Opp. 8. Sicut Deus ē vē liberū, ita ē vē determinans; sed q̄ Deus ē vē liberū, quidquid liberū ē extra Deū liberū ē a Deo: sed q̄ ē vē determinans quidquid extra Deū determinatū ē ab ipso determinatū ē: S. Q. Deus [illegible] sua efficit una volē determinat. Respondemus. Non est liberū creatū, quod ab aliquo determinante libera non fuerit: quia non est liberum Deo, quod absolutū sit, atque independens ab aliena determinatione: sed cū omnia [illegible] actu Dei sint libera [illegible], non subiacent [illegible] determinā.

Hoc ergo pertinet ē, et [illegible] per [illegible] [illegible] eius, quanta apparet efficacia perfluit, atq̄ [illegible].

Tandem rogo de pecco [illegible]. Quod [illegible] non ne liberum e
Deo? non ne e potens in actu [illegible] et e ne determina-
tum a Deo? videntur ut [illegible], [illegible] [illegible] procedit.
Itaque sicut pecco [illegible], [illegible] tale subtrahitur [illegible] e Deo
in [illegible] libero, liberaque Deo simpliciter, quin id circo subtra-
hat Deo ut determinanti; neque enim divina determinatio ad ipsum ex-
tendit; universaliter dicimus de [illegible] actu libero creaturae [illegible] ab-
soluta, [illegible] [illegible] existente subjici [illegible] Deo ut libero, [illegible]
[illegible] liberum Deo immediate sicut actus [illegible] [illegible] libere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible], [illegible] [illegible], [illegible], et [illegible]
[illegible]: e enim [illegible] [illegible] [illegible] libere [illegible], et [illegible], aut [illegible]
libere [illegible]; [illegible] [illegible] e actio [illegible] [illegible] libere; nihilominus [illegible]
dicimus actum liberum creaturae [illegible] subjici Deo ut determinanti: [illegible]
enim e sphera Dei quatenus [illegible] liberum e, quae Dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] namque divina libertas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] determinat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] relinquit ad [illegible] creaturae.

[illegible] Quod ut melius percipiatur [illegible] [illegible]
bit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libere dicatur [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ad [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible]. Ut patet [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], si tamen [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] determinate [illegible]
ve, [illegible] solum determinante [illegible] [illegible] libere e [illegible] [illegible], quamvis [illegible]
alium et alium, cui nempe bonve, alteri vero [illegible], sive [illegible]
[illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: nihilominus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] determinans [illegible]; [illegible]
[illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dicimus [illegible] [illegible] libere [illegible] creaturae.

[illegible] naturae sponte sua dissolvit machinam corporis.

Instat dominus Palcus: efficere determinationem est determinare effective. Sicut efficere dealbationem aut calefactionem est effective dealbare, et similiter calefacere. Atqui Deus immediate efficit determinationem voluntatis humanae. Ergo Deus immediate effective determinat humanam voluntatem ad suos actus liberos. Confirmatur: efficere determinationem voluntatis creatae est facere [illegible] voluntatem creatam, et facere determinatam voluntatem creatam est hanc effective determinare; ergo cum Deus efficiat determinationem voluntatis creatae, hanc effective determinat.

Stat enim hoc argumentum [illegible] apparens [illegible] quo demonstret totus eius impetus. Etenim habemus influxus effective concurrens ad actus salutares voluntatis creatae, efficit immediate huius determinationem; neque tamen habemus effective determinare voluntatem creatam ad actus salutares. Igitur determinare effective non est proprie et qualitercumque efficere determinationem. Dicere forte est efficere sub ratione [illegible] illius quod efficit; Deoque habemus efficere quidem determinationem, non tamen determinare effective non operit. Sed [illegible] redit exemplum [illegible] ad aliud [illegible]. [illegible] motus effective est a permittente ignorante quod fit, nec tamen [illegible] a permittente [illegible] ultra ignorare, ut ad vere quod sit requiritur quod determinatio non sit permissa, et [illegible] alterius coefficientis, ut [illegible] sit [illegible] determinationis, et determinare effective. Deus reliquerit nos in manu consilii sui, ergo apposuerit ignem et aquam, ut [illegible] quod voluerit porrigat manum, hic relinquit determinationem parari sequi, et conirari suo simultaneo concursu ductu et determinatione [illegible].

Instat Carrascus aliter. Determinatio voluntatis creatae ut [illegible] determinatio est a Deo est: quid enim habet quod non accepisti? Ergo Deus determinat voluntatem creatam in suo opere libero. Contra probatur. Quia enim determinatio nostra fit [illegible] [illegible] a nobis est, nos a nobis determinamur. Et illud est agens per aliqua actio, a qua talis actio ut [illegible] actio est [illegible] illud est determinans, a quo determinatio ut determinatio provenit.

[illegible] determinatio ut sic determinante [illegible], et [illegible] proprie loquendo, non esse a Deo. A Deo enim sic, et [illegible] loquendo, [illegible]

celebr. st. The doctrina, ꝗ venit duntaxat rao entis, [illegible] ꝗt: cae etenim universalissime correr in esse rei universalissima: [illegible] actus entis ꝗm n transcendit ꝗ defeas. Quod si dicat trā- scendere, adhuc dicendum erit, derrao ꝗ ut tale n ee a Deo; ab ipso enim ꝗ e rao entis ꝗm explicite, et expresse tales; quo- niam n referri in derrao ꝗ ut tale.

Praetermissis tamen his ꝗg- cessoribus, imo nugis, admitto plane, derrao ꝗ ut tale a Deo ee, no tamen eos subillam. Ad eius [illegible] dico, humanam vol- tem non Deo ꝗcise deterr. actus, [illegible], derrao e, ab ipso e; sicut n idea e, ꝗ volens ꝗea sui actus, qua ut h vo e, ab ipsa e; etenim enim a Deo e [illegible]; neq tamen Deus ꝗea ipsius vult. Est igit voltas humana ꝗrans sui actus, qa illi ꝗ- cit, [illegible] ꝗ suo nutu et n ex alterius derrae. Quod id sit satis scit, et simulare interrogatum, in quo ostat.

Opp. 2o: et e instaa superiorum [illegible]. Deus eligit et ꝗdestinat merita [illegible] [illegible] [illegible] Deus et bonum vult, decernit, et ꝗ [illegible] [illegible] decernere [illegible], ut [illegible] quod derrao: [illegible] e [illegible] derrae [illegible] [illegible] [illegible], [illegible].

[illegible] tendum e, quod notavit [illegible] Suarez, ꝗdefinire, et ꝗdeterminare voces ee sy- nonymas: decernere, definire et derrare equipollea ee. Fatendum e ꝗ [illegible], minime licere nare Deum ꝗdefinire, et ꝗdeterminare actus [illegible] bonos, [illegible] bona creata voltis. Sicut nare n licet, illos a Deo ꝗor- dinari, [illegible], ꝗ ꝗmi, et [illegible] infallibiles, indubitabiles, et efficaces. [illegible] dicendum e, derrae bifariam accipi posse, [illegible] videlt, et stricte. [illegible] stricta e derrao [illegible], ex numero, que ꝗhica exe- cutiva e, et [illegible] applicat actus 1m ad 2m. Derrao lata, et lato mo, e de- rrao [illegible] ꝗposita, que quidem relinquere potest in ordine [illegible] defea actus 1i, ut ipse se moveat, seq applicet ꝗme ad actus 2m.

[illegible]:

67

rer pateshet. Pat. sily scholg frequentare desiderat, atq intendat, ad execution mandare potest bifariã. Vel si filius duxer ime facere quin ime ipsi faciat in scholg. vel illi decret in rigore et stricto mo, Conviume, et physice executive. Potest suavius, et sapientius, nec minus efacer facere id eamdq. si enim perpenderet inclinationes pueri, et quibus moveat, et a quibus persuadendus sit, quibus sermonis, aut donis, res istas maxime admoveat, sive admovere faciat, tuq decretão integra met puero, et ad cuj ex ase spectat; pater tamen decretaĩ decretum dispositiva, et permissiva, quod filii libertati non prefocat. Si autem pater per donum revelatum certo sciret, hoc, aut illud patrem Patri pueri futurum ee efficax, et sub hac scia velit adhibere, eius decretão, quantumque moralis, et mere disposita, infallibilis tamen foret et inrecusabilis. Sic ê decretão permissiva Dei circa opera libera creare, certa quidem, et infallibilis, quamquam non adplet physice efficacie sua, aut creatũ vestq ad actq liberq; quia sub infallibili nõa efficaciae reprehendi modiq eõ se indifferens reperiet.

Advertendum tamen dignus ê nostro... de libero arb. Disp. 2ª sect. 5ª n. 28, et suarius dispt. 8ª n. 100, ubi excedens plane doctrine sue limites non verebatur concedere Dei decretare volũ creatam ad suos actus liberos, maxime bonos; quin eadem sect. 8ª n. 99. Audet, et dicit, Deum cum decernit aliorum peccatorum decretão non solum [illegible], sed et physice quamquam mere [illegible], et non determinate, ad peccatum.

Oponitur 3º. Supponitur August. Deus magis habet in sua potestate voltes hom[illegible] ipsi sunt: sed sicut ho decretare potest suos actus liberos, ita et multo amplius Deus. Confirmat quod ex Script. dicente: cor regis in manu domini quocumque voluerit vertet illud; vertere autem ad unum potius quam ad aliam partem contradictionis volũ, hoc est illam decretare: ergo Deus potest volũ hom decretare ad actum suum liberum. 2º ex August. dicente: Deus habet humanorum cordium, quo

placeat inclinandoque efficacissime volta. Inclinare autem vol-
tem est eam determinare. 3° probatur ex Scriptura dicente: converte nos Do-
mine ad te, et convertemur: quia ponitur homo se convertere ad Deum, quia
Deus illum ad se convertit; homo autem se libere convertit ad Deum libe-
re determinando actum conversionis: quia ita Deus hominem convertit, ut illum de-
terminet ad actum conversionis. Ideo, quod ratio est hoc utrumque, affirmant
sanctissimus Scripturae et Patres sententiam sequentes, posse Deum determinare de
terminatione physica actum liberum hominis; neque duntaxat determinatione non ipse se de-
terminare potest; quia videt implicari esse determinatam a causa divina, et non esse liberum
neque ea ipsis sequitur, posse Deum determinare, et physice executive ac-
tum, qui non est factus determinatus, nimirum, quia ut satis probatum est, im-
plicat esse actum esse liberum hominis, et non esse physice determinatum, et
nihilominus a Deo physice determinari. Docemus in iis ... Neque
nego determinationem maxime ad bonum, a Deo ... et ordinari ... simpli-
citer, ac eo certam, et ... multa ... et potius immune-
ra ... et ... quibus ... nobis ...
nice determinant non extorqueat quidem ... tamen retineat efficacissime.
Fit quia Deus in sua potestate voluntatem hominis, sicut homo est habet,
altius, longe, et eminentius. Potest cor hominis vertere, et convertere,
quo placuerit, quo voluerit, et quod magis mirum ...,
de se indifferens, et de se ... per hoc ... obti-
net de humana voluntate quidquid intendit.

Obj. 1°. ...

cum creata voluntate ... actum liberum determinare ... physice execu-
tive: quia et actus liber voluntatis creatae determinatur stricte a Deo. ...
bona est, maxime in communi sententia, juxta quam actus liber crea-
tae voluntatis identificatur cum actione ... voluntatis, ... cum actione divina,
... simultaneo Dei. Ans. prob. ... divina ... cum voluntate crea-
ta ad hunc actum liberum ... physice ... libere volitus
a Deo; quia ... a Deo est ... a Deo est in toto ...
determinatus. Resp. sic. Talis actus est a Deo liber, et pure permissive
... actui autem libera, non pure permissive ... physice est non pure permissio

ē potius determinata libera ab eo agente; cui libera ē talis actio; utique in ord[ine] actionis nostræ liberæ tam internæ quam externæ.

In hac difficultate involvuntur potius, qui recedunt novi [illegible] [illegible] seniores [illegible], quam sectatores, qui ab antiquis fundatoribus scholæ, et majorum nostrorum placitis, et decretis prescribentibus decretum indifferens, quod utramque terere scholæ adeo impense, atque [illegible] stabilivit, [illegible], et [illegible] non [illegible], Thomistis longius recedentibus, et [illegible]: etenim apud istos Deus [illegible] antecedit [illegible] decretum Dei absolute [illegible] [illegible] determinans [illegible] actionem. Sic ergo [illegible] a divina voluntate [illegible], et [illegible] determinat ad exequendum actum liberum creatum. [illegible] voluntas creata non determinat [illegible] divinam ad [illegible] [illegible] ejus actum liberum. Sic enim voluntas divina non solum [illegible], [illegible] voluntas creatæ determinat ad [illegible] actum liberum. Nequit enim [illegible] divina determinata non ad efficiendum actum, non aliis [illegible] [illegible] [illegible] impulsu causæ 2æ determinatur ad [illegible]: [illegible] divina voluntas, et [illegible] determinata [illegible] non absolute, [illegible]. Sicut voluntas mea determinans deambulationem [illegible] non potest esse absolute [illegible] [illegible] determinata ad [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible].

[illegible] nostris [illegible] [illegible] [illegible] gemina opinio Theologorum circa [illegible]. Si enim fuit verum [illegible], [illegible] [illegible] sit [illegible] indita a voluntate Dei, [illegible] ē [illegible] ipsius velle Dei [illegible] poterit intelligi decretum Dei [illegible] [illegible] [illegible] actionis et [illegible] [illegible]. [illegible] in [illegible] honesta, [illegible] vero [illegible] Dei [illegible] [illegible] ē Dei, et Deo placens, et ab [illegible] amatus [illegible] [illegible] [illegible] quod a Deo [illegible] [illegible] non Dei [illegible] in actu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible], [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] quo illa potius inclinabit. Sic [illegible] amabit [illegible] Deus [illegible] [illegible], amore tamen [illegible]; sicut amat [illegible] [illegible]

-uis amore. Directa [illegible] idea actus voluntatis, explanans divina volita [illegible] occurrentis prior erit actione ipsa divina in actu 2° parte sumpta; quandoquidem juxta hoc systhema actio productiva divina actu sumpta omnino indistincta est ab ipso actu volitivo.

In altero vero systemate, juxta quod admittitur in Deo ad instar manus dexteræ, aut virtutis Thomistica (jure certe quantum capio) dicta potentia executiva a volitione, et huic subordinata, dicendum est, occursum omnes ad opera libere creanda esse liberum Deo naturæ, non parte ante; nam a Deo parte non [illegible] in actu [illegible] in actu 1° ad occurrendum cum causa 2a libera parata, et ablato [illegible] decreti [illegible] quoad terminum actus 1° non in actu 2° creatæ libertatis. Unde inquam, dicere undefensum, quod [illegible] solemnius, et unanimiter [illegible] ab antiquo schola nostra [illegible].

Ubi notare juvabit, quod in hoc systemate nullus superest locus pro productione gratiæ ante ordine naturæ et antecedenter libertatis actum 2um liberum creaturæ, etiam sermo sit de prædeterminatione [illegible] per scientiam mediam. Nam in illo systemate de decreto absoluto [illegible] de actu libere creaturæ [illegible] est physice executionis, de [illegible] physica executio activa, ipsaque actio physice causans actum liberum creaturæ. Actio autem physice causans non antecedit [illegible] [illegible] ut supra notabamus, et [illegible] sæpe alias indicatum [illegible] ex eo quod actus 2us agendi active sumptus nihil distat ab actu 2° [illegible] passive sumpto: nam enim simul ac A agit B, B [illegible] A, ut videtur [illegible] 2us agendi passive sumptus [illegible] quis enim intelligat [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] non simul intelligendum quod agit, et quod [illegible] in [illegible] systemate nullus superest locus prædeterminationi [illegible] [illegible] creaturæ, et ordine naturæ actum liberum creaturæ. Et tamen [illegible] [illegible] non solum Thomistæ cum calculo [illegible] [illegible] ergo [illegible] [illegible] videre est apud Molina quæst. 19 art. 2° disp. 2a, et [illegible] 25 art. 1 disp. 2a Vasquez disp. 103 cap. 5° Valentia, [illegible], [illegible], [illegible], Stemelman, Brucii, Lurres disp. 62a &a

Opponitur 5°.

authoritas S. Th. [illegible] 1ª parte quæst. 19 art. 3º ad 3 dicit: cu de se sit ad opposita, oportet quod determ. ab aliquo exteriori ad effectum. Et in 2º phicorum, textu 26 art. 8º sic hæc: nihil quod est ad utrumlibet exit in actum nisi per aliquid aliud determ. Quod si sit recurrendo ad determ. specificum voltas, media circus [illegible], et Instructione nali Deus movet, et determinat non solum in exercitio, sed quoad operationem, ac quoad specificationem; ita patent constando ex eod. S. Th. in Magistro lib. 2º a dist. 9 art. 1 in corpore ubi ita scribit: voltas, id quod movetur ab omni movente, est quod potest moveri ab aliquo exteriori, et ex eo quo movet quantum ad exercitium actus adhuc necesse est ponere, voltas ab aliquo exteriori primo moveri. Ergo ut voltas in suis actibus liberis operat, oportet determinari a Deo non solum quoad specificationem, sed etiam quoad exercitium.

Rño mentem S. Th. perspicuam esse, quam nunquam eis obscurari nitantur Thomist. Particulariter ipse Ssimus
" Dr eadem quæst. 19 art. 6º ibi: Deus movet voltem hominis sicut universa-
" lis motor ad universale objectum voltas, quod est bonum; et sine hac univer-
" sali motione non potest aliquid velle; sed homo per rationem determinat se ad volen-
" dum hoc, vel illud, quod est vere bonum, vel apparens bonum. Quam Thomist. particu-
lam adversarii: Qua certe satis explicat, quod sic Deus movet mentem humanam, quod tamen potest pure motui resistere, ut decit quod
libero 1º art. 3º. Unde cum quæst. 3º de malo art. 3º ad 3 dicit; vol-
" tas cum sit ad utrumlibet per aliquid determinari ad unum, sit per vim ra-
" tionis; neque oportet hoc esse per aliquod agens exterius; certe sibi con-
dicit, si ex opposito sit requireret sibi ipsum exteriorem determinationem vol-
tis humanæ, sed non solum determinans: requiri quidem voltem moveri a Deo, non so-
lum quoad specificationem, sed etiam quoad exercitium; motione tamen resistibili, congrua,
et federabili cum iure creata libertatis.

Unde ad 1. neg. sed Dr tantummodo est
S. Thi ibi tantummodo exigere determinationem divinam quoad specificationem, qua
quidem Deus adhibet indendo voltati liberæ appetitus circa rationem boni, in quantum
bonum perfectum purum, ideo, et sine immixtione mali, quia est actus ex-
pediens, aptans, et movens cum indirecta volte ad eas suas particularia amore

Ad replicam ex quest. 1. dic 2. notandum, quod Deus non est tantum decretum, sed etiam motio; recordabimur 2. quod per actum [illegible] decreti [illegible] ad bonum, et quandoque in eo; et [illegible] moveri [illegible] et per decernendo [illegible] exigi [illegible] suum actum.

Ad 2. locum ex duris per potest exhib. Addi potest se ipsa per aliquid aliud decerni volitum; decernit namque per suum actum, qui [illegible] aliquid aliud e a volite. Decerni a fini, quia intentio; imo minus aliquid aliud e a volite.

Quæst. 2a. An futura existant in æternitate ab æterno?

Æternitas [illegible] definitur, sic: interminabilis vitæ tota simul, et perfecta possessio. Brevius a Theologis sic: duratio infinita; vel sic: duratio sine initio, sine successione, et sine fine. Continet æternitas intra se durationes omnes, id est præterita, futura, et tempus. Quidquid itaque intra durationem aliquam [illegible] quando existit intra æternitatem, et in æternitate [illegible]. Quæstio [illegible] futura [illegible] simpliciter talia, id est absolute, intra æternitatem [illegible], adeoque intra quod existere nullum est dubium. An autem ab æterno existant in æternitate sanctit? Hæc est quæstio.

Insuper dubium non est, futura Deo ab æterno præsentia esse [illegible], quatenus ab æterno cognita sunt, et quasi intuitive ab ipso. [illegible] quantum in [illegible] ipsius durationis [illegible], tamen certe non est ita [illegible] [illegible] occulta, elucidat ab æterno comprehendentis tota [illegible] [illegible] [illegible] æterno. Declaratur in Scriptura aperte traditur, [illegible] In illo Danielis cap. 13. novisti omnia, antequam fiant. Et Ecclesiastici cap. 39. illis verbis: opera omnis carnis coram illo, et non est quidquam absconditum ab oculis eius, a seculo et usque in seculum respicit, et nihil est mirabile [illegible] in conspectu eius.

Ita quod difficultas an futura ab æterno existant physice, propterea sint Deo physice in sua æternitate. Igitur [illegible]

facit Tho: duice Caietano qui [illegible] ee germano in Th. sensu per Do amorem in [illegible], et versioni in [illegible] [illegible] quando deprehendit. Deprehenderat vero prius Capreolus, et [illegible] [illegible] herat [illegible]
" ro, Jnunciare: de his [illegible] nil omno [illegible]; & videt mihi illa [illegible]
" [illegible] Thes. Silvester de Prieri Thus sacri Palatij [illegible] [illegible] in [illegible] quest. 1a art. 5. Capreoli [illegible], et Capreoli discipulus qui [illegible] [illegible], quod Thomistam Inunciare [illegible], [illegible] [illegible] alterius verbum opinio [illegible] ut ipse putat, [illegible] ad [illegible].

Nihilominus de nro Dus Ribadeneira Rev. Ysasa, Sparza, Lorca, et Herrera, dimidie Thomæ opinionem adoptant. Dicunt Dey ad [illegible] cooperari physice huic [illegible] sua [illegible]; nam [illegible] ad [illegible] physice cooperari Deum [illegible]: Adhuc subtilius [illegible] post Thomistas, qui secutus est Vendano. [illegible], [illegible] cooperari physice Dei ad [illegible] [illegible] physice [illegible] Deo ad [illegible] in [illegible]. Cetera [illegible] et [illegible] Scholastici [illegible] nant.

§ V

Nra sententia.

[illegible] fuisse non [illegible] physice in [illegible] ad [illegible]. § V [illegible] [illegible] physice ad [illegible]: [illegible] physice ad [illegible] in [illegible]. [illegible] [illegible] + [illegible] [illegible] [illegible] Thomae in hac quæstione excludit [illegible] nulla. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non agnoscere [illegible], [illegible] ad [illegible], nisi in [illegible]
" [illegible] lib. 2o de Genesi ad litteram cap. 16 ibi: res antequam fierent
" erant, et non erant: erant in Dei [illegible]; non erant in sua natura. Non minus expresse eamdem [illegible] de verbis Apostoli ibi: [illegible] Deus elegit nos, non in sua natura, sed in præscientia sua. 2o [illegible] [illegible] tradit Angelicus Dr 1a 2æ quæst. [illegible] art. 1 ad [illegible] ibi: Ea quæ [illegible] [illegible] non sunt, [illegible] Deo [illegible], in quantum sunt ab ipso cognita et prædefinita, et [illegible] illud ad Romanos 4o: qui vocat ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt. Ubi [illegible] [illegible] [illegible], & tamen [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] physice

futuri, possem enarrare hic in sensibilibus, ut sic agnoverint.

5° obj.

[illegible] ant. supponendo illud fidei dogma tradit. a S. Tho. 1a parte, quæst. 61 art. 2° ubi vocatur: solus Deus est ab æterno; hoc enim fides catholica indubitanter tenet, et oppositum est velut hæreticum reprobandum. Quo non est physice æternum, nullum habet existentiam physicam ab æterno in quantum; sed futura non sunt physice æterna: ergo futura nullam habent existentiam physicam ab æterno in quantum. Probatur ad 2um. existentia physica in quantum ab æterno est existentia physica æterni; atque huic non convenit propria existentia physica æterni: ergo huic non convenit in vero sensu existentia physica in quantum ab æterno.

Resp. existere physice in quantum ab æterno tamquam in mensura duratione supersexcedente, improportionata, et aliena, est existere physice æternum; dicimus futura non esse æterna, neque existere absolute æterne, quia quamvis in quantum existant, quantitas tamen mensura est ipsorum excedens, et aliena.

Sed inde manifesta emplar contradictio, quod in vero, et physico sensu aliquid aliquomodo existat ab æterno, et quod quantitas sit mensura excedens sui talis existentiæ. Cum enim est mensura excedens, et improportionata per excessum, quæ plus extenditur [illegible]; et [illegible], quod ab æterno existit in vero et physico sensu, [illegible] a parte ante non plus extenditur, quam tale existens: sequitur enim quantitas extra [illegible] ab æterno; ergo quod futura physice existant ab æterno in quantum, et quod quantitas sit mensura ipsorum supersexcedens contradictio est non evincitur.

2°: quod duratio non sit debita, et propria rei durantis non tollit, quod res dicatur ea duratione; non tamen ab ipsa denominetur: unde quod duratio æterna a parte post non sit debita corpori humano non tollit, quod corpus humanum in resurrectione vere, et physice æternum sit a parte post; ergo quod quantitas a parte ante, et quatenus ab æterno [illegible] non sit mensura debita, et propria futuri, non tamen futura ab æterno [illegible]

3.

si tollis, quod praecesserit, et simpliciter aeternum sit a parte ante.

5° a

[illegible] simpliciter l[illegible] e simpliciter aeternum, l[illegible] simpliciter temporale, [illegible] aeterno; [illegible] ut docuimus existere simpliciter in [illegible] ab aeterno convenit pluris, n[on] e[st] existere simpliciter aeternum; at neque e[st] existere simpliciter temporale: etenim existere simpliciter temporale e[st] existere simpliciter [illegible] initium; [illegible] [illegible] simpliciter subcessivum; manifeste vero implicat [illegible] aliquid convenire cum vestra existere ab aeterno, et nihilominus habere initium, et successionem in existendo: ergo istud existere simpliciter ab aeterno, quod [illegible] adscribis e[st] nihil[illegible].

2° [illegible] [illegible]. [illegible] n[on] [illegible] ab aeterno simpliciter [illegible] actionis creativae: ergo nulla [illegible] simpliciter existere ab aeterno. Consequentia videtur manifesta. [illegible] enim rei creatae e[st] [illegible], actus, ut volunt quidam [illegible], certe [illegible]; id e[st] [illegible] per actionem, ex [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] nota [illegible] doctrinae [illegible] docentis de rationes creaturae et omnium n[on] convenire Deo ab aeterno; si autem creatura ab aeterno transiret in actum simpliciter exercito actionis creativae, ab aeterno crearet, et ab aeterno subjiceret Deo, ut supremo Domino in actu 2°. 2° probat ex alio principio [illegible] nota [illegible] [illegible] D[illegible], ubi dicit, actionem creativam active sumpta esse aeternam, ut [illegible] identificata cum ipsa Dei [illegible], [illegible] sumptam esse temporalem [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] creaturae. Atqui creatura transit [illegible] actionis creativa [illegible] ipsa actione passive sumpta: eatenus enim transit creata, quatenus passive creatur: ergo creatura in nullo vero [illegible] [illegible] ab aeterno actione creativa.

[illegible] urgeri potest, quia initium reale sine initio e[st] manifeste chimericum; initium autem simpliciter ab aeterno e[st] initium reale sine initio: [illegible] chimera e[st] [illegible] initium simpliciter tale ab aeterno. [illegible] [illegible] creatura simpliciter existeret in genere ab aeterno, etiam initium creaturae simpliciter existeret ab aeterno; [illegible] enim initium aliquod ens e[st]: ergo si [illegible] existeret simpliciter in genere ab aeterno, existeret simpliciter in genere initium sine initio. § 2°. Probatio ulterior.

§ 2.us

Probatio ulterior.

2.o probat asserto sic: quod n. continet in actu phice exercito in ęternitate n. existit phice in ęternitate: s. quod ab ęterno n. continet in actu phice exercito in ęternitate, ab ęterno n. existit phice in ęternitate. Atqui futura n. continentur in actu phice exercito ab ęterno in ęternitate: s. futura n. existunt phice in ęternitate ab ęterno. Sola subsumpta indiget suaderi, et suadetur sic. Eatenus futura continentur in ęternitate quatenus continent in duratione existentia intra ipsa ęternitatis; s. futura n. continent ab ęterno in actu phice exercito in duratione existentia intra ęternitate: s. n. continent in actu phice exercito in ęternitate ab ęterno. Sup.or constat quia creatura n. contineat in duratione sua fita adequando in ambitu ęternitatis exit solis tantum, et n. futura. Etiam suadet: quamquam cum Thoristę sine fine disquant dicendo futura ab ęterno continentur in duratione temporali, quatenus existentia intra mensuram ęternitatis. Verba sunt evanida. Ut enim futura phice, et re vera contineant intra ęternitatem, omnino debent continere phice intra mensuram ipsius durationis 2.is se, et prescindendo a reduplicatione stupes superiorum ratione. Ratio e. rara. Si enim numquam existant in duratione propria, ut propria, et ut active mensurante, absolute, numquam sunt; et sic absolute n. continet in ęternitate.

2.o sic: ęternitas n. magis iungit Deum cum quolibet existente intra ambitum, et volumen ęternitatis, quo creatio coniungit Deum, et facit ęe simul cum sua creatione. Atqui quamvis actio creativa sit ęterna, ut Thoristę volunt, et ex parte e. necessaria, terminus creationis n. trahit ad ęe simul ac e. actio ipsa, ut e. ab ęterno: s. quamquam ęternitas Dei sit ab ęterno, trahit existentia intra ęternitatem ad ęe simul ac e. ipsa, et ab ęterno.

Demum ver.o ista ratio. Sol existit in mundo vero aliquo, et reali modo, qui n. e. iunctus ab ęterno. Ipso e. catholica, et sole ratio clarior, maxime supposito fidei dogmate narrante mundi ęternitatem. Tum sic. Ab ęterno futurus

erat maior iste, quo nunc existit sol, et quo non extabat ab æterno; ergo non existit in æternitate ab æterno maior iste, quo nunc existit sol, et quo non extabat ab æterno: ergo aliquo, maiori, etc. fieri non existit in æternitate ab æterno.

Probatur alt. Dies hodierna non coextabat heri, neque nudiustertius, multoque minus initio mundi: ergo multo minus ante initium mundi: ergo dies hodierna ut hodierna non coextabat æternitati in æternitate, quæ antecessit tempus; ergo dies crastina ut crastina, et sic pariter non coextabat æternitati in æternitate, quæ antecessit tempus. Ipsa ex quo cetera fluunt aliique evidenter demonstrari potest, sic: quidquid heri coextabat æternitati hesternum est; atqui dies hodierna non est hesterna: ergo dies hodierna etc.

Deinde a priori, ut dixi, demonstrabitur. Æternitas est duratio infinita ideoque infinite excedit quascumque durationes finitas quantumcumque, etc. ergo æternitas infinite præcessit durationem, quæ duratio est, et quælibet finita; ergo æternitas infinite antecedit durationem quamlibet temporalem; ergo nulla duratio temporalis est in vero physico sensu. Æternitas eadem durationem infinite antecedit id quod est æterno durare in vero physico sensu. Durationes certe adhibendo fomentationes, et iuncta extraneas vane duratio, dationi sustenta, inquam in mensura æternitatis: ut sic. Super hoc, id est super ipsa tota vera illa ejus ab æterno, immo integra apparet vera divisione intermediam. Et ratio, specialiter, et ipsa est duratio finita; per quam duratio finita utitur media, et posteriori æternitate: ratio autem non erat id fieri: sed enim duratio finita non mensura æquivalens, posterior, et simul cum æternitate finita; ergo duratio finita est, quæ in æternitate et in nullo vero sensu est ab æterno.

Dicunt alias, non valere minore demonstrationes. Prima ea est, quæ desumitur ex coextra extare, et non extare enunciata in ratione nunc æternitatis. Quæ enim in ratione nunc sit dicti etiam hoc non importat ullam contradictionem: sicut nec importat realis determinatio dicti nunc. Vera enim est contradictio: A existit in

nunc reali: A n. extit in hoc nunc reali. Si aut̃ quidq.
in p̃sentia ẽ aliquando, eẽt eius ab ẽt̃no, antea et postea, simul ẽt
eius n. extẽo ab ẽt̃no fuisent in eod. nunc real. § 3. Propositione.

Ex.

" S. Augustinus Sti Thõ quaest. 12 ubi sic hẽt: ẽt̃nitas tota simul ex-
" tans ambit oẽ tempus: unde ea quæ sunt in tempore sunt
" Deo ab ẽt̃no p̃sentia, n. solũ ea ratione qua ẽa p̃sentes (ideas
" intellige) rerũ apud se p̃sentes, ut q.ª eius intuitus fertur ab ẽt̃no
" sup. oia, quæ sunt in sua p̃sentialitate.

Reo sig. Thõ cũ dicit fuisa ab ẽt̃no
p̃sentia eẽ Deo aliud n. intendere nisi quod fuisa ab ẽt̃no sunt co-
ram Deo, intra ictũ oculi divini, et quod quantumcumq. eorũ p̃sentialitas
differt ab ipsius ẽt̃nitate, n. fugit, multoq. minus abscondit a divino intui-
tu. Quod ut clare pateat, valde notandũ ẽ n. eẽ idẽ dicere, [illegible]
p̃sens Deo; et dicere, hoc ẽ p̃sens. [illegible] n. ẽ idẽ dicere, hoc vivit
Deo, et hoc vivit; etenĩ Deo oia vivunt, et tamen n. oia vivunt ab-
solute; quod quidẽ notavit sublimis ille Thologus ab illa verba Joannis
initio Evangelii: quod factũ ẽ in ipso vita erat. Quidquid enĩ a
Deo factũ ẽ vita ẽ in eo quoquo [illegible] vitale. Nimq.
docet idẽ Thõs futura eẽ ab ẽt̃no p̃sentia fuisse enĩ in nunc ipso fu-
turis eẽ p̃sentia ẽ n. eẽ futura, et ẽ manifesta implicatio contradictionis; d.
[illegible] tantũ eẽ p̃sentia Deo, id ẽ apta eẽ videri ẽt̃no [illegible] a p̃s-
picacissimo intuitu Dei.

Instans. Cũ Dei futura n. sunt [illegible] p̃-
sentia p̃ncipe. Ita colligitur ex sto Aug.º lib. [illegible] de Trin. in fine
" dicente: apud Deũ nec præterita transeunt, et futura [illegible]
" sunt. Nec minus ex sto Greg. lib. 2º moralium cap. 12, ubi
dicitur: in illo nec p̃terita [illegible] futura adveniunt quod, ẽ anch
~~im~~mutabilia immutabilia dixerunt &c. [illegible] Thõs in [illegible]

"cap. 13 ubi ita Dei alloquitur: de genito tuo nihil pertinavit ut ideo non sit, neque aliquid futurum est in eorum notitiam sit. Item
"ex S. Thom. quæst. 2a de veritate art. 12 dicente: hoc quod a Deo
"cognitum est futurum est, sed ab æterno cum subcedit in tempore, quod sunt divina
"visio, quæ non in tempore, sed extra tempus est, non est futura, sed præsens.
Atqui si futura non existant physice ab æterno, saltem in Deo, in quo Dei
aliquando saltem futura sunt et non præsentia: igitur in mente statim Deo est
omnino dicendum quod futura physice præsentia esse debent ab æterno.

Resp. quod
sicut insula Thule, vel Cuba nihil distat physice ab Occeano; ni-
hilominus longe distat physice ab Occeano fluente prope portum Gadi-
tanum, ita futura quæpiam physice sunt infinitæ æternitati Dei, Deoque pro
ut est ab æterno; nihilominus tamen eorum physica præsentia longissime,
imo infinite distant physice ab æternitate, quatenus ab æterno est, et a
Deo ut existente ab æterno. Deus enim ut existens ab æterno infinite
te antecedit ordinem durationis mundi hodie existentis, et antiqui ut
existentis in sua duratione. Et quod in Dei æternitate futura sint physice
præsentia, sicut in Occeani immensi insula Thule physice præsens
est; sicut tamen in Occeani fluit a portu Gaditano fluentis
insula Thule physice remota est, ita in Dei quatenus ab æterno
existentis, et physice ante ordinem durationis existentiæ mundi, hic non physi-
ce præsens sed futurus est.

Opponit 2o adhuc instando: Deus intuens ab
æterno futura clamat futura esse ideo in æternitate: potest ergo dicere futura
sunt: ergo futura physice præsentia sunt Deo ab æterno. Respond. Deum
est in aliquo nunc, et in aliquo quando æternitatis est in omni nunc
et in omni quando æternitatis: æternitas enim est indivisibilis, et tota simul: a-
deoque quodlibet nunc ipsius est omne nunc ipsius; ergo futura sunt in a-
liquo nunc æternitatis: ergo sunt in omni nunc æternitatis: ergo sunt ab æterno.

Ins-
tantia est manifesta in immensitate. Itaque sicut enim nunc æternitatis est omne
nunc æternitatis, ita enim ubi immensitatis est omne ubi immensitatis...

Atque ō quidquid ē in uno ubi immensitatis ē in ō ubi immensitatis, utroque quodlibet creatum est ubique: et neque quidquid ē in aliquo nunc æternitatis ē in oī nunc. Utroque quidquid aliquando ē, foret ergo semper. Sicut g' ē extra immensitatem Dei tanquam extra mensuram excedentem n̄ ē ee ubicumque ē immensitas; ita ē in tempore, tanquam in mensura excedente n̄ ē esse semper cum ipsa æternitate. Et sicut mundus ē in immensitate Dei, quin in summo cœli, sic ē in æternitate, quin sit ab æterno.

Ad itaque ans. Deus enim ab æterno de antea ē bene n̄ potuit dicere, dixit nunc in æternitate; si tamen Deus dicit enunciativis et asserendo, quod nequaquam ē verum. Decet simplici intuitu magis instar apprehendentis, quam judicantis.

Ad

primam ad maiorem. Et enim tu Dei unum nunc æternitatis sit simplicem, et indivisibile de nunc æternitatis, n̄ sic tamen tu temporalium: æternitas enim tu Dei caret divisione, et successione; tu ceterorum divisibilis ē, et successiva æternitatis, n̄ quidem ratione sui, ō ratione durationum limitatarum, quas continet, et ratione quarum cetera existunt in æternitate. Nihil enim temporale existit in æternitate præcise ratione æternitatis, ō immediate ratione propriæ durationis, quas sublata eo ipso tollitur, quod extat in æternitate.

Op. 3º. de illo Boetiana æternitas. Juxta illam Deus ab æterno perfecte possidet oēm durationem: ē possidet ab æterno durationem hodiernam; ō Deus vi durationis hodiernæ coexistere debet rebus hodie existentibus: ō Deus ab æterno coexistit rebus hodie existentibus.

Resp. quod sicut n̄ ē de ratione omnipotentiæ ponere actu absolute oīa creabilia; neque de ratione immensitatis continere actu absolute loca oīa possibilia; ita neque ē de ratione æternitatis continere in actu exercito durationes oēs possibiles; potuit namque æternitas esse quin tempus umquam [illegible] fuerit. Sicut ō immensitas ē ratio habens,

))
per quod Deus ê in loco creato, nec tamen Deus ê ab æter-
no in loco creato; quia nempe locus creatus n ê ab æterno; ita,
quia ab æterno n ê duratio præterita, et hodierna, ab æterno Deus
ê in duratione præterita, et hodierna, quamvis æternus sit suo dura-
tis, quia Deus durat semper. Igitur ab æterno Deus n prio-
rior absolute, quia quamvis ê eo se duratione hodierna. Quapropter ab
æterno absolute n extitit rebus hodie existentibus.

Obj. 2º: mora n
ê ... insurrexerant, quia ampli, et pervicaciter intonans, et refe-
rens: desine pervicari: refer sermonem Deorum, et
Magna modis tenuare parvis.
Itaque st

Practica de Secreta